
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi
1926

TRT TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARINA KAYITLI GİRESUN TÜRKÜLERİNİN GÜZEL SANATLAR LİSELERİ PROGRAMINDA YER ALAN THM TEORİ VE UYGULAMASI DERSLERİNDE KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Batuhan Tüfekçi

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MAYIS, 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren altı (6) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Batuhan

Soyadı : Tüfekçi

Bölümü : Müzik Eğitimi

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : TRT Türk Halk Müziği Repertuvarına Kayıtlı Giresun Türkülerinin Güzel Sanatlar Liseleri Programında Yer Alan THM Teori ve Uygulaması Derslerinde Kullanılabilirliği Üzerine Bir İnceleme

İngilizce Adı : A Review of the Usability of Giresun Folk Songs Which Are Registered to the TRT Turkish Folk Music Repertoire in the TFM Theory and Practise Lessons in Fine Arts High School

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Batuhan Tüfekçi

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Batuhan TÜFEKÇİ tarafından hazırlanan "TRT Türk Halk Müziği Repertuvarına Kayıtlı Giresun Türkülerinin Güzel Sanatlar Liseleri Programında Yer Alan THM Teori ve Uygulaması Derslerinde Kullanılabilirliği Üzerine Bir İnceleme" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman **:** Dr. Öğretim Üyesi Murat KARABULUT

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi ……

Başkan **:** Prof. Dr. Türker EROĞLU

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi ……

Üye **:** Dr. Öğretim Üyesi Kaan YÜKSEL

Devlet Konservatuvarı, Başkent Üniversitesi ……

Tez Savunma Tarihi: 22/05/2019

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü ……

TEŞEKKÜR

Desteği, önerileri, tavsiyeleri ve yardımları ile her zaman bana yol gösteren tez danışmanım Sayın Dr. Öğr. Üyesi Murat KARABULUT hocama; eğitim hayatım boyunca geleceği daha aydınlık görebilmeyi öğrendiğim kıymetli öğretmenlerim Deniz TARMAN ve Cemal ÖZATA'ya; lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca tüm bilgi ve birikimlerini esirgemeden paylaşan tüm hocalarıma; her zaman beni cesaretlendiren ve yardımlarını bir an olsun esirgemeyen sevgili arkadaşım Ece TUNCER'e ve her zaman beni destekleyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

TRT TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARINA KAYITLI GİRESUN TÜRKÜLERİNİN GÜZEL SANATLAR LİSELERİ PROGRAMINDA YER ALAN THM TEORİ VE UYGULAMASI DERSLERİNDE KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

(Yüksek Lisans Tezi)

Batuhan Tüfekçi

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MAYIS, 2019

ÖZ

Bu araştırmada TRT Türk Halk Müziği repertuvarına kayıtlı Giresun türkülerinin, güzel sanatlar liseleri programında yer alan Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması derslerinde konu içeriklerini destekleyici olarak kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada, Giresun türkülerinin makam ve usul özelliklerinin ortaya konulması, söz unsurları bakımından uygunluğunun incelenmesi ve bu eserlerin THM Teori ve Uygulaması derslerinde konu içeriklerini destekleyici olarak kullanılabilirlik durumlarının tespiti amaçlanmaktadır. Araştırmanın evrenini TRT THM repertuvarında bulunan 4991 sözlü ve sözsüz eser, örneklemini ise TRT THM repertuvarında Giresun iline kayıtlı 64 sözlü eser oluşturmaktadır. Her bir türkü makamlarına, usullerine ve söz unsurlarına göre ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Araştırma nitel bir araştırmadır. Verilerin elde edilmesi aşamasında, TRT THM repertuvarındaki Giresun türküleri belgesel tarama tekniği ile tespit edilmiştir. Türküler makam, usul ve söz unsuru özellikleri açısından incelenirken içerik çözümlemesi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular tablolar ve grafiklerle gösterilip

yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda ders içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu ve uygun olmadığı düşünülen türküler belirlenmiş ve tablolarda gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Müzik Eğitimi, Makam, Usul, Türk Halk Müziği, Giresun.
Sayfa Sayısı : 204
Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Murat KARABULUT

A REVIEW OF THE USABILITY OF GIRESUN FOLK SONGS WHICH ARE REGISTERED TO THE TRT TURKISH FOLK MUSIC REPERTOIRE IN THE TFM THEORY AND PRACTISE LESSONS IN FINE ARTS HIGH SCHOOL

(M.S. Thesis)

Batuhan Tüfekçi

GAZI UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

MAY, 2019

ABSTRACT

This research reviews the usability of folk songs which were in the TRT Turkish Folk Music (TFM) repertoire as supporting subject contents for the theory and practice lessons in fine arts high schools. The aim of this research is to introduce the makam and rhythm features of Giresun folk songs, analyze suitability from the aspect of lyrics and evaluation of usability status of these folk songs as supporting material for lecture content in the TFM Theory and Practise lessons. The contents of these research consists of 4991 verbal and nonverbal works in TRT TFM repertoire and the samples are 64 verbal works which are Giresun folk songs registered to the TRT TFM repertoire. Each folk song was evaluated separately according to the makam, rhythm, and words. This research is qualitative research. Document scanning technique was used to collect data from TRT TFM Giresun folk songs repertoire. The content analysis method was used to review makam, rhythm, and words of the folk songs. Data which was gathered with this research were shown in tables and graphs and interpretted. At the end of the research, folk songs were shown on

tables separating the ones which are considered to be useful and appropriate for the lessons and the ones which are not.

Key Words : Music Education, Makam, Rhythm, Turkish Folk Music, Giresun.
Page Number : 204
Supervisor : Dr. Lecturer Murat KARABULUT

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU ..... **i**

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ..... **ii**

JÜRİ ONAY SAYFASI ..... **iii**

TEŞEKKÜR ..... **iv**

ÖZ ..... **v**

ABSTRACT ..... **vii**

İÇİNDEKİLER ..... **ix**

TABLOLAR LİSTESİ ..... **xv**

ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **xvi**

SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ ..... **xxi**

BÖLÜM I **1**

GİRİŞ **1**

1.1. Problem Durumu **1**

1.2. Alt Problemler **3**

1.3. Araştırmanın Amacı **3**

1.4. Araştırmanın Önemi **3**

1.5. Araştırmanın Varsayımları **3**

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları **4**

1.7. Tanımlar 4

BÖLÜM II 5

KAVRAMSAL ÇERÇEVE 5

2.1. Müzik Eğitimi 5

2.2. Türk Halk Müziği 6

2.3. Cumhuriyet Sonrası Türk Halk Müziği Derleme Çalışmaları 7

2.3.1. Dârü'l-Elhan Derlemeleri 8

2.3.2. Ankara Devlet Konservatuarı Derlemeleri 8

2.3.3. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) Derlemeleri 8

2.3.4. Kültür Bakanlığı Derlemeleri 9

2.4. Türk Halk Müziğinin Müzik Eğitimindeki Yeri 9

2.5. Güzel Sanatlar Liseleri Programı 10

2.6. Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Dersi 10

2.7. Makamlar 14

2.7.1. Çargâh Makamı 14

2.7.2. Buselik Makamı 15

2.7.3. Kürdi Makamı 16

2.7.4. Rast Makamı 17

2.7.5. Uşşak Makamı 17

2.7.6. Hüseyni Makamı 18

2.7.7. Nihavent Makamı 19

2.7.8. Hicaz Ailesi Makamları 20

2.7.9. Karcığar Makamı 24

2.7.10. Saba Makamı 25

2.7.11. Segâh Makamı 26

2.7.12. Hüzzam Makamı 27

2.8. Usuller **28**

2.8.1. İki Zamanlı Usuller **29**

2.8.2. Üç Zamanlı Usuller **29**

2.8.3. Dört Zamanlı Usuller **29**

2.8.4. Beş Zamanlı Usuller **30**

2.8.5. Altı Zamanlı Usuller **30**

2.8.6. Yedi Zamanlı Usuller **31**

2.8.7. Sekiz Zamanlı Usuller **32**

2.8.8. Dokuz Zamanlı Usuller **33**

2.8.9. On Zamanlı Usuller **33**

BÖLÜM III **35**

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR **35**

BÖLÜM IV **36**

YÖNTEM **36**

4.1. Araştırmanın Modeli **36**

4.2. Evren ve Örneklem **36**

4.3. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi **37**

BÖLÜM V **39**

BULGULAR VE YORUM **39**

5.1. TRT THM Repertuvarına Kayıtlı Giresun Türkülerinin İncelenmesi **39**

5.1.1. "Adaköy Deresi Taşmış Geliyor" Türküsü **40**

5.1.2. "Ağasar'ın Balını" Türküsü **43**

5.1.3. "Ah Kavaklar Kavaklar" Türküsü **45**

5.1.4. "Aksu Derler Adına" Türküsü **47**

5.1.5. "Al Eline Feneri" Türküsü **50**

5.1.6. “Al Perde Yeşil Perde” Türküsü 52

5.1.7. “Al Tavandan Belleri” Türküsü 55

5.1.8. “Altını Bozdurayım” Türküsü 57

5.1.9. “At Benim Atımıdı” Türküsü 60

5.1.10. “Atmacayı Vurdular” Türküsü 62

5.1.11. “Bağlamam Altın Telden” Türküsü 65

5.1.12. “Ben Geçiye Gidemem” Türküsü 68

5.1.13. “Bir Fındığın İçini” Türküsü 70

5.1.14. “Biz Hepimiz Üç Kardaş” Türküsü 72

5.1.15. “Bulut Bulutun Üstüne” Türküsü 74

5.1.16. “Bülbülü Tuttum Güle Bağladım” Türküsü 76

5.1.17. “Çatak Altından Çıktık Voltaya” Türküsü 79

5.1.18. “Çavuşlu Diye Diye” Türküsü 82

5.1.19. “Çınarlar Deresi” Türküsü 85

5.1.20. “Çitten Söktüm Çangalı” Türküsü 87

5.1.21. “Dağ Başı Fener” Türküsü.....89

5.1.22. “Daldım Göllere Daldım” Türküsü 91

5.1.23. “Dere Kenarında Taş Ben Olaydım” Türküsü 93

5.1.24. “Derenin Balıkları” Türküsü 95

5.1.25. “Elinde Çıngıl Orak” Türküsü 97

5.1.26. “Evlerinin Önünde Gara Üzüm Asması” Türküsü 102

5.1.27. “Eyvah Eyvah Ben Gelin Oldum” Türküsü 104

5.1.28. “Fındık Attım Harmana” Türküsü 107

5.1.29. “Fındık Toplayan Gelin” Türküsü 109

5.1.30. “Geminin İçineyum” Türküsü 111

5.1.31. “Giderken Bize Uğra” Türküsü.....113

5.1.32. “Giresun Kayıkları” Türküsü 115

5.1.33. “Giresun Üstünde Vapur Bağırıyor” Türküsü 117

5.1.34. “Giresun’un Evleri” Türküsü 121

5.1.35. “Giresun’un İçinde İki Sokak Arası” Türküsü 124

5.1.36. “Görele’den O Yanı” Türküsü 126

5.1.37. “Görele’nin İçinde İkiliyim İkili” Türküsü 128

5.1.38. “Hayde Gidelim” Türküsü 130

5.1.39. “Kahve Koydum Fincana” Türküsü 132

5.1.40. “Karahisar Kalesi” Türküsü 134

5.1.41. “Karşıdan Gel Karşıdan” Türküsü 136

5.1.42. “Kızım Sana Fistan Aldım” Türküsü 138

5.1.43. “Koyunum Kuzuladı” Türküsü 140

5.1.44. “Kömürlük Dağı” Türküsü 142

5.1.45. “Mani’nin Evlerine” Türküsü 144

5.1.46. “Mektup Yazdım Acele” Türküsü 146

5.1.47. “Merekte Sarı Saman” Türküsü 151

5.1.48. “Nazlı Kavak Gıcır Gıcır Gıcılar” Türküsü 153

5.1.49. “Oy Bahçenize Ben Giremedim” Türküsü 155

5.1.50. “Oy Miralay Miralay” Türküsü 157

5.1.51. “Pencereden Bakıver” Türküsü 159

5.1.52. “Pencerenin Üstüne Boya Sürerim Boya” Türküsü 161

5.1.53. “Peştemali Yamali” Türküsü 163

5.1.54. “Püsküllüdür Ala Gürgen” Türküsü 165

5.1.55. “Sarı Kızın Ayağında Yemeni” Türküsü 167

5.1.56. “Sarısın Seçemiyom Yar” Türküsü 169

5.1.57. “Sokak Başı Meyhane” Türküsü 172

5.1.58. “Tarlaya Ektim Soğan” Türküsü 174

5.1.59. “Tepeler Tepeler” Türküsü 177

5.1.60. “Terazi Mizanimiş” Türküsü 179

5.1.61. “Uzun Kavak Ne Uzarsın” Türküsü 181

5.1.62. “Yayla Çimeni Budur” Türküsü 184

5.1.63. “Yaylanın Soğuk Suyu” Türküsü 186

5.1.64. “Ziliflerin Tutam Tutam” Türküsü 188

5.2. Birinci Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorumlar 190

5.3. İkinci Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorumlar 191

5.4. Üçüncü Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorumlar 193

BÖLÜM VI 196

SONUÇ VE ÖNERİLER 196

6.1. Sonuç 196

6.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar 196

6.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar 197

6.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar 197

6.2. Öneriler 200

KAYNAKÇA 202

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. *9. Sınıf Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programı Ünite ve Konuları* 12

Tablo 2. *10. Sınıf Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programı Ünite ve Konuları* 12

Tablo 3. *11. Sınıf Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programı Ünite ve Konuları* 13

Tablo 4. *12. Sınıf Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programı Ünite ve Konuları* 13

Tablo 5. *Türkülerin Makam Dağılımı* 190

Tablo 6. *Türkülerin Makamsal Açıdan Kullanılabilirlik Durumu* 191

Tablo 7. *Türkülerin Usul Dağılımı* 192

Tablo 8. *Türkülerin Usul Açısından Kullanılabilirlik Durumu* 193

Tablo 9. *Türkülerin Söz Unsurlarına Göre Dağılımları* 193

Tablo 10. *Söz Unsuru Açısından Uygun Olmayan Türkülerin Durumu* 194

Tablo 11. *THM Teori ve Uygulaması Dersinde Kullanılmasının Uygun Olmadığı Düşünülen Türküler* 198

Tablo 12. *THM Teori ve Uygulaması Dersinde Kullanılmasının Uygun Olduğu Düşünülen Türküler* 199

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Çargâh makamı dizisi....14

Şekil 2 Buselik makamı dizisi 1....15

Şekil 3 Buselik makamı dizisi 2....15

Şekil 4 Kürdi makamı dizisi....16

Şekil 5 Rast makamı dizisi....17

Şekil 6 Uşşak makamı dizisi....18

Şekil 7 Hüseyni makamı dizisi....19

Şekil 8 Nihavent makamı dizisi 1....20

Şekil 9 Nihavent makamı dizisi 2....20

Şekil 10 Ortalama Hicaz dizisi....21

Şekil 11 Hümayun makamı dizisi....21

Şekil 12 Hicaz makamı dizisi....22

Şekil 13 Uzzal makamı dizisi....23

Şekil 14 Zirgüle'li Hicaz makamı dizisi....24

Şekil 15 Karcığar makamı dizisi....25

Şekil 16 Saba makamı dizisi....26

Şekil 17 Segâh makamı dizisi 1....26

Şekil 18 Segâh makamı dizisi 2....27

Şekil 19 Hüzzam makamı dizisi....28

Şekil 20 Nim Sofyan usulü vuruş şekli....29

Şekil 21 Semai usulü vuruş şekli....29
Şekil 22 Sofyan usulü vuruş şekli....30
Şekil 23 Türk Aksağı usulü vuruş şekli....30
Şekil 24 Yürük Semai usulü vuruş şekli (4+2)....31
Şekil 25 Yürük Semai usulü vuruş şekli (2+4)....31
Şekil 26 Yürük Semai usulü vuruş şekli (3+3)....31
Şekil 27 Devr-i Hindi usulü vuruş şekli....32
Şekil 28 Devr-i Turan usulü vuruş şekli....32
Şekil 29 Düyek usulü vuruş şekli....32
Şekil 30 Müsemmen usulü vuruş şekli....33
Şekil 31 Aksak usulü vuruş şekli....33
Şekil 32 Curcuna usulü vuruş şekli....34
Şekil 33 Lenk Fahte usulü vuruş şekli....34
Şekil 34 Çeng-i Harbi usulü vuruş şekli....34
Şekil 35 "Adaköy Deresi Taşmış Geliyor" türküsünün notaları....41
Şekil 36 "Ağasar'ın Balını" türküsünün notaları....43
Şekil 37 "Ah Kavaklar Kavaklar" türküsünün notaları....45
Şekil 38 "Aksu Derler Adına" türküsünün notaları....48
Şekil 39 "Al Eline Feneri" türküsünün notaları....50
Şekil 40 "Al Perde Yeşil Perde" türküsünün notaları....53
Şekil 41 "Al Tavandan Belleri" türküsünün notaları....55
Şekil 42 "Altını Bozdurayım" türküsünün notaları....58
Şekil 43 "At Benim Atımıdı" türküsünün notaları....60
Şekil 44 "Atmacayı Vurdular" türküsünün notaları....63
Şekil 45 "Bağlamam Altın Telden" türküsünün notaları....66
Şekil 46 "Ben Geçiye Gidemem" türküsünün notaları....68

Şekil 47 "Bir Fındığın İçini" türküsünün notaları 70
Şekil 48 "Biz Hepimiz Üç Kardaş" türküsünün notaları 72
Şekil 49 "Bulut Bulutun Üstüne" türküsünün notaları 74
Şekil 50 "Bülbülü Tuttum Güle Bağladım" türküsünün notaları 77
Şekil 51 "Çatak Altından Çıktık Voltaya" türküsünün notaları 80
Şekil 52 "Çavuşlu Diye Diye" türküsünün notaları 83
Şekil 53 "Çınarlar Deresi" türküsünün notaları 85
Şekil 54 "Çitten Söktüm Çangalı" türküsünün notaları 87
Şekil 55 "Dağ Başı Fener" türküsünün notaları 89
Şekil 56 "Daldım Göllere Daldım" türküsünün notaları 91
Şekil 57 "Dere Kenarında Taş Ben Olaydım" türküsünün notaları 93
Şekil 58 "Derenin Balıkları" türküsünün notaları 95
Şekil 59 "Elinde Çıngıl Orak" türküsünün notaları 100
Şekil 60 "Evlerinin Önünde Gara Üzüm Asması" türküsünün notaları 102
Şekil 61 "Eyvah Eyvah Ben Gelin Oldum" türküsünün notaları 105
Şekil 62 "Fındık Attım Harmana" türküsünün notaları 107
Şekil 63 "Fındık Toplayan Gelin" türküsünün notaları 109
Şekil 64 "Geminin İçineyum" türküsünün notaları 111
Şekil 65 "Giderken Bize Uğra" türküsünün notaları 113
Şekil 66 "Giresun Kayıkları" türküsünün notaları 115
Şekil 67 "Giresun Üstünde Vapur Bağırıyor" türküsünün notaları 119
Şekil 68 "Giresun'un Evleri" türküsünün notaları 122
Şekil 69 "Giresun'un İçinde İki Sokak Arası" türküsünün notaları 124
Şekil 70 "Görele'den O Yanı" türküsünün notaları 126
Şekil 71 "Görele'nin İçinde İkiliyim İkili" türküsünün notaları 128
Şekil 72 "Hayde Gidelim" türküsünün notaları 130

Şekil 73 "Kahve Koydum Fincana" türküsünün notaları 132
Şekil 74 "Karahisar Kalesi" türküsünün notaları 134
Şekil 75 "Karşıdan Gel Karşıdan" türküsünün notaları 136
Şekil 76 "Kızım Sana Fistan Aldım" türküsünün notaları 138
Şekil 77 "Koyunum Kuzuladı" türküsünün notaları 140
Şekil 78 "Kömürlük Dağı" türküsünün notaları 142
Şekil 79 "Mani'nin Evlerine" türküsünün notaları 144
Şekil 80 "Mektup Yazdım Acele" türküsünün notaları 149
Şekil 81 "Merekte Sarı Saman" türküsünün notaları 151
Şekil 82 "Nazlı Kavak Gıcır Gıcır Gıcılar" türküsünün notaları 153
Şekil 83 "Oy Bahçenize Ben Giremedim" türküsünün notaları 155
Şekil 84 "Oy Miralay Miralay" türküsünün notaları 157
Şekil 85 "Pencereden Bakıver" türküsünün notaları 159
Şekil 86 "Pencerenin Üstüne Boya Sürerim Boya" türküsünün notaları 161
Şekil 87 "Peştemali Yamali" türküsünün notaları 163
Şekil 88 "Püsküllüdür Ala Gürgen" türküsünün notaları 165
Şekil 89 "Sarı Kızın Ayağında Yemeni" türküsünün notaları 167
Şekil 90 "Sarısın Seçemiyom Yar" türküsünün notaları 170
Şekil 91 "Sokak Başı Meyhane" türküsünün notaları 172
Şekil 92 "Tarlaya Ektim Soğan" türküsünün notaları 175
Şekil 93 "Tepeler Tepeler" türküsünün notaları 177
Şekil 94 "Terazi Mizanimiş" türküsünün notaları 179
Şekil 95 "Uzun Kavak Ne Uzarsın" türküsünün notaları 182
Şekil 96 "Yayla Çimeni Budur" türküsünün notaları 184
Şekil 97 "Yaylanın Soğuk Suyu" türküsünün notaları 186
Şekil 98 "Ziliflerin Tutam Tutam" türküsünün notaları 188

Şekil 99 Türkülerin makam dağılımı.....191

Şekil 100 Türkülerin usul dağılımı.....192

Şekil 101 Türkülerin söz unsurlarına göre dağılımları.....194

Şekil 102 Söz unsuru açısından uygun olmayan türkülerin durumu.....195

SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ

GSL	Güzel Sanatlar Lisesi
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
THM	Türk Halk Müziği
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
%	Yüzde
f	Frekans

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumu, alt problemleri, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve araştırmada geçen tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Her milletin, kendi değerlerini, örf ve adetlerini yansıtan kültürel öğeleri bulunmaktadır. Ülkemiz de coğrafi ve kültürel açıdan zengin çeşitlilikler barındırmaktadır. Türkiye'nin kuzeyinde yer alan Karadeniz bölgesi sanayisi, madenleri, turizmi, tarım ve hayvancılığı ile önemli bir konumda olmakla beraber, bölge Trabzon, Giresun, Samsun, Rize, Ordu, Zonguldak gibi tarihi ve kültürel açıdan zengin şehirlere ev sahipliği yapmaktadır.

> Karadeniz Bölgesinin halk oyunları ve müziği, bazı ayrıntı farklılıkları dışında genelde birbirine benzerler. Bölge halkı, kıyısında yaşadığı deniz gibi hareketli ve coşkundur. Oyun ve türküleri de kendilerine uygundur. Giresun oyunları içinde en önemlisi Giresun Karşılaması ve horondur. Horonu erkekler bölgenin meşhur çalgısı kemençe veya davul-zurna eşliğinde oynarlar. Kadınlar ise def, zurna, ud ve saz eşliğinde oynarlar. Horonun düz horon, sık saray, dik horon ve karşılamanın tüfekli çandır karşılaması, bel kırması, sallama gibi müziğin ritmine göre değişen çeşitleri vardır (Giresun Valiliği, t.y).

Turhan ve Kova (2012)'ya göre müzik kültürü, "doğumdan ölüme kadar, bir toplumun yaşam mücadelesini, kişiler arası ilişkilerini, değerlerini, doğayla iletişimi ve duygularını ifade eden önemli bir kültürel unsurdur" (s. 127).

Karadeniz bölgesi türküleri incelendiğinde Giresun türkülerinin bölgede bulunan diğer illerin birçoğuna göre sayıca üstün olduğu görülmektedir. Giresun ilinin tarihi ve kültürel yapısı incelendiğinde çok renkli ve çeşitli olduğu görülür. Bu çeşitlilik türkülerine de yansımıştır. Ritmik ve makamsal çeşitliliğin yanı sıra işlediği konuların çeşitliliği

araştırmacıda merak uyandıran unsurlardandır. Bu türkülerin müzik eğitiminde daha fazla yer edinmesi, bu kültürün gelecek kuşaklara aktarılmasına vesile olacağı düşünülmektedir.

İlki 1989 yılında İstanbul'da açılan güzel sanatlar liselerinin (GSL) ilk yönetmeliği 21 Eylül 1990 tarihli, 20642 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliğe göre okulun amacı ve görevleri şunlardır;

a) Güzel sanatlar dallarında yetenekli öğrencilerin yaratıcı, yapıcı ve yorumcu yeteneklerini geliştirmek.

b) Öğrencileri araştırıcı ve geliştirici çalışmalara yöneltmek, yetenekleri doğrultusunda bağımsız, doğru ve seçenekli yorumlar ve uygulamalar yapabilecek yaratıcı kişiler olarak yetiştirmek.

c) Öğrencilerin ulusal ve evrensel, tarihi ve yeni sanat eserlerini tanımaları ve anlamalarına yardımcı olmaktır (Resmî Gazete, 1990).

> Güzel sanatlar liseleri kuruluşundan günümüze toplamda 14 ders çizelgesi uygulamış olup çizelgeler, Talim Terbiye Kurulu kararları ile yayınlanmış ve uygulanmıştır. Çizelgelerin yayınlanma yılları sırasıyla, 1989, 1990, 1991, 1992, 1995, 1996, 2005, 2006, 2007, 2009, 2010, 2013, 2014 ve 2016'dır.
>
> Talim ve Terbiye Kurulu'nun ilgili kararlar doğrultusunda, 2016-2017 öğretim yılında 9'uncu sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere kabul edilerek Ağustos 2016 tarihli 2707 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmıştır. Buna göre, Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce bu iki okul türü için 43 olan ders programı sayısı 102'ye çıkmıştır. 2016-2017 öğretim yılından itibaren Güzel Sanatlar Liselerinde müzik alanının yanı sıra Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği alan programları ve haftalık ders çizelgeleri de kademeli olarak uygulanmaya başlanmıştır (İlhan & Karabulut, 2018, s. 4).

Bu yeni ders programı doğrultusunda işlenen Türk halk müziği (THM) dersleri halk müziğinin anlaşılabilirliği ve uygulanabilirliği açısından büyük önem taşımaktadır.

THM derslerinde yer alan türküler, kültürel değerlerimizin nesiller boyu yaşatılmasında rol oynayacaktır. Bu nedenle bu araştırmada Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) THM repertuvarı kapsamındaki Giresun türkülerinin GSL programındaki THM Teori ve Uygulaması derslerinde kullanılabilirlik durumu ele alınacaktır.

Bu araştırmanın problem cümlesini "TRT Türk Halk Müziği repertuvarına kayıtlı Giresun türkülerinin güzel sanatlar liseleri programında yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinde konu içeriklerini destekleyici olarak kullanılabilirlik durumları nasıldır?" sorusu oluşturmaktadır.

1.2. Alt Problemler

1. Giresun türkülerinin makam özellikleri bakımından GSL programında yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinde kullanılabilirlik durumu nasıldır?
2. Giresun türkülerinin usul özellikleri bakımından GSL programında yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinde kullanılabilirlik durumu nasıldır?
3. Giresun türkülerinin söz unsuru bakımından GSL programında yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinde kullanılabilirlik durumu nasıldır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada TRT Türk Halk Müziği repertuvarında bulunan Giresun türkülerinin, makam ve usul özelliklerinin ortaya konulması, söz unsurları bakımından uygunluğunun incelenmesi ve bu eserlerin GSL programında yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinde konu içeriklerini destekleyici olarak kullanılabilirlik durumlarının tespiti amaçlanmaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma 2016-2017 eğitim öğretim yılında yürürlüğe giren programda yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinin içeriğinin ilk kez incelenmesi bakımından önem taşımaktadır. TRT Türk Halk Müziği repertuvarında bulunan Karadeniz yöresi türküleri içerisinde geniş bir repertuvara sahip ve makam çeşitliliği bakımından zengin olması nedeniyle Giresun türkülerinin incelenmesi önemlidir. Bu nedenle bu araştırmanın GSL programında bulunan THM Teori ve Uygulaması derslerinde yer alan türkülere çeşitlilik katacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu araştırmanın başka araştırmacılar tarafından farklı yörelere ait türkülerin müzik eğitiminde kullanılabilirliğinin incelenmesine örnek olacağı düşünülmektedir.

1.5. Araştırmanın Varsayımları

Araştırma şu varsayımlara dayanmaktadır:

1. Kullanılan kaynakların ve yapılan analizlerin geçerli ve güvenilir olduğu,

2. Araştırma modeli ve yönteminin problem çözümü için uygun olduğu,
3. Örneklemin evreni temsil ettiği varsayımlarına dayanılmıştır.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. TRT Türk Halk Müziği repertuvarında yer alan Giresun iline kayıtlı 64 türkü ile,
2. Güzel sanatlar liselerine ait 2016 yılında yürürlüğe giren eğitim öğretim programı ve
3. Araştırmacının ulaşabileceği kaynaklar ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Halk Müziği: Muzaffer Sarısözen'e göre; "halk müziği, halkın, sahibini bilmeden çalıp söylediği, halkın ortak malı ve millî kültürü olan ezgilerdir" (Emnalar, 1998, s. 25).

Türkü: Hece ölçüsüyle yazılmış ve halk ezgileriyle bestelenmiş koşuk (Sözer, 1986, s. 798).

Derleme: Milletimizin kültürel varlığını oluşturan basılmış ya da çeşitli yöntemlerle çoğaltılmış fikir ve sanat eserlerinin, toplumun bilgi ve yararına sunulmak, saklayarak geleceğe ulaştırmak üzere belli bir miktarının kanunla devlete verilmesi (Tavacı, 1998, s 233).

Repertuvar: Bir müzik topluluğunun ya da sanatçının hazırlamış olduğu parçalar (Sözer, 1986, s. 638).

Güzel Sanatlar Lisesi (Müzik Bölümü): Müziğe yeteneği olan, bu alana özgü bir sınavla alınan ve müziği meslek olarak seçmiş öğrencilerin öğrenim gördükleri kurum (Afacan, 2016, s. 454).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Müzik Eğitimi

İnsan, doğası gereği kendini ifade etme, iletişim kurma, paylaşma ve kendini geliştirme ihtiyacı duyar. Varoluşundan beri insan, kendini en estetik şekilde sanat ile açıklamıştır. Sanatın alt dallarından biri olan müzik sanatı, her çağda insanlık ile birlikte gelişmiş; doğadaki sesleri taklit ederek sesler çıkarmaya başlayan insanların oluşturduğu ilkel bir müzik formundan bugün bulunduğu çağdaş müzik formuna ulaşmıştır.

Günlük hayatta insanın müziğe duyduğu gereksinim, beraberinde müzik eğitimi ihtiyacını getirmiştir. Uçan (2018)'a göre müzik eğitimi, "temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir" (s. 11).

Müzik eğitimi, amacına ve yapılış şekline üç şekilde gerçekleşir. Bunlar genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi olarak adlandırılmaktadır.

Genel müzik eğitimi, iş-meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program türü ne olursa olsun, ayrım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir insanca-uygarca yaşam için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar (Uçan, 2018, s. 34).

Ürün (2015)'e göre özengen müzik eğitimi, "bireylerin, ilgi ve istekleri doğrultusunda, yetenekleri ne olursa olsun bir zevki ve tatmini amaçlayan, bulundukları seviyeyi de ileriye taşımalarını hedefleyen bir müzik eğitim türüdür" (s. 8).

Müzik eğitiminin en ciddi boyutunu ise mesleki müzik eğitimi oluşturmaktadır. Mesleki müzik eğitiminde birey, bu işi meslek olarak seçmiş, belirli bir seviyede yeteneğe sahip ve eğitim doğrultusunda, gerekli müziksel birikimi ve davranışları kazanmayı amaçlar (Ürün, 2015, s. 1).

Türkiye'de müzik eğitimi ilkokul, ortaokul ve liselerin tüm kademelerinde zorunlu veya seçmeli olarak yer almaktadır. Bununla birlikte özengen müzik eğitimi veren birçok özel kurs vardır.

Ülkemizde ilkokul/ortaokul düzeyinde mesleki müzik eğitimi sadece konservatuvarların bünyesinde verilmektedir. Lise düzeyinde mesleki müzik eğitimi konservatuvarlarda ve güzel sanatlar liselerinde verilmektedir. Lisans düzeyinde mesleki müzik eğitimi ise konservatuvarlarda, eğitim fakültelerinde ve güzel sanatlar fakültelerde sürdürülmektedir (Yalçın, 2017, s. 39).

Ülkemizde müzik eğitimi programları incelendiğinde, müzik eğitiminin üç ana koldan sürdürüldüğü görülmektedir. Bunlar Batı müziği, Türk sanat müziği ve Türk halk müziği olarak gruplandırılmaktadır.

2.2. Türk Halk Müziği

Halk müziği; halkın duygu ve düşüncelerini, sevinçlerini, coşkularını, acı ve kederlerini anlatan sözlü ve sözsüz eserlerdir. Türk halk müziği; Anadolu, Orta Asya, Ön Asya, Balkanlar, Kuzey Afrika gibi coğrafyalarda yaşayan Türk topluluklarının ürettikleri geleneksel Türk müziğinin önemli bir koludur (MEB, 2018, s. 14).

Yener (2006), Türk halk müziğini şu şekilde açıklamaktadır:

> Türk halk müziği, toplumun ortak duygu ve düşüncelerini yalın, samimi, coşkulu ve içli ezgilerle anlatan köklü bir müzik sanatıdır. Türk halkının zevkle dinlediği bu müzik, doğal ve sosyal olayları, acı, sevgi, özlem ve gurbet gibi ortak duyguları, insanımızın mertlik ve kahramanlık gibi ulusal özelliğini, tarihî olayları konu alan büyük bir kültür hazinesidir. Türk insanının tüm yaşantısını halk müziğimizde, özellikle onun sözlü biçimi olan türkülerimizde görmek mümkündür (s. 30).

Türk halk müziği, çağlar boyu süre gelen Türk halkının, oluşumunda sanat endişesi taşımayıp yalnızca duygu, düşünce ve yaşantılarını ortaya koyduğu, geleneklerinin devamlılığını sağladığı, zaman içerisinde uğradığı değişiklikler sonucu anonim olmuş bir müzik türüdür.

TRT Kurumunda sanatçılık yapmış olan Yozgatlı yerel sanatçı ve araştırmacı Nida Tüfekçi, Türk halk müziğinin başlıca karakteristik yapısı hakkında şunları belirtmiştir:

1. Sahibinin bilinmemesi, anonim olması,
2. Halk tarafından benimsenip onun ifadesine bürünmüş olması,
3. Halkın ortak malı olması,
4. Kulaktan kulağa aktarılmak suretiyle günümüze kadar gelmesi,
5. Gelenek haline gelmesi,
6. Zaman içinde derin geçmişi olması,
7. Mekân içinde yaygın olması,
8. Yöresel dil ve müzik özelliklerini bünyesinde taşıması,
9. İddiasız olması,
10. Kişisel yapım olmaması (Emnalar, 1998, s. 26).

> Türk halk müziği yeryüzünde ne kadar doğal ve sosyal olay varsa, onları konusu içine almıştır. İnsan- insan, insan-tabiat, insan-diğer canlılarla ilişkileri, özellikle sözlü müzikte enine boyuna işlenmiştir. Estetik yönünden bir elemi, bir sevinci ifade eden ve çeşitli olayları canlandıran ezgilerin en ince örneklerini halk müziğinde bulmak mümkündür. Aşk, sevda türküleri, oyun havaları, esnaf türküleri, zanaat havaları, sosyal olayları işleyenler, kahramanlık türküleri, serhat türküleri, çiftçilikle ilgili; ekin, harman türküleri, sohbet havaları, maniler, koşmalar, hoyratlar, düğün havaları, kına havaları, gelin güvey türküleri, yiğitlemeler, koçaklamalar, destanlar, öğütler, ağıtlar, övgüler, taşlamalar, beddualar, ninniler, iş ve meslek türküleri, askerlik ve seferberlik türküleri, güldürücü türküler, imece türküleri vb. konularda halk müziği çok geniş bir repertuara sahiptir (Emnalar, 1998, s. 28).

Ekonomik, kültürel ve toplumsal olayların, değişen koşulları içerisinde halkımızın, kültür ürünlerini tespit etme, yaşatma ve değerlendirme isteği folklorik ürünlerimizin derlenmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır (Aksu, 1999, s. 66).

Halk müziği ve folklor derleme çalışmalarının cumhuriyet öncesi dönemden başlayan bir geçmişi vardır. Cumhuriyet dönemine gelinceye kadar Rauf Yekta ve diğer aydınların yazıları sürmüş ancak hiçbir fiili hareket görülmemiştir. Bu dönem, cumhuriyet sonrası yaşanacak gelişmelere öncülük ettiği için önemlidir.

2.3. Cumhuriyet Sonrası Türk Halk Müziği Derleme Çalışmaları

Şenel'den (1999) alınan bilgilere göre;

2.3.1. Dârü'l-Elhan Derlemeleri

Dârü'l-Elhan (Günümüzde İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı) derleme heyeti tarafından 1926, 1927, 1928 ve 1929 yıllarında dört derleme gezisi düzenlenmiş ve toplamda yaklaşık 1000 kadar ezgi derlenmiştir. 1930'lu yıllarda halk müziğimizi ilgilendiren önemli hareketler olmuştur.

> Macar kompozitör Bela Bartok'un, Ankara Halkevi tarafından Türkiye'ye davet edilmesi de 1930'lu yılların en önemli müzik olaylarından biri idi… Bela Bartok'un ülkemize geliş tarihi olan 1936 yılına kadar ülkemizde halk müziği konusunda büyük adımlar atılamamıştı. Yaklaşık on yılda sadece 1000'e yakın nota ve toplam sayısı 100 civarında olan kitap ve makale yayımlanabilmiş ve ayrıca 200 civarında ezgi de plaklara tespit edilebilmişti. Bartok'un Türkiye'ye davet edilmesindeki amaç, tecrübeli bir halk müziği derleyicisinden, uzman-danışman olarak istifade etmekti (Şenel, 1999, s. 109–111).

2.3.2. Ankara Devlet Konservatuarı Derlemeleri

1930'lu yıllarda Türk müzik hayatı için büyük önem taşıyan diğer bir olay ise Ankara Devlet Konservatuvarı'nın kurulmasıdır.

Türk halk müziğine ilişkin en kapsamlı derlemeleri gerçekleştiren bu kurumun çalışmaları hiç aralıksız on yedi yıl sürmüştür. 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1952,1954 yıllarında 18 derleme çalışması düzenlenmiştir. Bu gezilerin hepsine katılan Muzaffer Sarısözen, ilk üç derleme gezisi hariç, diğer on üç derlemenin hepsini Halil Bedi Yönetken ve teknisyen Rıza Yetişen ile birlikte gerçekleştirmiştir. Bu gezilerde, özellikle Muzaffer Sarısözen ve Halil Bedi Yönetken'in yoğun gayretleriyle, 9.000 civarında türkü ve ezgi derlenmiş ve arşive alınmıştır (Şenel, 1999, s. 115).

2.3.3. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) Derlemeleri

TRT'nin, halk müziğine hizmetleri sadece, sanat faaliyeti açısından olmamıştır. Derleme, araştırma, yayım ve arşivleme konularında da sayısız hizmetler yerine getirilmiştir.

1964, 1967, 1971 yıllarında derleme çalışmaları düzenlenmiş, toplamda yaklaşık 2800 kadar ezgi derlenmiştir. Bunların yanı sıra İstanbul, Ankara, İzmir, Erzurum ve diğer Bölge Radyoları, THM ve Oyunları Şube Müdürlükleri ve sanatçıları vasıtasıyla binlerce türkü ve ezgi TRT arşivine kazandırılmıştır (Şenel, 1999, s. 106–119).

2.3.4. Kültür Bakanlığı Derlemeleri

Halk müziğine hizmet eden resmî kurumlardan biri de Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü (HAGEM)'dür. 16 Mayıs 1966'da kurulan HAGEM'in kuruluş amaçlarından biri de halk müziği ile ilgili derleme ve araştırmaları yapmak, her türden ilmi çalışmalarda bulunmak, yayımlamak ve tanıtmaktı. Bu amaç doğrultusunda HAGEM kurulduğu yıldan itibaren, 57 ilden toplam 4000 kadar türkü ve ezgi arşive kazandırmıştır (Şenel, 1999, s. 119–120).

2.4. Türk Halk Müziğinin Müzik Eğitimindeki Yeri

Türk halk müziği, ülkemizin her bir köşesinde belli bir eğitim programına dahil olmadan, halkın iç güdüsüyle, benliğini ve varlığını yaşatmak için ortaya koyduğu kültürün bir parçasıdır.

Müzik eğitimi alan olarak kendine özgü bir bütünlük göstermesine rağmen yönelik olduğu amaca göre, genel, özengen (amatör) ve mesleksel müzik eğitimi olmak üzere üç bölüme ayrılmaktadır. Bu üç tür müzik eğitiminin ortak yönleri olması ile birlikte farklı yönleri de bulunmaktadır (Uçan, 1996, s. 70–71). Bu üç müzik eğitimi türü içerisinde de Türk halk müziği eğitimi verilmektedir.

Ülkemizde ilkokul, ortaokul ve lise kademeleri müzik dersleri kapsamında dünya müzikleri, Türk sanat müziği ve Türk halk müziği eğitimi verilmektedir. Bu farklı türlerdeki müzik eğitimi hem teori hem kulaktan öğrenme yöntemleri kullanılarak yapılmaktadır. Türk halk müziği eğitimi her sene müfredat dahilindeki ezgi, ritim ve türkü öğrenme çalışmalarıyla yapılmaktadır. Ayrıca müzik dersleri içeriğinde öğrencilerin Türk müziği kültürü ve folkloru gibi genel bilgilere sahip olmaları da amaçlanmaktadır.

Özengen müzik eğitimi veren kişiler, kurumlar veya kurslarda müziğe karşı amatörce ilgi duyan bireylere istekleri doğrultusunda Türk halk müziğine yönelik çalgı, ses eğitimi ve teori dersleri verilebilmektedir.

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda (güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri ve eğitim fakülteleri) Türk müziği ayrı bir yere sahiptir. Bu eğitim kurumlarında Türk müziği genel eğitim programlarının içeriğinde var olabileceği gibi bağımsız bir bölüm olarak da karşımıza çıkabilmektedir. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda Türk halk müziği çalgı dersleri, ses eğitimi dersleri, Türk halk müziği teori

dersleri, Türk müziği tarihi dersleri gibi eğitimler verilmektedir. Bu kurumların amacı nitelikli birer sanatçı, araştırmacı veya öğretmen yetiştirmektir.

2.5. Güzel Sanatlar Liseleri Programı

Güzel sanatlar liseleri müzik eğitimi programı 2016-2017 öğretim yılı itibariyle büyük bir değişime uğramıştır. Bu değişim ile birlikte gelen eğitim sürecinde müzik bölümü üç farklı koldan eğitim vermektedir. Bunlar GSL Müzik programı, GSL Türk Sanat Müziği programı ve GSL Türk Halk Müziği programlarıdır. Eğitim programlarında çok büyük farklılıklar olmamasıyla birlikte, branşlaşılan alandaki teori ve uygulama eğitimi dört yıl boyunca devam ederken diğer alanların teori ve uygulama eğitimleri ilk iki yıl ve son iki yıla paylaştırılması olarak tanımlanabilir. Öğrencinin branşlaştığı alanda etkili bir eğitim görebilmesi adına aldığı müzik eğitimi derslerine, yöneldiği bölüme göre ağırlık verilmektedir. Şüphesiz ki branşlaşılan alana yönelik en temel eğitim, teori ve uygulama dersleri kapsamında verilen eğitimdir.

2.6. Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Dersi

MEB (2016), dersin hedef aldığı kazanımları ve amaçları şöyle özetler;

> Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı'nda hedeflenen kazanımlar, Türk müzik kültürünün geleneksel yapısı, ses ve icra sistemleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Geçmişten günümüze oluşan türkü külliyatı temel alınmakla birlikte diğer bilim alanlarının kaynaklarına da başvurulmuştur.
>
> Bu programın amacı, geçmişten beri varlığını koruyan geleneksel türkü repertuvarını günümüz modern eğitim anlayışı ile işleyerek geçmiş ile bugün arasında bağ oluşturmak ve türkü icra temel prensiplerini öğrenciye kazandırmaktır. Bu bağlamda, nota ve solfejle beraber ezbere dayalı bir repertuvar aktarımı ile müzik hafızasının güçlendirilmesi de hedefler arasında yer almaktadır. Dersin temel aldığı prensip, nota olmakla birlikte yazılı ve sözlü kaynaklar da kültür kodlarının anlaşılması bakımından son derece önemlidir (MEB, 2016, s. 4).

Geleneksel ve kültürel değerlerimizin büyük bir bölümü sözlü aktarım yolu ile günümüze ulaşmıştır. Bu sözlü aktarım yolu müzikte usta çırak ilişkisi ile meydana gelir. Usta çırak ilişkisi ile günümüze pek çok eser ulaşmıştır. Sözel kültür öğeleri zamanla tarih sayfasından silinebilir. Derlemeler sonucu yazılı kaynaklar haline getirilen bu eski ve öz kültürümüzün öğeleri, Türk müziğinin makamsal ve ritimsel yapısı, işlediği konu gibi içerikleri açısından Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması derslerinde bilimsel ve teorik olarak incelenir, icra edilir ve tarih sayfasından silinmemek üzere Türk kültürünü yaşatmayı amaçlar.

Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması dersi öğretim programında yer alan üniteler ve konular aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Bu araştırma, programdan elde edilen veriler dahilinde oluşturulmuştur ve sınırlandırılmıştır.

Tablo 1

9. Sınıf Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programı Ünite ve Konuları

Üniteler				
THM Bilgileri	Usul	Makamsal Müzik	Müziksel Okuma	Müziksel Yazma
Konular				
Türk Halk Müziği	Usul Kavramını Oluşturan Unsurlar	Türk Müziği Ses Sistemi ve Aralıkları	Çargâh Makamında Müziksel Okuma	Çargâh Makamında Müziksel Yazma
Ritimli Ezgiler	İki Zamanlı Usul	Türk Müziğinde Dizi Meydana Getirmeye Yarayan Özel Dörtlüler	Buselik Makamında Müziksel Okuma	Çargâh Makamında Müziksel Yazma
Serbest Ritimli Ezgiler	Üç Zamanlı Usul	Türk Müziğinde Dizi Meydana Getirmeye Yarayan Özel Beşliler	Kürdi Makamında Müziksel Okuma	Çargâh Makamında Müziksel Yazma
Karma Ritimli Ezgiler	Dört Zamanlı Usul	Türk Müziğinde Makam Kavramı Çargâh Makamı Buselik Makamı Kürdi Makamı		

Tablo 2

10. Sınıf Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programı Ünite ve Konuları

Üniteler				
Türkü	Usul/Ölçü	Makamsal Müzik	Müziksel Okuma	Müziksel Yazma
Konular				
Türkünün Tanımı, Özellikleri ve Türleri	Birleşik Beşli (Türk Aksağı)	Rast Makamı	Rast Makamında Müziksel Okuma	Rast Makamında Müziksel Yazma
Yapılarına Göre Türküler	Birleşik Altılı (Yürük Semai)	Uşşak Makamı	Uşşak Makamında Müziksel Okuma	Uşşak Makamında Müziksel Yazma
Konularına Göre Türküler		Hüseyni Makamı	Hüseyni Makamında Müziksel Okuma	Hüseyni Makamında Müziksel Yazma

Tablo 3

11. Sınıf Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programı Ünite ve Konuları

Üniteler				
Din Dışı Türler	Usul/Ölçü	Makamsal Müzik	Müziksel Okuma	Müziksel Yazma
Konular				
Maya	Birleşik Yedili (Devrihindi, Devrituran)	Nihavent Makamı	Nihavent Makamında Müziksel Okuma	Nihavent Makamında Müziksel Yazma
Gurbet Havası	Birleşik Sekizli (Düyek, Müsemmen)	Hicaz Makamı	Hicaz Makamında Müziksel Okuma	Hicaz Makamında Müziksel Yazma
Bozlak Barak Hoyrat Divan		Karcığar Makamı	Karcığar Makamında Müziksel Okuma	Karcığar Makamında Müziksel Yazma

Tablo 4

12. Sınıf Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programı Ünite ve Konuları

Üniteler				
Dini Türler	Usul/Ölçü	Makamsal Müzik	Müziksel Okuma	Müziksel Yazma
Konular				
İlahi	Birleşik Dokuzlu (Aksak)	Saba Makamı	Saba Makamında Müziksel Okuma	Saba Makamında Müziksel Yazma
Semah	Birleşik Onlu (Curcuna, Lenk Fahte, Çeng-i Harbi)	Segâh Makamı	Segâh Makamında Müziksel Okuma	Segâh Makamında Müziksel Yazma
		Hüzzam Makamı	Hüzzam Makamında Müziksel Okuma	Hüzzam Makamında Müziksel Yazma

2.7. Makamlar

Makam kavramı, Özkan (2017) tarafından “bir dizide durak ve güçlünün önemi belirtilmek ve diğer kurallara da bağlı kalmak suretiyle nağmeler meydana getirerek gezinme” olarak tanımlanmıştır (s. 94). Türk müziğinde makamlar basit makamlar, şed (göçürülmüş) makamlar ve mürekkeb (bileşik) makamlar olarak üçe ayrılır.

Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması dersi öğretim programı incelendiğinde “Makamsal Müzik” üniteleri içerisinde Çargâh, Buselik, Kürdi, Rast, Uşşak, Hüseyni, Nihavent, Hicaz, Karcığar, Saba, Segâh ve Hüzzam makamları yer almaktadır.

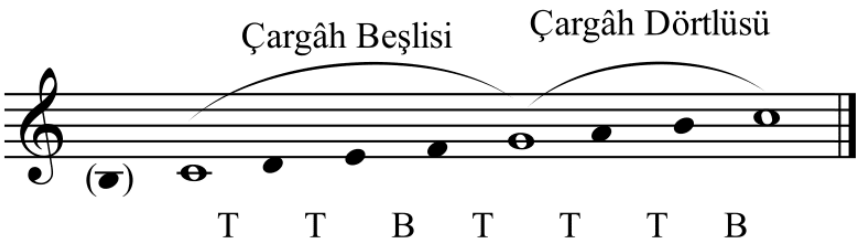
2.7.1. Çargâh Makamı

Çargâh makamı, bir tam beşli ve bir tam dörtlüden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır. Batı müziğindeki do majör dizisine benzetilebilir.

Durak: Çargâh veya Kaba Çargâh perdesidir.

Seyir: Çıkıcı veya çıkıcı-inicidir.

Dizi: Çargâh veya Kaba Çargâh perdesi üzerindeki bir Çargâh beşlisine 5. derece üzerinde bir Çargâh dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 1 Çargâh makamı dizisi

Güçlü: Rast veya Gerdaniye perdesidir.

Donanım: Donanıma hiçbir işaret konulmaz.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri;

Kaba Çargâh perdesi üzerinde: Kaba Çargâh, Yegâh, Hüseyni Aşiran, Acem Aşiran, Rast, Dügâh, Buselik, Çargâh.

Çargâh perdesi üzerinde: Çargâh, Neva, Hüseyni, Acem, Gerdaniye, Muhayyer, Tiz Buselik, Tiz Çargâh.

Yeden: Buselik veya Kaba Buselik perdesidir.

Genişlemesi: Durak perdesi üzerindeki beşli, simetrik olarak tiz durak üzerine veya güçlü üstündeki dörtlü, yine simetrik olarak durak altına aktarılır.

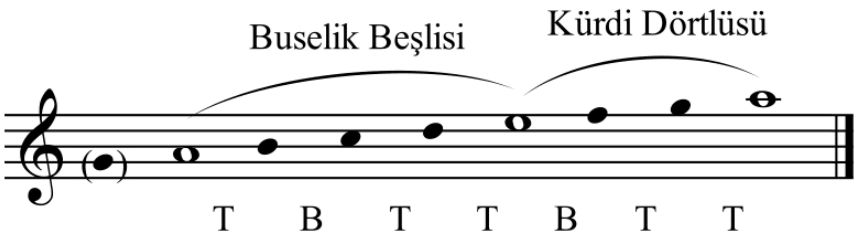
2.7.2. Buselik Makamı

Buselik makamı, bir tam beşli ve bir tam dörtlüden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır. Batı müziğindeki la minör dizisine benzetilebilir.

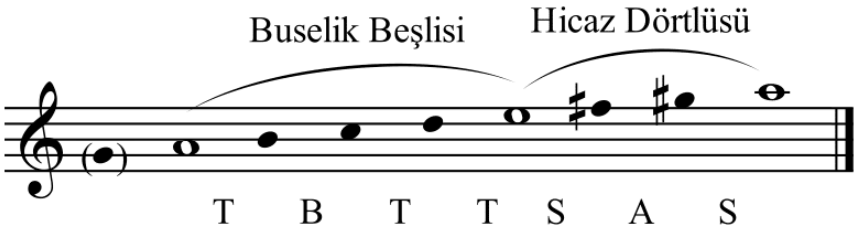
Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: Çıkıcıdır. Bazen çıkıcı-inici olarak da kullanılmıştır.

Dizi: Yerinde Buselik beşlisine Hüseyni perdesi (5. derecesi) üzerinde Kürdi veya Hicaz dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir. Her iki dizi ayrı kullanıldığı gibi birbirine karıştırılarak da kullanılabilir.

Şekil 2 Buselik makamı dizisi 1

Şekil 3 Buselik makamı dizisi 2

Güçlü: 5. derecedeki Hüseyni perdesidir.

Donanım: Donanıma hiçbir işaret konulmaz.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri;

Buselik beşlisi üzerine Kürdi dörtlüsü ile: Dügâh, Buselik, Çargâh, Neva, Hüseyni, Acem, Gerdaniye ve Muhayyerdir.

Buselik beşlisi üzerine Hicaz dörtlüsü ile: Dügâh, Buselik, Çargâh, Neva, Hüseyni, Dik Acem, Nim Şehnaz ve Muhayyerdir.

Yeden: Nim Zirgüle perdesidir.

Genişlemesi: Muhayyer perdesi üzerine simetrik olarak Buselik beşlisi aktarılır.

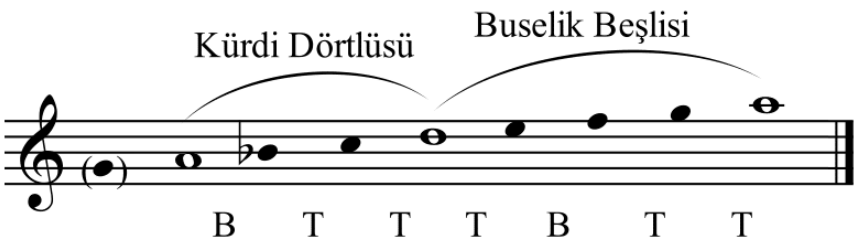
2.7.3. Kürdi Makamı

Kürdi makamı, bir tam dörtlü ve bir tam beşliden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: Çıkıcıdır. Bazen çıkıcı-inici olarak da kullanılmıştır.

Dizi: Yerinde Kürdi dörtlüsüne Nevada Buselik beşlisinin eklenmesinden meydana gelmiştir.

Şekil 4 Kürdi makamı dizisi

Güçlü: Neva perdesidir.

Donanım: Si için küçük mücenneb bemolü donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Kürdi, Çargâh, Neva, Hüseyni, Acem, Gerdaniye, Muhayyer.

Yeden: Rast perdesidir. Bazen Nim Zirgüle de kullanılır.

Genişlemesi: Muhayyer perdesi üzerine Kürdi dörtlüsü ile genişler.

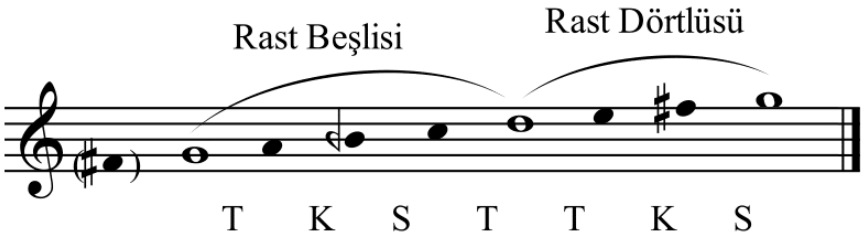
2.7.4. Rast Makamı

Rast makamı, bir tam beşli ve bir tam dörtlüden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır. Batı müziğindeki sol majör dizisine benzetilebilir.

Durak: Rast perdesidir.

Seyir: Çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde bir Rast beşlisine, Neva perdesi üzerinde bir Rast dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 5 Rast makamı dizisi

Güçlü: Neva perdesidir.

Donanım: Si için koma bemolü, fa için bakiye diyezi donanıma konulur.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Rast, Dügâh, Segâh, Çargâh, Neva, Hüseyni, Eviç, Gerdaniye.

Yeden: Irak perdesidir.

Genişlemesi: Genişlemesi pest taraftan, durağın altından yapılır. Yegâh perdesi üzerine Rast dörtlüsü simetrik olarak aktarılır.

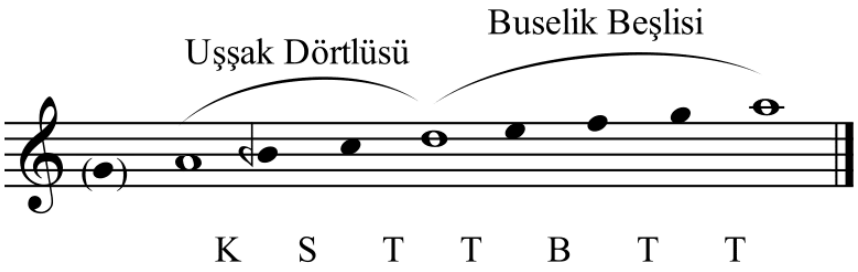
2.7.5. Uşşak Makamı

Uşşak makamı, bir tam dörtlü ve bir tam beşliden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: Çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Uşşak dörtlüsüne Neva'da Buselik beşlisinin eklenmesinden meydana gelmiştir.

Şekil 6 Uşşak makamı dizisi

Güçlü: Neva perdesidir.

Donanım: Si için koma bemolü donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Segâh, Çargâh, Neva, Hüseyni, Acem, Gerdaniye, Muhayyer.

Yeden: Rast perdesidir.

Genişlemesi: Genişleme Yegâh perdesine Rast beşlisi eklemek suretiyle yapılır.

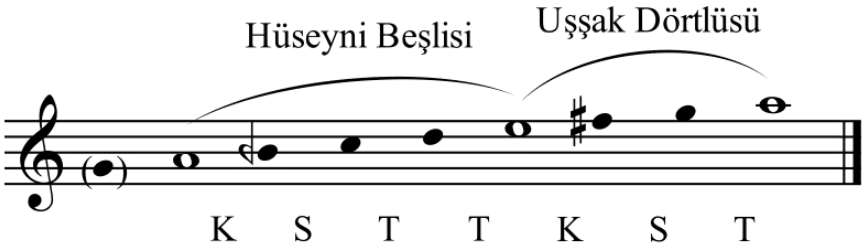
2.7.6. Hüseyni Makamı

Hüseyni makamı, bir tam beşli ve bir tam dörtlüden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: İnici-çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Hüseyni beşlisine, Hüseyni'de Uşşak dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 7 Hüseyni makamı dizisi

Güçlü: Hüseyni perdesidir.

Donanım: Si için koma bemolü, fa için bakiye diyezi donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Segâh, Çargâh, Neva, Hüseyni, Eviç, Gerdaniye, Muhayyer.

Yeden: Rast perdesidir.

Genişlemesi: Güçlü Hüseyni perdesi üzerindeki Uşşak dörtlüsü, Muhayyerde bir Buselik beşlisi eklenmesiyle, Hüseyni'de Uşşak dizisi olarak uzatılır.

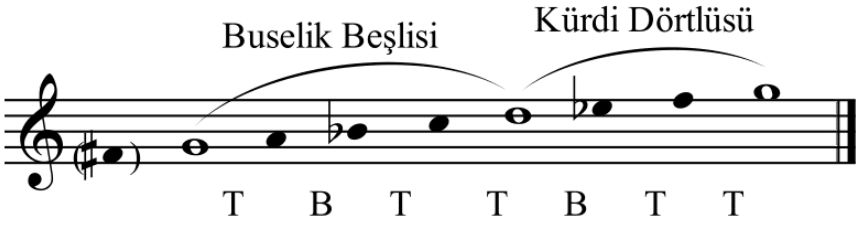
2.7.7. Nihavent Makamı

Nihavent makamı, bir tam beşli ve bir tam dörtlüden meydana gelir. Buselik makamının Rast perdesine aktarılması ile oluşur ve şed makamlar içerisinde yer alır. Batı müziğindeki sol minör dizisine benzetilebilir.

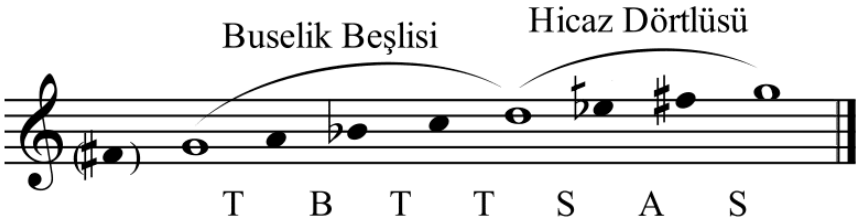
Durak: Rast perdesidir.

Seyir: İnici-çıkıcıdır. Bazen çıkıcı, bazen de inici gibi seyre başlarsa da hemen çıkıcı-inici hale döner.

Dizi: Buselik makamı dizisinin Rast perdesindeki şeddidir. Rast perdesinde Buselik beşlisine, Neva perdesinde Kürdi veya Hicaz dörtlüsü eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 8 Nihavent makamı dizisi 1

Şekil 9 Nihavent makamı dizisi 2

Güçlü: 5. derecedeki Neva perdesidir.

Donanım: Si ve mi için küçük mücenneb bemolü donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri;

Buselik beşlisi üzerine Kürdi dörtlüsü ile: Rast, Dügâh, Kürdi, Çargâh, Neva, Nim Hisar, Acem ve Gerdaniyedir.

Buselik beşlisi üzerine Hicaz dörtlüsü ile: Rast, Dügâh, Kürdi, Çargâh, Neva, Hisar, Eviç ve Gerdaniyedir.

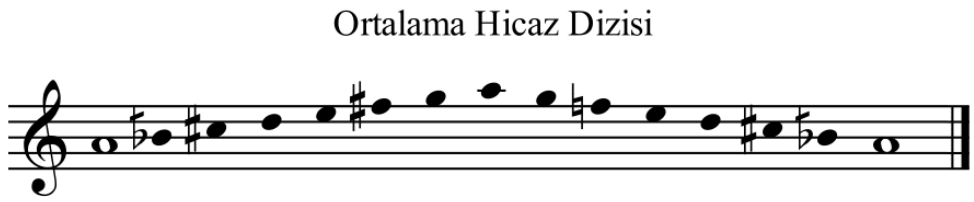
Yeden: Irak perdesidir.

Genişlemesi: Hem tiz hem pest taraftan genişleyebilir. Pest taraftan genişlerse Yegâhta Hicaz dörtlüsü, tiz taraftan genişlerse Gerdaniyede Buselik beşlisi ile uzatılır.

2.7.8. Hicaz Ailesi Makamları

Hicaz hem bir makamın ismi hem de buna bağlı olarak dört makamdan oluşan bir aileye verilen addır. Hicaz ailesini meydana getiren bu dört makam arasında çok büyük farklar yoktur.

Ortalama Hicaz dizisi ailenin ortak malı olup, bir tekine ait değildir ve hepsinde yarım kalış sırasında olmamak kaydıyla kullanılabilir.

Şekil 10 Ortalama Hicaz dizisi

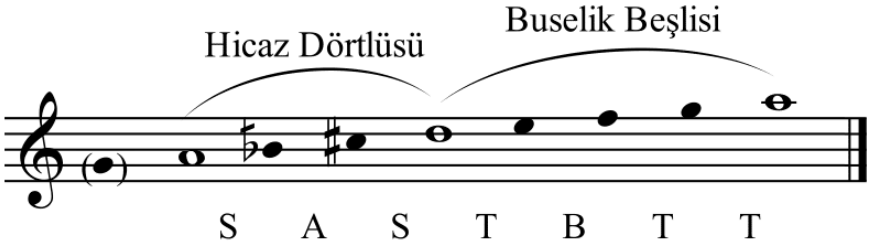
2.7.8.1. Hümayun Makamı

Hümayun makamı, bir tam dörtlü ve bir tam beşliden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: İnici-çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Hicaz dörtlüsüne, Neva'da Buselik beşlisinin eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 11 Hümayun makamı dizisi

Güçlü: Neva perdesidir.

Donanım: Si için bakiye bemolü, do için bakiye diyezi donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Dik Kürdi, Nim Hicaz, Neva, Hüseyni, Acem, Gerdaniye, Muhayyer.

Yeden: Rast perdesidir. Bazen bakiye diyezli sol Nim Zirgüle perdesi kullanılır.

Genişlemesi: Durak üzerindeki Hicaz dörtlüsü simetrik olarak tiz durak üzerine aktarılır. Bazen de Neva'daki Buselik beşlisine, Muhayyer'de bir Kürdi dörtlüsünün eklenmesiyle genişler. Çok nadir olarak pest taraftan bir Yegâh'ta Rast beşlisi ile genişler.

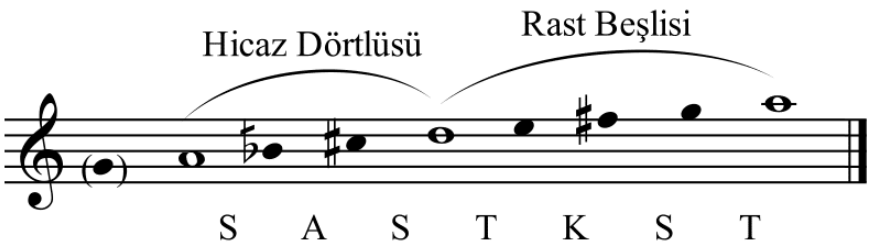
2.7.8.2. Hicaz Makamı

Hicaz makamı, bir tam dörtlü ve bir tam beşliden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: İnici-çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Hicaz dörtlüsüne, Neva'da Rast beşlisinin eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 12 Hicaz makamı dizisi

Güçlü: Neva perdesidir.

Donanım: Si için bakiye bemolü, do ve fa için bakiye diyezi donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Dik Kürdi, Nim Hicaz, Neva, Hüseyni, Eviç, Gerdaniye, Muhayyer.

Yeden: Rast perdesidir. Bazen bakiye diyezli sol Nim Zirgüle perdesi kullanılır.

Genişlemesi: Pest taraftan genişlemesinde Neva üzerindeki Rast beşlisi simetrik olarak durağın altına Yegâh perdesi üzerine aktarılır. Tiz taraftaki genişlemede ise Neva'daki Rast beşlisine, Muhayyer perdesi üzerine bir Buselik dörtlüsü eklenmesiyle genişler.

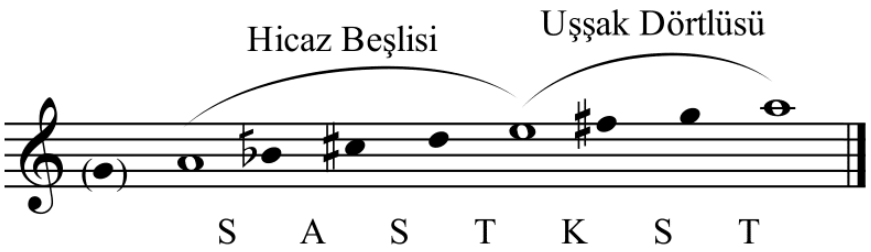
2.7.8.3. Uzzal Makamı

Uzzal makamı, bir tam beşli ve bir tam dörtlüden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: İnici-çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Hicaz beşlisine, Hüseyni'de Uşşak dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 13 Uzzal makamı dizisi

Güçlü: Hüseyni perdesidir.

Donanım: Si için bakiye bemolü, do ve fa için bakiye diyezi donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Dik Kürdi, Nim Hicaz, Neva, Hüseyni, Eviç, Gerdaniye, Muhayyer.

Yeden: Rast perdesidir. Bazen bakiye diyezli sol Nim Zirgüle perdesi kullanılır.

Genişlemesi: Hüseyni üzerinde bulunan Uşşak dörtlüsüne Muhayyer'de bir Buselik beşlisi eklenmesiyle genişler.

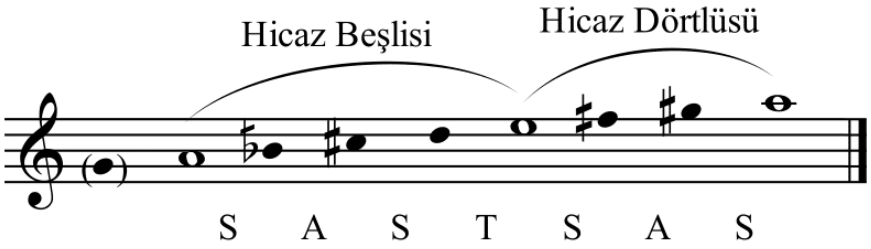
2.7.8.4. Zirgüle'li Hicaz Makamı

Zirgüle'li Hicaz makamı, bir tam beşli ve bir tam dörtlüden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: İnici-çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Hicaz beşlisine, Hüseyni'de Hicaz dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 14 Zirgüle'li Hicaz makamı dizisi

Güçlü: Hüseyni perdesidir.

Donanım: Si için bakiye bemolü, do ve sol için bakiye diyezi, fa için koma diyezi donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Dik Kürdi, Nim Hicaz, Neva, Hüseyni, Dik Acem, Nim Şehnaz, Muhayyer.

Yeden: Bakiye diyezli sol Nim Zirgüle perdesidir.

Genişlemesi: Üç şekilde genişler. Birinci genişleme şeklinde Durak üzerindeki Hicaz beşlisi simetrik olarak Muhayyer üzerine aktarılır. İkinci genişleme şeklinde güçlü üzerindeki Hicaz dörtlüsüne, Muhayyer'de bir Buselik beşlisi eklenir. Üçüncü genişleme şeklinde ise pest taraftan genişler ve Hüseyni'deki Hicaz dörtlüsü, Hüseyni Aşiran perdesi üzerine aktarılır.

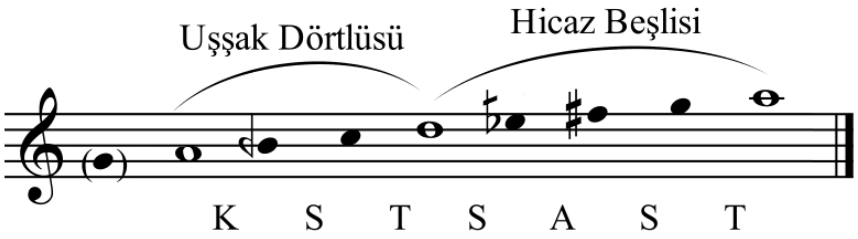
2.7.9. Karcığar Makamı

Karcığar makamı, bir tam dörtlü ve bir tam beşliden meydana gelir. Basit makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: İnici-çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Uşşak dörtlüsüne, Neva'da Hicaz beşlisinin eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 15 Karcığar makamı dizisi

Güçlü: Neva perdesidir.

Donanım: Si için koma bemolü, mi için bakiye bemolü, fa için bakiye diyezi donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Segâh, Çargâh, Neva, Hisar, Eviç, Gerdaniye, Muhayyer.

Yeden: Rast perdesidir.

Genişlemesi: Yerindeki Uşşak dörtlüsü tiz durak Muhayyer perdesi üzerine simetrik olarak aktarılır. Böylelikle Neva perdesinde Uzzal makamı oluşmuş olur.
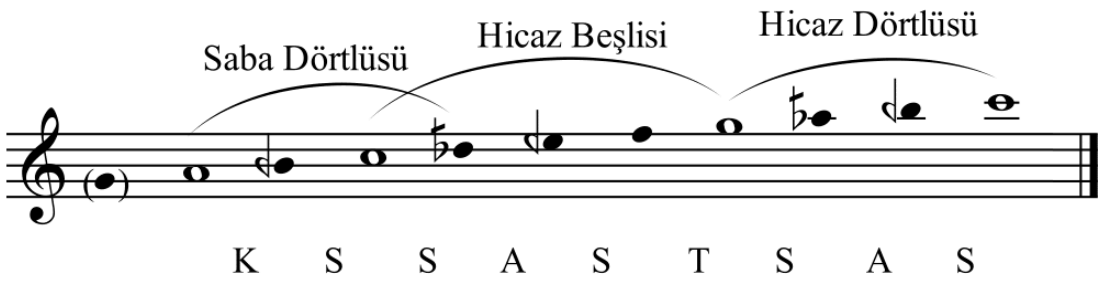
2.7.10. Saba Makamı

Saba makamı bileşik makamların içerisinde yer alır.

Durak: Dügâh perdesidir.

Seyir: Çıkıcı veya çıkıcı-inicidir.

Dizi: Çargâh perdesindeki Zirgüle'li Hicaz dizisine yerinde Saba dörtlüsünün eklenmesinden meydana gelir.

Şekil 16 Saba makamı dizisi

Güçlü: Çargâh perdesidir.

Donanım: Si için koma bemolü, re için bakiye bemolü donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Dügâh, Segâh, Çargâh, Hicaz, Dik Hisar, Acem, Gerdaniye, Şehnaz veya Dik Şehnaz, Tiz Segâh, Tiz Çargâhtır.

Yeden: Rast perdesidir.

Genişlemesi: Yapısı bakımından oldukça geniş bir seyir alanına sahip olduğu için ayrıca genişlememiştir.

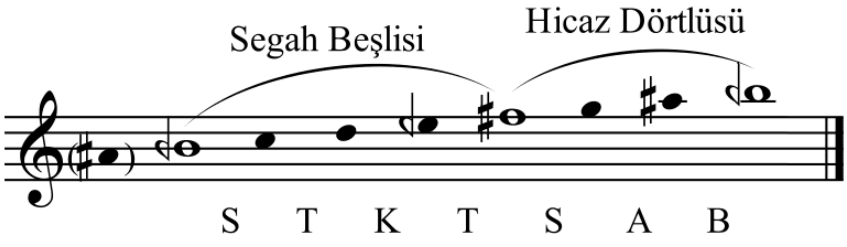
2.7.11. Segâh Makamı

Segâh makamı bileşik makamların içerisinde yer alır.

Durak: Segâh perdesidir.

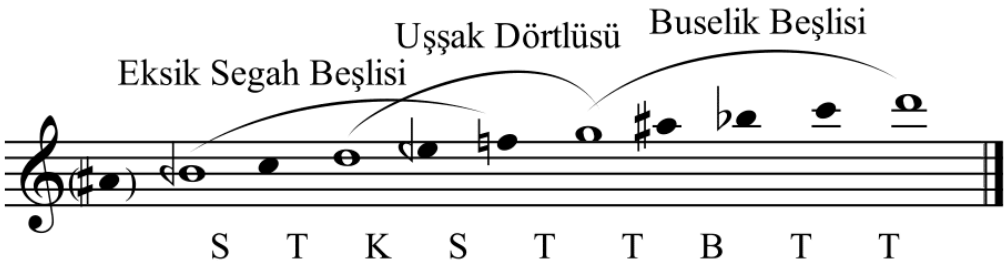
Seyir: Çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Segâh beşlisine, Eviç'te Hicaz dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 17 Segâh makamı dizisi 1

Dizide zaman zaman kullanılan yerinde eksik Segâh beşlisi nedeniyle Neva perdesinde bir Uşşak-Beyati dizisi meydana gelir. Bunun sonucunda Gerdaniye'de bir Buselik beşlisi ortaya çıkar.

Şekil 18 Segâh makamı dizisi 2

Güçlü: Neva perdesidir.

Donanım: Si ve mi için koma bemolü, fa için bakiye diyezi donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Segâh, Çargâh, Neva, Dik Hisar veya Hüseyni, Eviç veya Acem, Gerdaniye, Sünbüle veya Muhayyer. Tiz Segâh veya Sünbüle, Tiz Çargâh ve Tiz Neva'dır.

Yeden: Bakiye diyezli la Kürdi perdesidir.

Genişlemesi: Yapısı gereği tiz taraftan kendisinden genişlemiştir. Pest taraftan ise Dügâh perdesine Uşşak'lı, Rast perdesine Rast çeşnisi ile düşebilir.

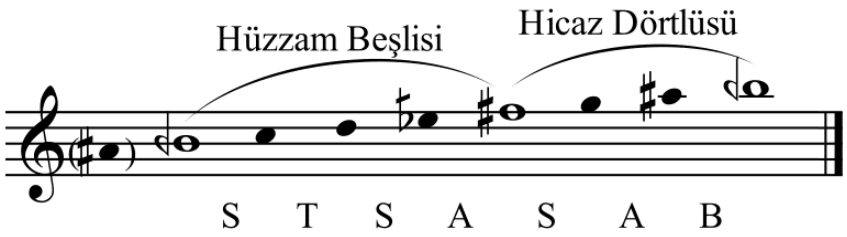
2.7.12. Hüzzam Makamı

Hüzzam makamı bileşik makamların içerisinde yer alır.

Durak: Segâh perdesidir.

Seyir: İnici-çıkıcıdır.

Dizi: Yerinde Hüzzam beşlisine, Neva perdesinde Hicaz dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Şekil 19 Hüzzam makamı dizisi

Güçlü: Neva perdesidir.

Donanım: Si için koma bemolü, mi için bakiye bemolü, fa için bakiye diyezi donanıma yazılır.

Perdelerin Türk müziğindeki isimleri: Segâh, Çargâh, Neva, Hisar veya Dik Hisar veya Hüseyni, Eviç veya Acem, Gerdaniye, Sünbüle veya Muhayyer, (si için) yine Sünbüle veya Tiz Segâh, Tiz Çargâh, Tiz Neva.

Yeden: 2. aralıktaki bakiye diyezli la Kürdi perdesidir.

Genişlemesi: Hüzzam makamı dizisi, Neva perdesi üzerinde Hümayun dizisi halinde üst taraftan genişleme yapar. Neva perdesi üzerindeki Hicaz dörtlüsüne, Gerdaniye perdesi üzerinde Buselik beşlisi eklenir. Pest taraftan ise Rast perdesine Rast beşlisiyle düşebilir. Böylelikle Rast'ta Basit Suzinak dizisi meydana gelir.

2.8. Usuller

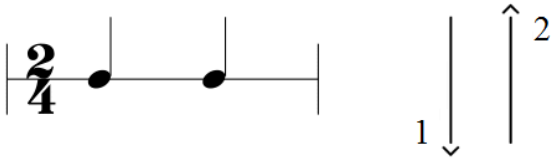
Özkan (2017)'a göre usul, vuruşlarının kıymetleri birbirine eşit veya eşit olmayan, fakat mutlaka muhtelif kıymetli, yarı kuvvetli ve zayıf zamanların belli bir şekilde sıralanmasıyla meydana gelen belli kalıplar halindeki sayı veya vuruş gruplarıdır (s.606).

Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması dersi öğretim programı incelendiğinde Usul/Ölçü üniteleri içerisinde iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz ve on zamanlı usuller yer almaktadır.

2.8.1. İki Zamanlı Usuller

2.8.1.1. Nim Sofyan Usulü

2 zamanlıdır. Basit usuldür. 2/8'lik ve 2/4'lük şeklinde yazılabilir. İlk vuruş kuvvetli, ikinci vuruş hafiftir. Nim Sofyan usulünün vuruş şekli aşağıdaki gibidir.

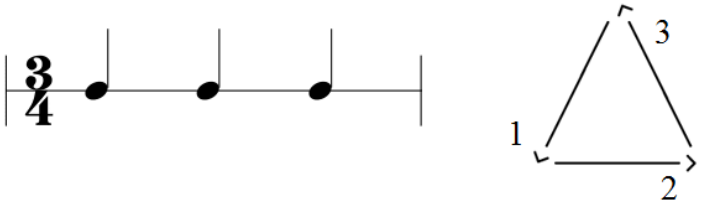

Şekil 20 Nim Sofyan usulü vuruş şekli

2.8.2. Üç Zamanlı Usuller

2.8.2.1. Semai Usulü

3 zamanlıdır. Basit usuldür. 3/8'lik ve 3/4'lük şeklinde yazılabilir. Üç tane sekizlik veya üç tane dörtlük değerinde vurulur. İlk vuruş kuvvetli, ikinci yarı kuvvetli, üçüncü zayıftır. Semai usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

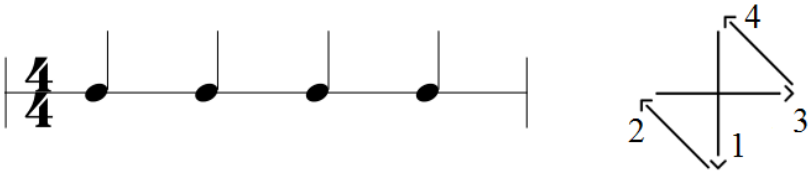

Şekil 21 Semai usulü vuruş şekli

2.8.3. Dört Zamanlı Usuller

2.8.3.1. Sofyan Usulü

4 zamanlıdır. Bileşik usuldür. İki tane iki zamanlı (Nim Sofyan) usullerin birleşmesinden oluşur. 4/8'lik ve 4/4'lük şeklinde yazılabilir. Dört tane sekizlik veya dört tane dörtlük değerinde vurulur. İlk vuruş kuvvetli, ikinci zayıf, üçüncü yarı kuvvetli, dördüncü zayıftır. Sofyan usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

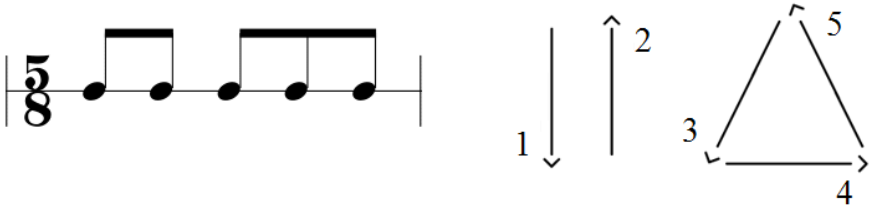

Şekil 22 Sofyan usulü vuruş şekli

2.8.4. Beş Zamanlı Usuller

2.8.4.1. Türk Aksağı Usulü

5 zamanlıdır. Bileşik usuldür. İki (Nim Sofyan) ve üç (Semai) zamanlı usullerin birleşmesinden oluşur. 5/8'lik ve 5/4'lük şeklinde yazılabilir. 2+3 düzümlü vuruşu olanı çok kullanılmıştır. 3+2 düzümlü vuruş azdır. Türk Aksağı usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

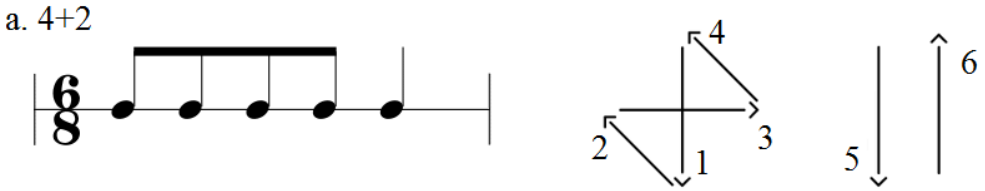

Şekil 23 Türk Aksağı usulü vuruş şekli

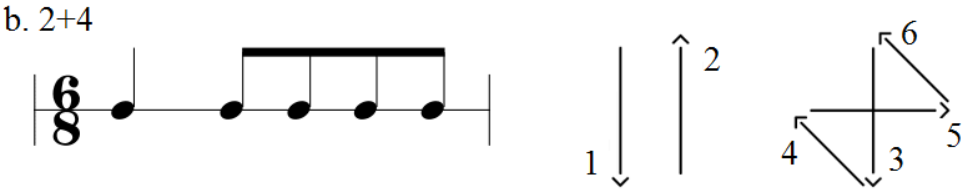
2.8.5. Altı Zamanlı Usuller

2.8.5.1. Yürük Semai Usulü

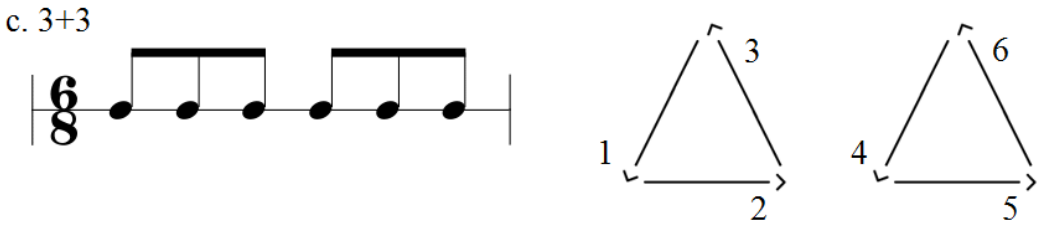
6 zamanlıdır. Bileşik usuldür. Dört (Sofyan) ve iki (Nim Sofyan) zamanlı ana usullerin veya üç vuruşlu (Semai) iki ana usulün birleşmesinden oluşur. 6/8'lik ve 6/4'lük şeklinde yazılabilir. 4+2, 2+4, 3+3 düzümlü vuruş olarak kullanılabilir. Yürük Semai usulünün vuruş şekilleri aşağıda görüldüğü gibidir:

Şekil 24 Yürük Semai usulü vuruş şekli (4+2)

Şekil 25 Yürük Semai usulü vuruş şekli (2+4)

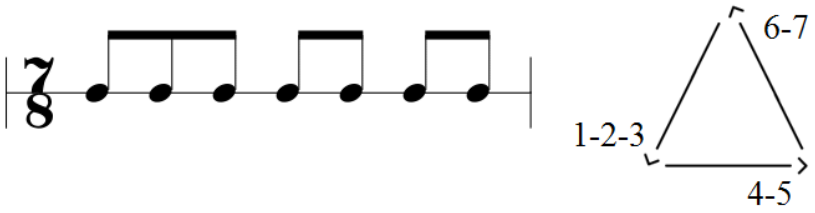

Şekil 26 Yürük Semai usulü vuruş şekli (3+3)

2.8.6. Yedi Zamanlı Usuller

2.8.6.1. Devr-i Hindi Usulü

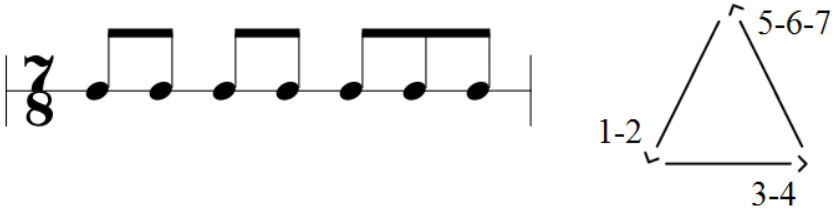
7 zamanlıdır. Bileşik usuldür. Üç (Semai) ve dört (Sofyan) zamanlı usullerin birleşmesinden oluşur. 7/8'lik ve 7/4'lük şeklinde yazılabilir. İlk vuruş kuvvetli, ikinci yarı kuvvetli, üçüncü zayıf, dördüncü kuvvetli ve beşinci zayıftır. Devr-i Hindi usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

Şekil 27 Devr-i Hindi usulü vuruş şekli

2.8.6.2. Devr-i Turan Usulü

7 zamanlıdır. Bileşik usuldür. Dört (Sofyan) ve üç (Semai) zamanlı usullerin birleşmesinden oluşur. 7/8'lik ve 7/16'lık şeklinde yazılabilir. İlk vuruş kuvvetli, ikinci zayıf, üçüncü yarı kuvvetlidir. Devr-i Turan usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

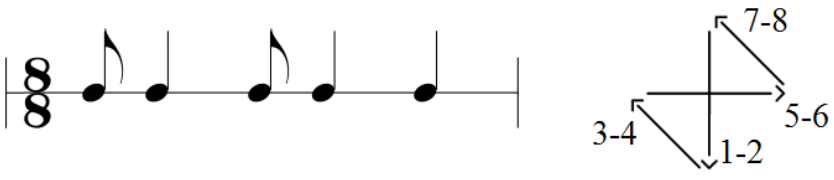

Şekil 28 Devr-i Turan usulü vuruş şekli

2.8.7. Sekiz Zamanlı Usuller

2.8.7.1. Düyek Usulü

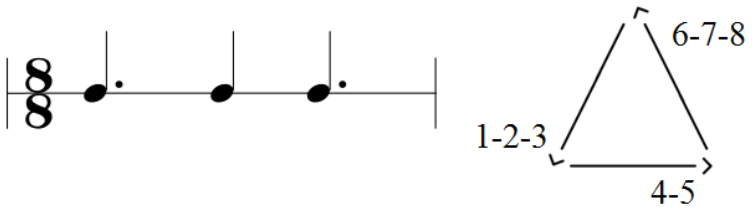
8 zamanlıdır. Bileşik usuldür. İki tane dört (Sofyan) zamanlı usulün birleşmesinden oluşur. 8/8'lik ve 8/4'lük şeklinde yazılabilir. 8/4'lük yazımına Ağır Düyek denir. İlk vuruş yarı kuvvetli, ikinci kuvvetli, üçüncü yarı kuvvetli, dördüncü kuvvetli, beşinci zayıftır. Düyek usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

Şekil 29 Düyek usulü vuruş şekli

2.8.7.2. Müsemmen Usulü

8 zamanlıdır. Bileşik usuldür. Üç (Semai) ve beş (Türk Aksağı) zamanlı usullerin birleşmesinden oluşur. Bunun tersi de kabul edilebilir. 8/8'lik şeklinde yazılır. İlk vuruş kuvvetli, ikinci zayıf, üçüncü yarı kuvvetlidir. Müsemmen usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

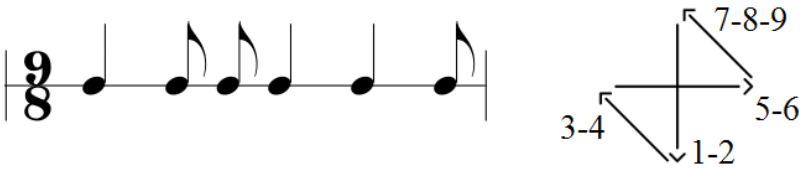

Şekil 30 Müsemmen usulü vuruş şekli

2.8.8. Dokuz Zamanlı Usuller

2.8.8.1. Aksak Usulü

9 zamanlıdır. Bileşik usuldür. Dört (Sofyan) ve beş (Türk Aksağı) zamanlı usullerin birleşmesinden oluşur. 9/8'lik ve 9/4'lük şeklinde yazılabilir. 9/4'lük yazımına Ağır Aksak denir. İlk vuruş kuvvetli, ikinci yarı kuvvetli, üçüncü zayıf, dördüncü kuvvetli, beşinci yarı kuvvetli, altıncı zayıftır. Aksak usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:
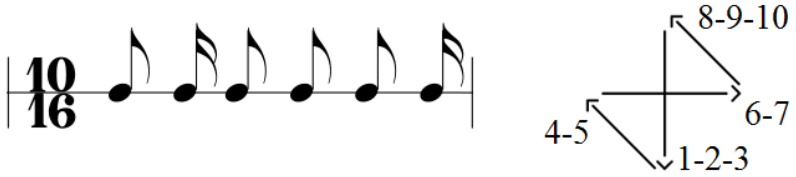

Şekil 31 Aksak usulü vuruş şekli

2.8.9. On Zamanlı Usuller

2.8.9.1. Curcuna Usulü

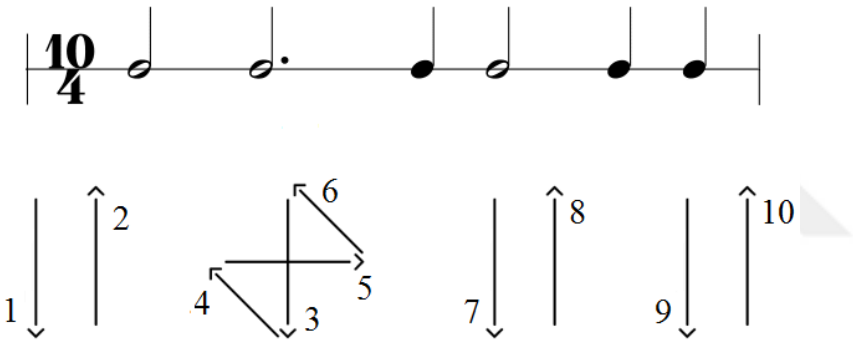
10 zamanlıdır. Bileşik usuldür. İki tane beş (Türk Aksağı) zamanlı usulün birleşmesinden oluşur. 10/16'lık yazılır. Bazen 10/8'lik olarak da yazılabilir. Curcuna usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

Şekil 32 Curcuna usulü vuruş şekli

2.8.9.2. Lenk Fahte Usulü

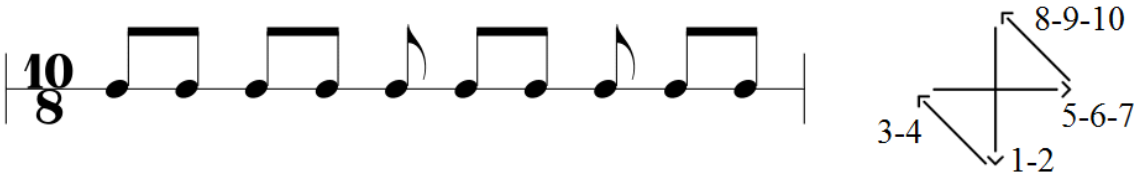
10 zamanlıdır. Bileşik usuldür. Altı (Yürük Semai) ve dört (Sofyan) zamanlı usullerin birleşmesinden oluşur. 10/8'lik ve 10/4'lük şeklinde yazılabilir. Lenk Fahte usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

Şekil 33 Lenk Fahte usulü vuruş şekli

2.8.9.3. Çeng-i Harbi Usulü

10 zamanlıdır. Bileşik usuldür. İki tane iki (Nim Sofyan) ve iki tane üç (Semai) zamanlı usullerin birleşmesinden oluşur. 10/8'lik ve 10/4'lük şeklinde yazılabilir. Çeng-i Harbi usulünün vuruş şekli aşağıda görüldüğü gibidir:

Şekil 34 Çeng-i Harbi usulü vuruş şekli

BÖLÜM III

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Arapgirlioğlu (1999) tarafından yapılan "Geleneksel Türk Halk Müziği Repertuarının Okul Müziğine Uygunluğu Üzerine Bir İnceleme" adlı yüksek lisans tezinde TRT THM repertuvarından alınan 1000 adet eserin ilk ve ortaöğretim müfredat programına göre incelemesi yapılmıştır. Eserler ses alanı, söz yapısı, ritim yapısı, uzunluk ve usul açılarından incelenmiştir. Ses alanı yönünden eserlerin %89'unun uygun, %11'inin uygun olmadığı; söz yapısı yönünden %62,9'unun uygun, %37,1'inin uygun olmadığı; uzunluk bakımından %80,3'ünün uygun, %19,7'sinin uygun olmadığı; usul bakımından %92'sinin uygun, %8'inin uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

Terzioğlu (2015) tarafından yapılan "Ağrı Yöresinde Kayıt Altına Alınmamış Türkülerin Derlenerek Eğitim Müziği Açısından İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde kayıt altına alınmamış Ağrı yöresinden derlenen türkülerin analizleri ve eğitim müziğinde kullanılabilirlik durumları tespiti araştırılmıştır. Ağrı yöresine ait kayıt altına alınmamış 12 türkü üzerinde inceleme yapılmış ve müzik öğretmenliği programlarında, içeriğinde halk müziği konuları yer alan derslerde materyal olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Köroğlu (2017) tarafından yapılan "TRT Türk Halk Müziği Repertuvarında Bulunan Elazığ-Harput Yöresine Ait Türkülerin Makam ve Usul Açısından İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde TRT repertuvarında bulunan Elazığ-Harput yöresine ait 83 türkünün makamsal ve usul analizleri yapılmıştır. Makamsal analizde en fazla Uşşak ve Hüseyni dizilerine rastlanmış, usul analizinde en çok karma usul, en az ise çoklu usul olduğu sonucuna varılmıştır.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklemi ile verilerin elde edilmesi ve analizi yer almaktadır.

4.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma nitel bir araştırmadır. Yıldırım ve Şimşek (2013)'e göre nitel araştırma, "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlediği araştırmadır" (s. 45).

Araştırmada GSL programında bulunan ders içeriklerinin elde edilmesi ve TRT THM repertuvarına kayıtlı türkülerin belirlenmesi için belgesel tarama tekniği kullanılmıştır. Karasar (2018), "var olan kayıt ve belgelerin incelenerek veri toplanmasını belgesel tarama yöntemi" şeklinde ifade etmektedir" (s. 229).

4.2. Evren ve Örneklem

TRT THM repertuvarına kayıtlı 4991 sözlü ve sözsüz eser bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise TRT THM repertuvarında bulunan Giresun iline kayıtlı 64 sözlü eserden oluşmaktadır.

4.3. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Araştırmanın verilerini TRT THM repertuvarında kayıtlı bulunan 4991 sözlü ve sözsüz eser oluşturmaktadır. Bu eserler arasından, GSL programında yer alan THM Teori ve Uygulaması dersi kapsamında ders içeriklerini destekleyici olarak kullanılabilirliğinin belirlenmesi için Giresun iline kayıtlı 64 türkü seçilmiştir. GSL 2016-2017 eğitim öğretim programına ait ders kitapları analiz edilerek doküman incelemesi yapılmıştır.

Araştırmada Giresun iline kayıtlı 64 türkünün her biri kendi içerisinde makam, usul ve söz unsuru bakımından içerik çözümlemesi yöntemiyle analiz edilmiştir. Karasar (2018) içerik çözümlemesi yöntemini şu şekilde açıklamaktadır: "Belli bir metnin, kitabın, belgenin içeriğinde gizli kavram, ilke ve özellikleri anlama ve anlatma amacı ile yapılan bir taramadır. Belgelerdeki bakış açısı, felsefe, dil, anlatım vb. özellikler, derinliğine yapılacak çözümlemelerle anlamaya çalışılır" (s. 231).

Araştırmanın veri toplama ve veri analizi aşamasında birçok farklı kaynaktan yararlanılmıştır. Aşağıda bu kaynaklar içinde araştırmanın dayandırıldığı en önemli üç kaynağa değinilmiştir.

Araştırma kapsamında kullanılan makamlar ve usuller ile ilgili verilerin elde edilmesinde, Türk sanat müziği alanında önemli bir kaynak isim olan İsmail Hakkı Özkan'ın "Türk Musikisi Nazariyatı ve Usulleri: Kudüm Velveleleri" isimli kitabından yararlanılmıştır.

Araştırmanın örneklemini oluşturan türkülerin makamsal analizi yapılırken, Doç. Dr. Mehmet Can Pelikoğlu'nun "Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Makamsal Açıdan Adlandırılması" isimli kitabında bulunan türkü analizleri incelenmiş ve türkülerin makamsal açıdan sınıflandırılmasında bu bilgilerden yararlanılmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemine dayanan söz unsuru konusu, Prof. Dr. Hasan Arapgirlioğlu tarafından 1999 yılında yapılan "Geleneksel Türk Halk Müziği Repertuarının Okul Müziğine Uygunluğu Üzerine Bir İnceleme" başlıklı yüksek lisans tezinden yararlanılarak oluşturulmuştur. Buna göre türkülerin söz unsuru açısından uygunluğunun belirlenmesi aşağıdaki maddelere dayandırılmaktadır.

1. Türkçeye uymayan sözler içeren eserler,
2. Şiddet ve şiddete teşvik edici sözler içeren eserler,
3. Müstehcenlik ve argo sözler içeren eserler,
4. Sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler içeren eserler.

Bu incelemeler sonucunda türkülerin THM Teori ve Uygulaması dersinde kullanılabilirliği araştırılmıştır.

Araştırma sonucu elde edilen verilerin işlenmesinde SPSS 25.0 (Statistical Package for Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır.

BÖLÜM V
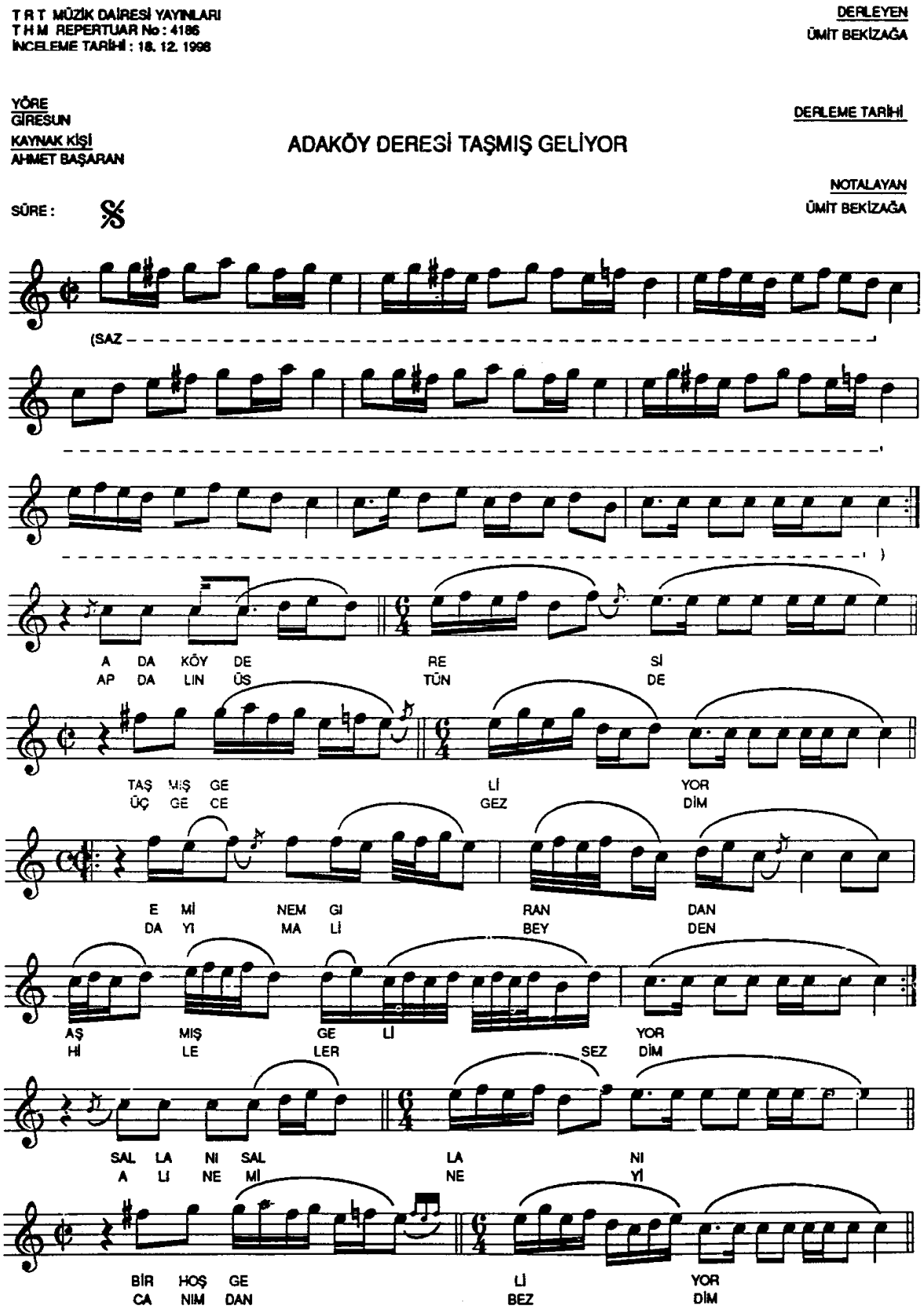
BULGULAR VE YORUM
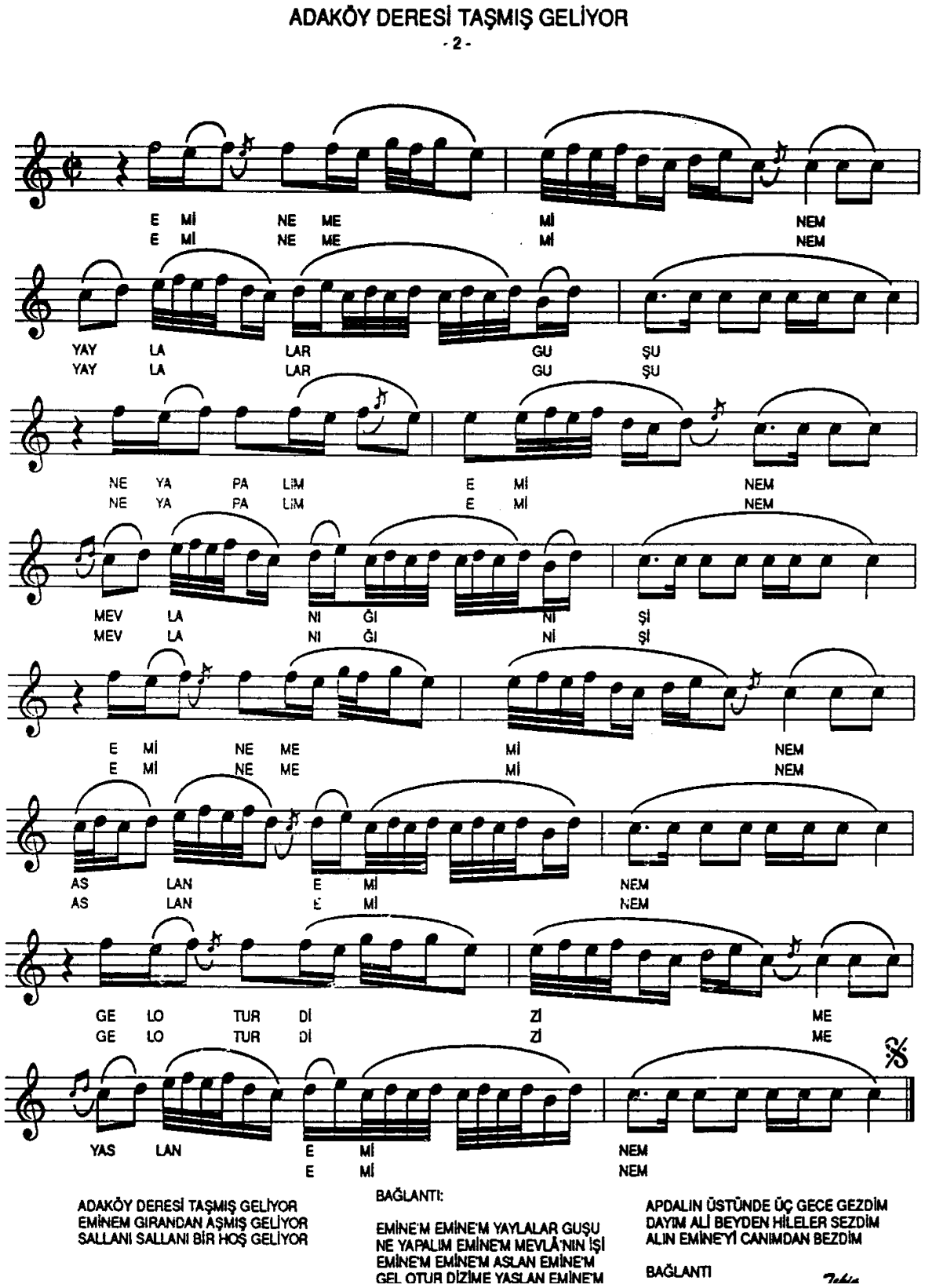
Araştırmanın bu bölümünde alt problemlerin çözümleri sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

5.1. TRT THM Repertuvarına Kayıtlı Giresun Türkülerinin İncelenmesi

TRT Türk Halk Müziği repertuvarı incelendiğinde Giresun iline kayıtlı 64 türkü olduğu belirlenmiştir. Bu türkülerin araştırmanın amacı doğrultusunda güzel sanatlar lisesi programında bulunan THM Teori ve Uygulaması dersinde kullanılabilirlik durumları incelenmiş ve türküler makam, usul, söz unsurları açısından ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

5.1.1. "Adaköy Deresi Taşmış Geliyor" Türküsü

Şekil 35 "Adaköy Deresi Taşmış Geliyor" türküsünün notaları

5.1.1.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Adaköy Deresi Taşmış Geliyor

Repertuvar numarası: 4186

Kimden alındığı: Ahmet Başaran

Derleyen: Ümit Bekizağa
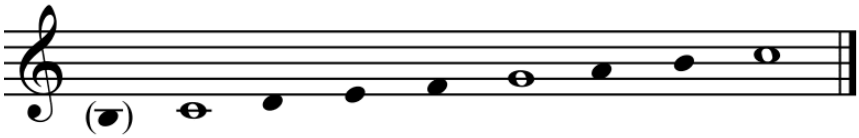
Notaya alan: Ümit Bekizağa

Yöresi: GİRESUN

5.1.1.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Çargâh makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır ve altı zamanlı usule geçkiler vardır.

5.1.1.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Çargâh makamı ve dört zamanlı usul kazanımı 9. sınıf, altı zamanlı usul kazanımı ise 10. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.2. “Ağasar’ın Balını” Türküsü

TRT Müzik Dairesi Yayınları
THM Repertuar Sıra No: 2053

Yöresi
Görele
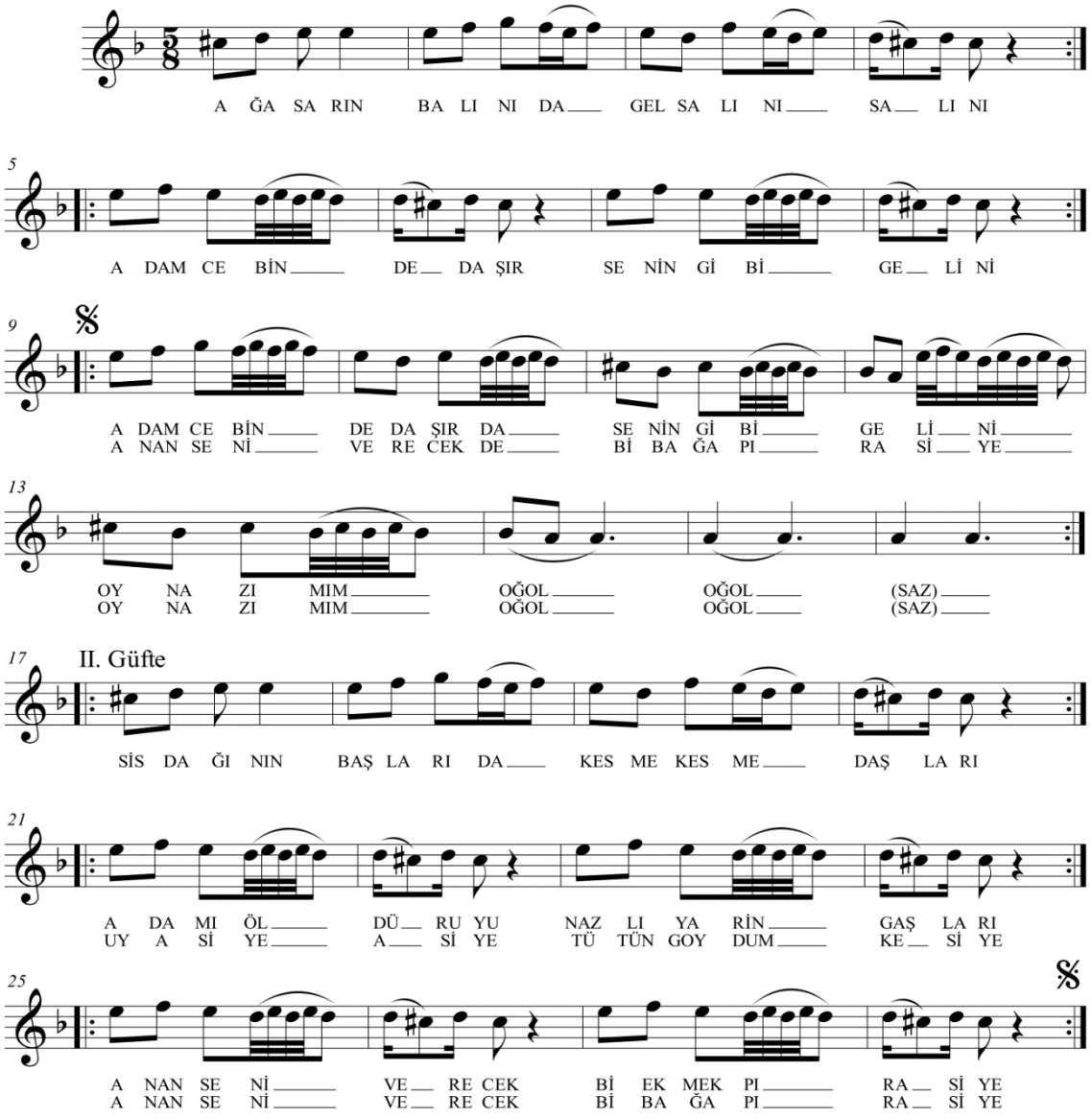
Kimden Alındığı
Ömer Akpınar

Ağasarın Balını

Derleyen
Ömer Akpınar

Derleme Tarihi
1980

Notaya Alan
Şenel Önaldı

III. Güfte
Sis dağının başları da püfür püfür esiyu
Baban bu yıl gurbanı da çifter çifter kesiyu

Şekil 36 “Ağasar’ın Balını” türküsünün notaları

5.1.2.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Ağasar'ın Balını

Repertuvar numarası: 2053

Kimden alındığı: Ömer Akpınar

Derleyen: Ömer Akpınar
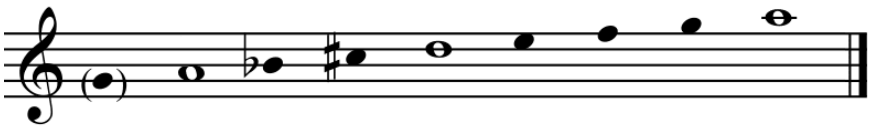
Notaya alan: Şenel Önaldı

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.2.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
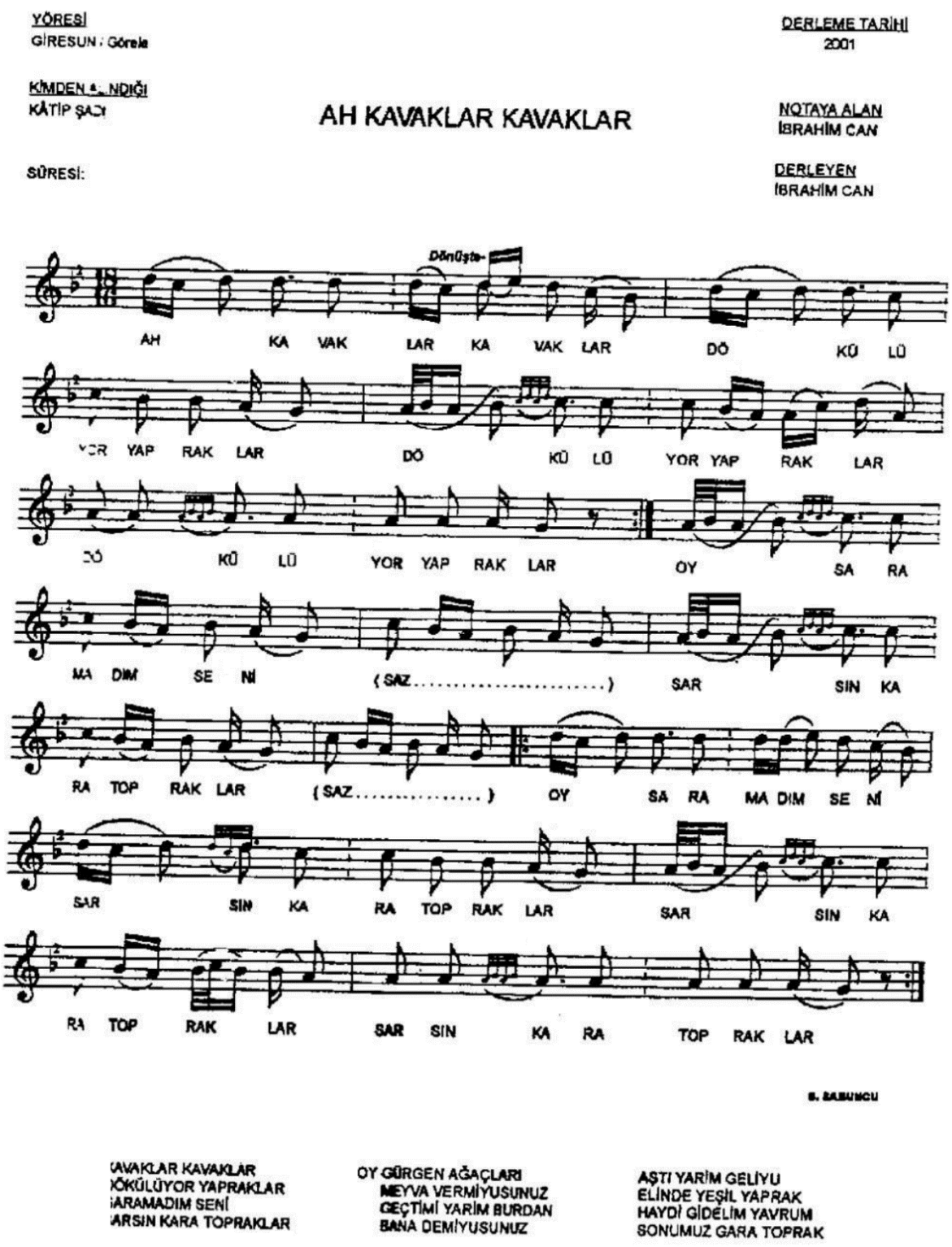

Usulü: Beş zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.2.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, beş zamanlı usul kazanımı ise 10. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.3. "Ah Kavaklar Kavaklar" Türküsü

Şekil 37 "Ah Kavaklar Kavaklar" türküsünün notaları

5.1.3.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Ah Kavaklar Kavaklar

Repertuvar numarası: 4375

Kimden alındığı: Katip Şadi

Derleyen: İbrahim Can
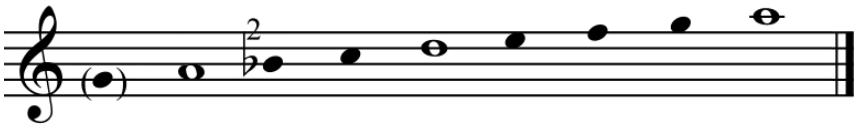
Notaya alan: İbrahim Can

Yöresi: GİRESUN/Görele

5.1.3.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
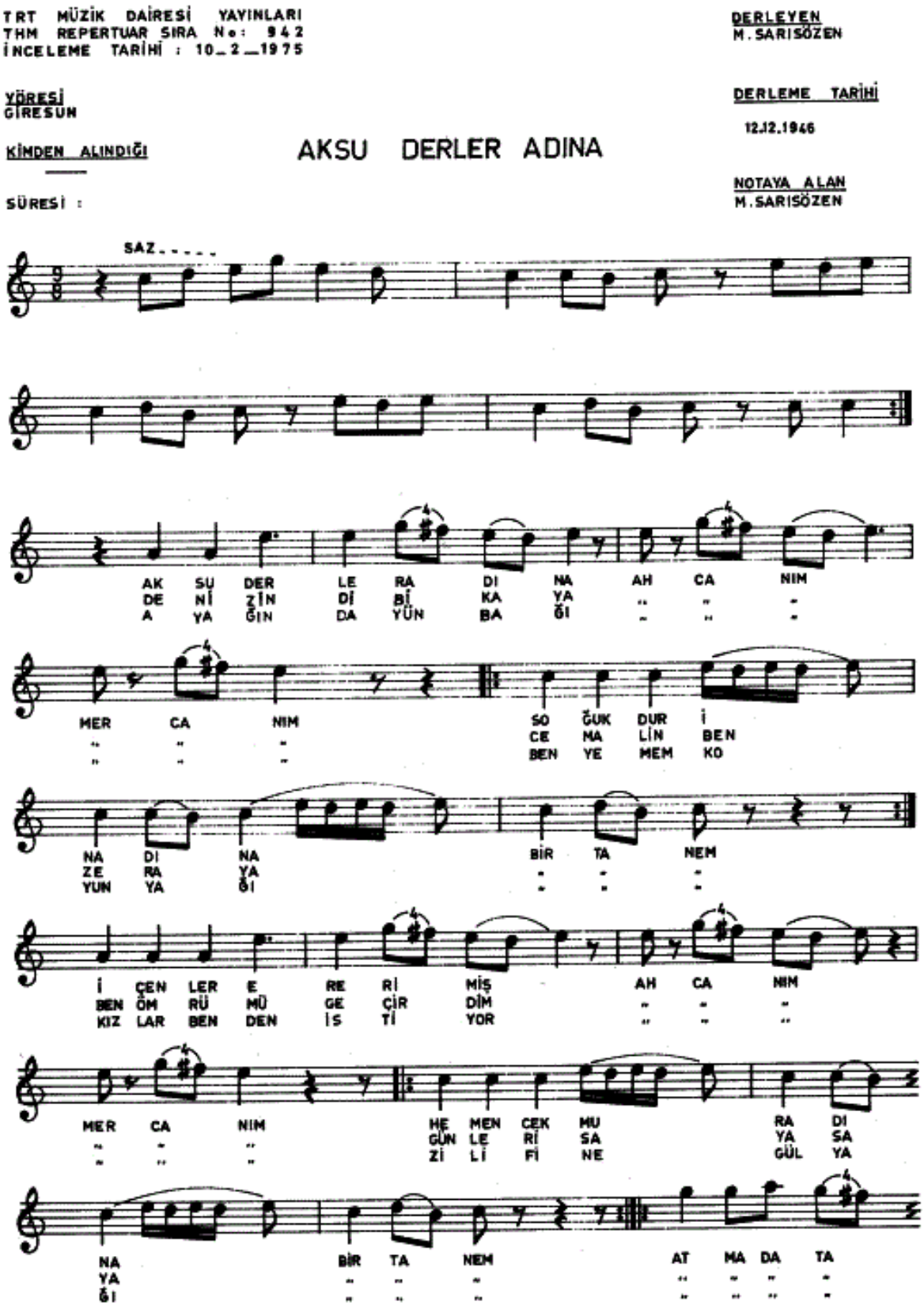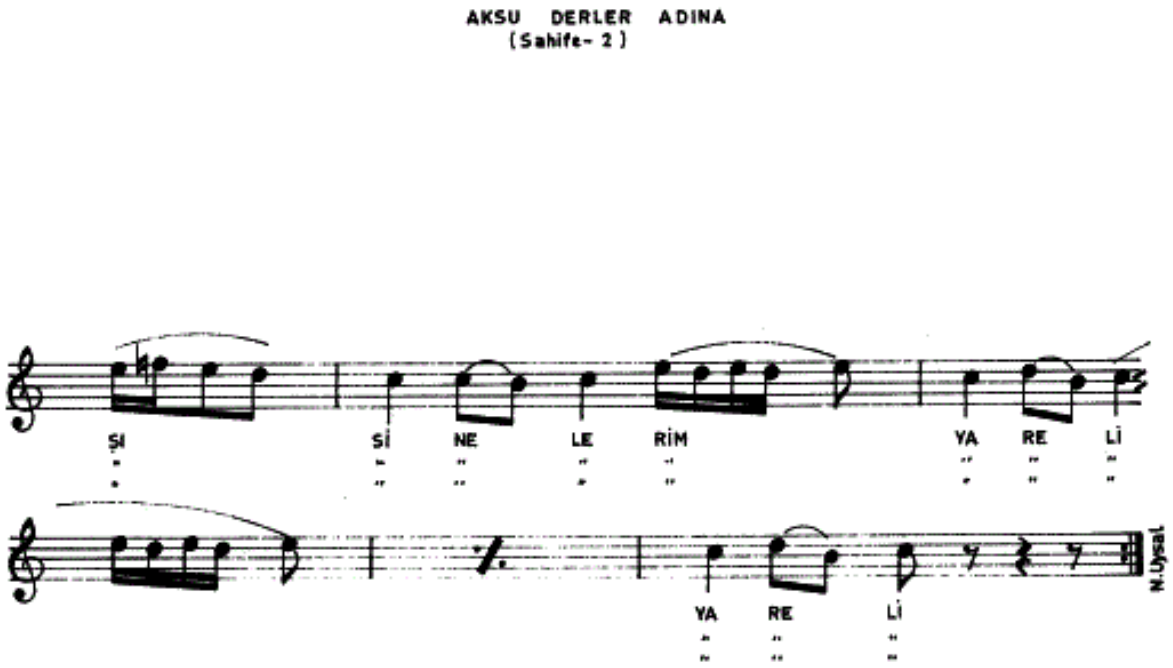

Usulü: On sekiz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.3.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Öğretim programı on sekiz zamanlı usullerin kazanımını kapsamadığı için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.4. “Aksu Derler Adına” Türküsü

—1—

AKSU DERLER ADINA (Ah canım, mercanım)
SOĞUKDUR İNADINA (Birtanem)
İÇENLER ERERİMİŞ (Ah canım, mercanım)
HEMENCEK MURADINA (Birtanem)
Bağlantı— ATMA DA TAŞI,
SİNELERİM YARELİ, YARELİ, YARELİ.)

—2—

DENİZİN DİBİ KAYA (Ah canım, mercanım)
CEMALİN BENZER AYA (Birtanem)
BEN ÖMRÜMÜ GEÇİRDİM (Ah canım, mercanım)
GÜNLERİ SAYA SAYA (Birtanem)
Bağlantı.

—3—

AYAGINDA YÜN BAĞI (Ah canım, mercanım)
BEN YEMEM KOYUN YAĞI (Birtanem)
KIZLAR BENDEN İSTİYOR (Ah canım, mercanım)
ZİLİFİNE GÜL YAĞI (Birtanem)
Bağlantı.

Şekil 38 "Aksu Derler Adına" türküsünün notaları

5.1.4.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Aksu Derler Adına

Repertuvar numarası: 942

Kimden alındığı: Yöre Ekibi

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
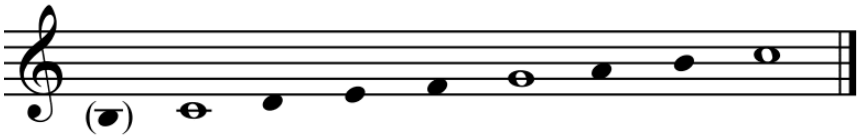
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN

5.1.4.1. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Çargâh makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
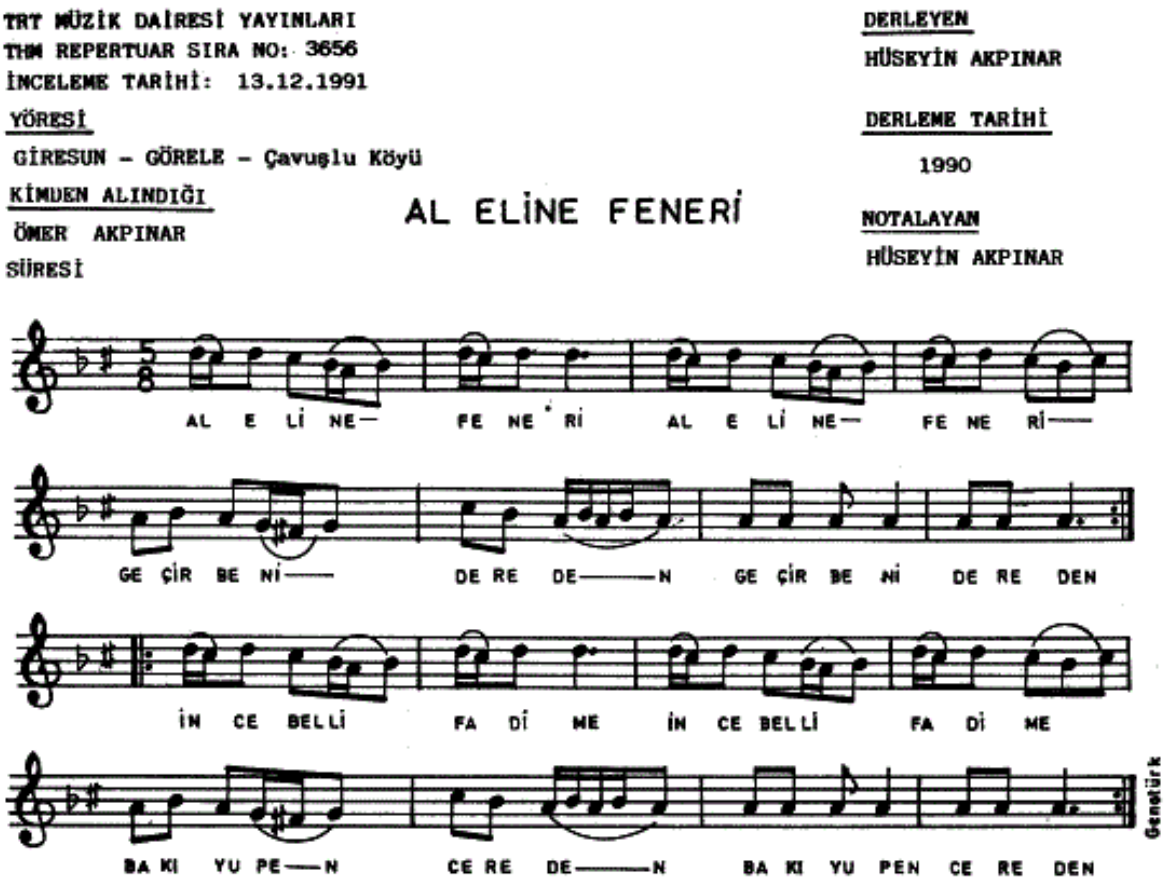

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.4.1. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Çargâh makamı kazanımı 9. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.5. "Al Eline Feneri" Türküsü

YÜKLEDİM GAYIĞIMI
GÖÇÜM GİDİYO GÖÇÜM
ALAMADIM GIZ SENİ
BAŞLIK PARASI İÇİN

UFAĞIM SENİN İLE
BİLE GİDELİ BİLE
ANAN VERECEK SENİ
İSTEMEDİĞİN YERE

HA BURASI NE BAYIR
GÜLÜ DİKENDEN AYIR
SEVDALIK ÇEKENLERİ
GAYIR ALLAH'IN GAYIR

Şekil 39 "Al Eline Feneri" türküsünün notaları

5.1.5.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Al Eline Feneri

Repertuvar numarası: 3656

Kimden alındığı: Ömer Akpınar

Derleyen: Hüseyin Akpınar
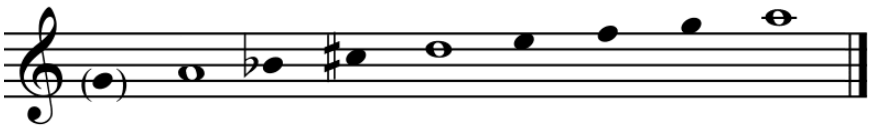
Notaya alan: Hüseyin Akpınar

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.5.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

Usulü: Beş zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.5.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, beş zamanlı usul kazanımı ise 10. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.6. “Al Perde Yeşil Perde” Türküsü

TRT Müzik Dairesi Yayınları
THM Repertuar Sıra No: 3684

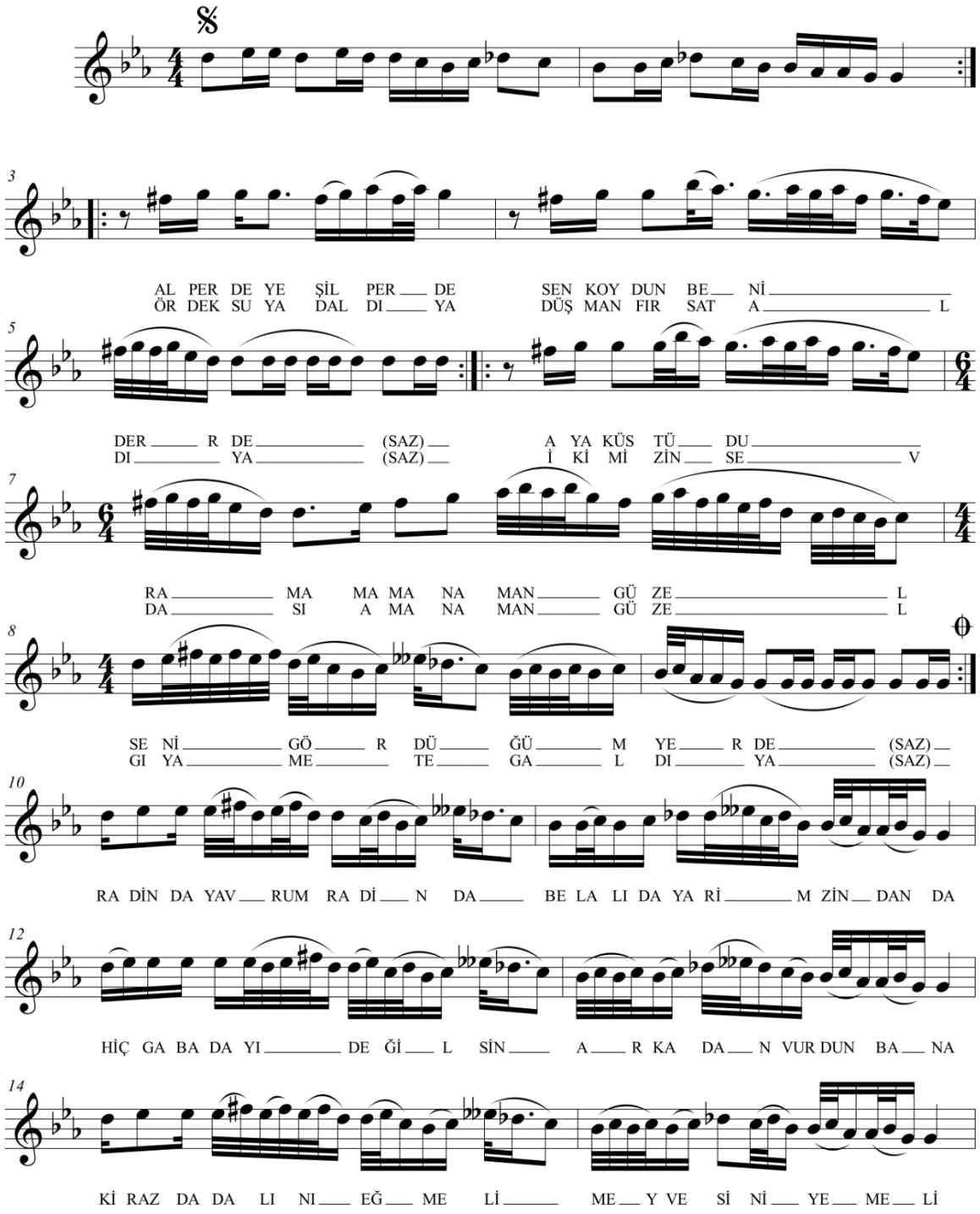
Yöresi
Giresun

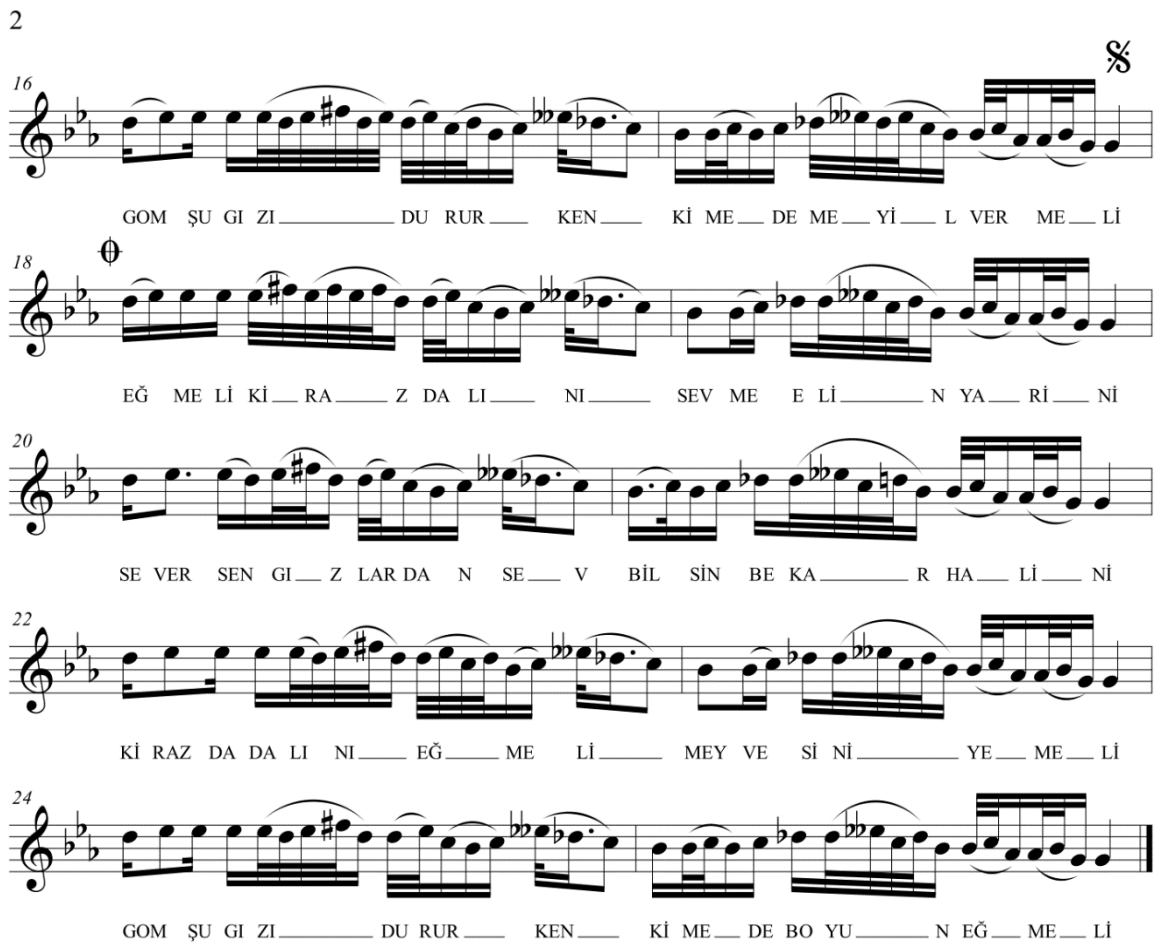
Kimden Alındığı
Aytekin Özdemir

Al Perde Yeşil Perde

Derleyen
Yücel Paşmakçı

Notaya Alan
Yücel Paşmakçı

I.
AL PERDE YEŞİL PERDE
SEN KOYDUN BENİ DERDE
AYAK ÜSTÜ DURAMAM (AMAN AMAN GÜZEL)
SENİ GÖRDÜĞÜM YERDE

BAĞLANTI

RADİNDA YAVRUM RADİNDA
BELALI DA YARİM ZİNDANDA
HİÇ GABADAYI DEĞİLSİN
ARKADAN VURDUN BANA
x x x
KİRAZ DA DALINI EĞMELİ
MEYVESİNİ YEMELİ
GOMŞU GIZI DURURKEN
KİME DE MEYİL VERMELİ

II.
ÖRDEK SUYA DALDI YA
DÜŞMAN FIRSAT ALDI YA
İKİMİZİN SEVDASI (AMAN AMAN GÜZEL)
GIYAMETE GALDI YA

BAĞLANTI

EĞMELİ KİRAZ DALINI
SEVMELİ ELİN YARİNİ
SEVERSEN GIZLARDAN SEV
BİLSİN BEKAR HALİNİ
x x x
KİRAZ DA DALINI EĞMELİ
MEYVESİNİ YEMELİ
GOMŞU GIZI DURURKEN
KİME DE BOYUN EĞMELİ

Şekil 40 “Al Perde Yeşil Perde” türküsünün notaları

5.1.6.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Al Perde Yeşil Perde

Repertuvar numarası: 3684

Kimden alındığı: Aytekin Özdemir

Derleyen: Yücel Paşmakçı
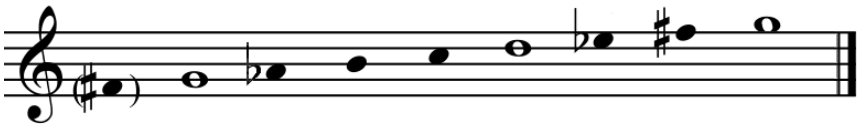
Notaya alan: Yücel Paşmakçı

Yöresi: GİRESUN

5.1.6.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicazkâr makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

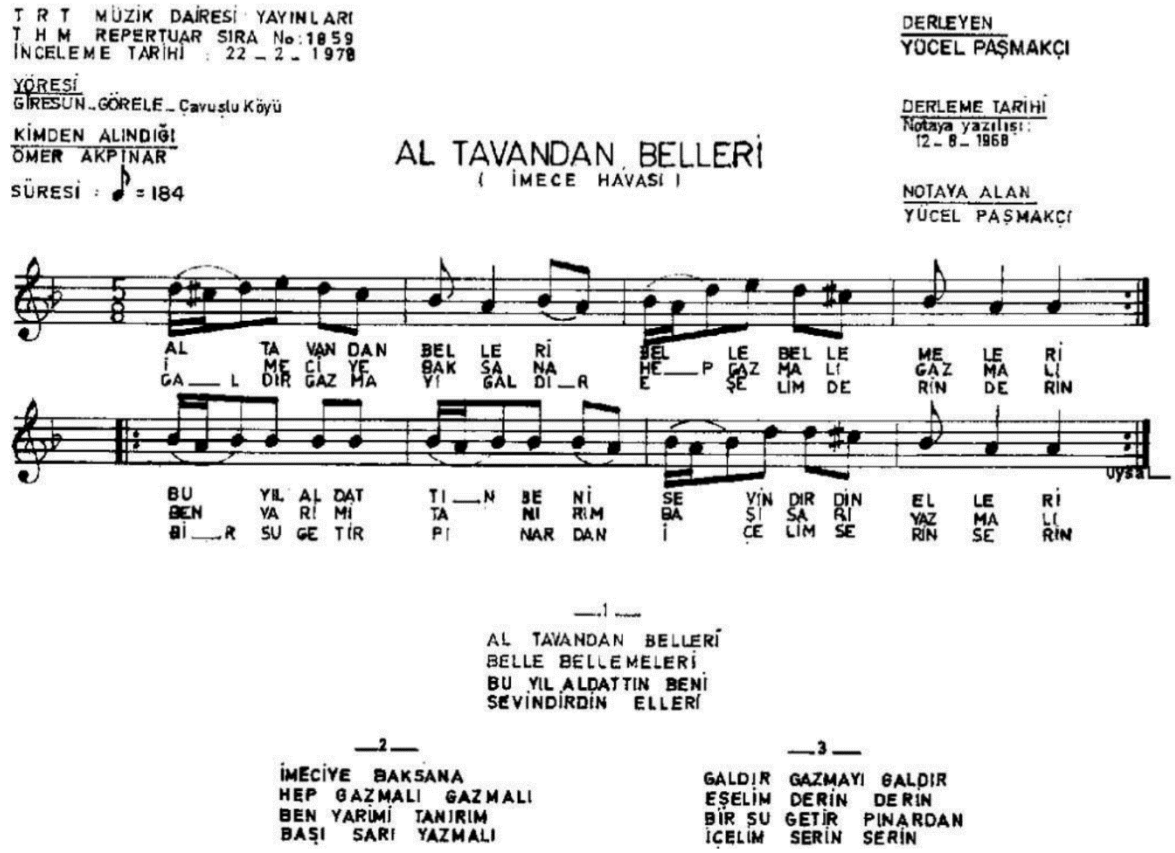

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.6.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre dört zamanlı usul kazanımı 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Öğretim programı Hicazkâr makamı kazanımını kapsamadığı için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.7. “Al Tavandan Belleri” Türküsü

Şekil 41 “Al Tavandan Belleri” türküsünün notaları

5.1.7.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Al Tavandan Belleri

Repertuvar numarası: 1859

Kimden alındığı: Ömer Akpınar

Derleyen: Yücel Paşmakçı
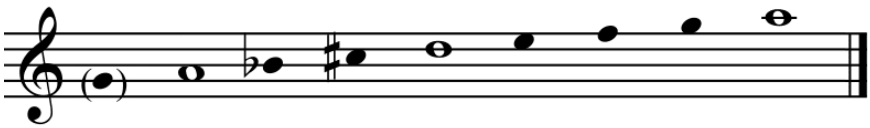
Notaya alan: Yücel Paşmakçı

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.7.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
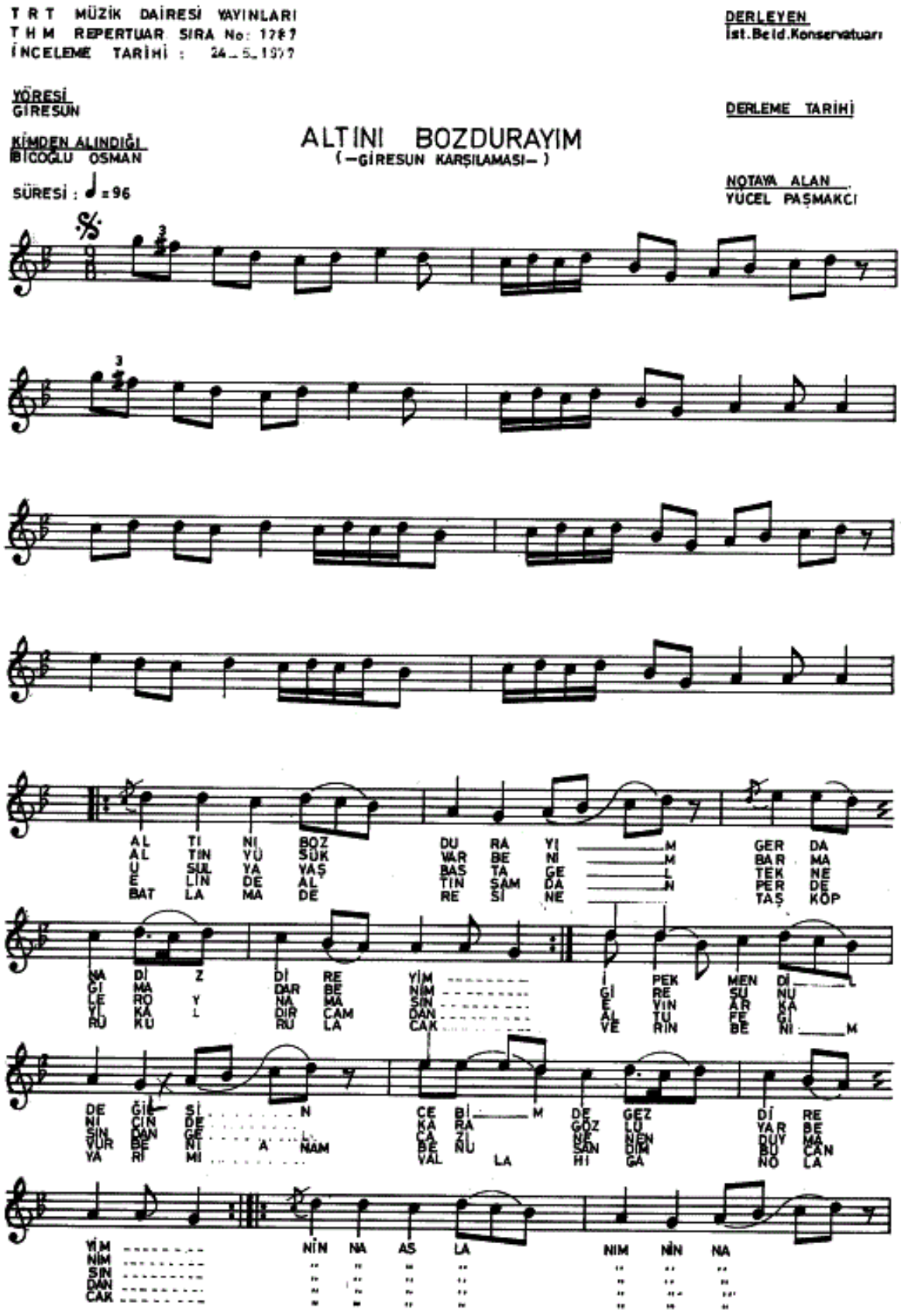

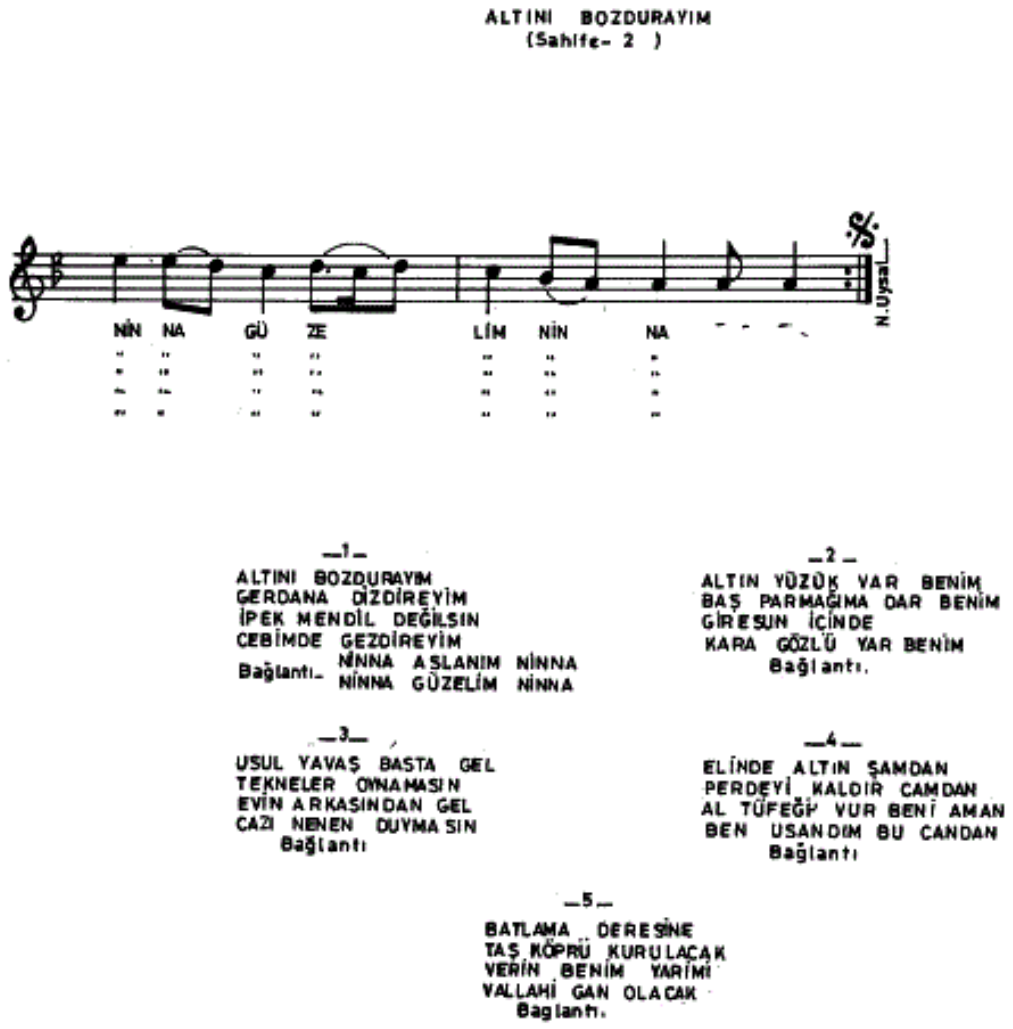
Usulü: Beş zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.7.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, beş zamanlı usul kazanımı ise 10. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.8. “Altını Bozdurayım” Türküsü

Şekil 42 "Altını Bozdurayım" türküsünün notaları

5.1.8.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Altını Bozdurayım

Repertuvar numarası: 1287

Kimden alındığı: Bicoğlu Osman

Derleyen: İstanbul Belediyesi Konservatuarı
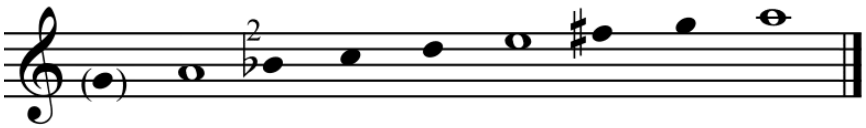
Notaya alan: Yücel Paşmakçı

Yöresi: GİRESUN

5.1.8.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
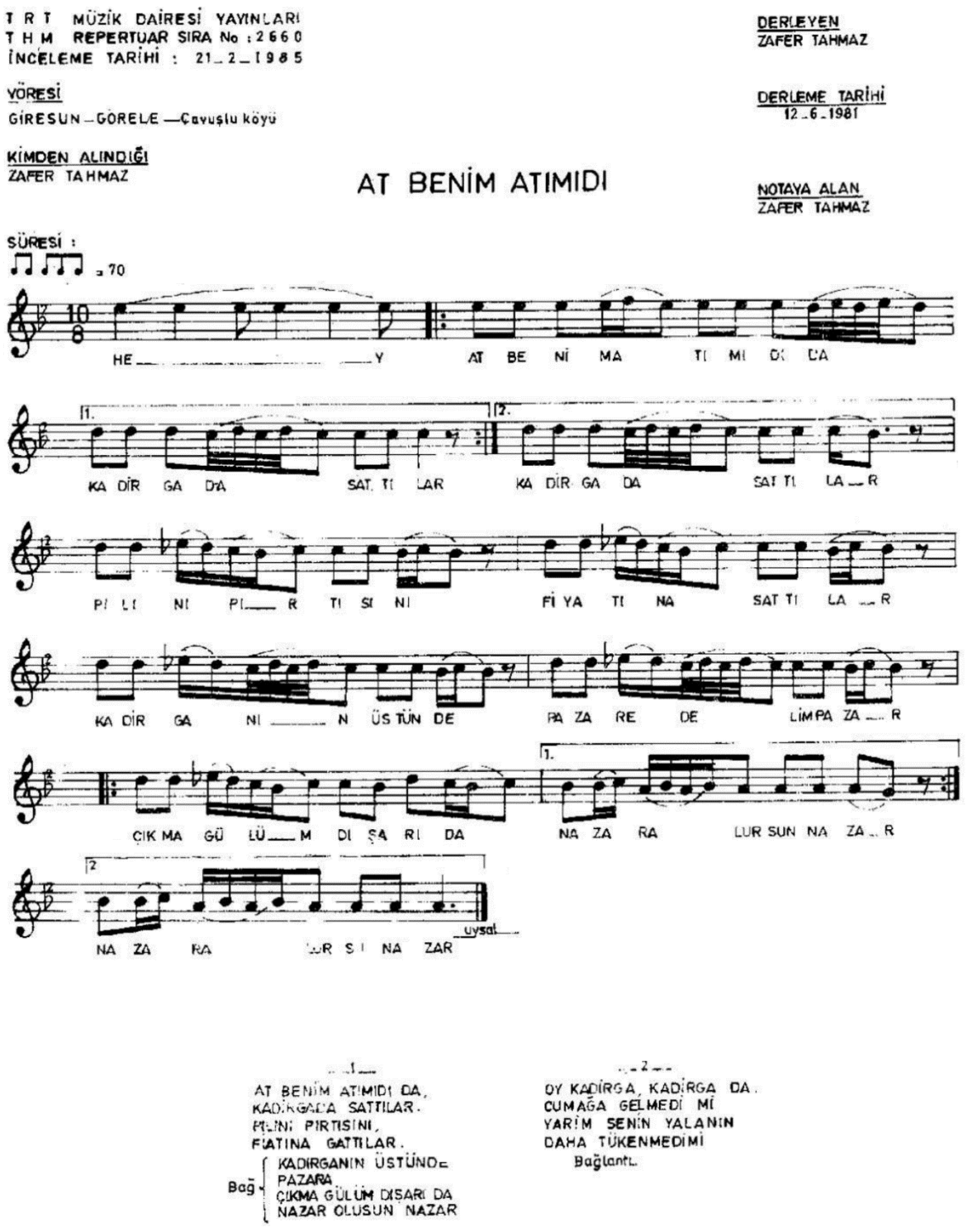

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.8.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.9. "At Benim Atımıdı" Türküsü

Şekil 43 "At Benim Atımıdı" türküsünün notaları

5.1.9.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: At Benim Atımıdı

Repertuvar numarası: 2660

Kimden alındığı: Zafer Tahmaz

Derleyen: Zafer Tahmaz

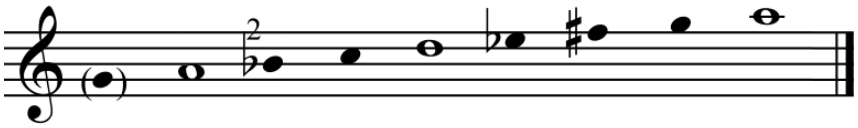
Notaya alan: Zafer Tahmaz

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.9.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
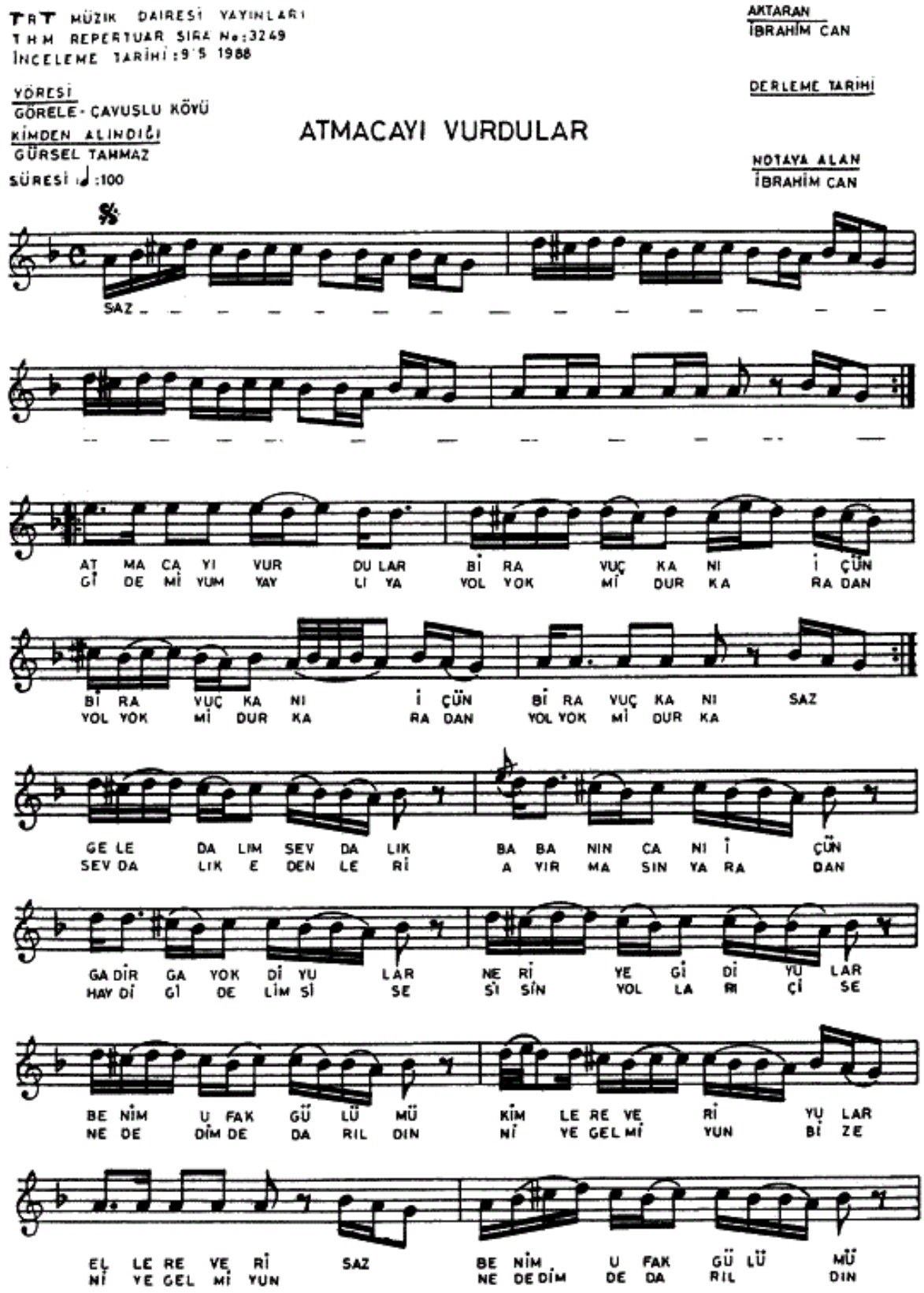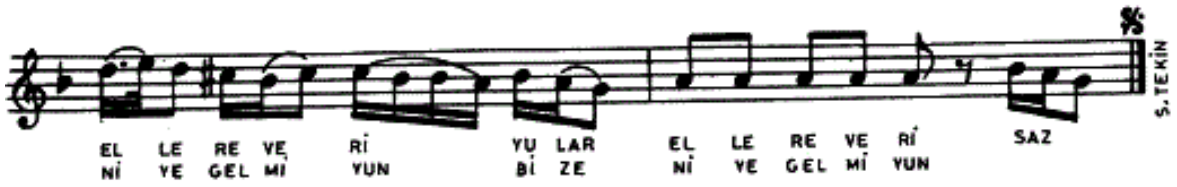

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.9.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.10. “Atmacayı Vurdular” Türküsü

ATMACAYI VURDULAR
BIRAVUÇ KANI İÇÜN
GEL EDALİM SEVDALIK
BABANIN CANI İÇÜN
GADİRGA YOK DİYULAR
NEREYE GİDEYULAR..
BENİM UFAK GÜLÜMÜ
ELLERE VERİYULAR

GİDEMİYUM : GİDEMİYORUM

GİDEMİYUM YAYLIYA
YOL YOKMUDUR KARADAN
SEVDALIK EDENLERİ
AYIRMASIN YARADAN
HAYDİ GİDELİM SİSE
SİSİN YOLLARI ÇİSE
NE DEDİMDE DARILDIN
NİYE GELMİYUN BİZE

GELMİYUN : GELMİYORSUN

BURASI DERİN ORMAN
GÖRÜNMEYELİM AMAN
SENİN GİBİ GÜZELİN
CANIM YOLUNA KURBAN
GADİRGANIN BAŞINA
DOLU YAĞAYIR DOLU
SENİ GAVURUN GIZI
DURSAK BİLE NE OLU,(R)

YAĞAYIR : YAĞIYOR

Şekil 44 "Atmacayı Vurdular" türküsünün notaları

5.1.10.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Atmacayı Vurdular

Repertuvar numarası: 3249

Kimden alındığı: Gürsel Tahmaz

Derleyen: İbrahim Can
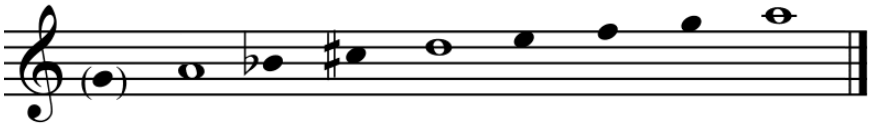
Notaya alan: İbrahim Can

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.10.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.10.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.11. “Bağlamam Altın Telden” Türküsü

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO:3387
İNCELEME TARİHİ : 19.7.1990

YÖRESİ
GİRESUN

KİMDEN ALINDIĞI
OSMAN KALYONCU

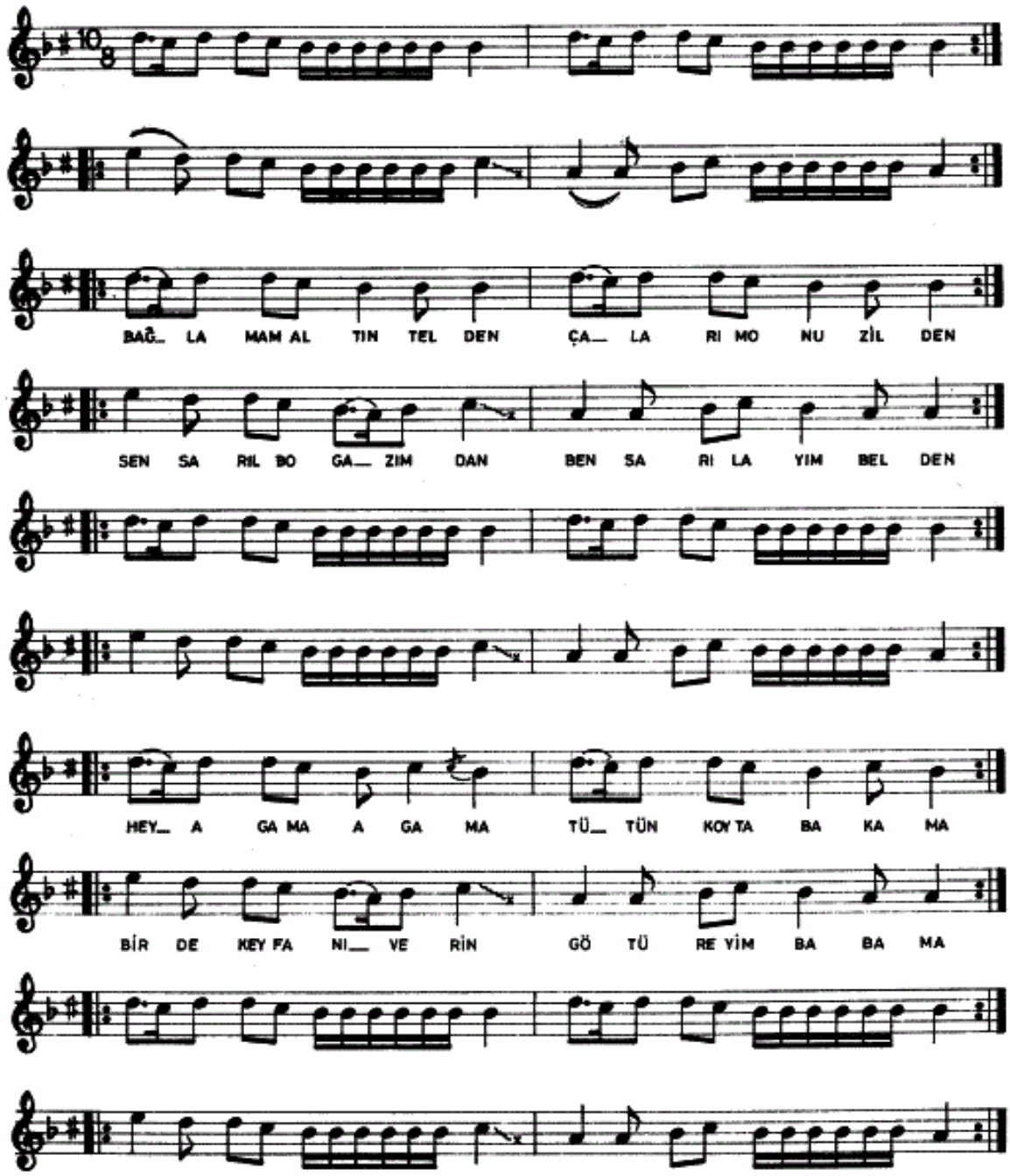
DERLEYEN
TUNCER İNAN
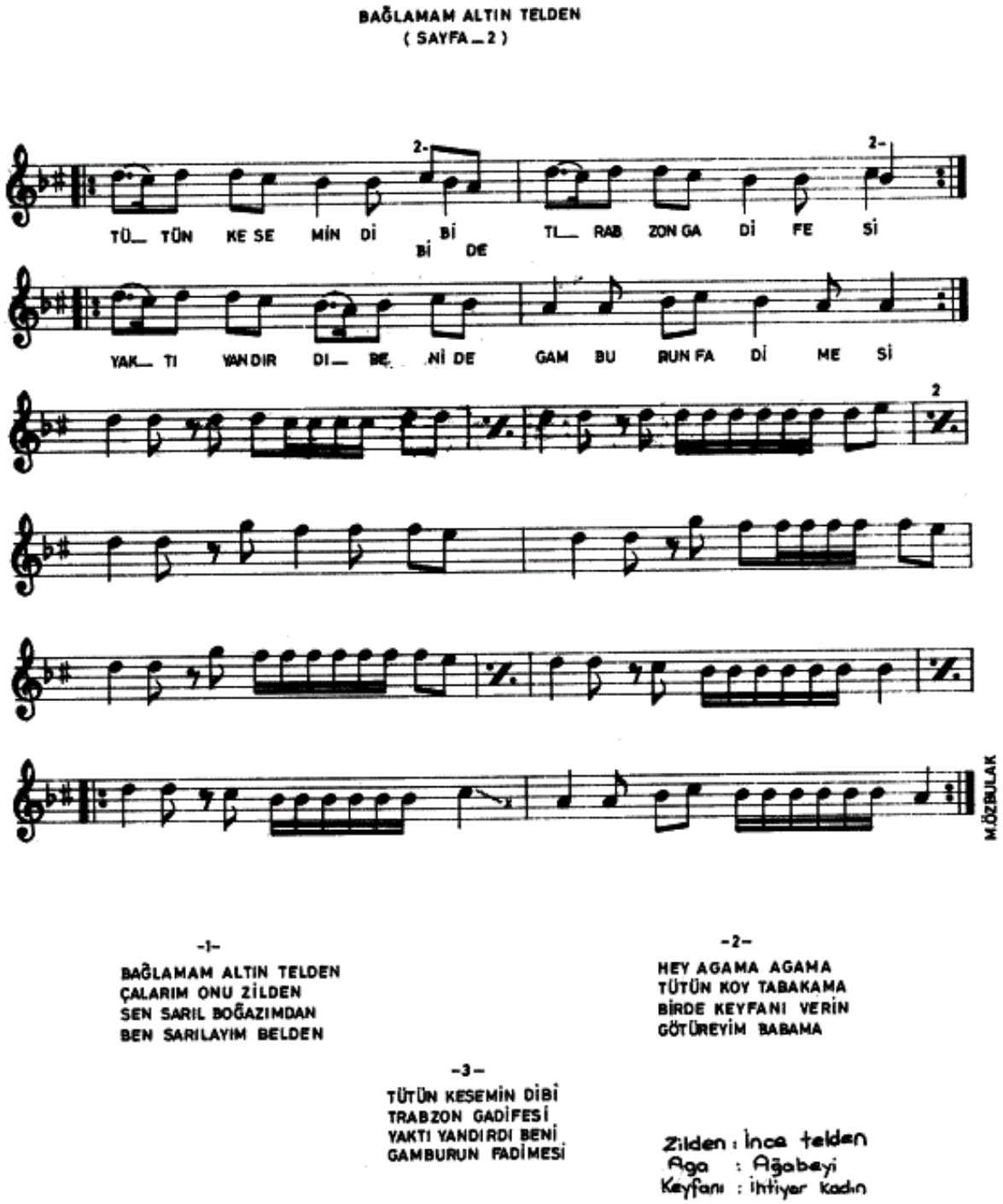
DERLEME TARİHİ
1978

NOTAYA ALAN
TUNCER İNAN

BAĞLAMAM ALTIN TELDEN

SÜRESİ:

-1-
BAĞLAMAM ALTIN TELDEN
ÇALARIM ONU ZİLDEN
SEN SARIL BOĞAZIMDAN
BEN SARILAYIM BELDEN

-2-
HEY AGAMA AGAMA
TÜTÜN KOY TABAKAMA
BİRDE KEYFANI VERİN
GÖTÜREYİM BABAMA

-3-
TÜTÜN KESEMİN DİBİ
TRABZON GADİFESİ
YAKTI YANDIRDI BENİ
GAMBURUN FADİMESİ

Zilden : İnce telden
Aga : Ağabeyi
Keyfanı : İhtiyar kadın

Şekil 45 "Bağlamam Altın Telden" türküsünün notaları

5.1.11.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Bağlamam Altın Telden

Repertuvar numarası: 3387

Kimden alındığı: Osman Kalyoncu

Derleyen: Tuncer İnan
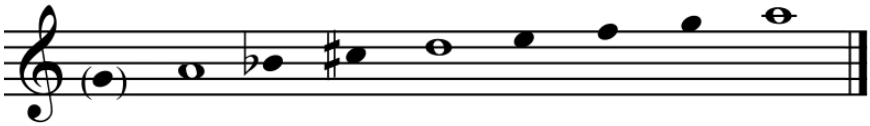
Notaya alan: Tuncer İnan

Yöresi: GİRESUN

5.1.11.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

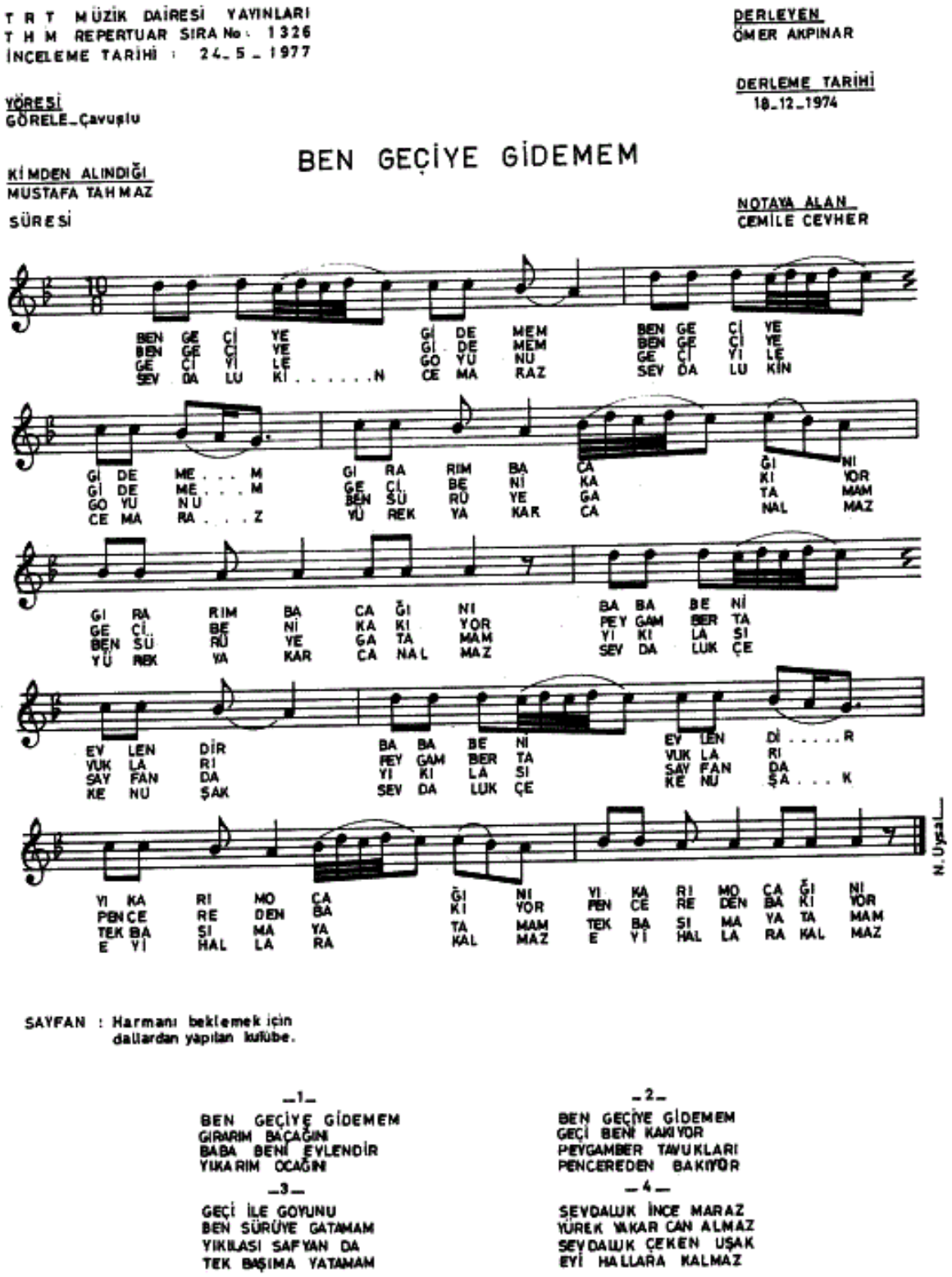

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.11.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.12. “Ben Geçiye Gidemem” Türküsü

Şekil 46 “Ben Geçiye Gidemem” türküsünün notaları

5.1.12.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Ben Geçiye Gidemem

Repertuvar numarası: 1326

Kimden alındığı: Mustafa Tahmaz

Derleyen: Ömer Akpınar
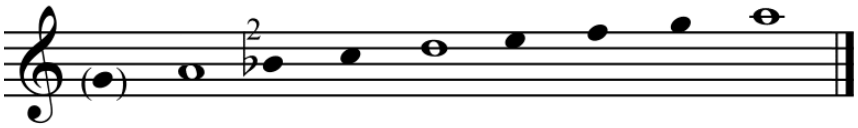
Notaya alan: Cemile Cevher

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.12.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
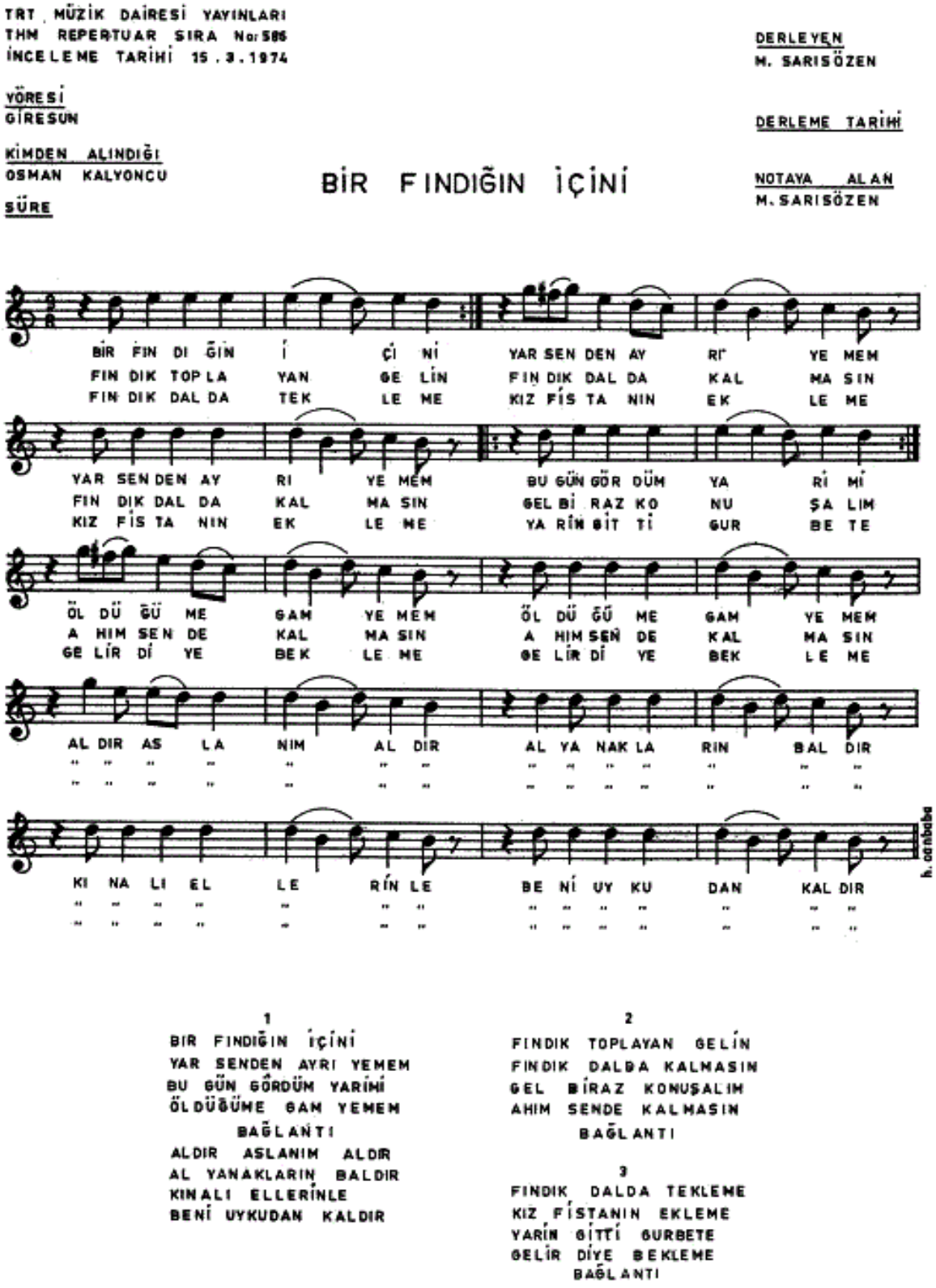

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.12.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından şiddet ve şiddete teşvik edici sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.13. “Bir Fındığın İçini” Türküsü

Şekil 47 “Bir Fındığın İçini” türküsünün notaları

5.1.13.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Bir Fındığın İçini

Repertuvar numarası: 586

Kimden alındığı: Osman Kalyoncu

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
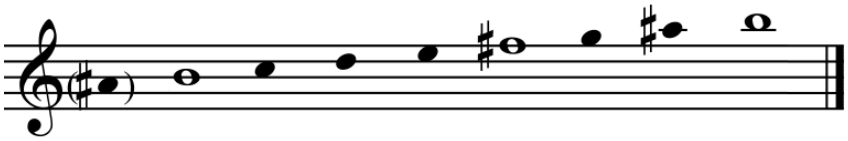
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN

5.1.13.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Segâh makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
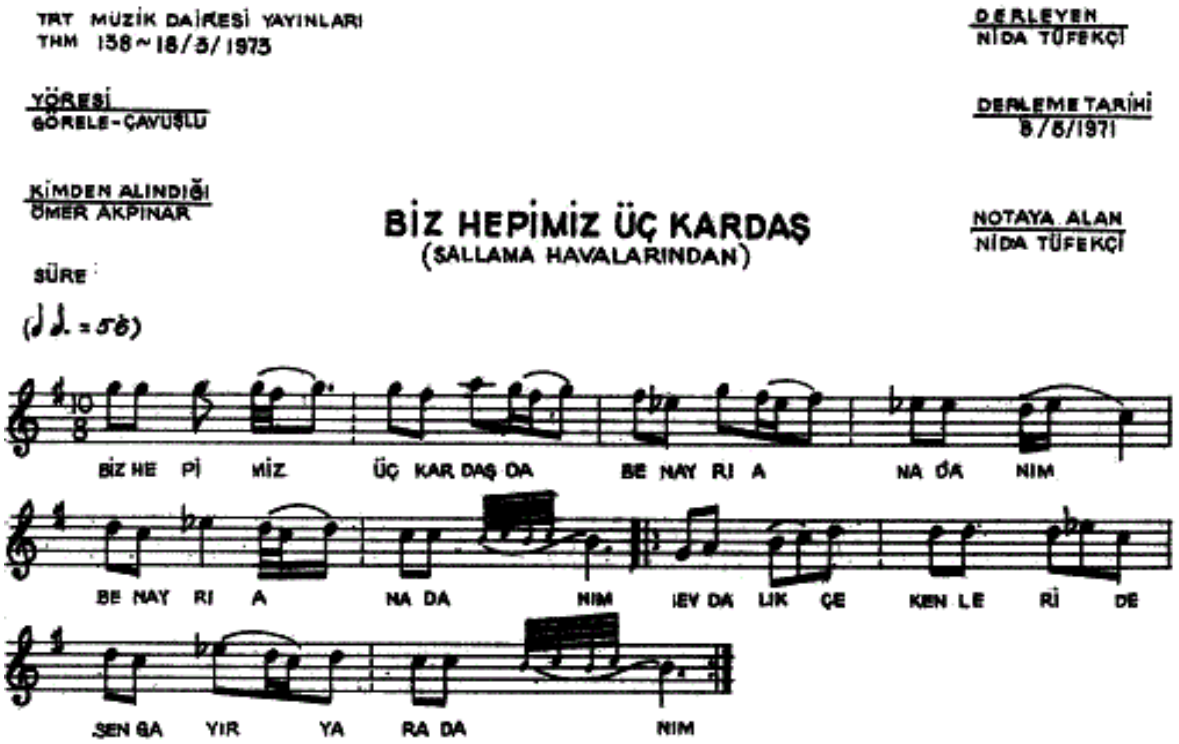

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.13.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Segâh makamı kazanımı ve dokuz zamanlı usul kazanımı 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.14. "Biz Hepimiz Üç Kardaş" Türküsü

2
Ayağında çorabın da biri yün biri pamuk
Yetişemiyum sağada çabuk gidiyun çabuk

3
Asker oldum gidiyumda görele bizim tabur
Yâr aklıma gelende de nasıl edeyim sabur

4
Sis dağının başında da karmısın boramısın
Alacağım yâr seni de onaltıda varmısın

SÖZLÜK

Yetişemiyum..: Yetişemiyom
Sağada.....: Sanada
Gidiyum.....: Gidiyon (gidiyorsun)
Sallama.....: Horondan daha ağır, iki yana sallanarak oynanır.

Şekil 48 "Biz Hepimiz Üç Kardaş" türküsünün notaları

5.1.14.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Biz Hepimiz Üç Kardaş

Repertuvar numarası: 138

Kimden alındığı: Ömer Akpınar

Derleyen: Nida Tüfekçi
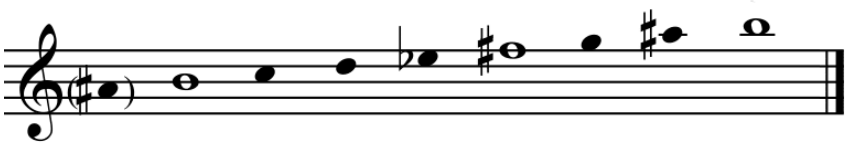
Notaya alan: Nida Tüfekçi

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.14.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüzzam makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

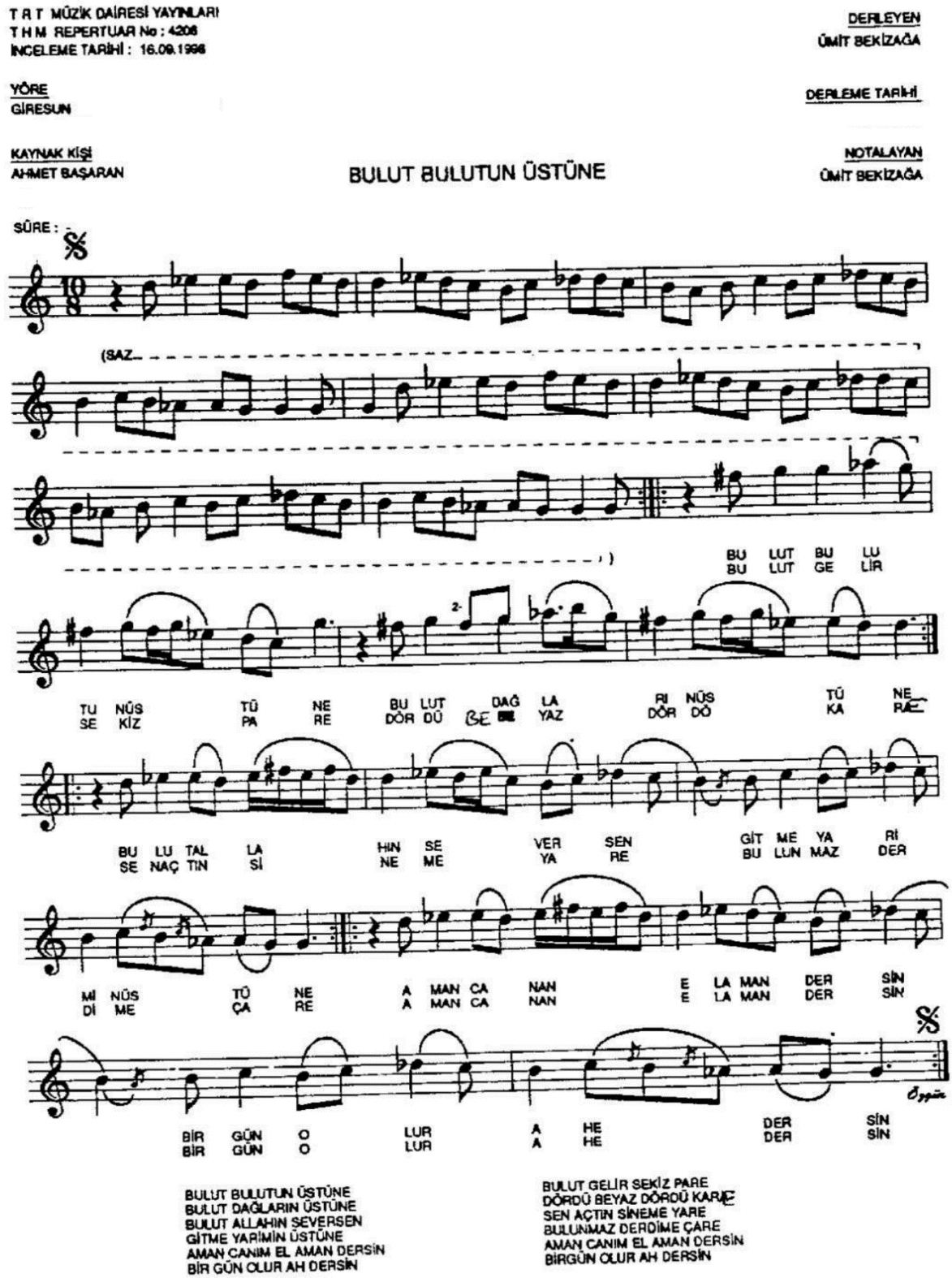

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.14.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüzzam makamı kazanımı ve on zamanlı usul kazanımı 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.15. "Bulut Bulutun Üstüne" Türküsü

Şekil 49 "Bulut Bulutun Üstüne" türküsünün notaları

5.1.15.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Bulut Bulutun Üstüne

Repertuvar numarası: 4206

Kimden alındığı: Ahmet Başaran

Derleyen: Ümit Bekizağa
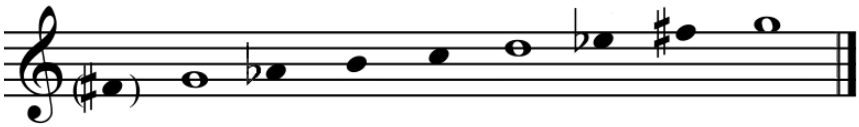
Notaya alan: Ümit Bekizağa

Yöresi: GİRESUN

5.1.15.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicazkâr makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
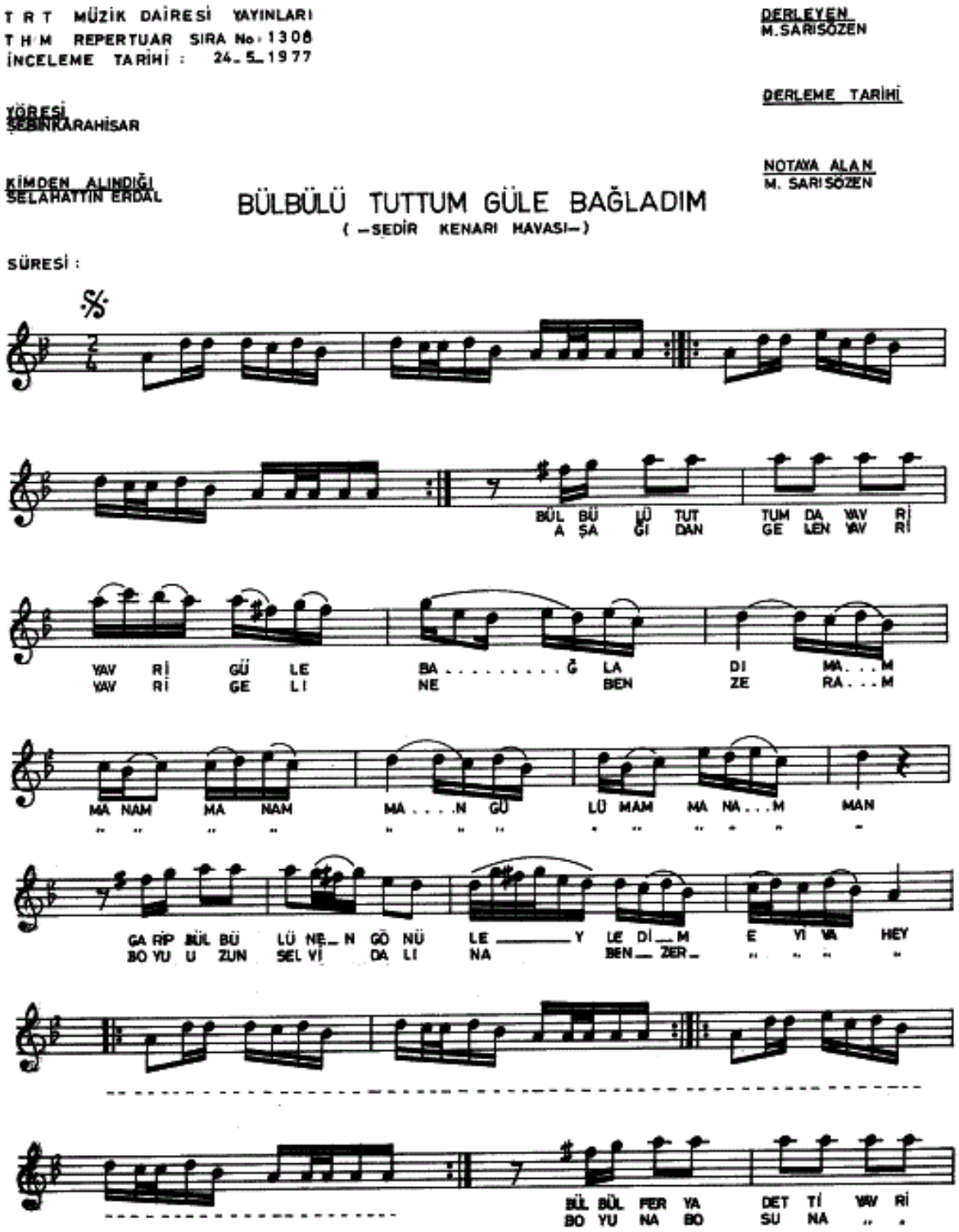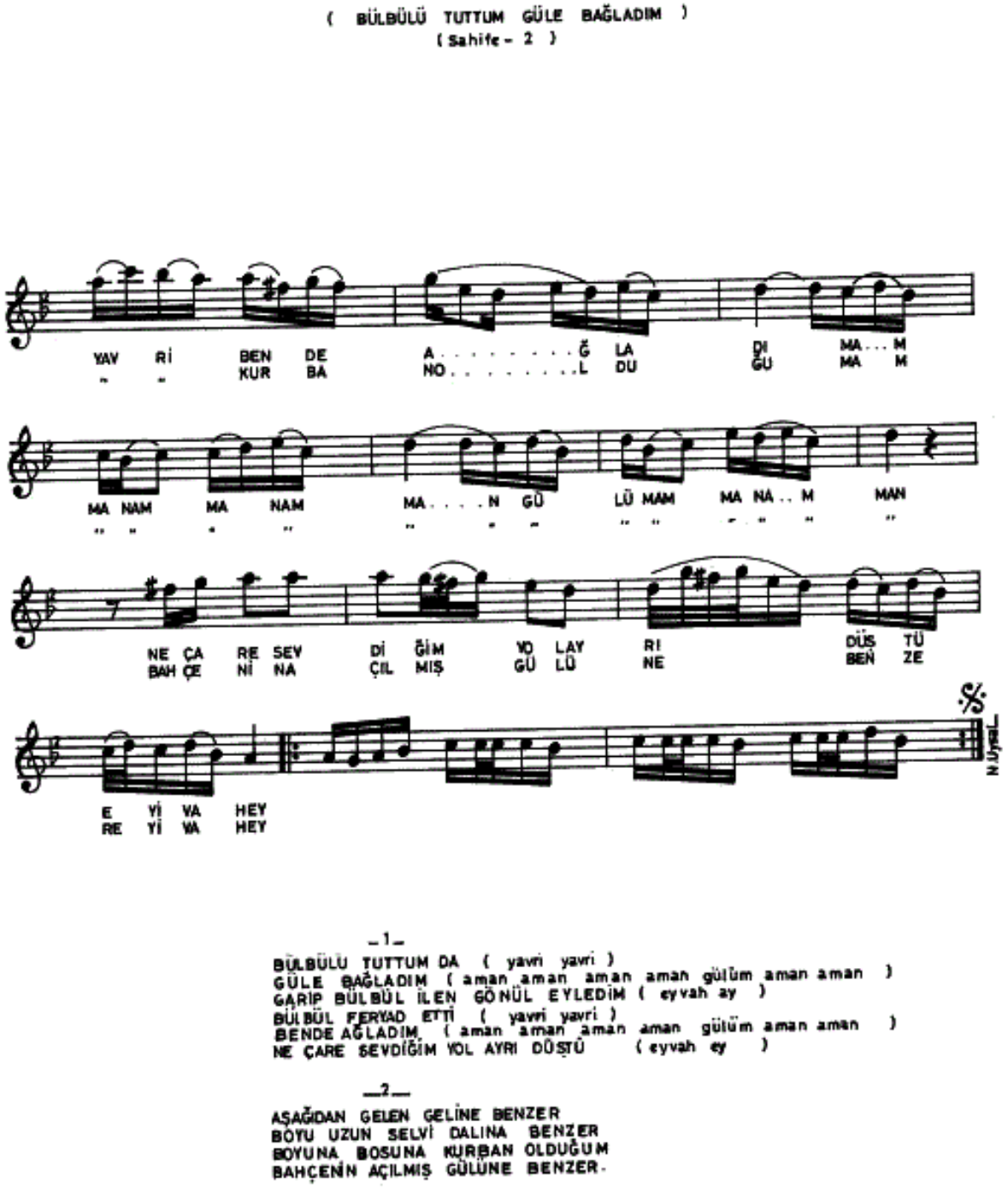

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.15.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre on zamanlı usul kazanımı 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Öğretim programı Hicazkâr makamı kazanımını kapsamadığı için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.16. “Bülbülü Tuttum Güle Bağladım” Türküsü

Şekil 50 "Bülbülü Tuttum Güle Bağladım" türküsünün notaları

5.1.16.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Bülbülü Tuttum Güle Bağladım

Repertuvar numarası: 1308

Kimden alındığı: Selahattin Erdal

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
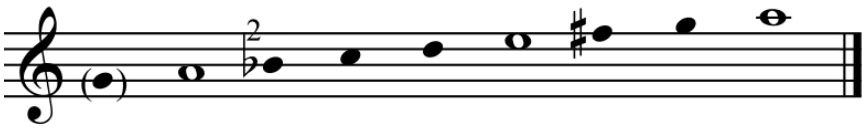
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.16.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

Usulü: İki zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.16.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, iki zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.17. "Çatak Altından Çıktık Voltaya" Türküsü

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR NO : 3680
İNCELEME TARİHİ : 12 . 02. 1992

DERLEYEN
SADİ YAVER ATAMAN

YÖRESİ
GİRESUN
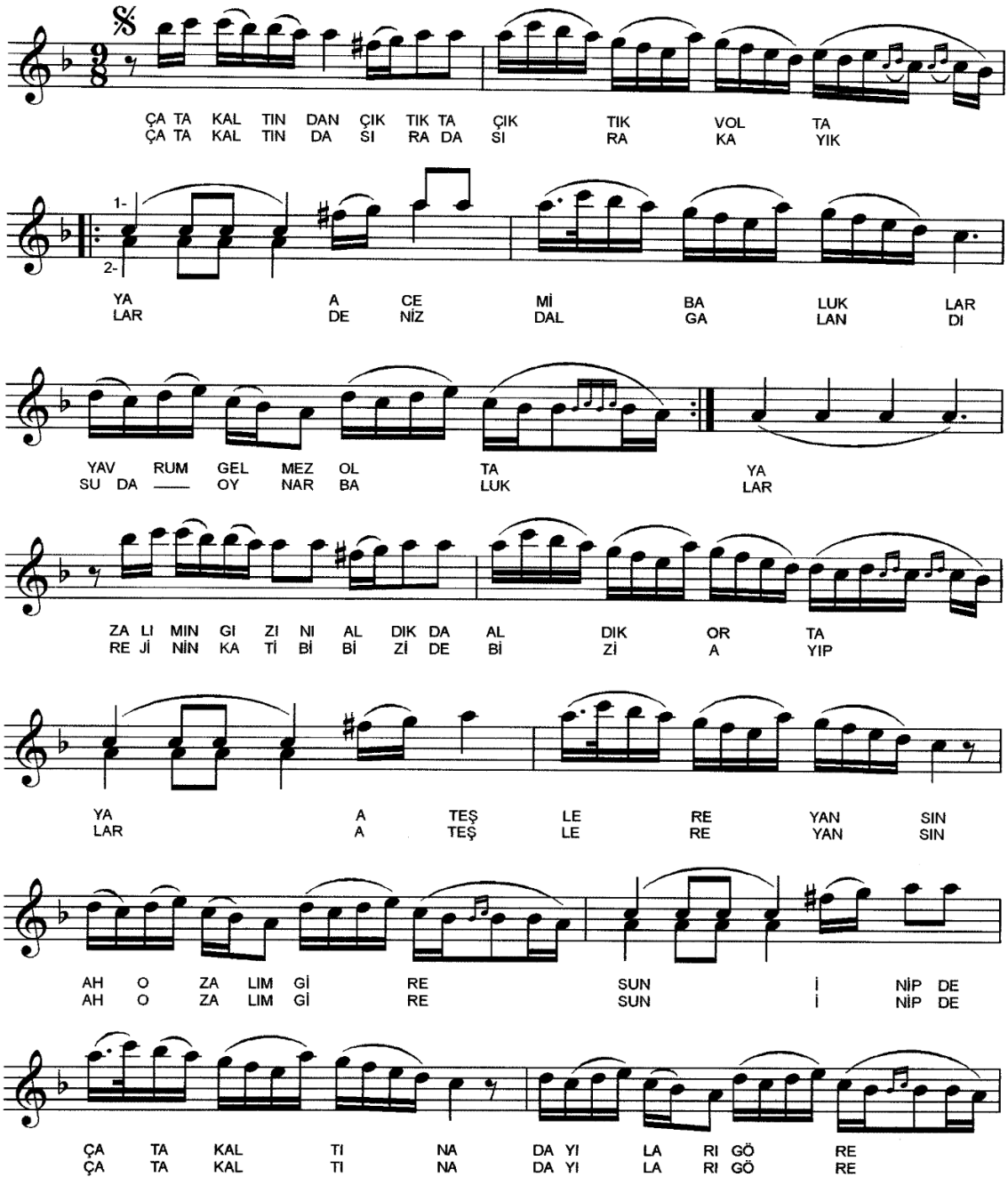
DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
YÖRE EKİBİ

ÇATAK ALTINDAN ÇIKTIK VOLTAYA

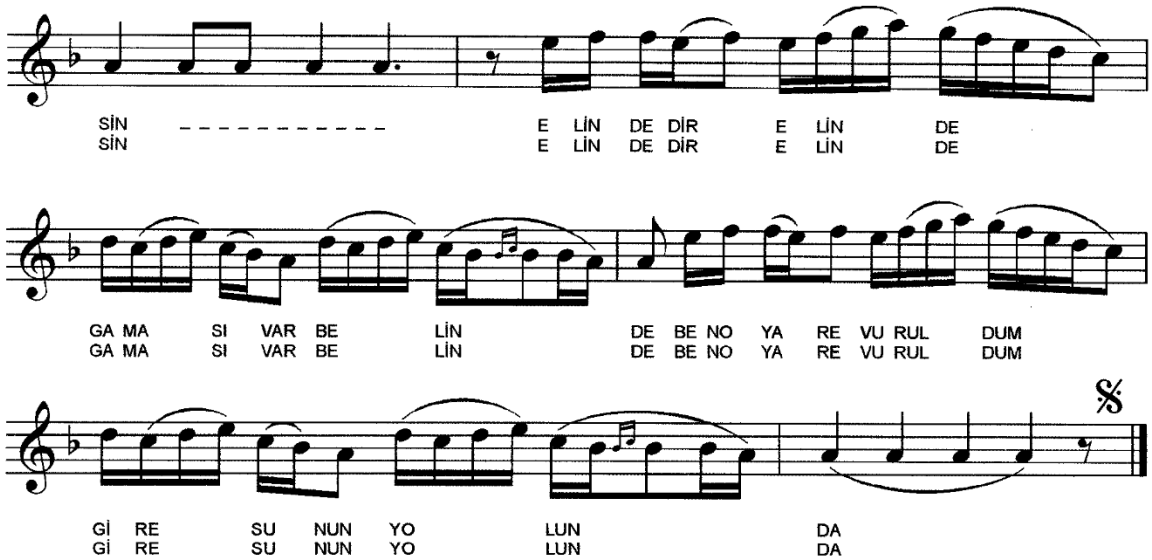
NOTAYA ALAN
ADNAN ATAMAN

SÜRESİ :

- 2 -

ÇATAK ALTINDAN ÇIKTIK VOLTAYA

- 1 -
ÇATAK ALTINDAN ÇIKTIK VOLTAYA
ACEMİ BALIKLAR YAVRUM GELMEZ OLTAYA
ZALİMİN KIZINI ALDIKTA ORTAYA

ATEŞLERE YANSIN AH O ZALİM GİRESUN
İNİP DE ÇATAK ALTINA DAYILARI GÖRESİN

- Bağlantı -
ELİNDEDİR ELİNDE ELİNDE
GAMASI VAR BELİNDE
BEN O YARE VURULDUM
GİRESUNUN YOLUNDA

- 2 -
ÇATAK ALTINDA SIRA DA SIRA KAYIKLAR
DENİZ DALGALANDI SUDA OYNAR BALIKLAR
REJİNİN KATİBİ BİZİ AYIPLAR

ATEŞLERE YANSIN AH O ZALİM GİRESUN
İNİP DE ÇATAK ALTINA DAYILARI GÖRESİN

- Bağlantı -
ELİNDEDİR ELİNDE ELİNDE
GAMASI VAR BELİNDE
BEN O YARE VURULDUM
GİRESUNUN YOLUNDA

Şekil 51 "Çatak Altından Çıktık Voltaya" türküsünün notaları

5.1.17.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Çatak Altından Çıktık Voltaya

Repertuvar numarası: 3680

Kimden alındığı: Yöre Ekibi

Derleyen: Sadi Yaver Ataman
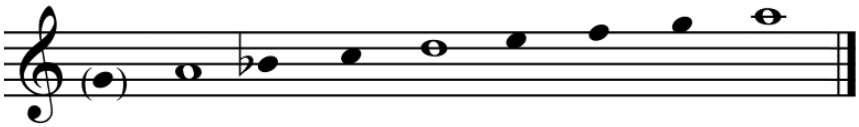
Notaya alan: Adnan Ataman

Yöresi: GİRESUN

5.1.17.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Kürdi makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
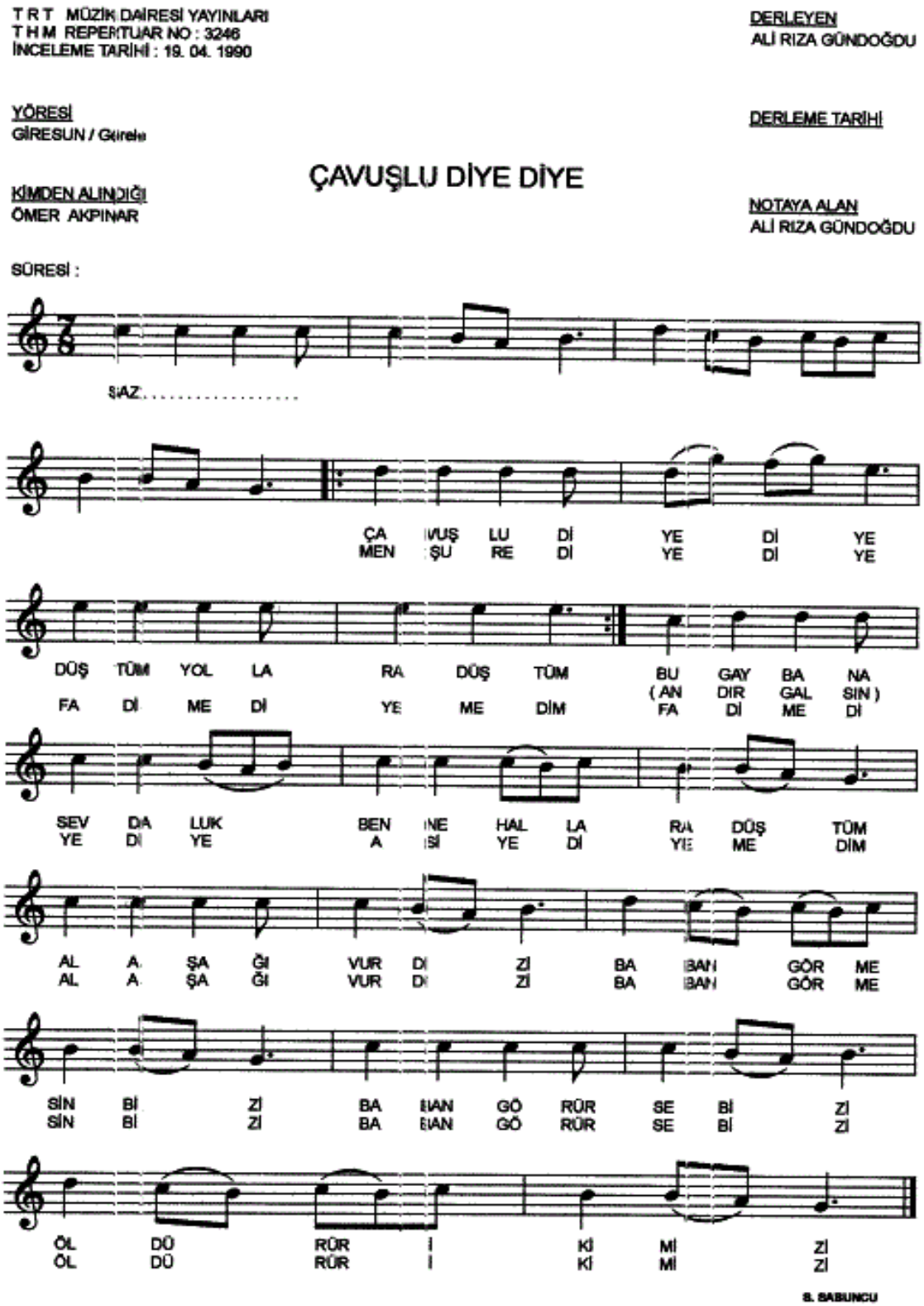

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.17.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Kürdi makamı kazanımı 9. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.18. “Çavuşlu Diye Diye” Türküsü

- 2 -

ÇAVUŞLU DİYE DİYE

- 1 -
ÇAVUŞLU DİYE DİYE
DÜŞTÜM YOLLARA DÜŞTÜM
BU GAYBANA SEVDALIK
(ANDER GALSIN SEVDALUK)
BEN NE HALLERE DÜŞTÜM

- Bağlantı -
AL AŞAĞI VUR DİZİ
BABAN GÖRMESİN BİZİ
BABAN GÖRÜRSE BİZİ
ÖLDÜRÜR İKİMİZİ

- 2
MENŞURE DİYE DİYE
FADİME DİYEMEDİM
FADİME DİYE DİYE
ASİYE DİYEMEDİM

- Bağlantı -
AL AŞAĞI VUR DİZİ
BABAN GÖRMESİN BİZİ
BABAN GÖRÜRSE BİZİ
ÖLDÜRÜR İKİMİZİ

Şekil 52 "Çavuşlu Diye Diye" türküsünün notaları

5.1.18.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Çavuşlu Diye Diye

Repertuvar numarası: 3246

Kimden alındığı: Ömer Akpınar

Derleyen: Ali Rıza Gündoğdu
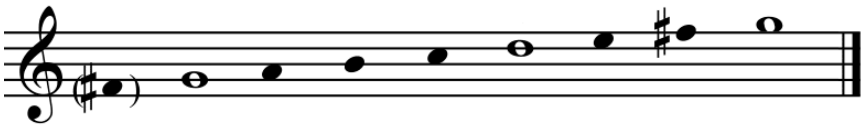
Notaya alan: Ali Rıza Gündoğdu

Yöresi: GİRESUN/Görele

5.1.18.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Mahur makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
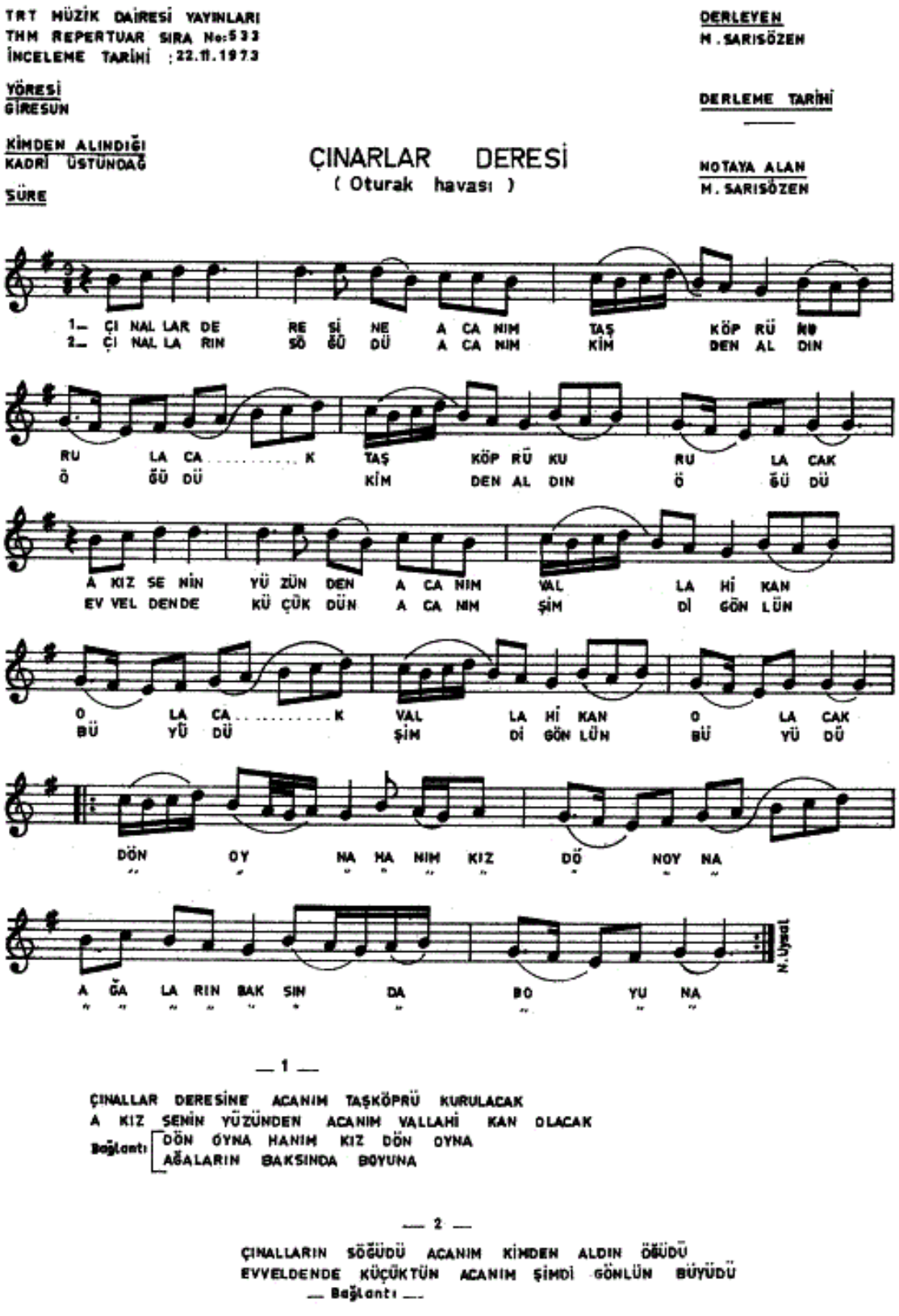

Usulü: Yedi zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.18.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre yedi zamanlı usul kazanımı 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Öğretim programı Mahur makamı kazanımını kapsamadığı için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.19. "Çınarlar Deresi" Türküsü

Şekil 53 "Çınarlar Deresi" türküsünün notaları

5.1.19.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Çınarlar Deresi

Repertuvar numarası: 533

Kimden alındığı: Kadir Üstündağ

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
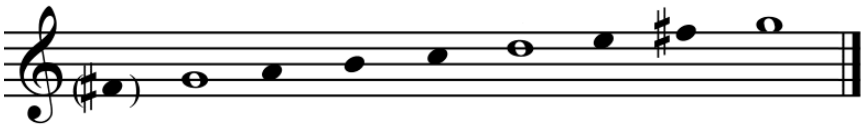
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN

5.1.19.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Rast makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
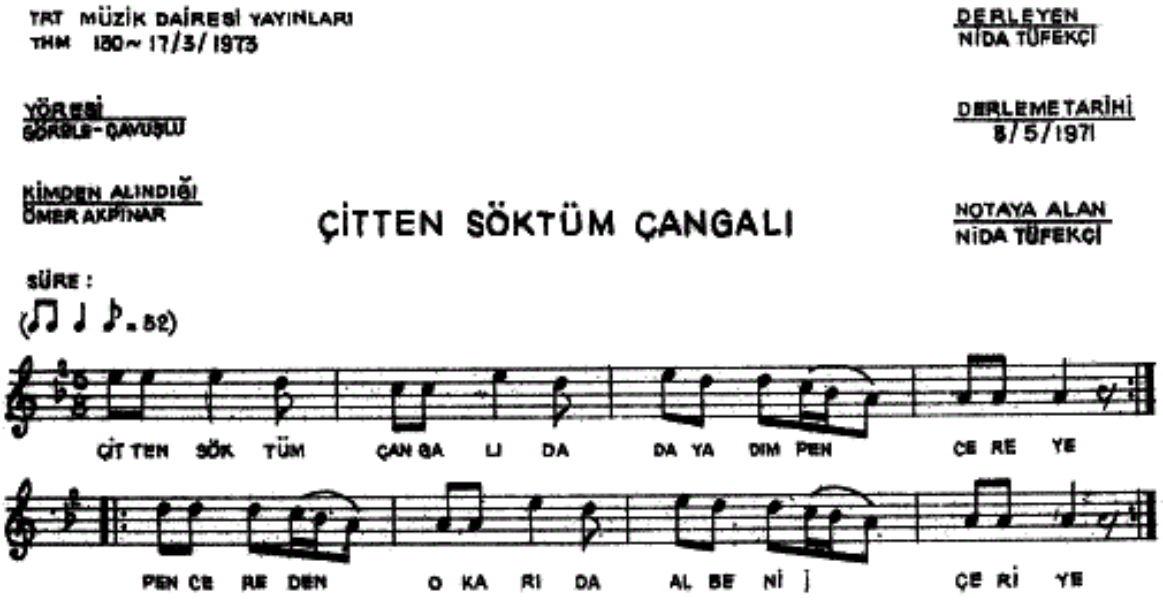

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.19.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Rast makamı kazanımı 10. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.20. “Çitten Söktüm Çangalı” Türküsü

(Oy) Yalılar yalılarda
Geliyu tonyalılar
Adamı öldürüyu da
Yandan peştamballılar

Duman dere okarıda
Kılavuzdur kılavuz
Andır gelsin yaylasıda
Yârim evde yalınız.

Ben keçiye gidemem de
Kırarım bacağını
Evlendir baba beni de
Yıkarım ocağını.

SÖZLÜK

Çangal.....: Fasulya sırığı
Okarı.....: Yukarı
Geliyu.....: Geliyor
Peştembal..: Peştemal
Andırkalsın..: Olmaz olsun'yere batsın gibi ilenç anlamına gelir.

Şekil 54 “Çitten Söktüm Çangalı” türküsünün notaları

5.1.20.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Çitten Söktüm Çangalı

Repertuvar numarası: 130

Kimden alındığı: Ömer Akpınar

Derleyen: Nida Tüfekçi
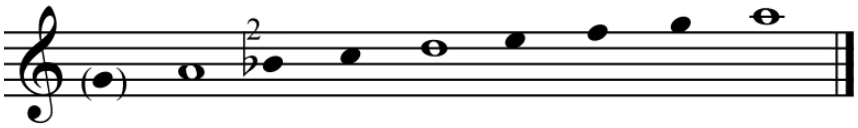
Notaya alan: Nida Tüfekçi

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.20.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
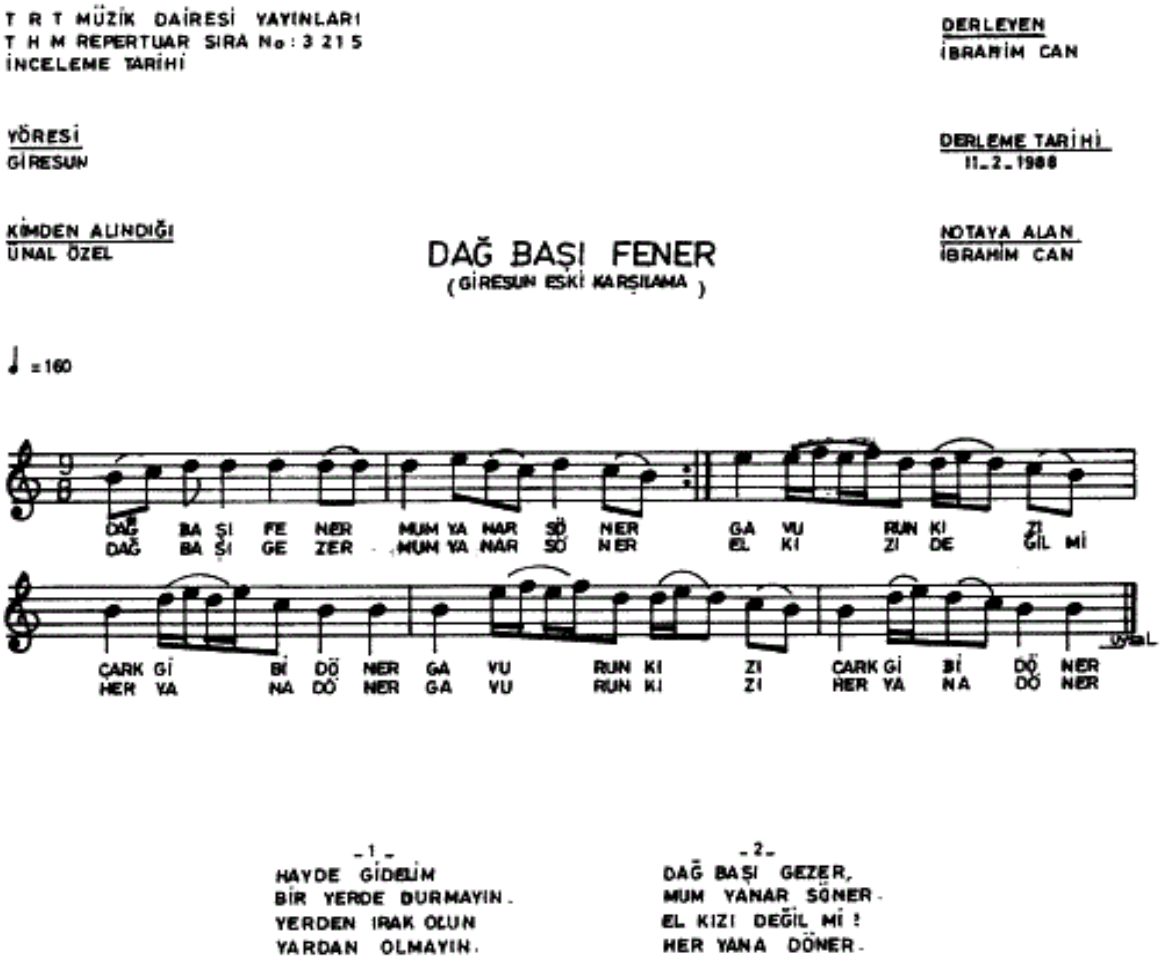

Usulü: Beş zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.20.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı ve beş zamanlı usul kazanımı 10. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından şiddet ve şiddete teşvik edici sözler ile Türkçeye uymayan sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.21. “Dağ Başı Fener” Türküsü

Şekil 55 “Dağ Başı Fener” türküsünün notaları

5.1.21.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Dağ Başı Fener

Repertuvar numarası: 3215

Kimden alındığı: Ünal Özel

Derleyen: İbrahim Can
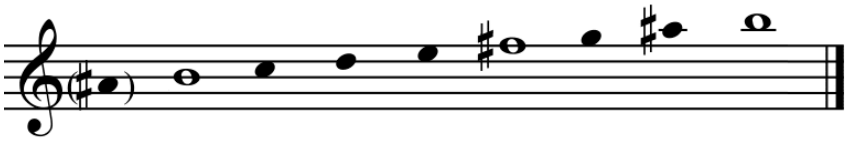
Notaya alan: İbrahim Can

Yöresi: GİRESUN

5.1.21.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Segâh makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

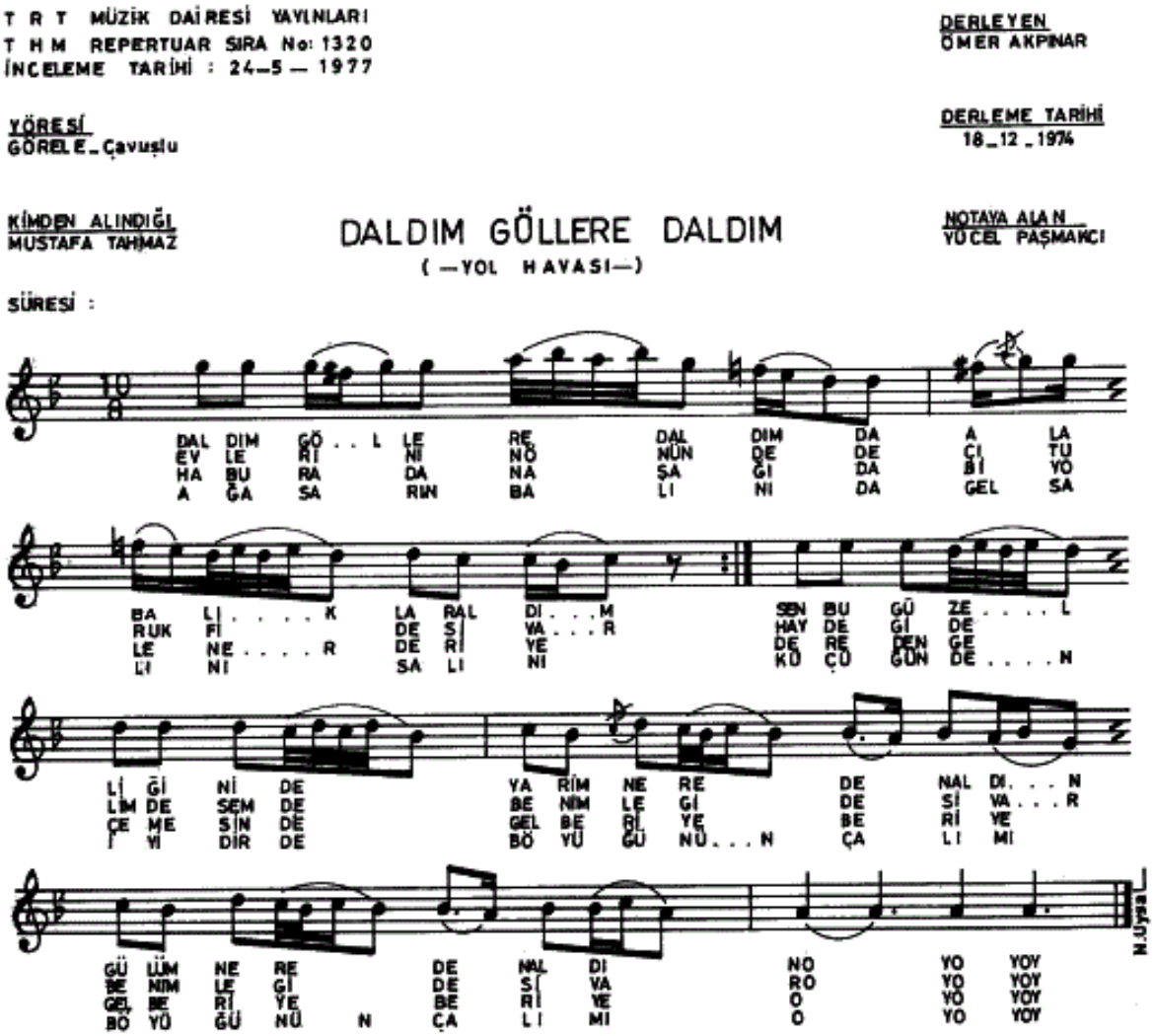

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.21.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Segâh makamı kazanımı ve dokuz zamanlı usul kazanımı 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.22. "Daldım Göllere Daldım" Türküsü

_1_

DALDIM GÖLLERE DALDIMDA
ALA BALIKLAR ALDIM
SEN BU GÜZELLİĞİNDE (YARİM)
NEREDEN ALDIN (GÜLÜM NEREDEN ALDIN OY OY)

_2_

EVLERİNİN ÖNÜNDE DE
ÇİTURUK FİDESİ VAR
HAYDE (GİDELİM DESENDE
BENİMLE GİDESİ VAR (BENİMLE GİDESİ VAR OY OY)

_3_

HABURADAN AŞAĞIDA
BİR YOL İNER DERİYE
DEREDEN GEÇEMEZSİNDE
GEL BERİYE BERİYE (GEL BERİYE BERİYE OY OY)

_4_

AĞASARIN BALINDA
GEL SALIN SALINI
KÜÇÜĞÜNDEN İYİDİR DE
BÜYÜĞÜNÜN ÇALIMI (BÜYÜĞÜNÜN ÇALIMI OY OY)

Şekil 56 "Daldım Göllere Daldım" türküsünün notaları

5.1.22.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Daldım Göllere Daldım

Repertuvar numarası: 1320

Kimden alındığı: Mustafa Tahmaz

Derleyen: Ömer Akpınar
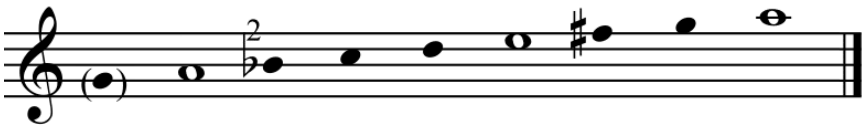
Notaya alan: Yücel Paşmakçı

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.22.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
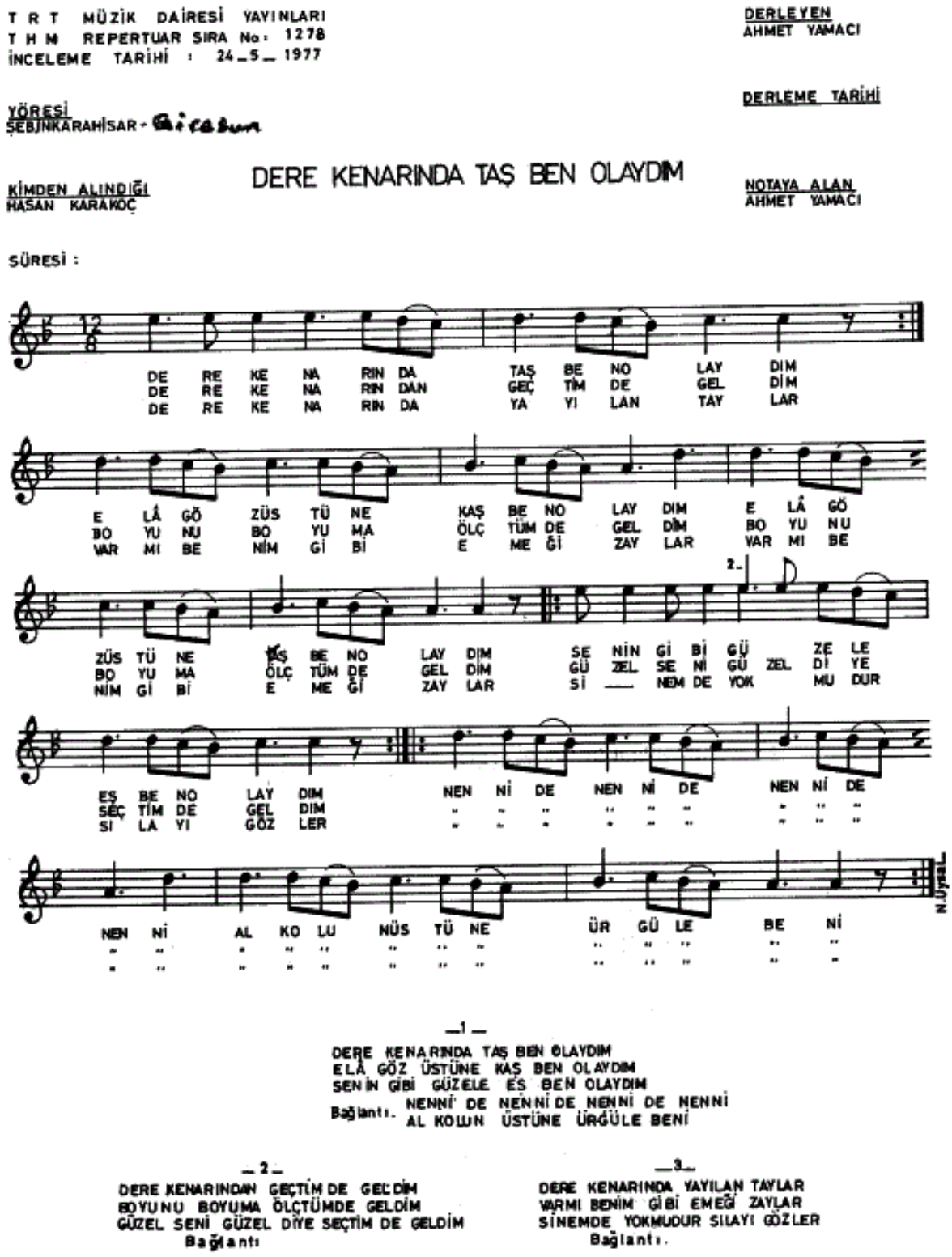

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.22.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.23. “Dere Kenarında Taş Ben Olaydım” Türküsü

Şekil 57 “Dere Kenarında Taş Ben Olaydım” türküsünün notaları

5.1.23.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Dere Kenarında Taş Ben Olaydım

Repertuvar numarası: 1278

Kimden alındığı: Hasan Karakoç

Derleyen: Ahmet Yamacı
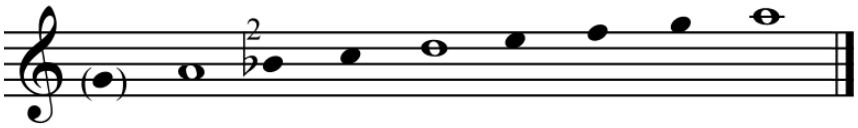
Notaya alan: Ahmet Yamacı

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.23.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
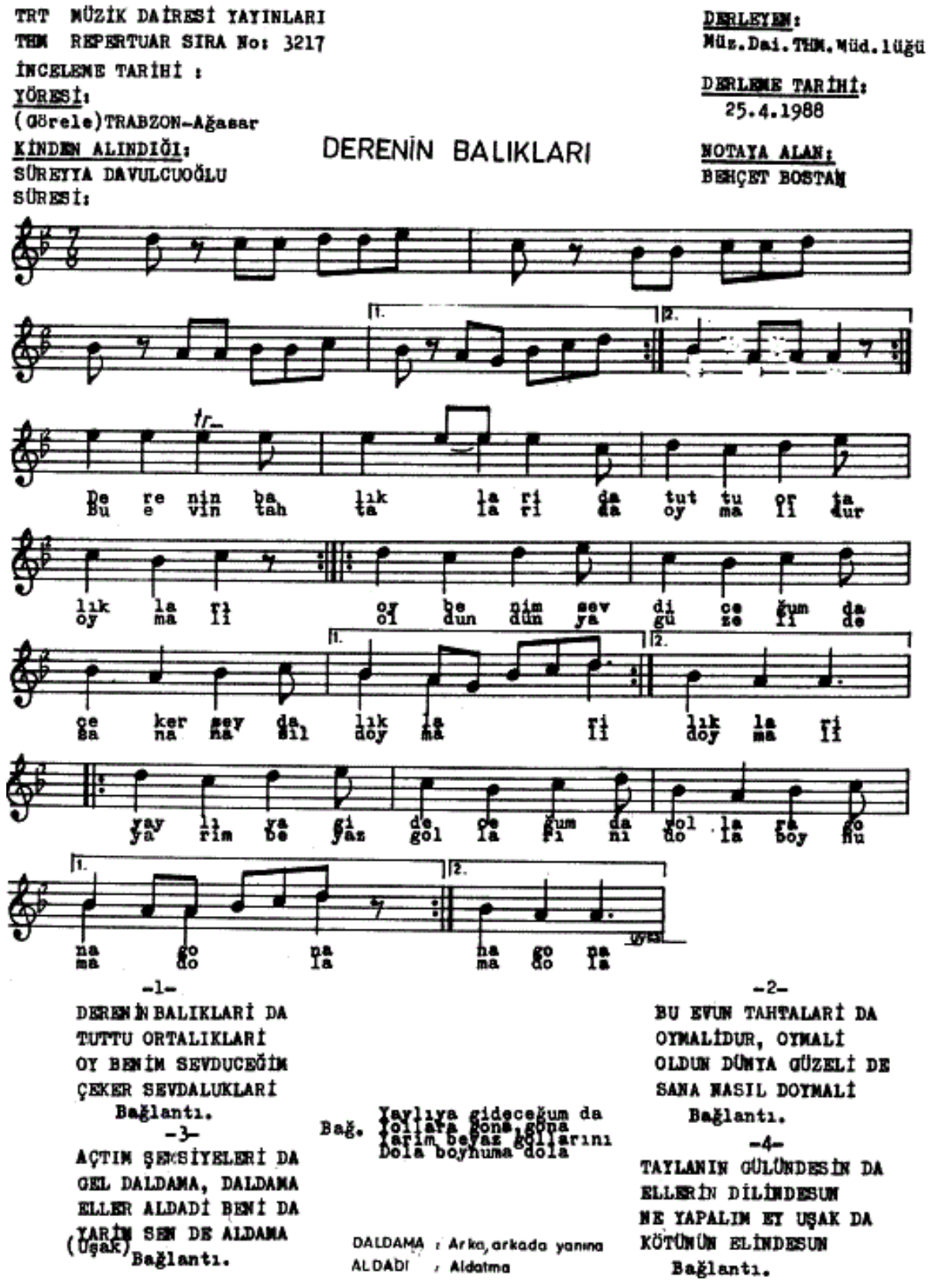

Usulü: On iki zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.23.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Öğretim programı on iki zamanlı usullerin kazanımını kapsamadığı için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.24. "Derenin Balıkları" Türküsü

Şekil 58 "Derenin Balıkları" türküsünün notaları

5.1.24.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Derenin Balıkları

Repertuvar numarası: 3217

Kimden alındığı: Süreyya Davulcuoğlu

Derleyen: TRT Müzik Dairesi Başkanlığı THM Müdürlüğü
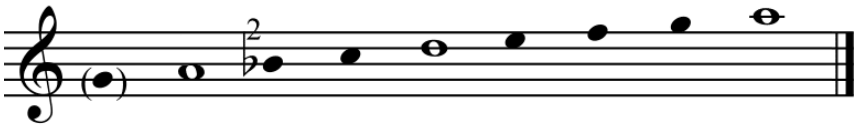
Notaya alan: Behçet Bostan

Yöresi: GİRESUN-TRABZON

5.1.24.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
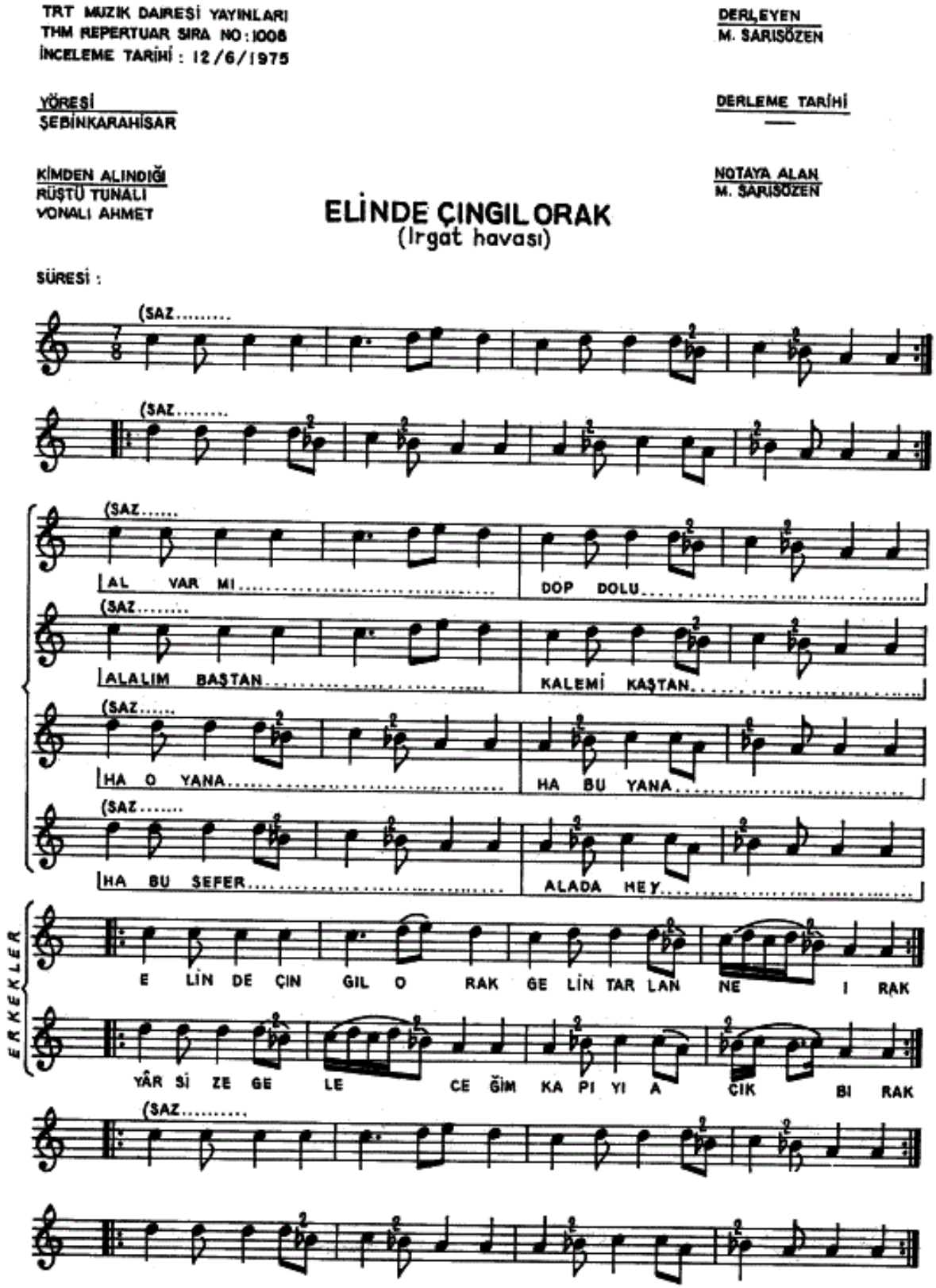

Usulü: Yedi zamanlı usul ile notaya alınmıştır.
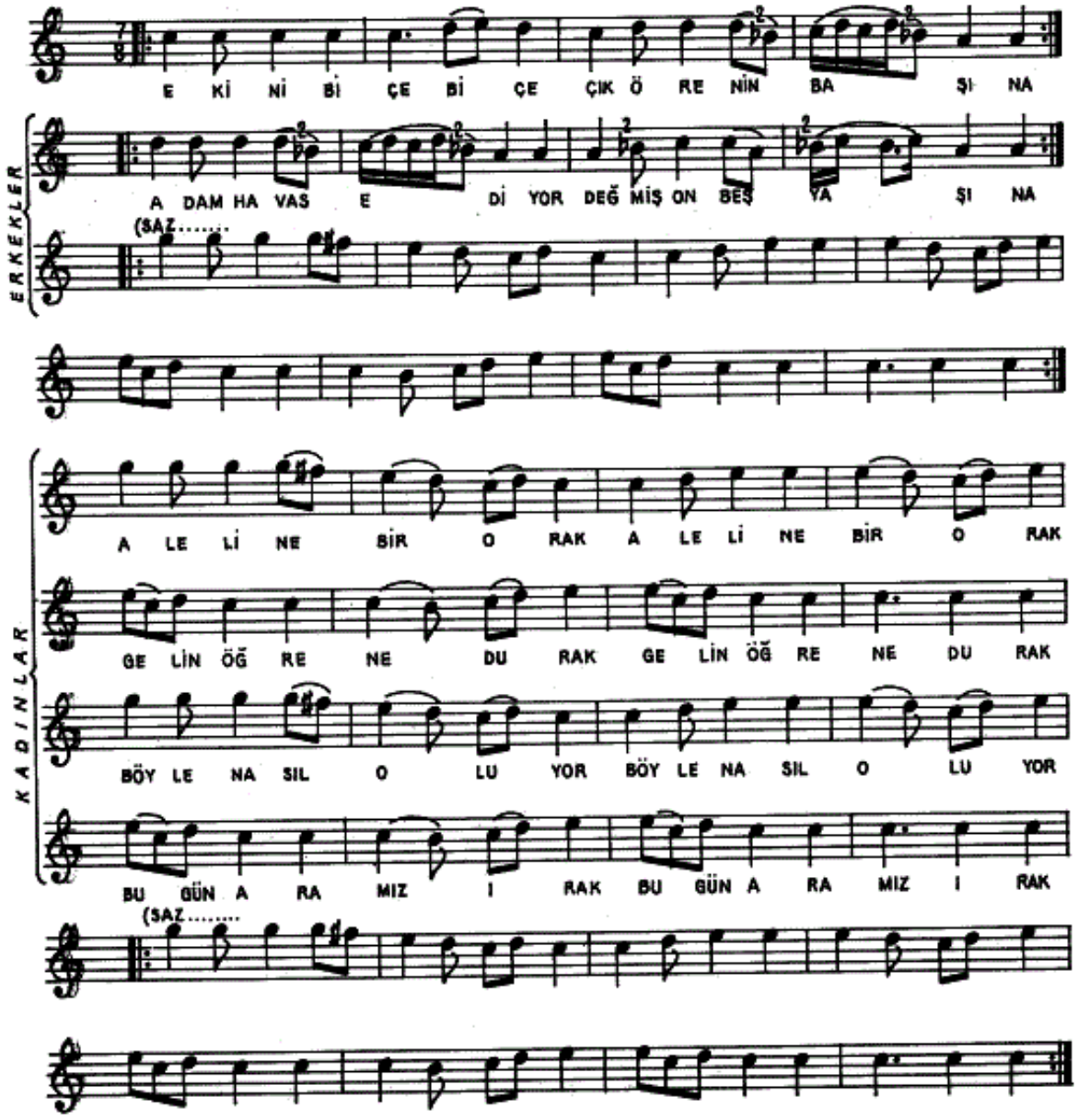
5.1.24.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, yedi zamanlı usul kazanımı ise 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından Türkçeye uymayan sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.
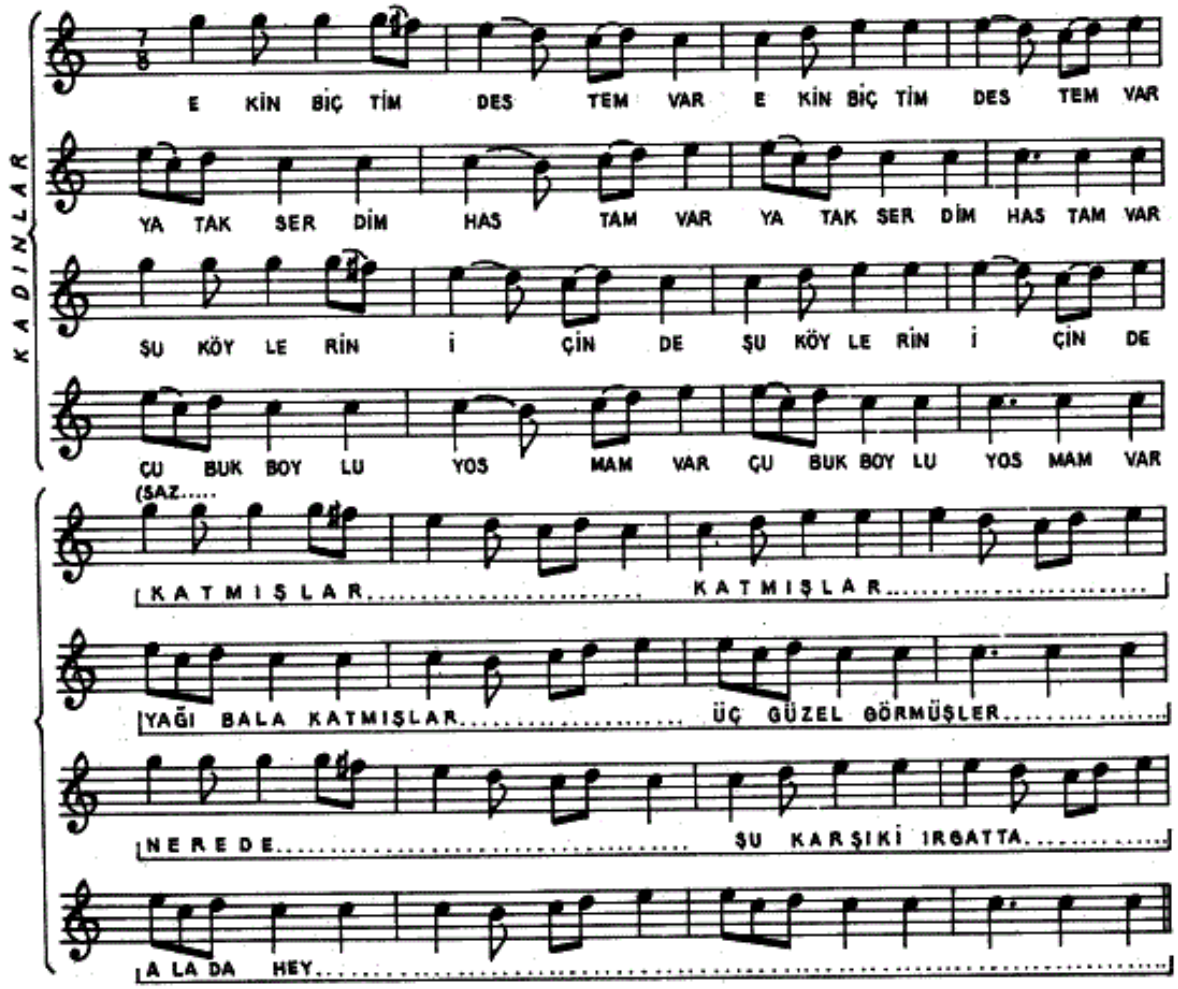
5.1.25. “Elinde Çıngıl Orak” Türküsü

ELİNDE ÇINGIL ORAK
(2)

ELİNDE ÇINGIL ORAK
(3)

ELİNDE ÇINGIL ORAK
(4)

NOT:(1)
Ezgiye girişte sazlar kendilerine ait melodiyi çalarken, koro içinden önceden görevlendirilmiş kişilerin, melodiyle ilişkisi olmadan sorulu cevaplı konuşma diliyle söyliyecekleri sözler.

AL VARMI
DOPDOLU
ALALIM BAŞTAN
KALEMİ KAŞTAN
HA O YANA
HA BU YANA
HA BU SEFER
Koro (Hep birlikte) ALADA HEY

Erkekler - ELİNDE ÇINGIL ORAK
GELİN TARLAN NE IRAK
YÂR SİZE GELECEĞİM
KAPIYI AÇIK BIRAK

Erkekler - EKİNİ BİÇE BİÇE
ÇIK ÖRENİN BAŞINA
ADAM HAVAS EDİYOR
DEĞMİŞ ONBEŞ YAŞINA

Kadınlar - AL ELİNE BİR ORAK
GELİN ÖĞRENE DURAK
BÖYLE NASIL OLUYOR
BUGÜN ARAMIZ IRAK

Kadınlar - EKİN BİÇTİM DESTEM VAR
YATAK SERDİM HASTAM VAR
ŞU KÖYLERİN İÇİNDE
ÇUBUK BOYLU YOSMAM VAR

NOT:(2)
Parçaya girişte olduğu gibi bitişte de sazlar devam ederken görevlilerin konuşma dliyle soyliyecekleri sözler

KATMIŞLAR
KATMIŞLAR
YAĞI BALA KATMIŞLAR
ÜÇ GÜZEL GÖRMÜŞLER
NEREDE
ŞU KARŞIKİ IRGATTA
Koro (Hep birlikte) ALADA HEY

Şekil 59 "Elinde Çıngıl Orak" türküsünün notaları

5.1.25.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Elinde Çıngıl Orak

Repertuvar numarası: 1008

Kimden alındığı: Rüştü Tuncalı/Vona'lı Ahmet

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
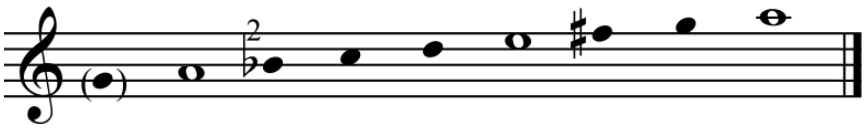
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.25.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Çargâh perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:

Usulü: Yedi zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.25.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, yedi zamanlı usul kazanımı ise 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.26. "Evlerinin Önünde Gara Üzüm Asması" Türküsü

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1321
İNCELEME TARİHİ : 24-5-1977

DERLEYEN
ÖMER AKPINAR

YÖRESİ
GÖRELE-Çavuşlu
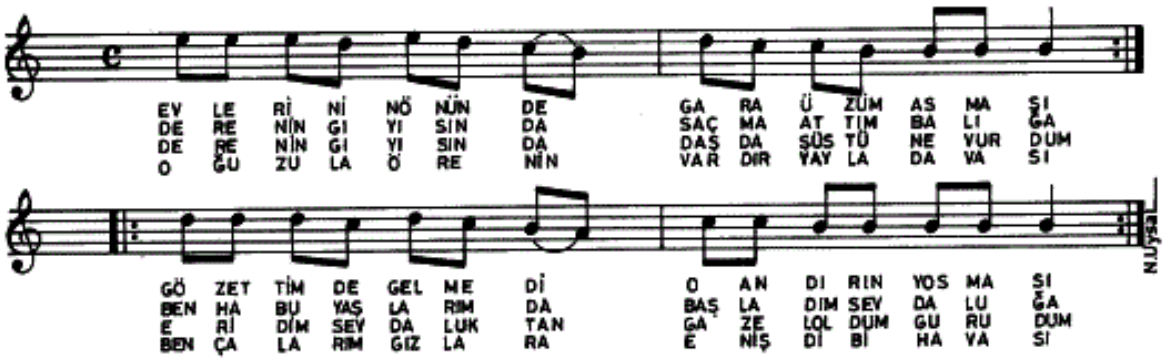
DERLEME TARİHİ
18-12-1974

KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA TAHMAZ

EVLERİNİN ÖNÜNDE GARA ÜZÜM ASMASI

NOTAYA ALAN
CEMİLE CEVHER

SÜRESİ :

—1—

EVLERİNİN ÖNÜNDE GARA ÜZÜM ASMASI
GÖZETTİMDE GELMEDİ O ANDIRIN YOSMASI

—2—

DERENİN GIYISINDA SAÇMA ATTIM BALIĞA
BEN HABU YAŞLARIMDA BAŞLADIM SEVDALUĞA

—3—

DERENİN GIYISINDA DAŞ DAŞ ÜSTÜNE VURDUM
ERİDİM SEVDALUKTAN GAZEL OLDUM GURUDUM

—4—

OĞUZ ULA ÖRENİN VARDIR YAYLA DAVASI
BEN ÇALARIM GIZLARA ENİŞDİBİ HAVASI

Şekil 60 "Evlerinin Önünde Gara Üzüm Asması" türküsünün notaları

5.1.26.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Evlerinin Önünde Gara Üzüm Asması

Repertuvar numarası: 1321

Kimden alındığı: Mustafa Tahmaz

Derleyen: Ömer Akpınar
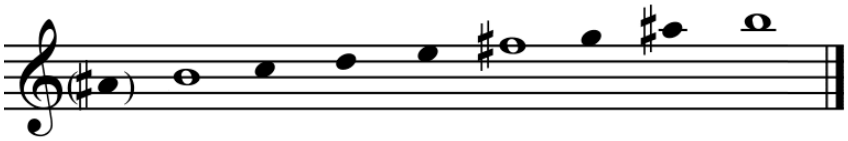
Notaya alan: Cemile Cevher

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.26.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Segâh makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
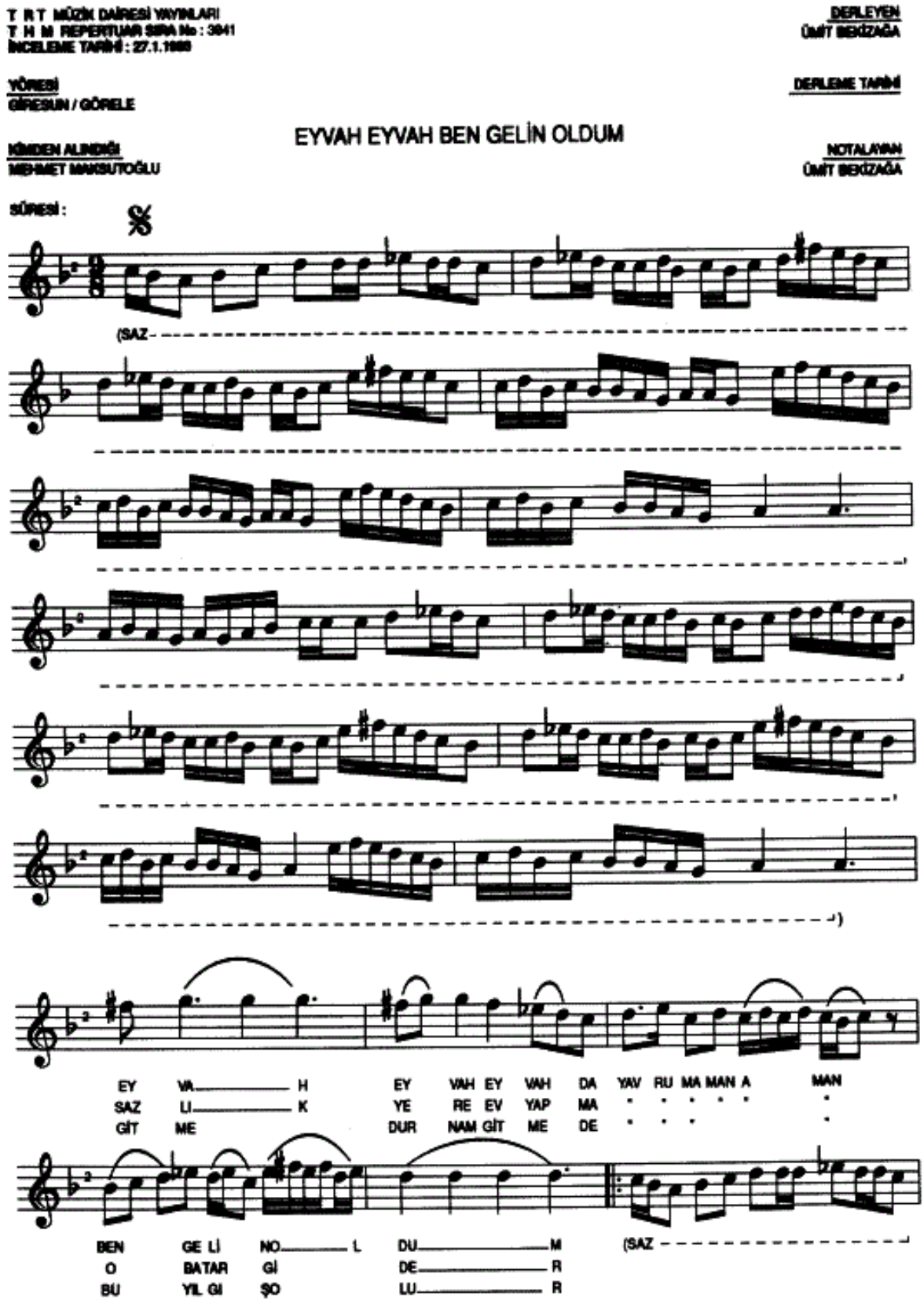

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.26.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu
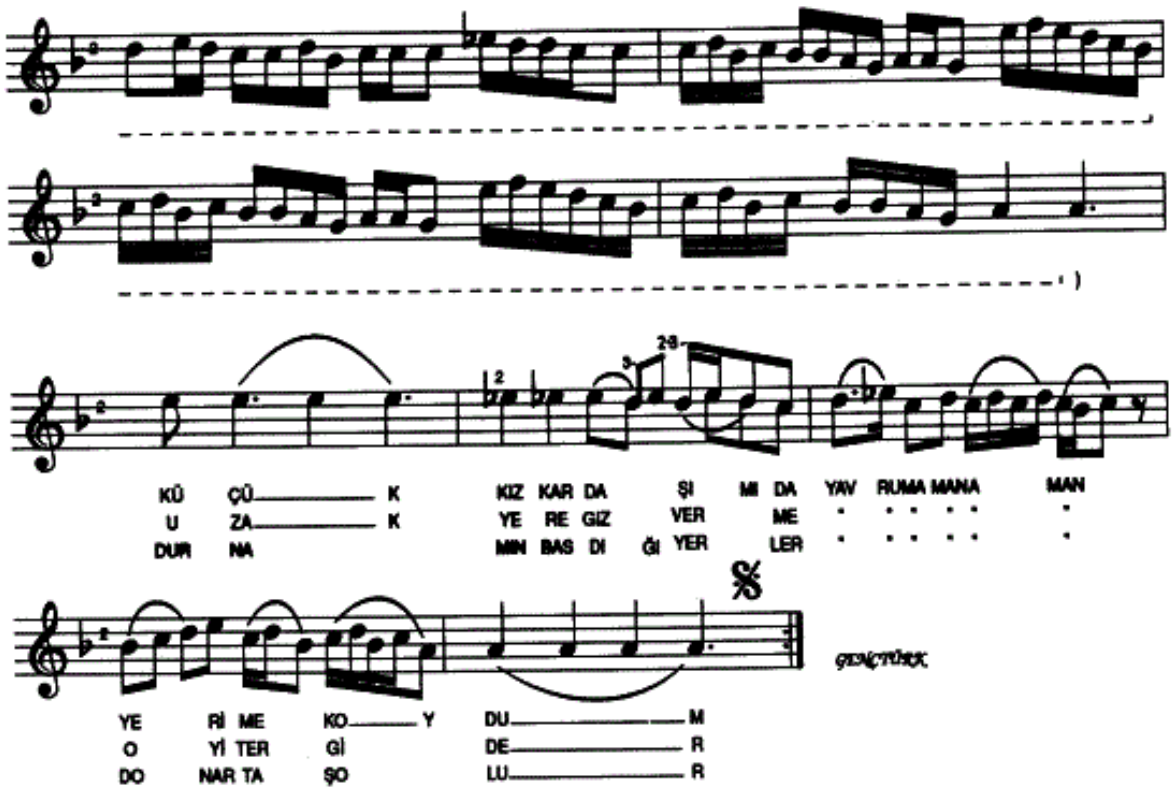
Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Segâh makamı kazanımı 12. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.27. “Eyvah Eyvah Ben Gelin Oldum” Türküsü

- 2 -

EYVAH EYVAH BEN GELİN OLDUM

EYVAH EYVAH EYVAH DA YAVRUM AMAN AMAN
BEN GELİN OLDUM
KIZ KARDAŞIMI DA YAVRUM AMAN AMAN
YERİME KOYDUM

SAZLIK YERE EV YAPMA YAVRUM AMAN AMAN
O BATAR GİDER
UZAK YERE KIZ VERME YAVRUM AMAN AMAN
O YİTER GİDER

GİTME DURNAM GİTME DE
YAVRUM AMAN AMAN
BU YIL KIŞ OLUR
DURNAMIN BASTIĞI YERLER YAVRUM AMAN AMAN
DONAR TAŞ OLUR

Şekil 61 "Eyvah Eyvah Ben Gelin Oldum" türküsünün notaları

5.1.27.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Eyvah Eyvah Ben Gelin Oldum

Repertuvar numarası: 3841

Kimden alındığı: Mehmet Maksutoğlu

Derleyen: Ümit Bekizağa

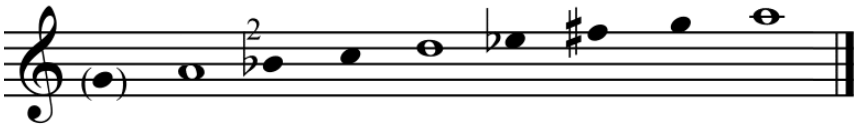
Notaya alan: Ümit Bekizağa

Yöresi: GİRESUN/Görele

5.1.27.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

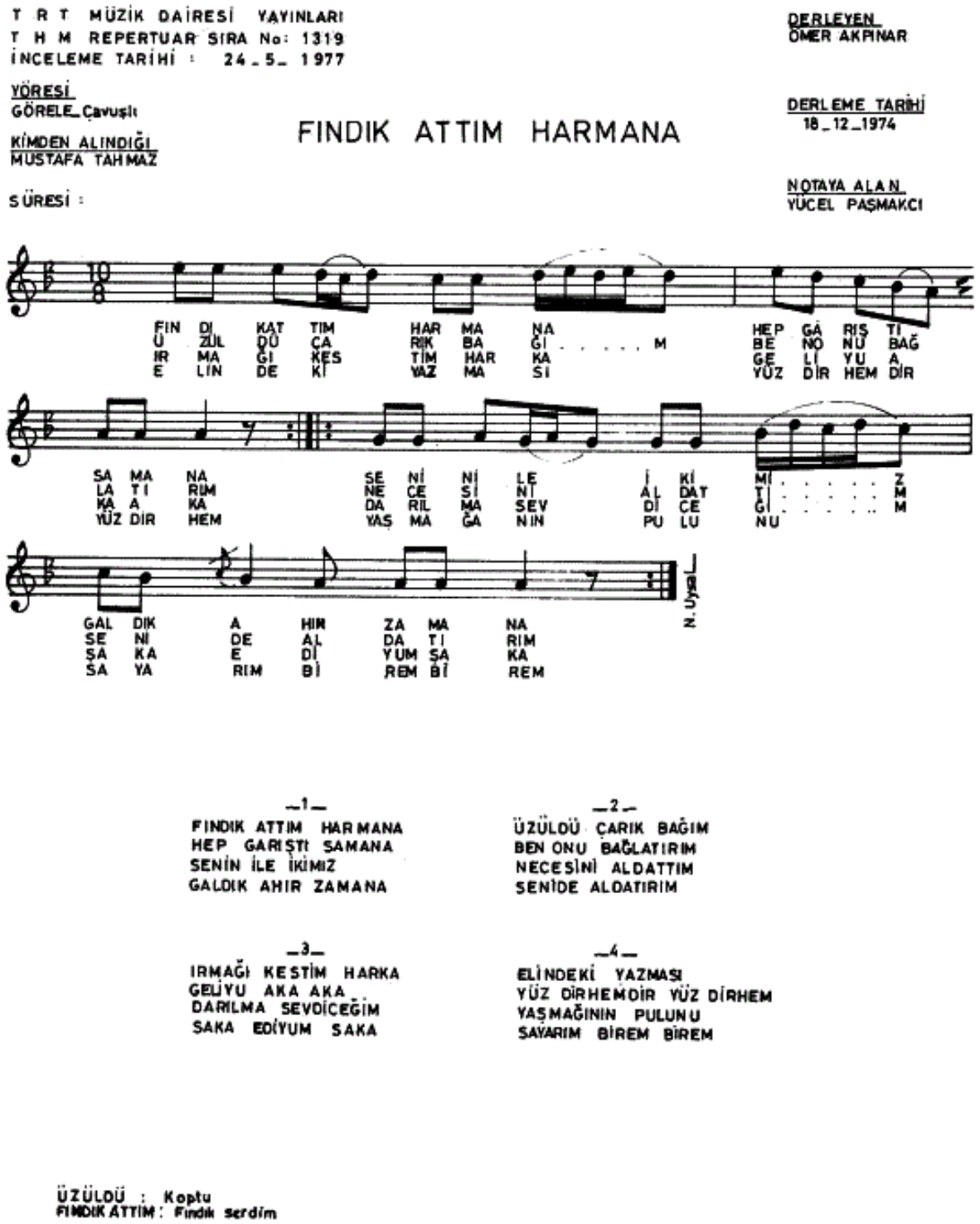

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.27.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.28. “Fındık Attım Harmana” Türküsü

—1—
FINDIK ATTIM HARMANA
HEP GARIŞTI SAMANA
SENİN İLE İKİMİZ
GALDIK AHIR ZAMANA

—2—
ÜZÜLDÜ ÇARIK BAĞIM
BEN ONU BAĞLATIRIM
NECESİNİ ALDATTIM
SENİDE ALDATIRIM

—3—
IRMAĞI KESTİM HARKA
GELİYU AKA AKA
DARILMA SEVDİCEĞİM
SAKA EDİYUM SAKA

—4—
ELİNDEKİ YAZMASI
YÜZ DİRHEMDİR YÜZ DİRHEM
YAŞMAĞININ PULUNU
SAYARIM BİREM BİREM

ÜZÜLDÜ : Koptu
FINDIK ATTIM : Fındık serdim

Şekil 62 “Fındık Attım Harmana” türküsünün notaları

5.1.28.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Fındık Attım Harmana

Repertuvar numarası: 1319

Kimden alındığı: Mustafa Tahmaz

Derleyen: Ömer Akpınar
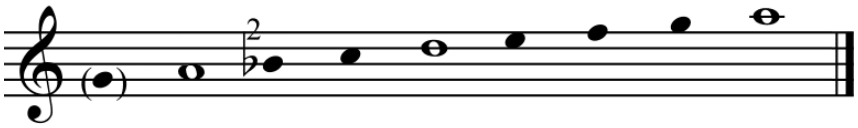
Notaya alan: Yücel Paşmakçı

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.28.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
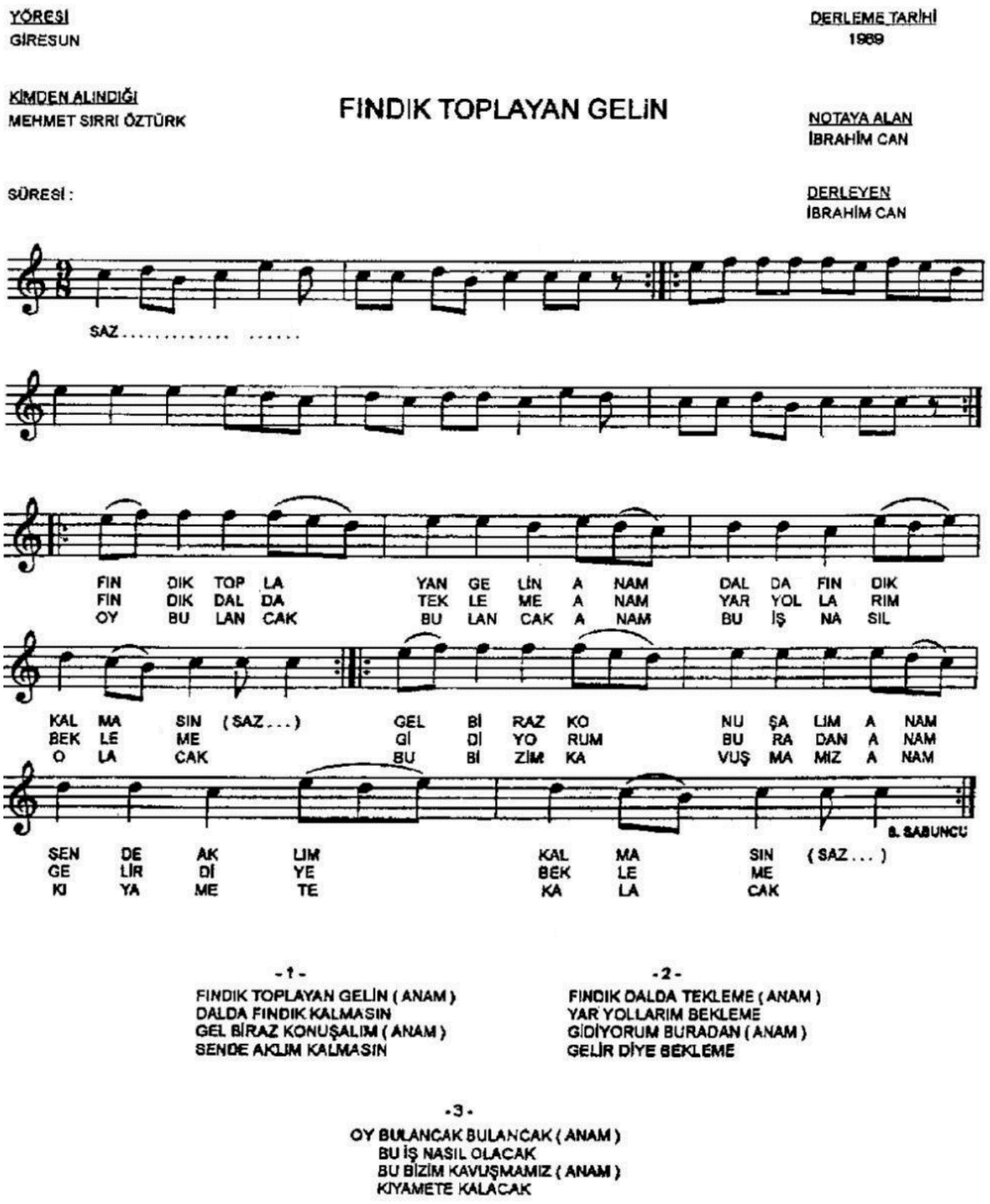

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.28.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından Türkçeye uymayan sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.29. “Fındık Toplayan Gelin” Türküsü

Şekil 63 “Fındık Toplayan Gelin” türküsünün notaları

5.1.29.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Fındık Toplayan Gelin

Repertuvar numarası: 4376

Kimden alındığı: Mehmet Sırrı Öztürk

Derleyen: İbrahim Can
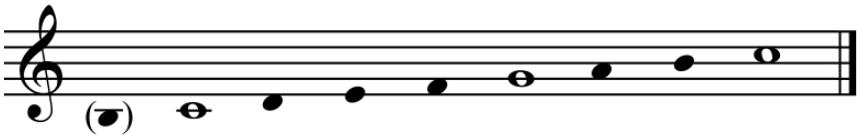
Notaya alan: İbrahim Can

Yöresi: GİRESUN

5.1.29.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Çargâh makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
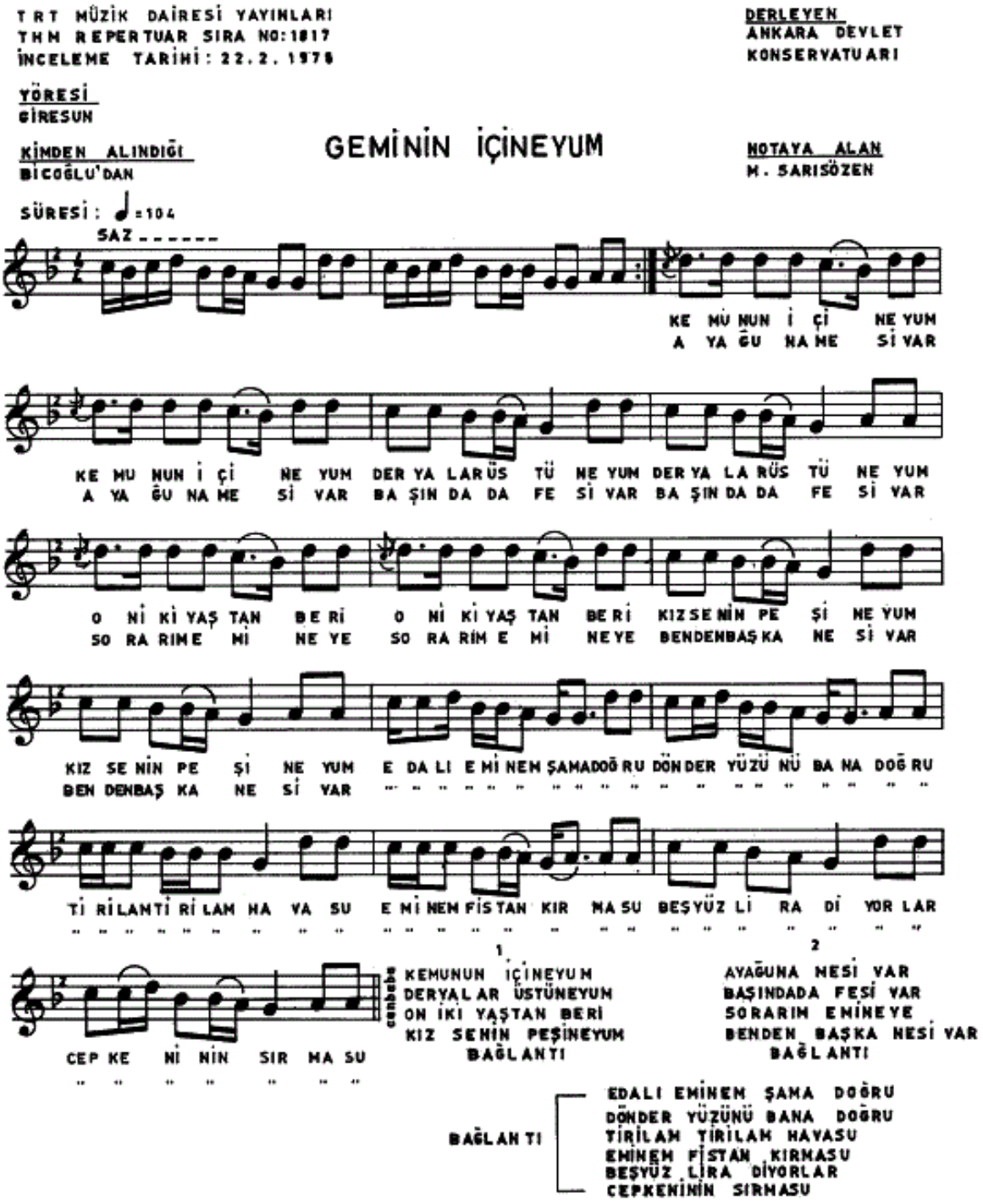

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.29.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Çargâh makamı kazanımı 9. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.30. "Geminin İçineyum" Türküsü

Şekil 64 "Geminin İçineyum" türküsünün notaları

5.1.30.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Geminin İçineyum

Repertuvar numarası: 1817

Kimden alındığı: Bicoğlu Osman

Derleyen: Ankara Devlet Konservatuarı
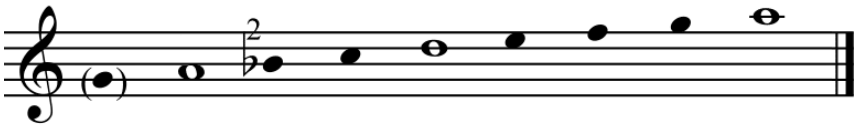
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN

5.1.30.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

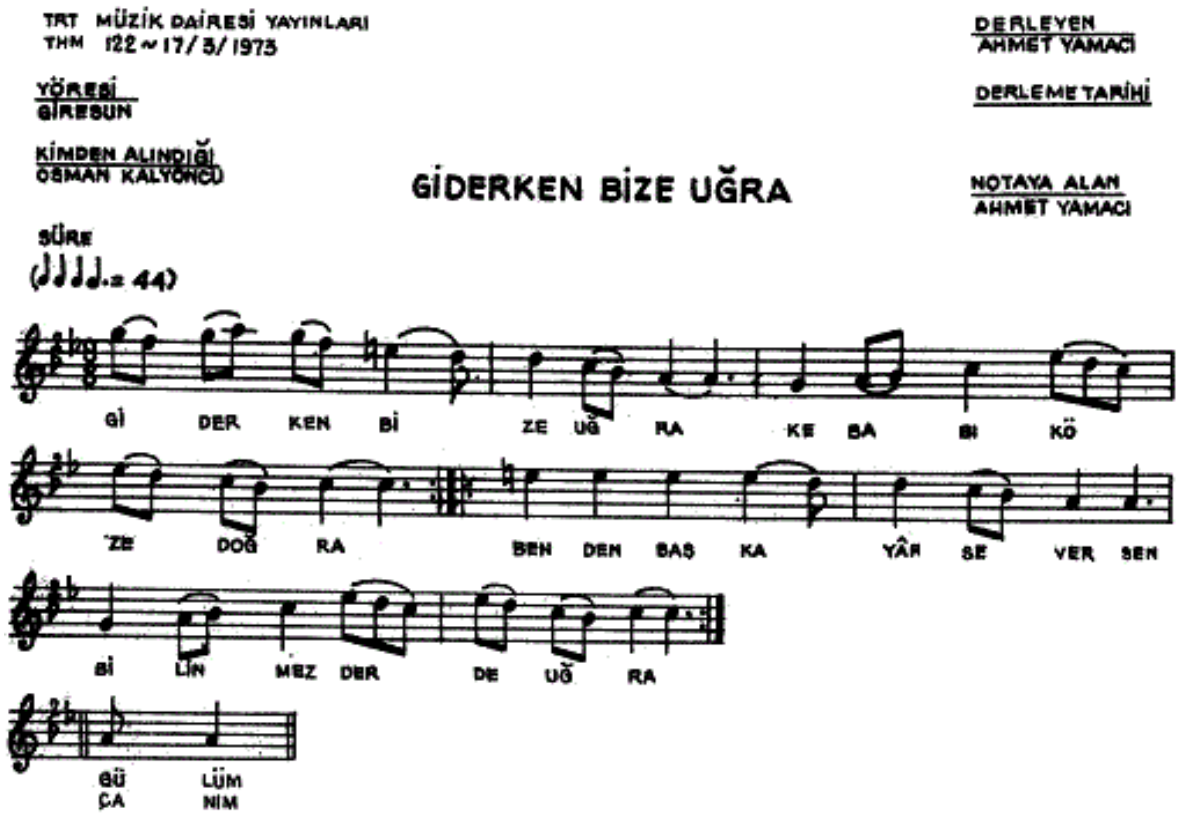

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.30.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından Türkçeye uymayan sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.31. "Giderken Bize Uğra" Türküsü

2
Elmayı soydum dildim.
Yere düştü de sildim
Ben yârin kıymetini (gülüm)
Elden gittide bildim.

3
Kız saçların ne uzun
Gören desin maşallah
Bizim evde gelin yok
Sen olursun işallah

4
Kız saçların örülmüş
Ortasından bölünmüş
Dünyanın güzelliği(canım)
Hepmi sana verilmiş.

Şekil 65 "Giderken Bize Uğra" türküsünün notaları

5.1.31.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Giderken Bize Uğra

Repertuvar numarası: 122

Kimden alındığı: Osman Kalyoncu

Derleyen: Ahmet Yamacı

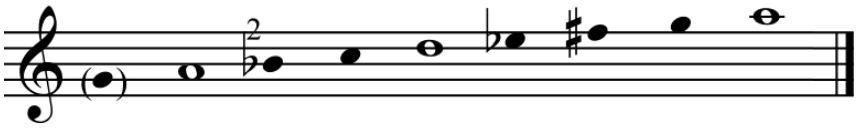
Notaya alan: Ahmet Yamacı

Yöresi: GİRESUN

5.1.31.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Çargâh perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:
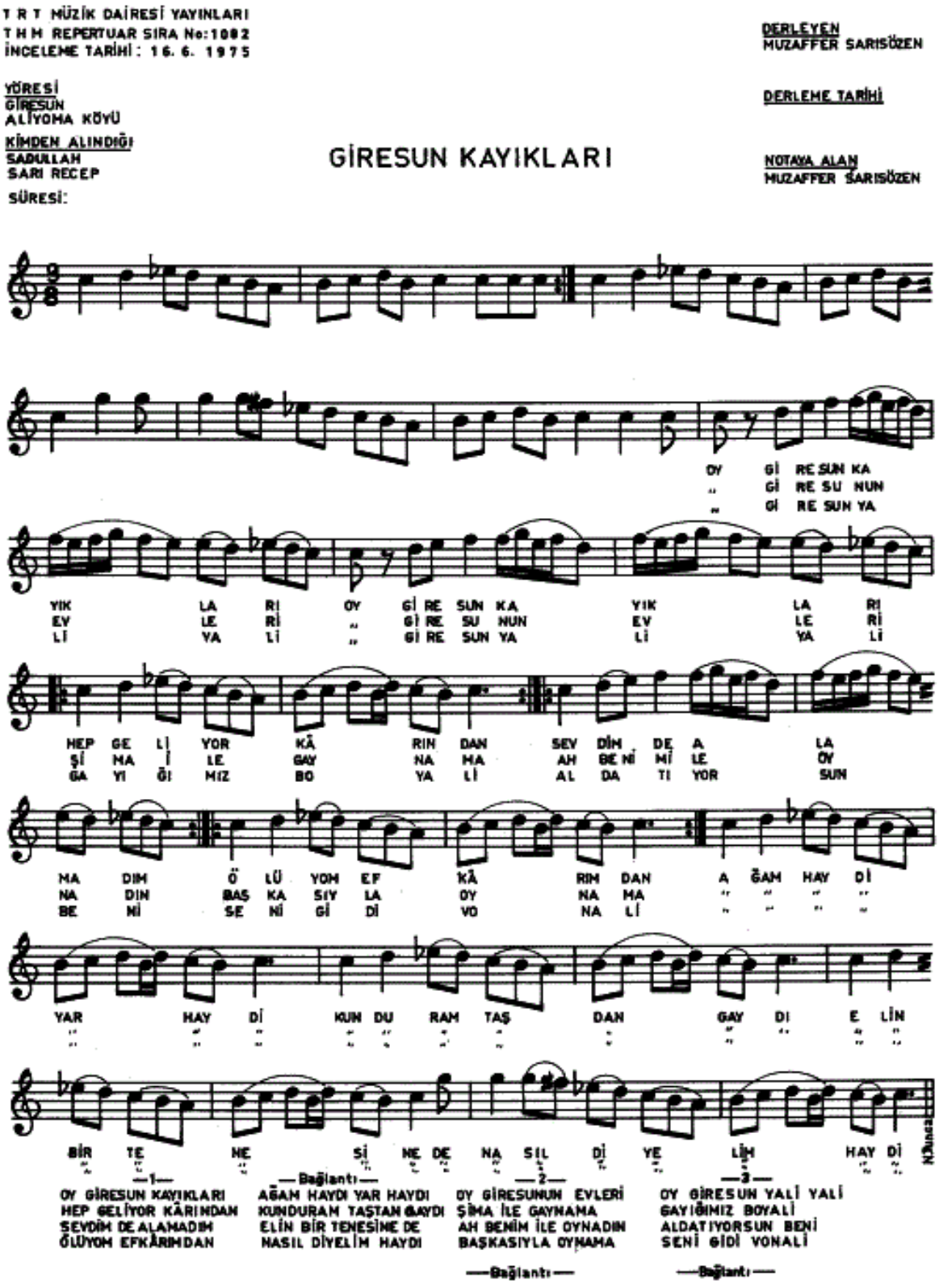

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.31.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.32. “Giresun Kayıkları” Türküsü

Şekil 66 “Giresun Kayıkları” türküsünün notaları

5.1.32.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Giresun Kayıkları

Repertuvar numarası: 1082

Kimden alındığı: Sadullah/Sarı Recep

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

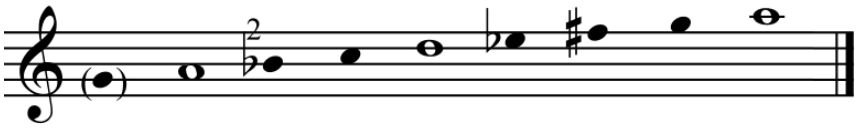
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Aliyoma Köyü

5.1.32.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Çargâh perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:
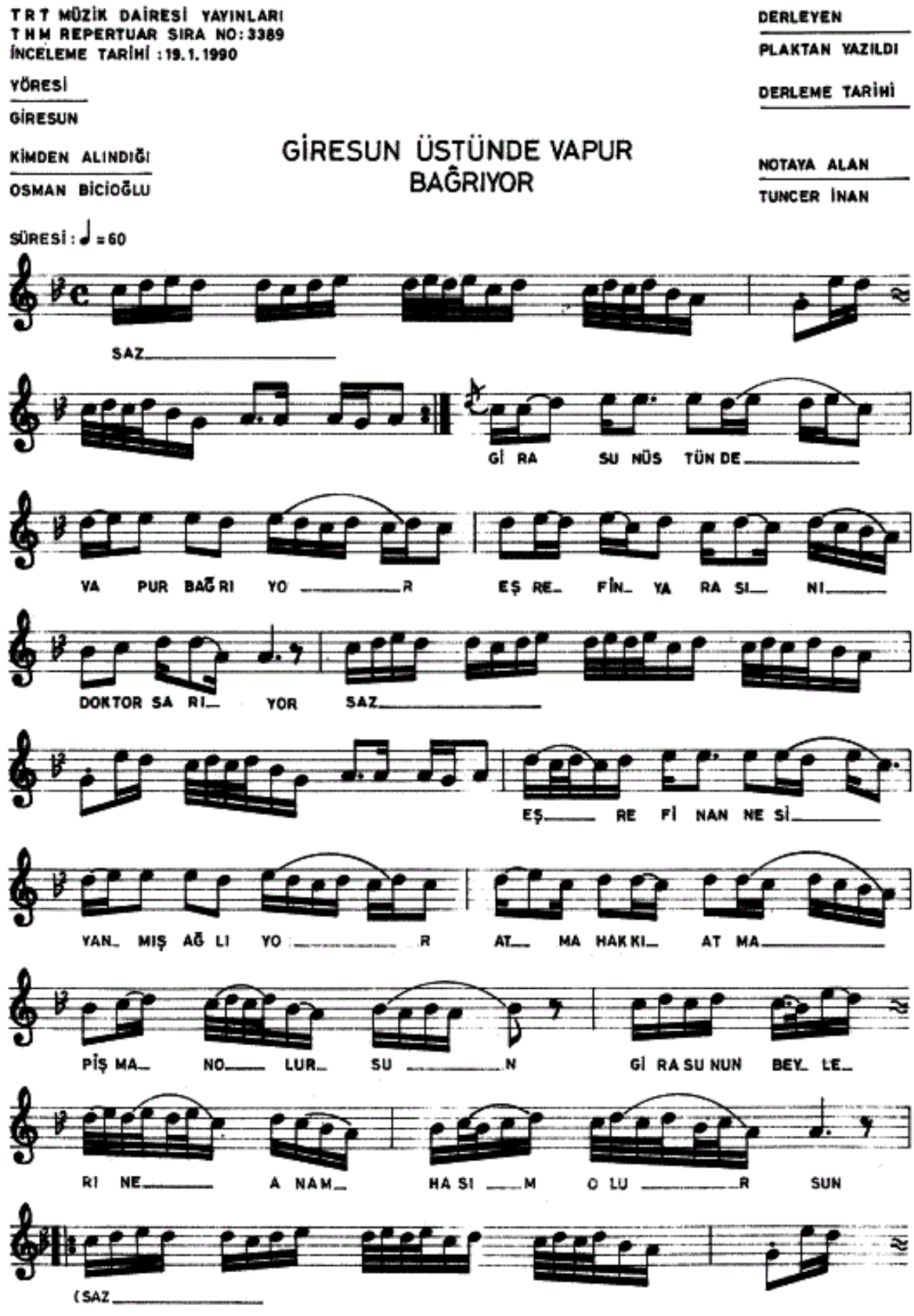

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.
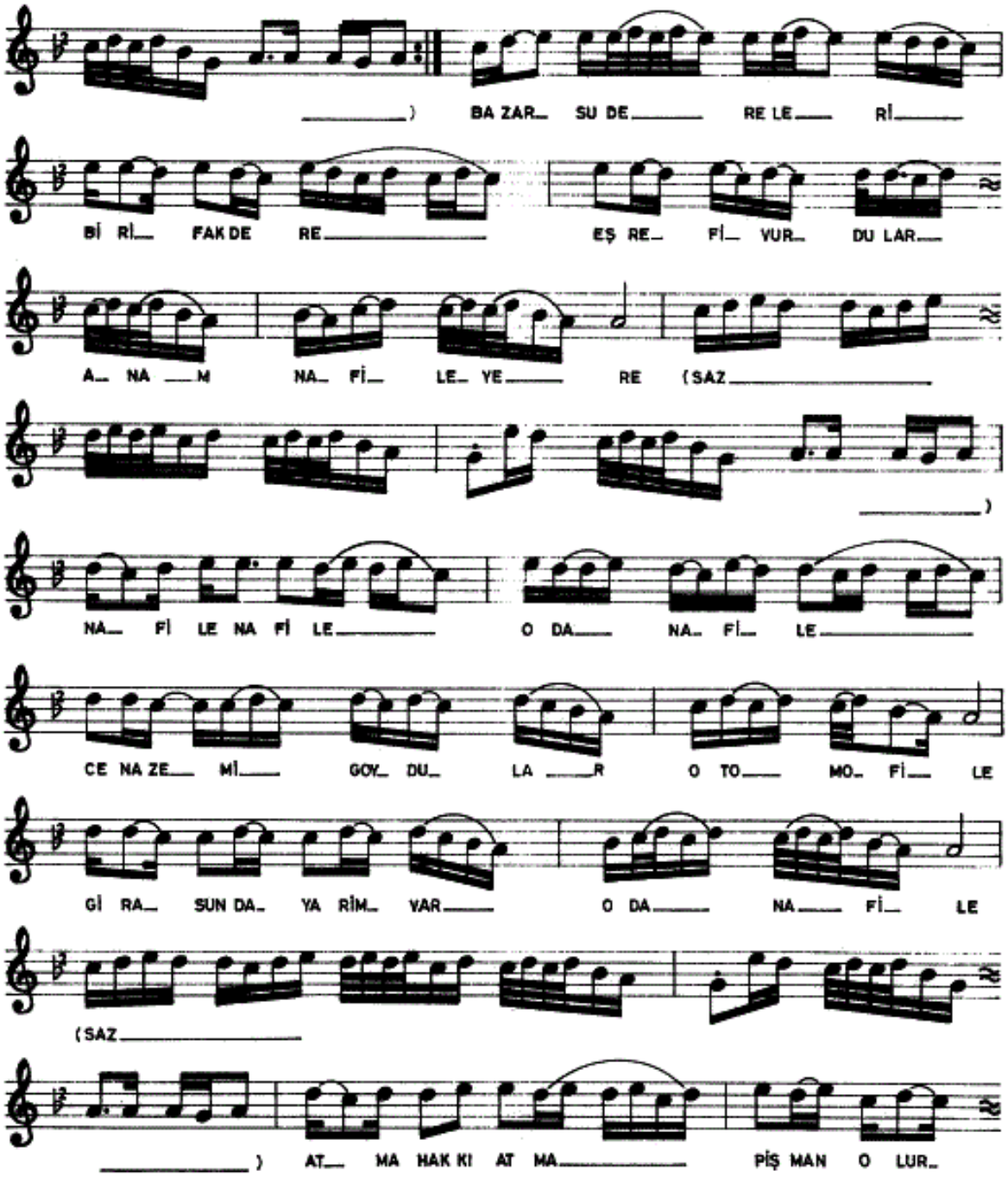
5.1.32.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

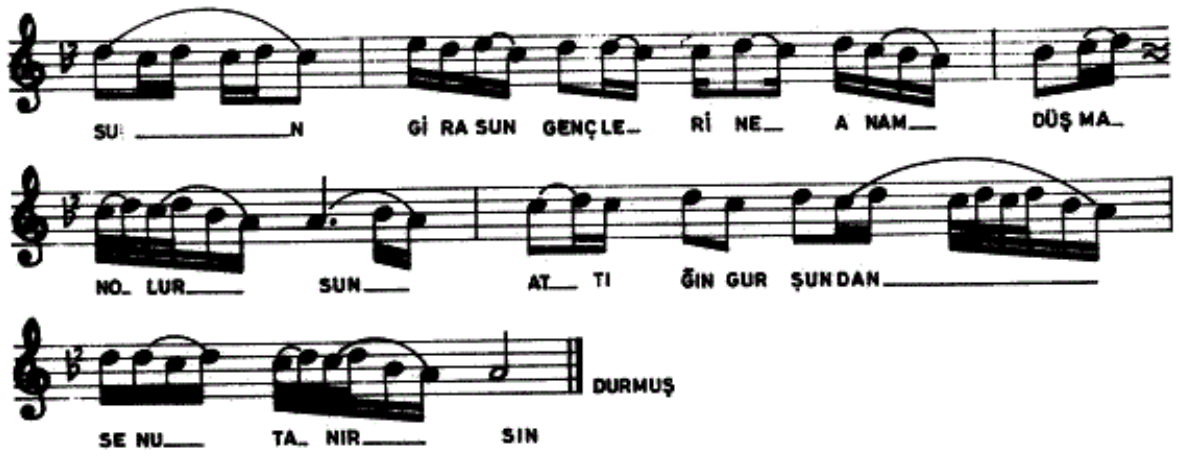
5.1.33. “Giresun Üstünde Vapur Bağırıyor” Türküsü

GİRESUN ÜSTÜNDE VAPUR BAĞRIYOR
(SAYFA-2)

GİRESUN ÜSTÜNDE VAPUR BAĞRIYOR
(SAYFA-3)

—1—

GİRESUN ÜSTÜNDE VAPUR BAĞRIYOR
EŞREF'İN YARASINI DOKTOR SARIYOR
EŞREF'İN ANNESİ YANMIŞ AĞLIYOR

—BAĞLANTI—
ATMA HAKKI ATMA
PİŞMAN OLURSUN
GİRESUN BEYLERİNE (AMAN)
HASIM OLURSUN

—2—

BAZARSU DERELERİ BİR İFAK DERE
EŞREF'İ VURDULAR (AMAN) NAFİLE YERE
NAFİLE NAFİLE O DA NAFİLE
CENAZEMİ KOYDULAR OTOMOFİLE

—BAĞLANTI—
ATMA HAKKI ATMA
PİŞMAN OLURSUN
GİRESUN GENÇLERİNE (AMAN)
DÜŞMAN OLURSUN
ATTIĞIN GURŞUNDAN
SEN UTANIRSIN

Şekil 67 "Giresun Üstünde Vapur Bağırıyor" türküsünün notaları

5.1.33.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Giresun Üstünde Vapur Bağırıyor

Repertuvar numarası: 3389

Kimden alındığı: Osman Bicioğlu

Derleyen: TRT İstanbul Radyosu THM Müdürlüğü
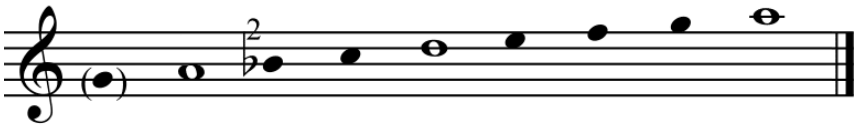
Notaya alan: Tuncer İnan

Yöresi: GİRESUN

5.1.33.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
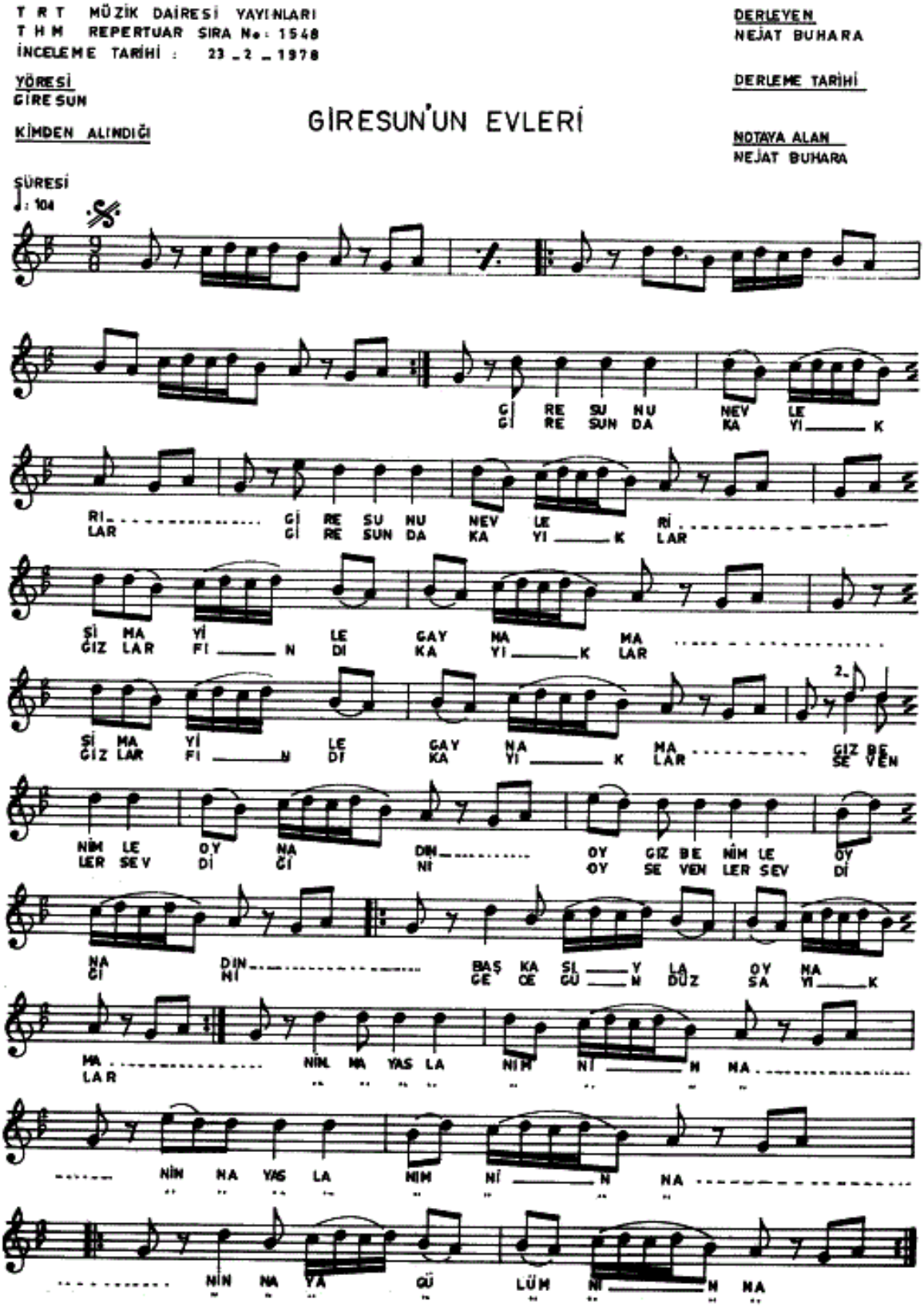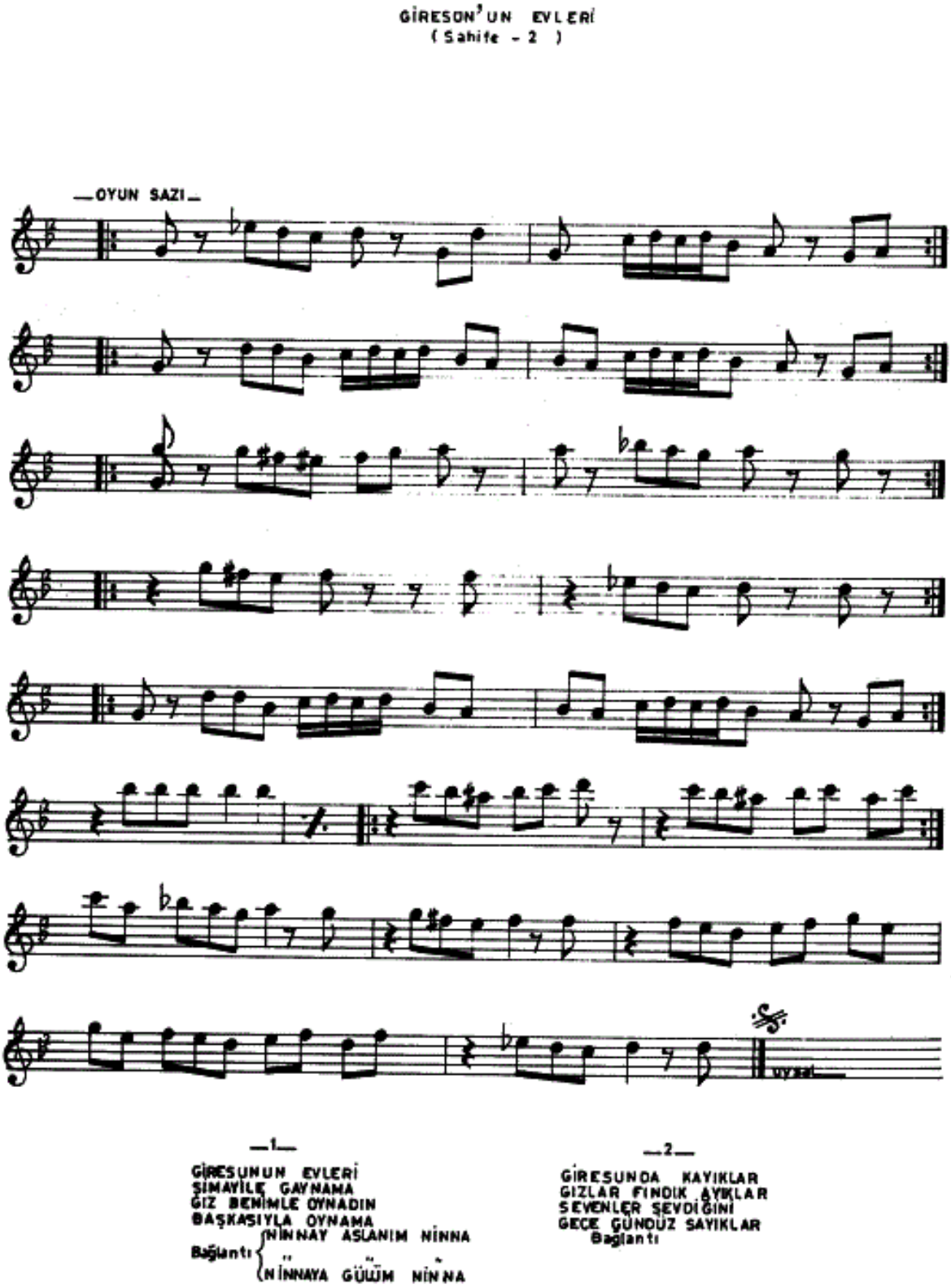

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.33.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından şiddet ve şiddete teşvik edici sözler ile Türkçeye uymayan sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.34. “Giresun’un Evleri” Türküsü

Şekil 68 "Giresun'un Evleri" türküsünün notaları

5.1.34.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Giresun'un Evleri

Repertuvar numarası: 1548

Kimden alındığı: Nejat Buhara

Derleyen: Nejat Buhara
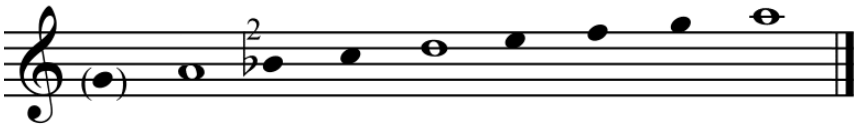
Notaya alan: Nejat Buhara

Yöresi: GİRESUN

5.1.34.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Oyun sazı bölümü analize dahil edilmemiştir.

Dizisi:

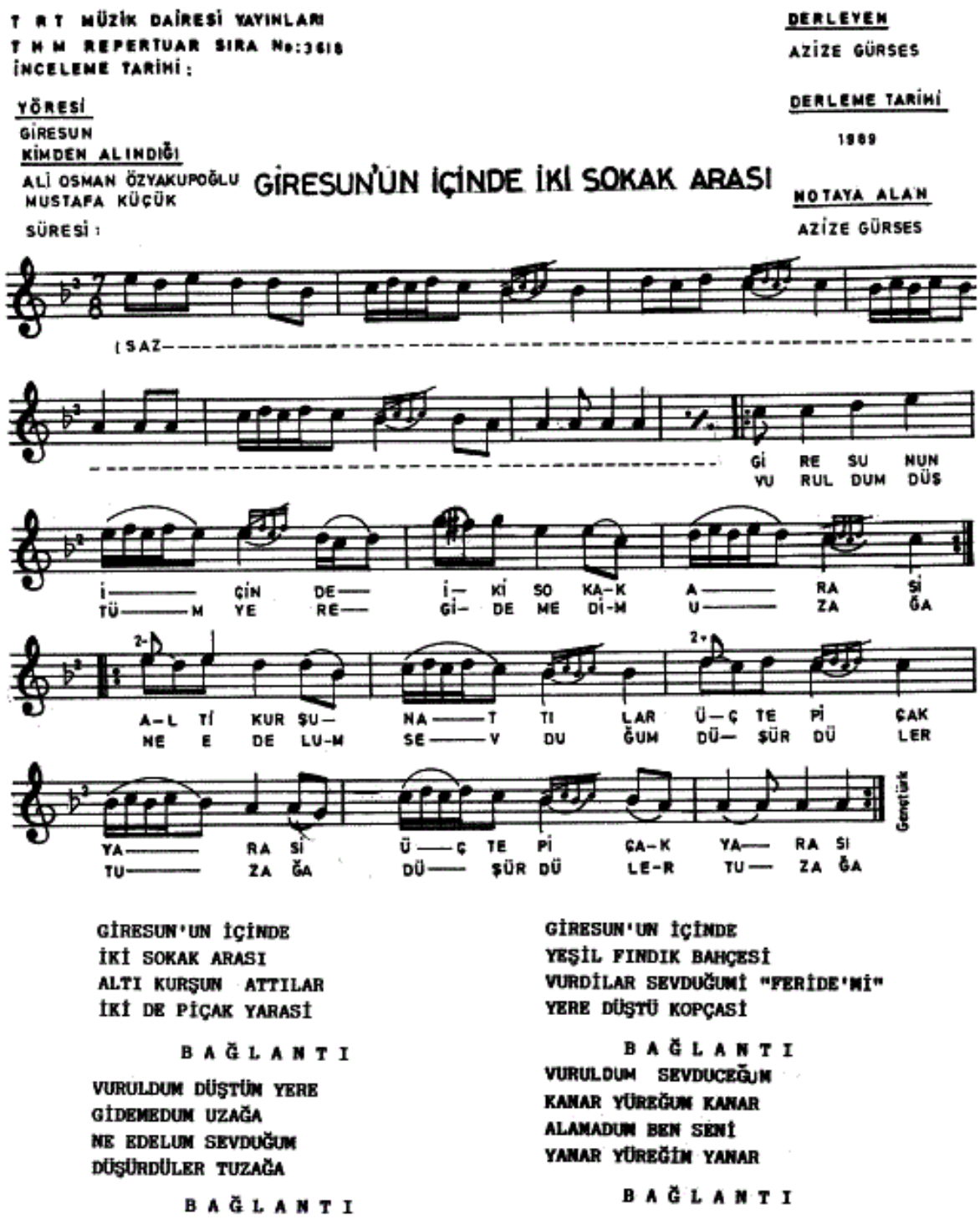

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.34.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.35. "Giresun'un İçinde İki Sokak Arası" Türküsü

Şekil 69 "Giresun'un İçinde İki Sokak Arası" türküsünün notaları

5.1.35.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Giresun'un İçinde İki Sokak Arası

Repertuvar numarası: 3618

Kimden alındığı: Ali Osman Özyakupoğlu / Mustafa Küçük

Derleyen: Azize Gürses
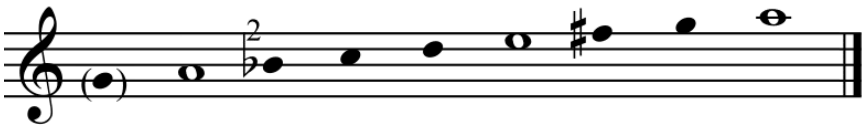
Notaya alan: Azize Gürses

Yöresi: GİRESUN

5.1.35.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

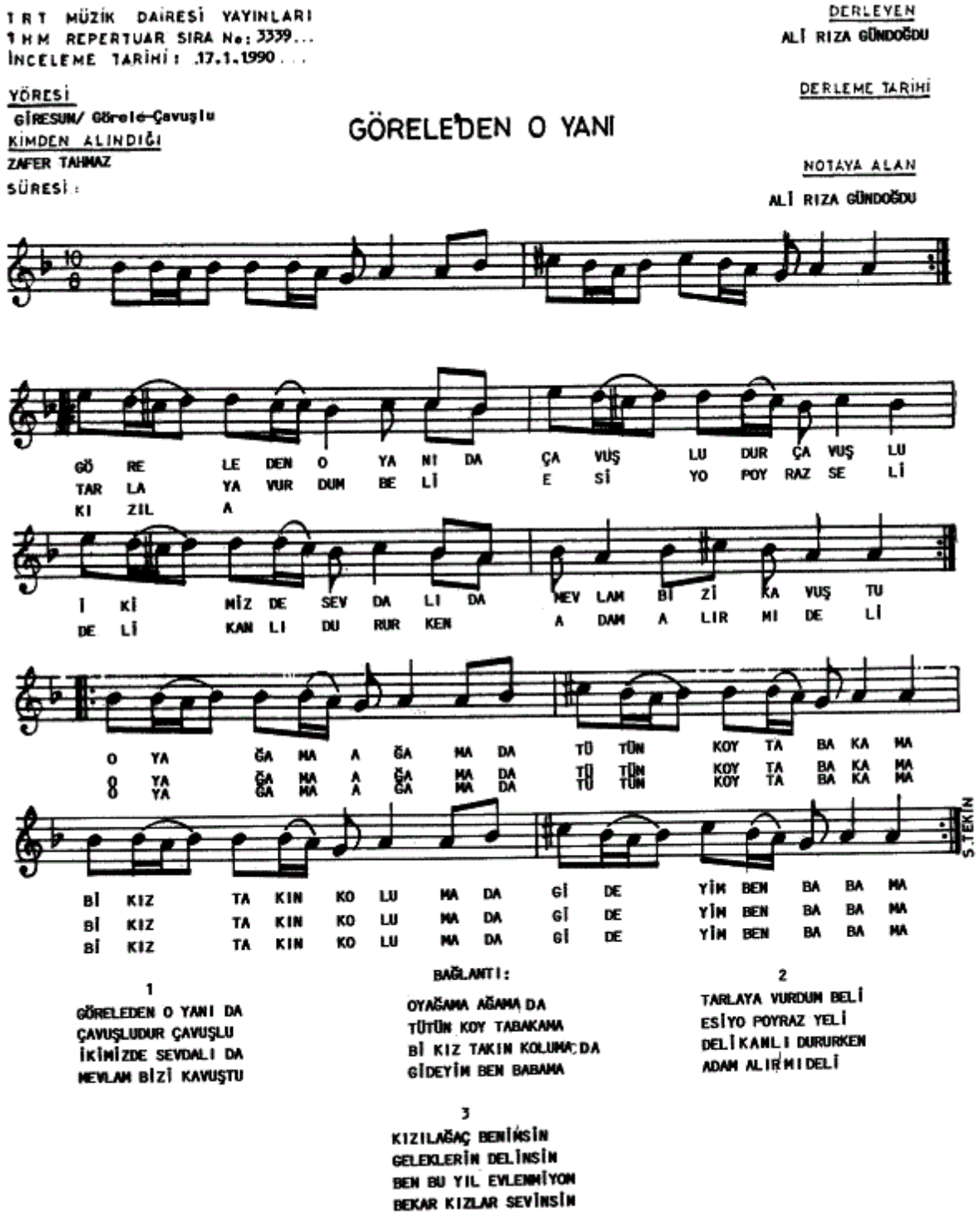

Usulü: Yedi zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.35.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, yedi zamanlı usul kazanımı ise 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından şiddet ve şiddete teşvik edici sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.36. "Görele'den O Yanı" Türküsü

Şekil 70 "Görele'den O Yanı" türküsünün notaları

5.1.36.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Görele'den O Yanı

Repertuvar numarası: 3339

Kimden alındığı: Zafer Tahmaz

Derleyen: Ali Rıza Gündoğdu
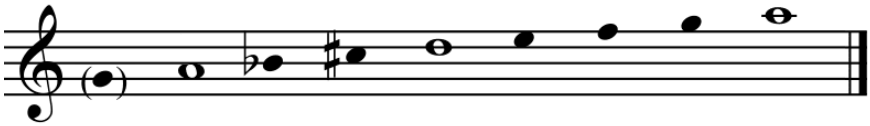
Notaya alan: Ali Rıza Gündoğdu

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.36.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
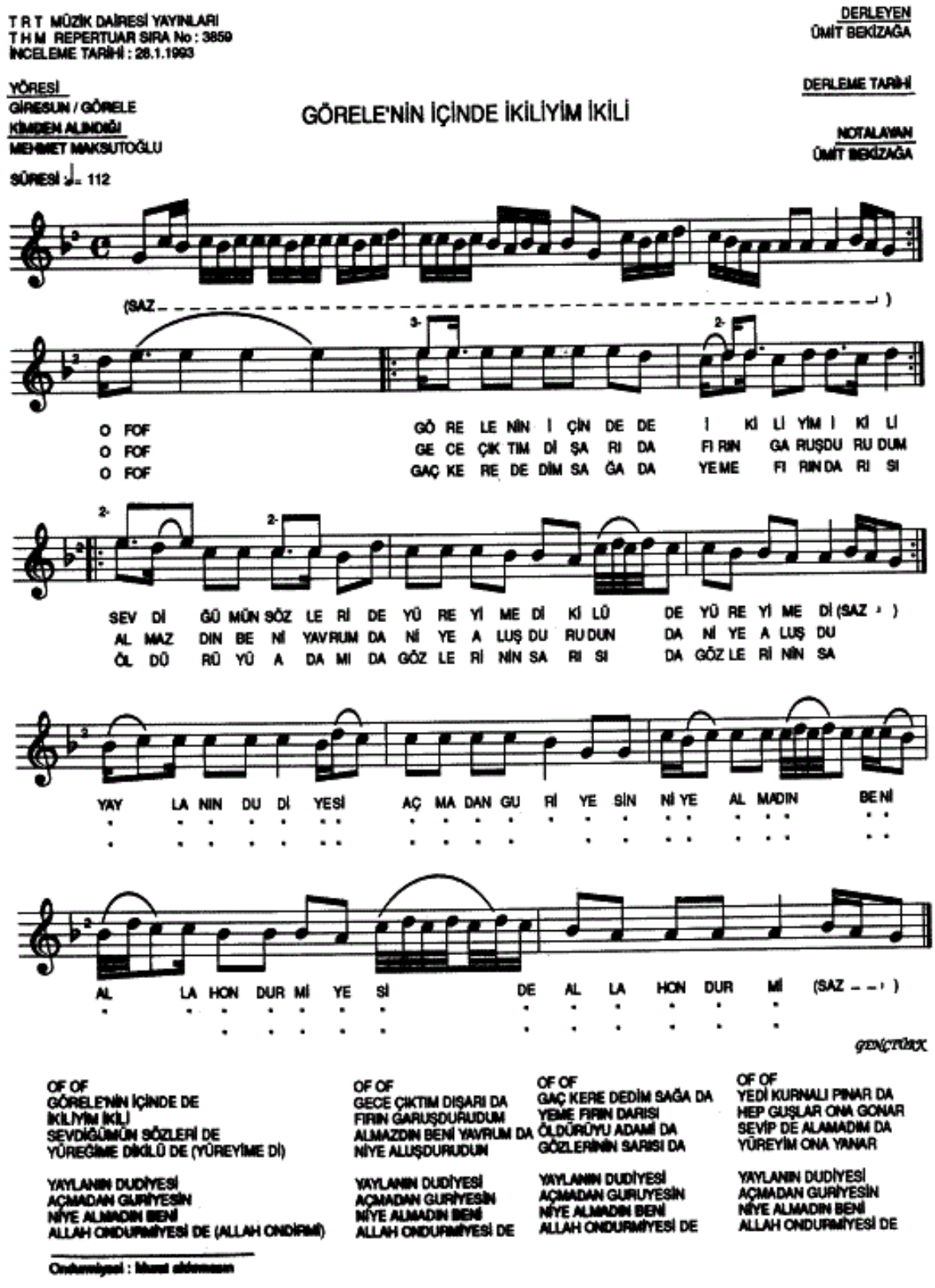

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.36.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.37. "Görele'nin İçinde İkiliyim İkili" Türküsü

Şekil 71 "Görele'nin İçinde İkiliyim İkili" türküsünün notaları

5.1.37.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Görele'nin İçinde İkiliyim İkili

Repertuvar numarası: 3859

Kimden alındığı: Mehmet Maksutoğlu

Derleyen: Ümit Bekizağa
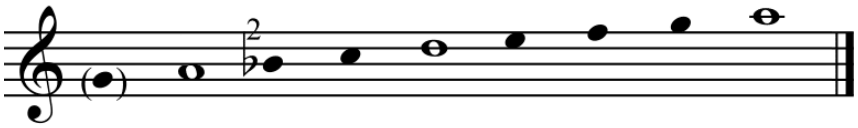
Notaya alan: Ümit Bekizağa

Yöresi: GİRESUN/Görele

5.1.37.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
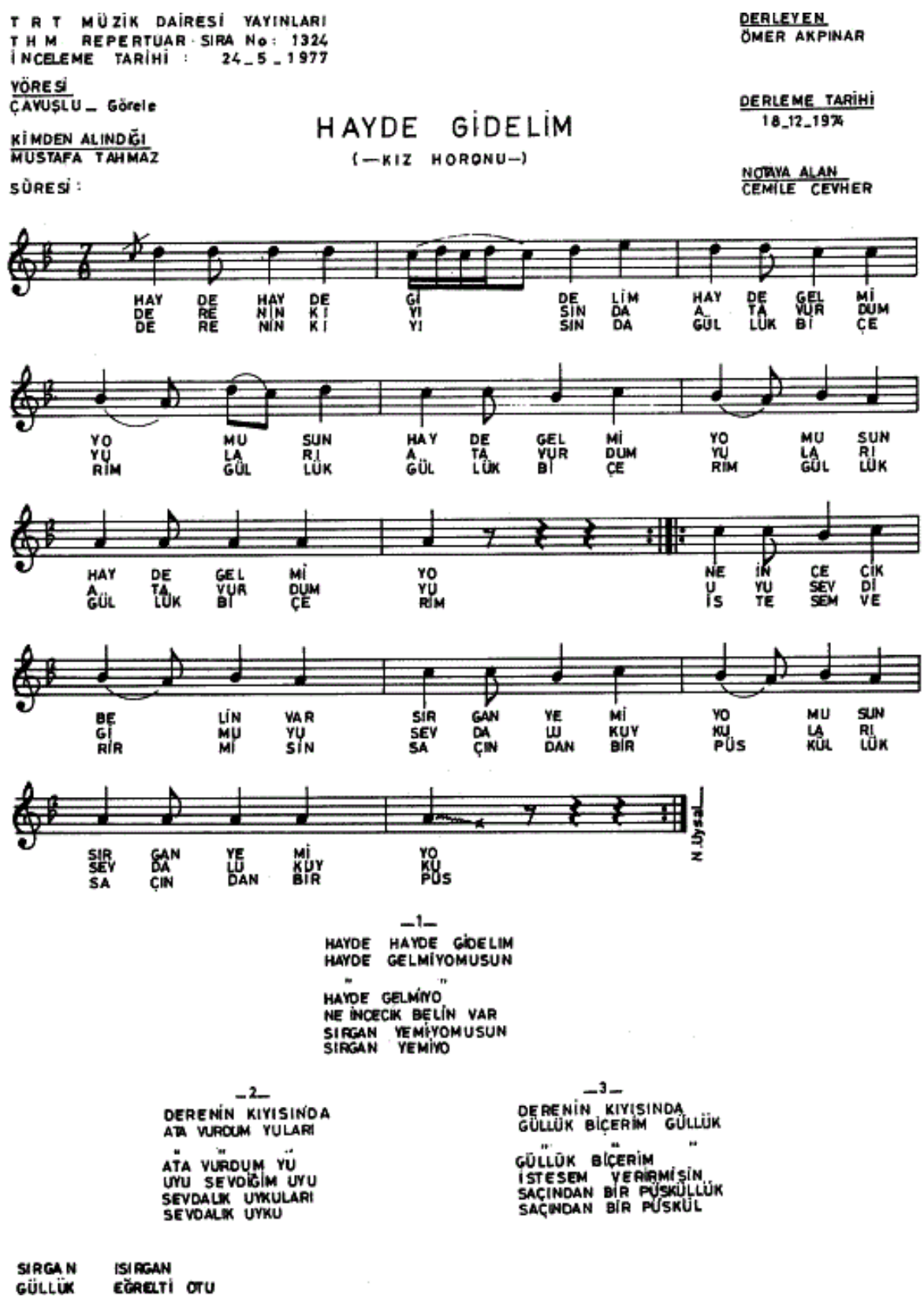

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.37.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.38. "Hayde Gidelim" Türküsü

Şekil 72 "Hayde Gidelim" türküsünün notaları

5.1.38.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Hayde Gidelim

Repertuvar numarası: 1324

Kimden alındığı: Mustafa Tahmaz

Derleyen: Ömer Akpınar
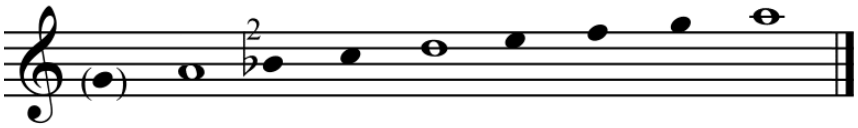
Notaya alan: Cemile Cevher

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.38.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
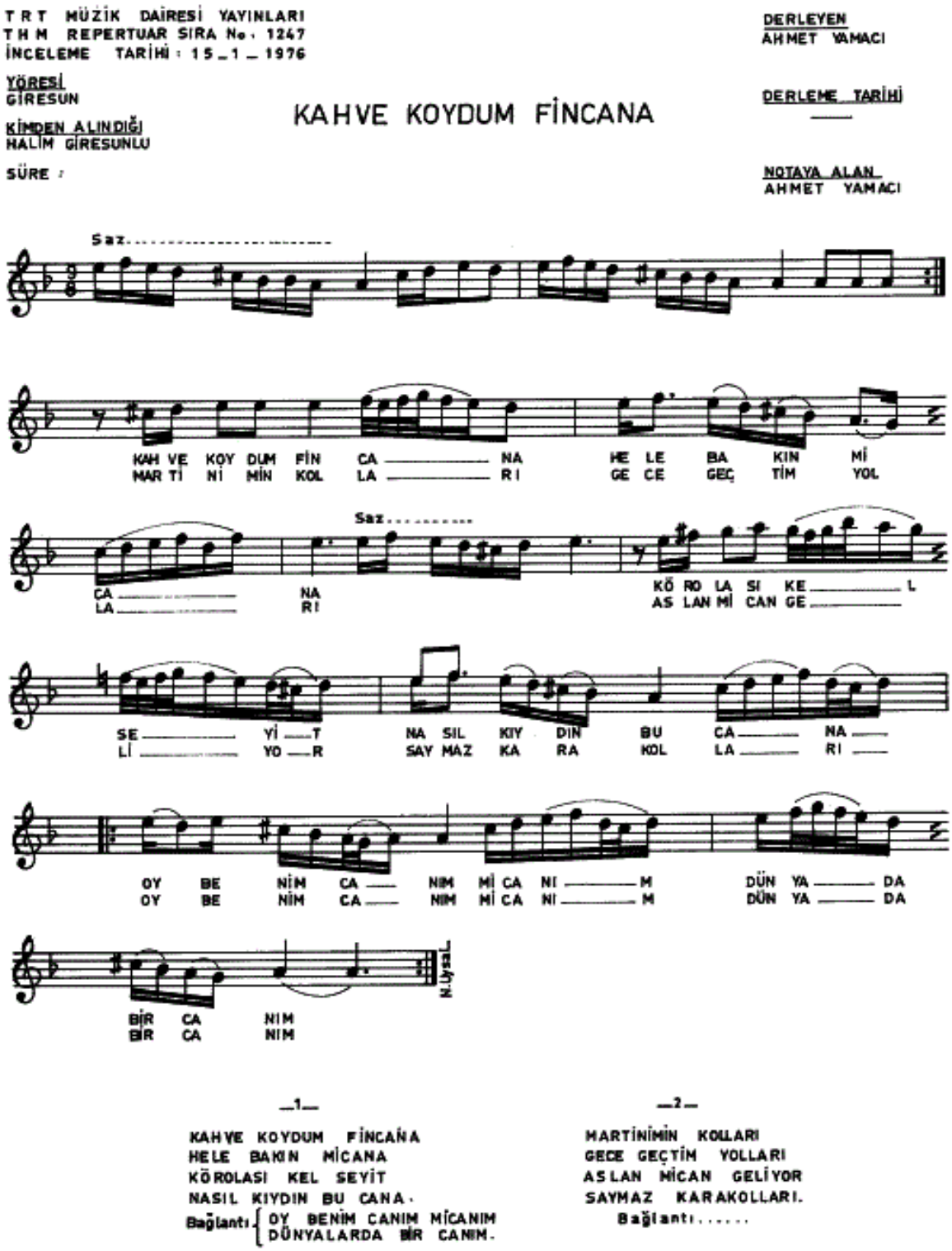

Usulü: Yedi zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.38.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, yedi zamanlı usul kazanımı ise 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.39. “Kahve Koydum Fincana” Türküsü

Şekil 73 “Kahve Koydum Fincana” türküsünün notaları

5.1.39.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Kahve Koydum Fincana

Repertuvar numarası: 1247

Kimden alındığı: Halim Giresunlu

Derleyen: Ahmet Yamacı
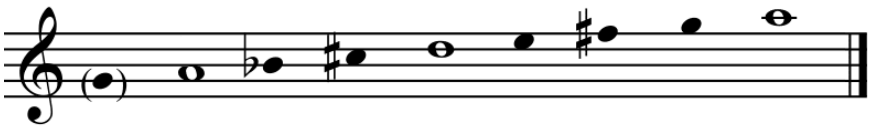
Notaya alan: Ahmet Yamacı

Yöresi: GİRESUN

5.1.39.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
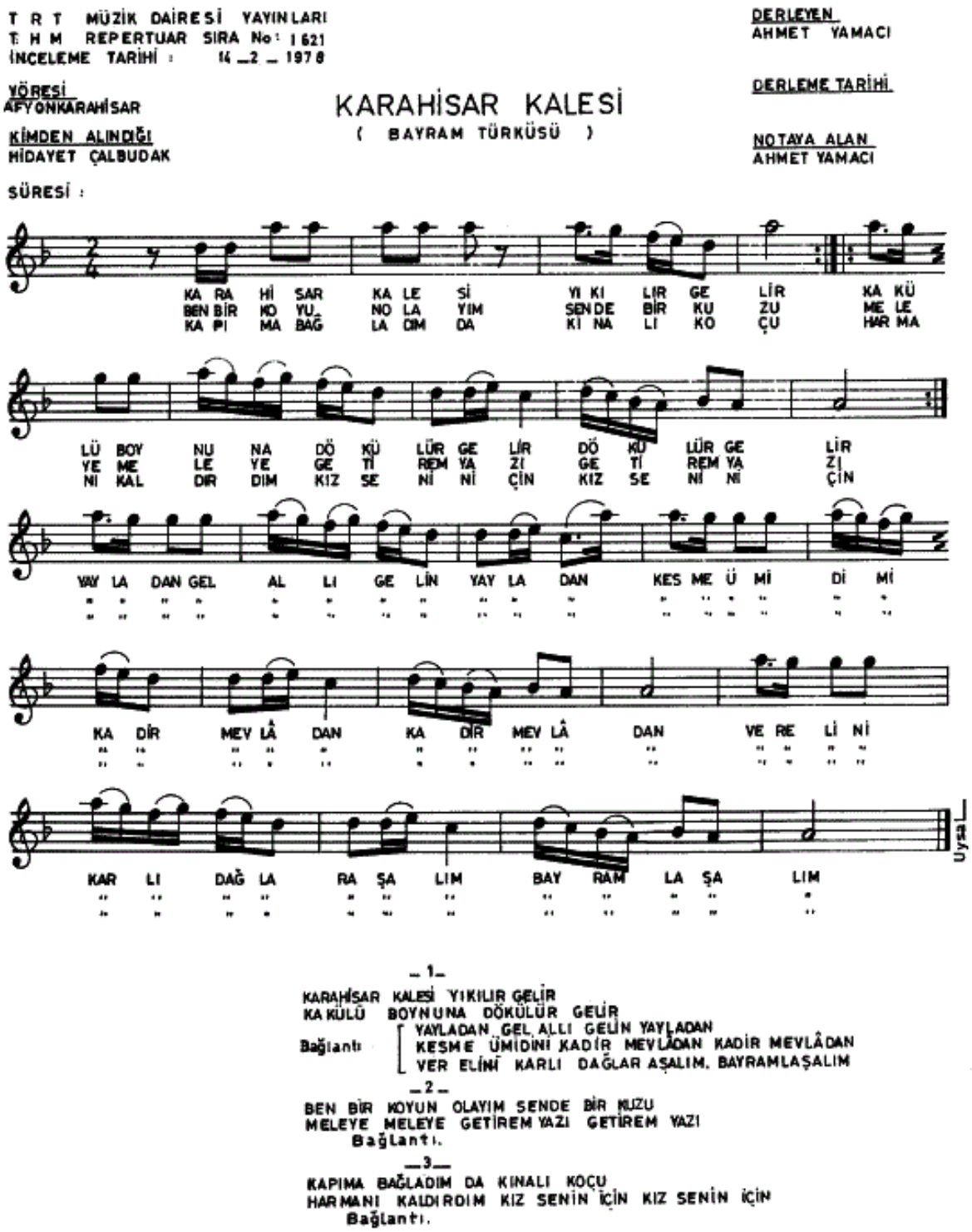

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.39.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.40. “Karahisar Kalesi” Türküsü

Şekil 74 “Karahisar Kalesi” türküsünün notaları

5.1.40.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Karahisar Kalesi

Repertuvar numarası: 1621

Kimden alındığı: Hidayet Çalbudak

Derleyen: Ahmet Yamacı
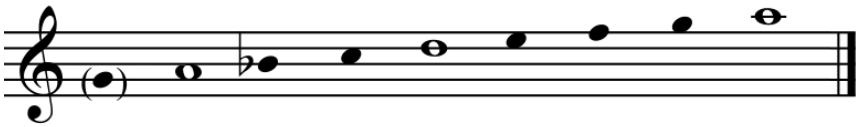
Notaya alan: Ahmet Yamacı

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.40.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Kürdi makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
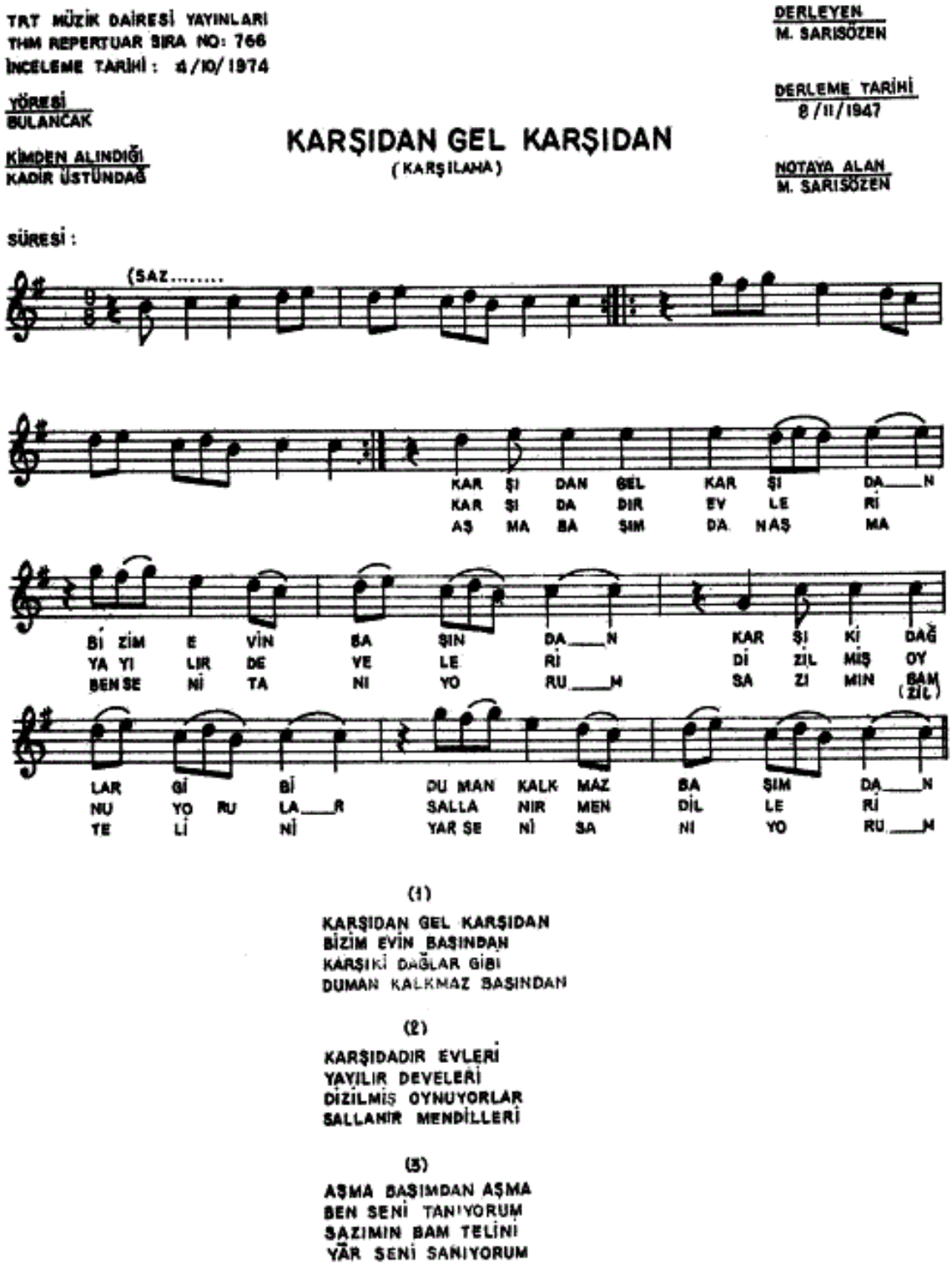

Usulü: İki zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.40.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Kürdi makamı kazanımı ve iki zamanlı usul kazanımı 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.41. "Karşıdan Gel Karşıdan" Türküsü

Şekil 75 "Karşıdan Gel Karşıdan" türküsünün notaları

5.1.41.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Karşıdan Gel Karşıdan

Repertuvar numarası: 766

Kimden alındığı: Kadir Üstündağ

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
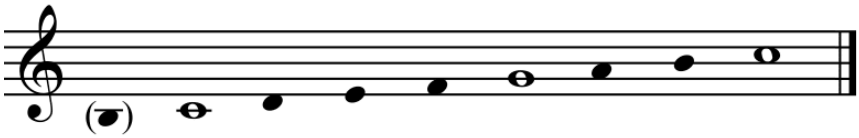
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Bulancak

5.1.41.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Çargâh makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
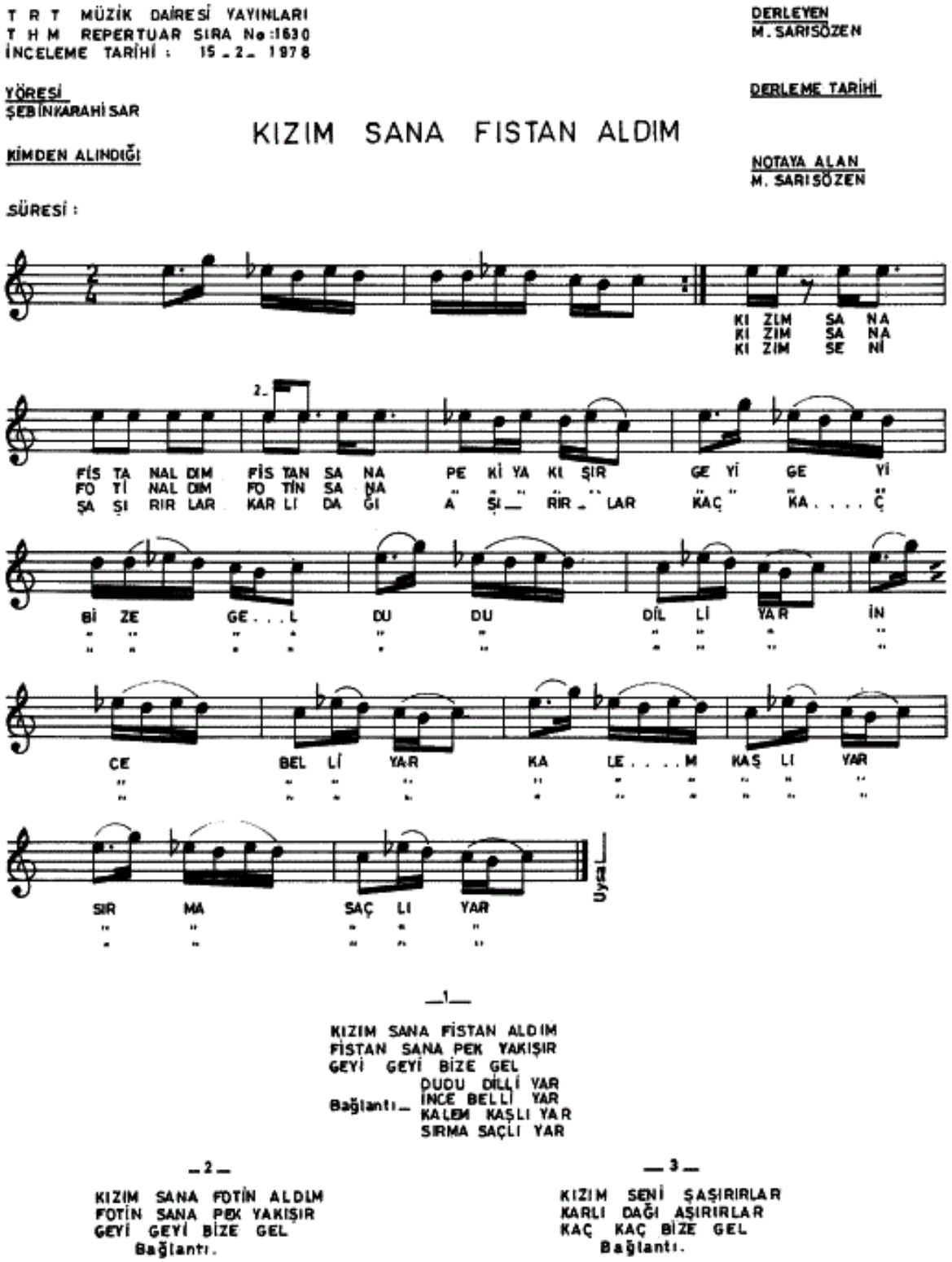

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.41.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Çargâh makamı kazanımı 9. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.42. “Kızım Sana Fistan Aldım” Türküsü

Şekil 76 “Kızım Sana Fistan Aldım” türküsünün notaları

5.1.42.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Kızım Sana Fistan Aldım

Repertuvar numarası: 1630

Kimden alındığı: Yöre Ekibi

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
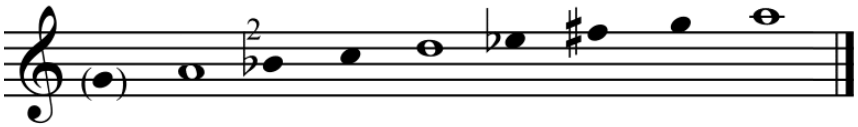
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.42.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Çargâh perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:

Usulü: İki zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.42.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, iki zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.43. “Koyunum Kuzuladı” Türküsü

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 3669
İNCELEME TARİHİ: 12.12.1991

YÖRESİ
GİRESUN-GÖRELE Çavuşlu Köyü

KİMDEN ALINDIĞI
ÖMER AKPINAR

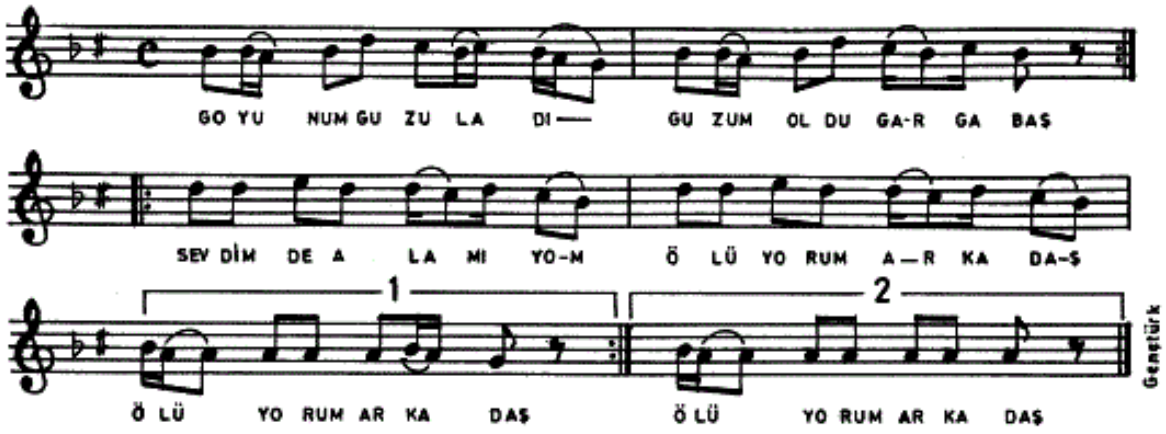
SÜRESİ

DERLEYEN
HÜSEYİN AKPINAR

DERLEME TARİHİ
1990

NOTALAYAN
HÜSEYİN AKPINAR

KOYUNUM KUZULADI

Bİ GUŞ GONDU FIRMAYA
GİTTİM ONU VURMAYA
SENET Mİ ALDIN GÜLÜM
ANAN İLE DURMAYA

ATA BİNESİM GELDİ
ATTAN İNESİM GELDİ
UZATTIM MENDİLİMİ
ZALIM NENESİ GELDİ

SİGAR İÇESİM GELDİ
NE TÜTÜN VAR NE KAĞAT
YAKTI GURUTTU BENİ
GOMŞU GIZI MELAHAT

FIRMA : HURMA

Şekil 77 “Koyunum Kuzuladı” türküsünün notaları

5.1.43.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Koyunum Kuzuladı

Repertuvar numarası: 3669

Kimden alındığı: Ömer Akpınar

Derleyen: Hüseyin Akpınar
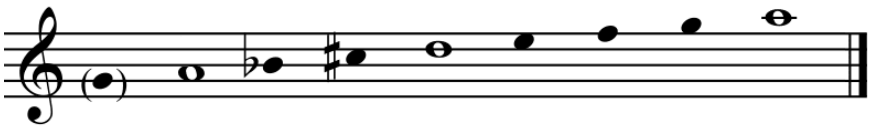
Notaya alan: Hüseyin Akpınar

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.43.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
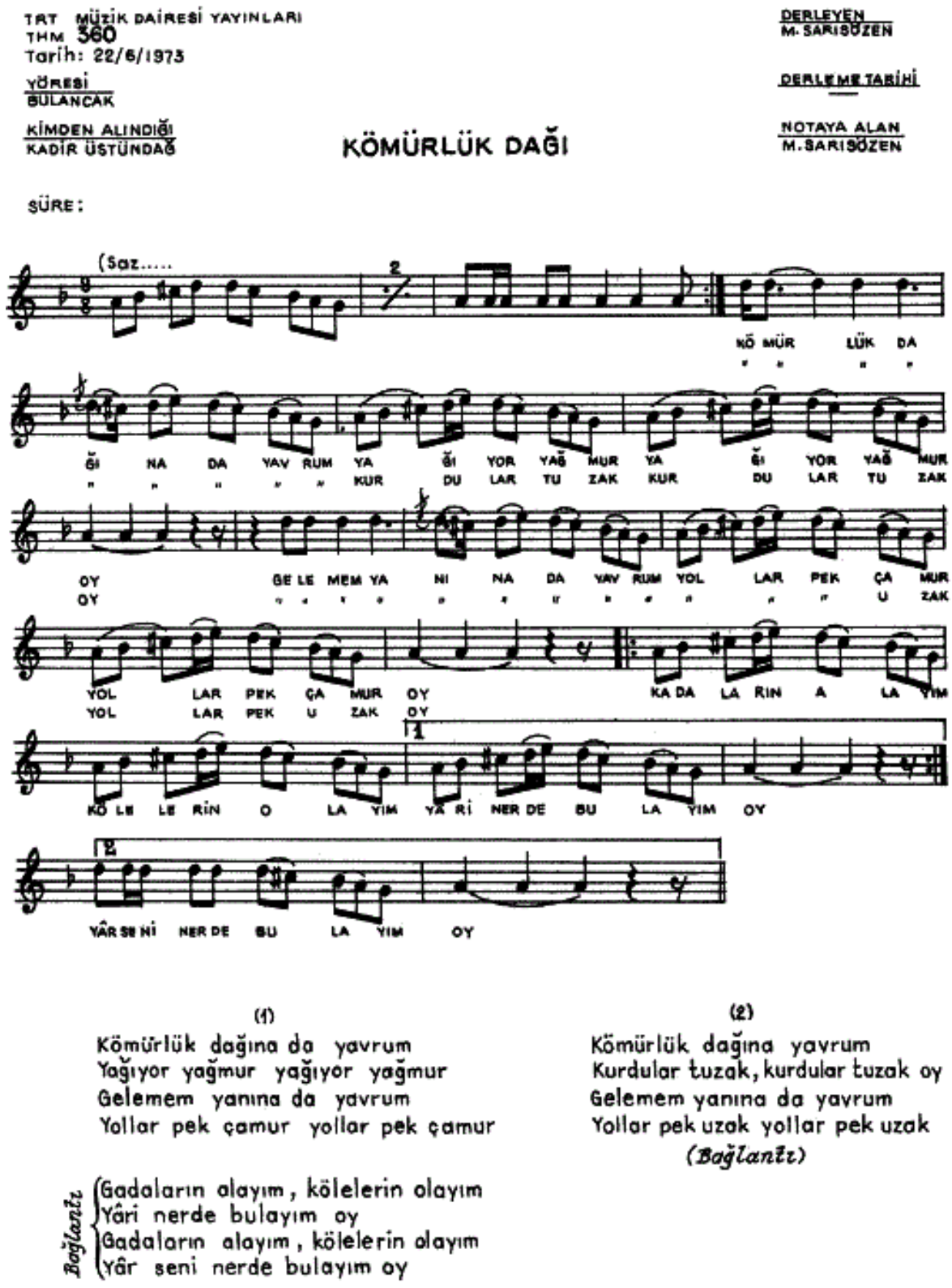

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.43.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından şiddet ve şiddete teşvik edici sözler ile sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.44. "Kömürlük Dağı" Türküsü

(1)
Kömürlük dağına da yavrum
Yağıyor yağmur yağıyor yağmur
Gelemem yanına da yavrum
Yollar pek çamur yollar pek çamur

(2)
Kömürlük dağına yavrum
Kurdular tuzak, kurdular tuzak oy
Gelemem yanına da yavrum
Yollar pek uzak yollar pek uzak
(Bağlantı)

Bağlantı
Gadaların olayım, kölelerin olayım
Yâri nerde bulayım oy
Gadaların olayım, kölelerin olayım
Yâr seni nerde bulayım oy

Şekil 78 "Kömürlük Dağı" türküsünün notaları

5.1.44.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Kömürlük Dağı

Repertuvar numarası: 360

Kimden alındığı: Kadir Üstündağ

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
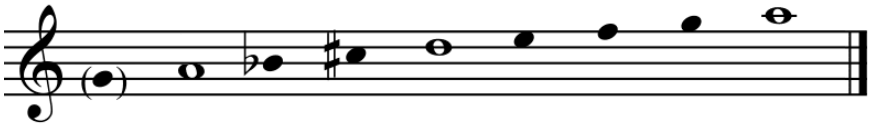
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Bulancak

5.1.44.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
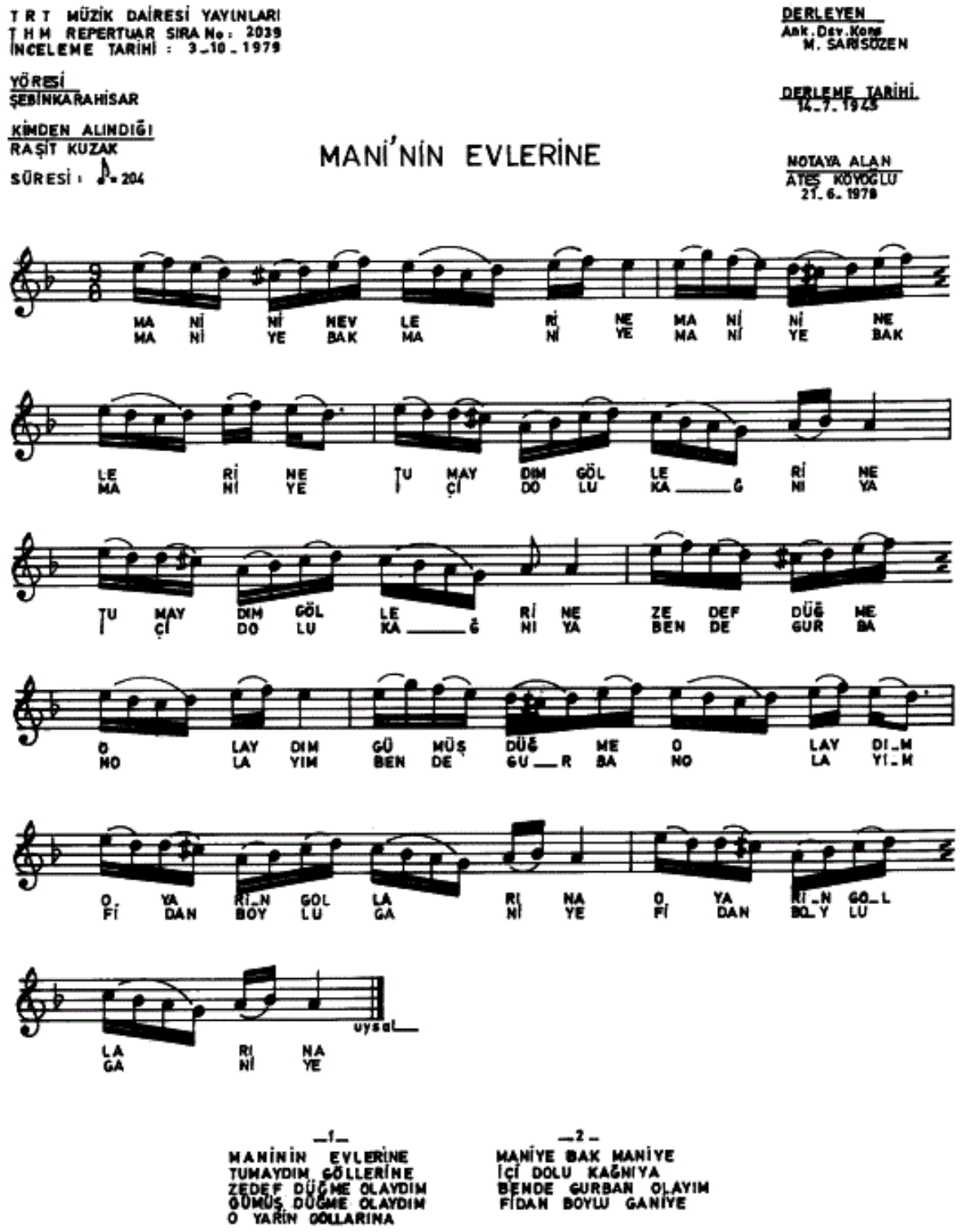

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.44.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.45. “Mani’nin Evlerine” Türküsü

Şekil 79 “Mani’nin Evlerine” türküsünün notaları

5.1.45.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Mani'nin Evlerine

Repertuvar numarası: 2039

Kimden alındığı: Raşit Kuzak

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
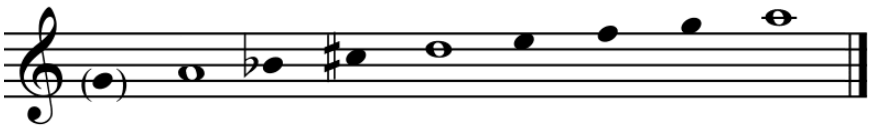
Notaya alan: Ateş Köyoğlu

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.45.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
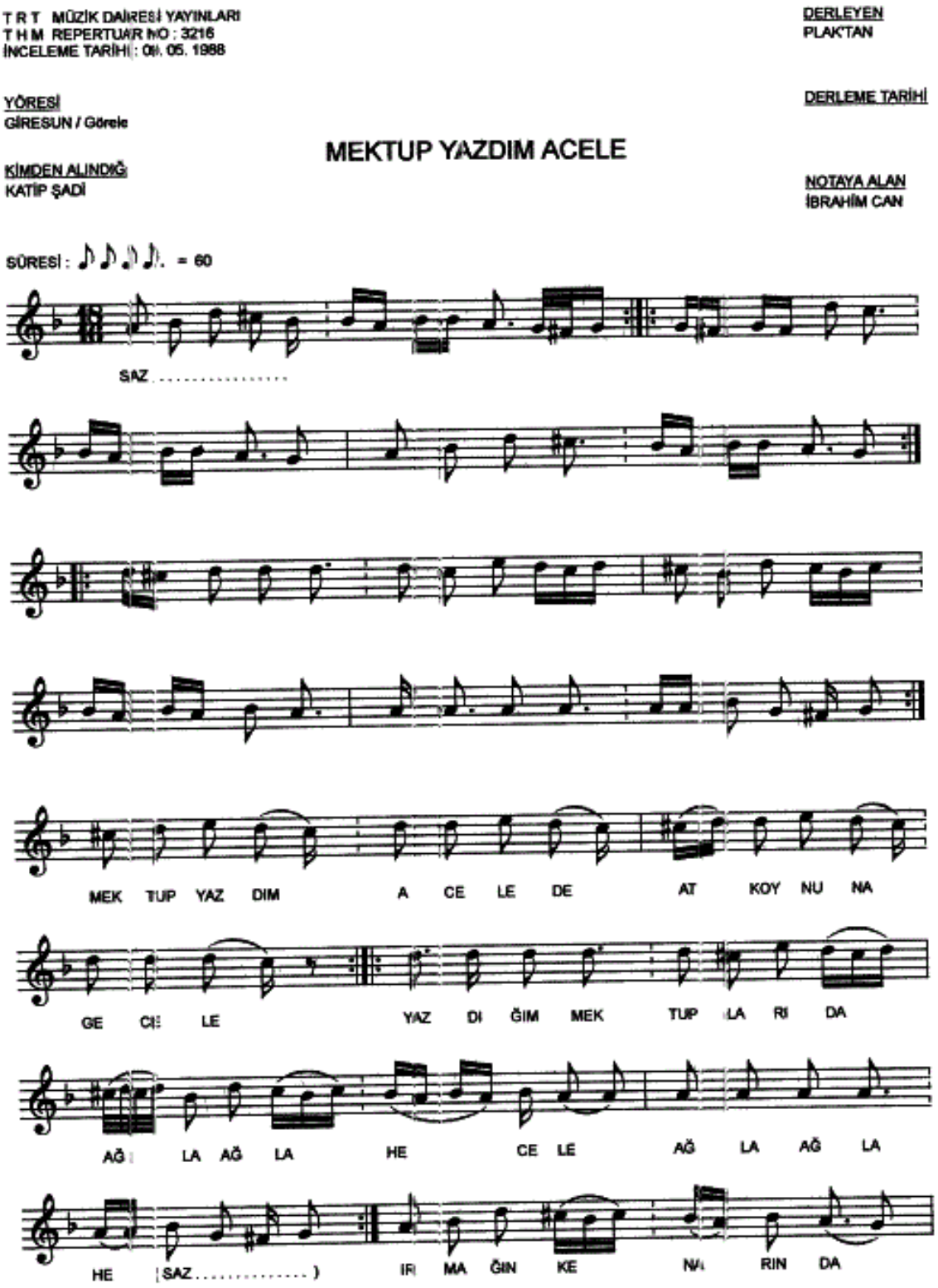

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

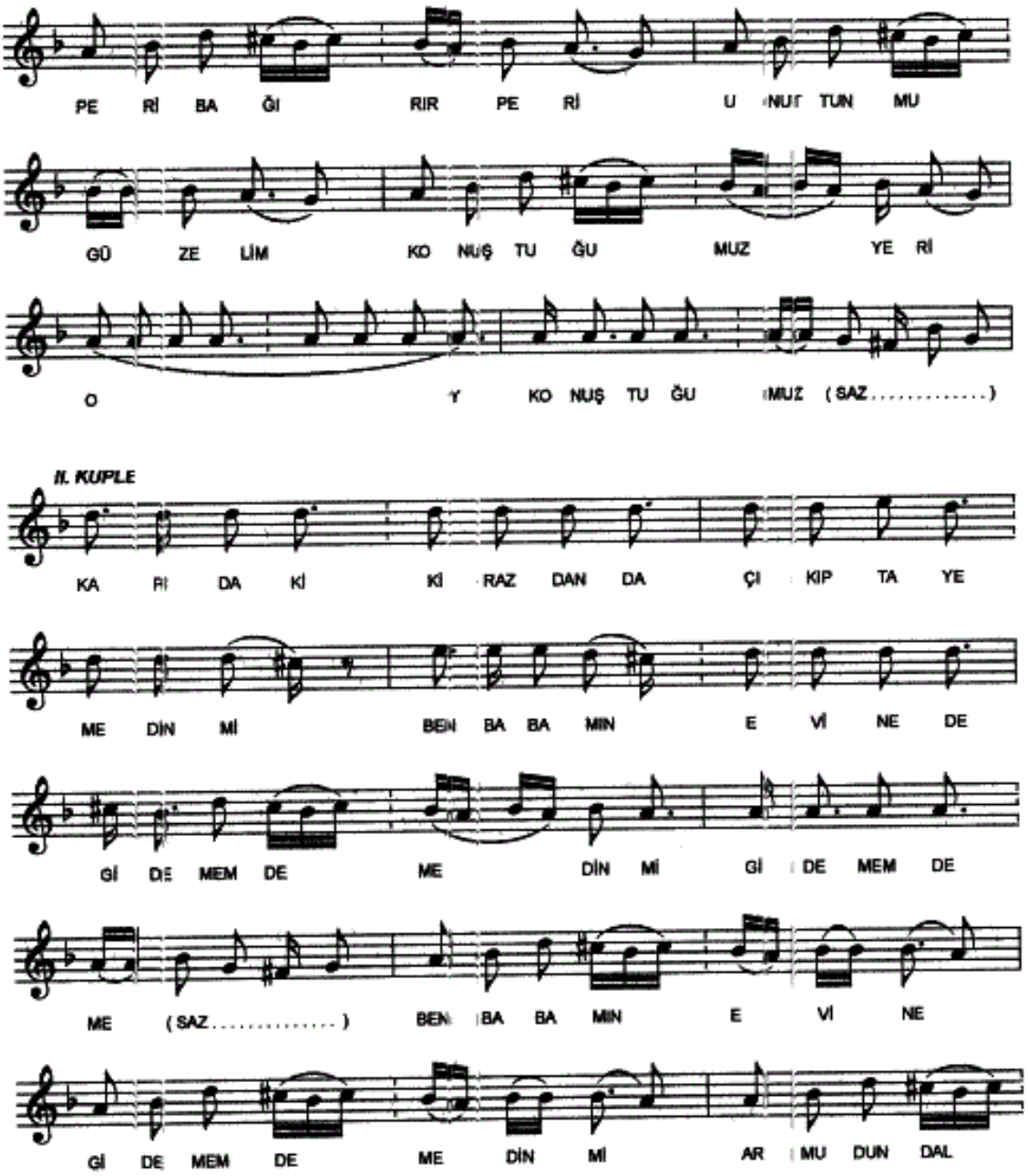
5.1.45.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından Türkçeye uymayan sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

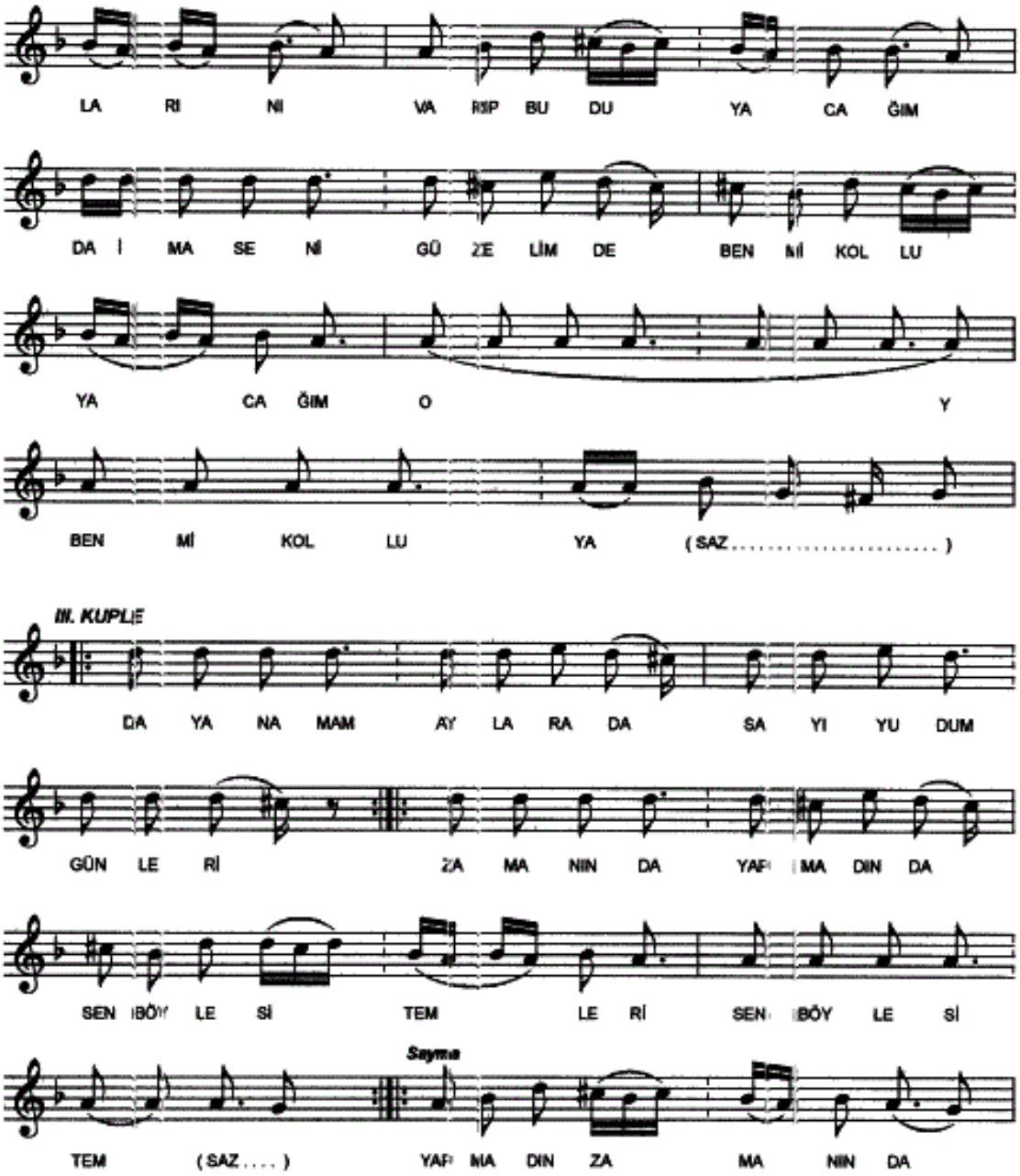
5.1.46. “Mektup Yazdım Acele” Türküsü

MEKTUP YAZDIM ACELE
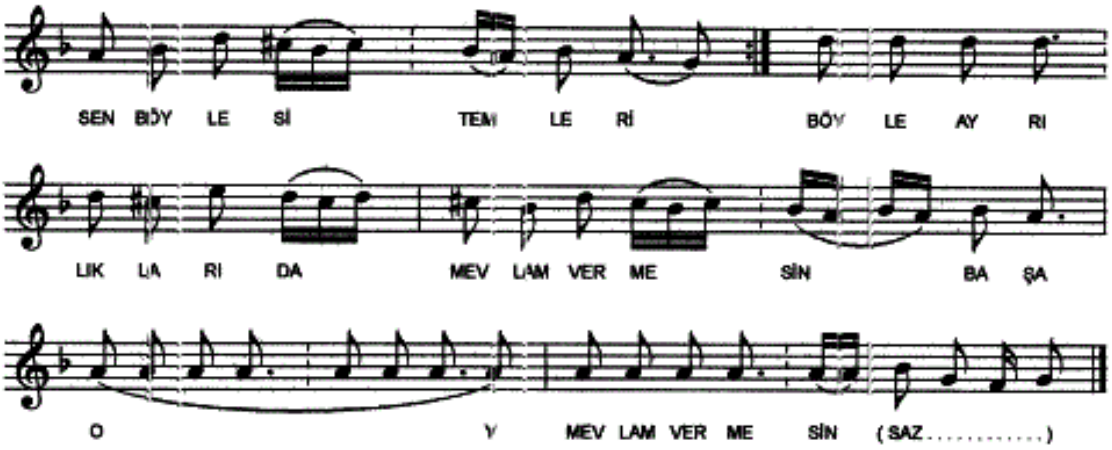

MEKTUP YAZDIM ACELE

- 4 -

MEKTUP YAZDIM ACELE

S. SABUNCU

- 1 -
MEKTUP YAZDIM ACELE
AT KOYNUNA GECELE
YAZDIĞIM MEKTUPLARI
AĞLA AĞLA HECELE

IRMAĞIN KENARINDA
PERİ BAĞIRIR PERİ
UNUTTUN MU GÜZELİM
KONUŞTUĞUMUZ YERİ

- 2 -
KAPIDAKİ KİRAZDAN DA
ÇIKIP DA YEMEDİN Mİ
BEN BABAMIN EVİNE DE
GİDEMEM DEMEDİN Mİ

ARMUDUN DALLARINI
VARIP BUDUYACAĞIM
DAİMA SENİ GÜZELİM DE
BEN Mİ KOLLUYACAĞIM

- 3 -
DAYANAMAM AYLARDA
SAYIYUDUM GÜNLERİ
ZAMANINDA YAPMADIN DA
SEN BÖYLE SİTEMLERİ

BÖYLE AYRILIKLARI DA
MEVLAM VERMESİN BAŞA

- 4 -
ARMUDUN DALLARINI DA
BUDAMA KOLLARINI
ALIRIM SENİ DİYE
BEKLETME YOLLARINI

MİNTANIN YAKASINA DA
ÜTÜ VURURUM ÜTÜ
GEL DEDİM DE GELMEDİ DE
YAVRUM BENİ YİTİRDÜ

- Sayma -
KEMENÇEMİN ÜSTÜNE
TELLER TAKTIRACAĞIM
KONUŞTUK GÜLE GÜLE
NASIL AYRILACAĞIM

KEMENÇEMİN ÜSTÜNE
BAK TELLERE TELLERE
GİDEMEM DEMEDİN Mİ
OLUR OLMAZ YERLERE

Şekil 80 "Mektup Yazdım Acele" türküsünün notaları

5.1.46.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Mektup Yazdım Acele

Repertuvar numarası: 3216

Kimden alındığı: Katip Şadi

Derleyen: Plaktan yazıldı.
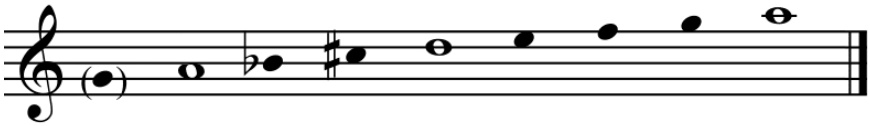
Notaya alan: İbrahim Can

Yöresi: GİRESUN/Görele

5.1.46.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
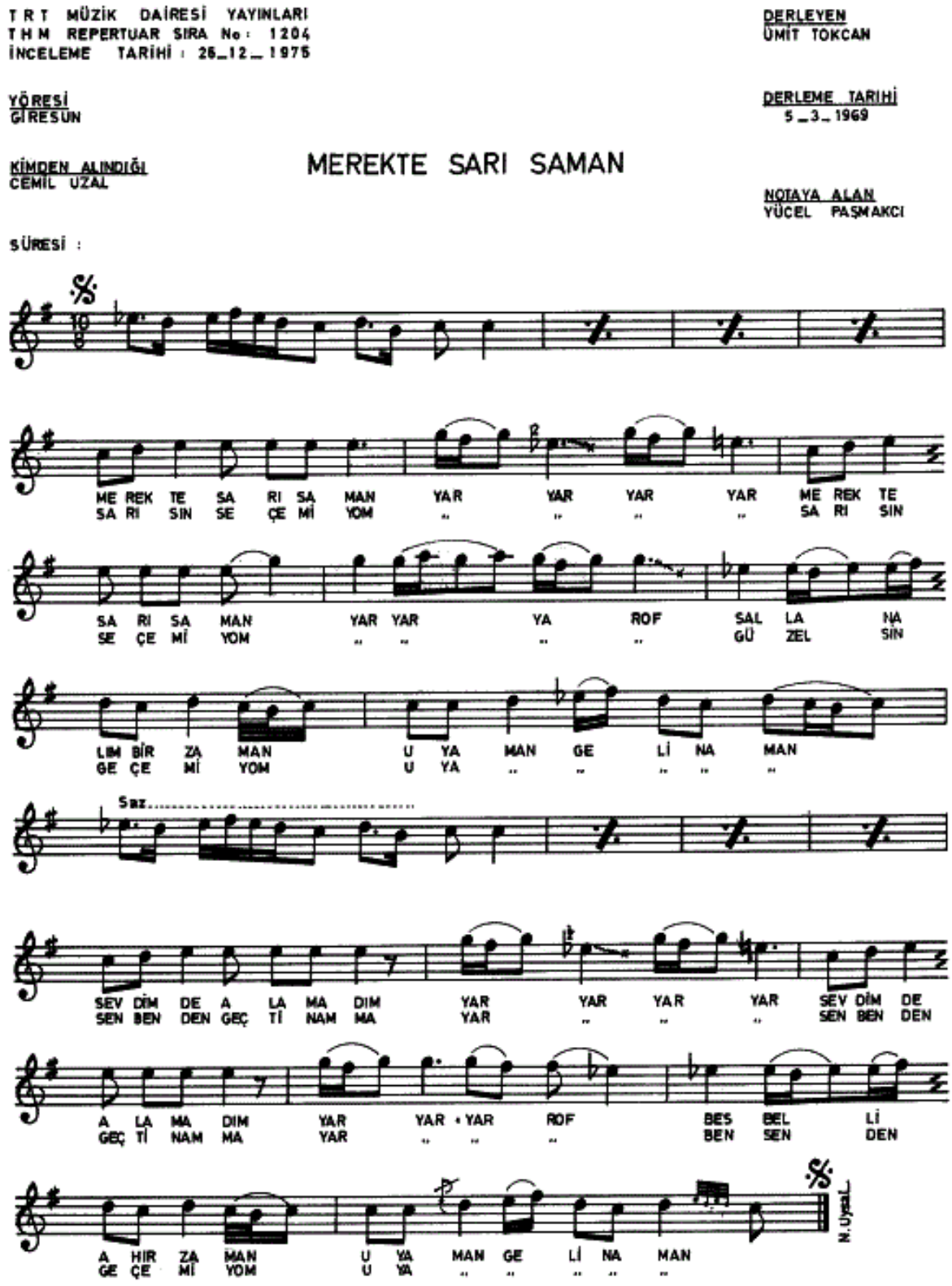

Usulü: On sekiz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.46.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Öğretim programı on sekiz zamanlı usullerin kazanımını kapsamadığı için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.47. “Merekte Sarı Saman” Türküsü

Şekil 81 “Merekte Sarı Saman” türküsünün notaları

5.1.47.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Merekte Sarı Saman

Repertuvar numarası: 1204

Kimden alındığı: Cemil Uzel

Derleyen: Ümit Tokcan
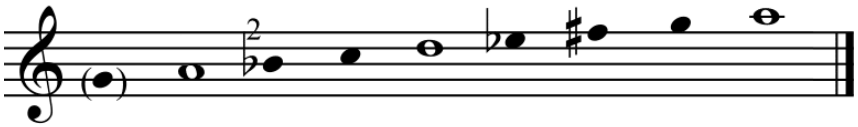
Notaya alan: Yücel Paşmakçı

Yöresi: GİRESUN

5.1.47.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Çargâh perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:
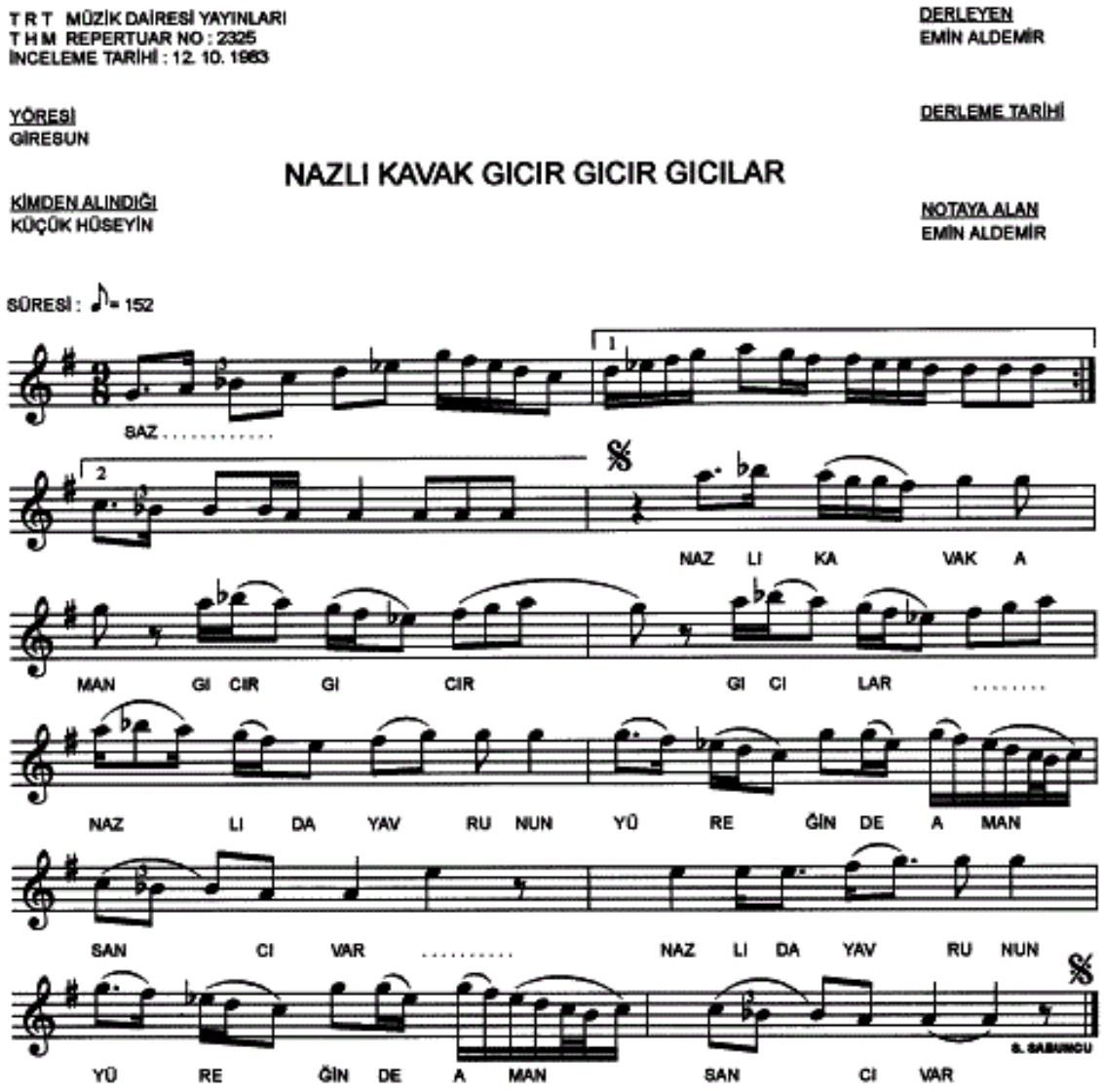

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.47.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.48. “Nazlı Kavak Gıcır Gıcır Gıcılar” Türküsü

- 1 -

NAZLI KAVAK AMAN GICIR GICIR GICILAR
NAZLI DA YAVRUNUN YÜREĞİNDE SANCI VAR
BEN ÖLÜRSEM AMAN BENDEN GAYRİ GENCİ VAR
AL MARTİNİNİ DAĞLARI DOLAŞALIM GEZELİM
HOVARDASINA BASKIN VERELİM GEÇELİM

- 2 -

NAZLI KAVAK AMAN HEP DALLARIN KURUSUN
DÖKÜLSÜN YAPRAKLARIN SULARDA ÇÜRÜSÜN
BENİ YARDAN AYIRANLAR SÜRÜNSÜN
AL MARTİNİNİ DAĞLARI DOLAŞALIM GEZELİM
HOVARDASINA BASKIN VERELİM GEÇELİM

- 3 -

NAZLI KAVAK AMAN EĞİVERMİŞ DALINI
SOLDURMAMIŞ YAPRAĞINI DALINI
NAZLI YARİM AMAN GEL SALINI SALINI
AL MARTİNİNİ DAĞLARI DOLAŞALIM GEZELİM
HOVARDASINA BASKIN VERELİM GEÇELİM

Şekil 82 “Nazlı Kavak Gıcır Gıcır Gıcılar” türküsünün notaları

5.1.48.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Nazlı Kavak Gıcır Gıcır Gıcılar

Repertuvar numarası: 2325

Kimden alındığı: Küçük Hüseyin (Hüseyin Dizdar)

Derleyen: Emin Aldemir

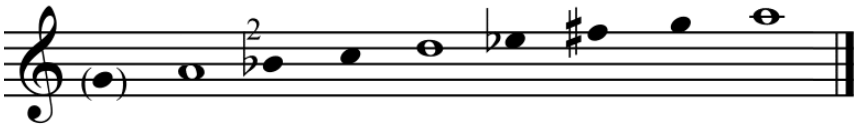
Notaya alan: Emin Aldemir

Yöresi: GİRESUN

5.1.48.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

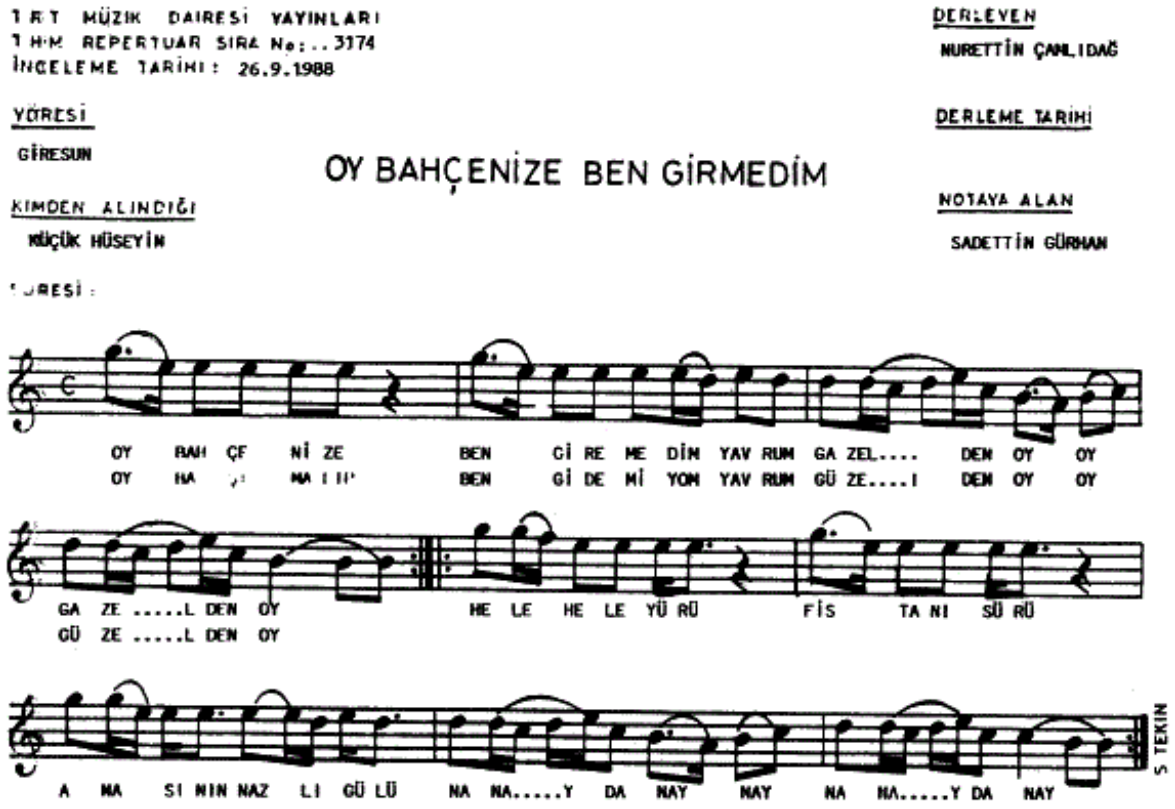

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.48.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.49. “Oy Bahçenize Ben Giremedim” Türküsü

OY BAHÇENİZE BEN GİREMEDİN YAVRUM GAZELDEN OY GAZELDEN OY
OY BAŞIM ALIP BEN GİDEMEDİN YAVRUM GÜZELDİN OY GÜZELDEN OY

BAĞLANTI: HELE HELE YÜRÜ FİSTANI SÜRÜ
ANASININ NAZLI GÜLÜ NANAY DA NAY NAY– NANAY DA NAY NAY

OY BAHÇENİZE BEN GİREMEDİN YAVRUM SAZLARDAN
OY BAŞIM ALIP BEN GİDEMEDİN YAVRUM KIZLARDAN

BAĞLANTI

OY BAHÇENİZE BEN GİREMEDİN YAVRUM BİBERDEN
OY BAŞIM ALIP BEN GİDEMEDİN YAVRUM DİLBERDEN

BAĞLANTI

Şekil 83 “Oy Bahçenize Ben Giremedim” türküsünün notaları

5.1.49.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Oy Bahçenize Ben Giremedim

Repertuvar numarası: 3174

Kimden alındığı: Hüseyin Dizdar

Derleyen: Nurettin Çamlıdağ
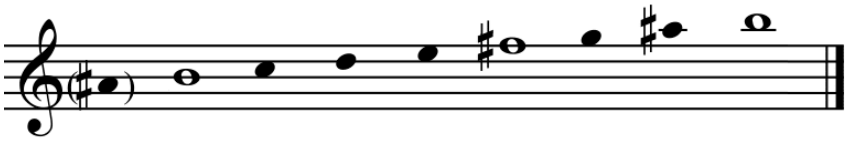
Notaya alan: Sadettin Gürhan

Yöresi: GİRESUN

5.1.49.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Segâh makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

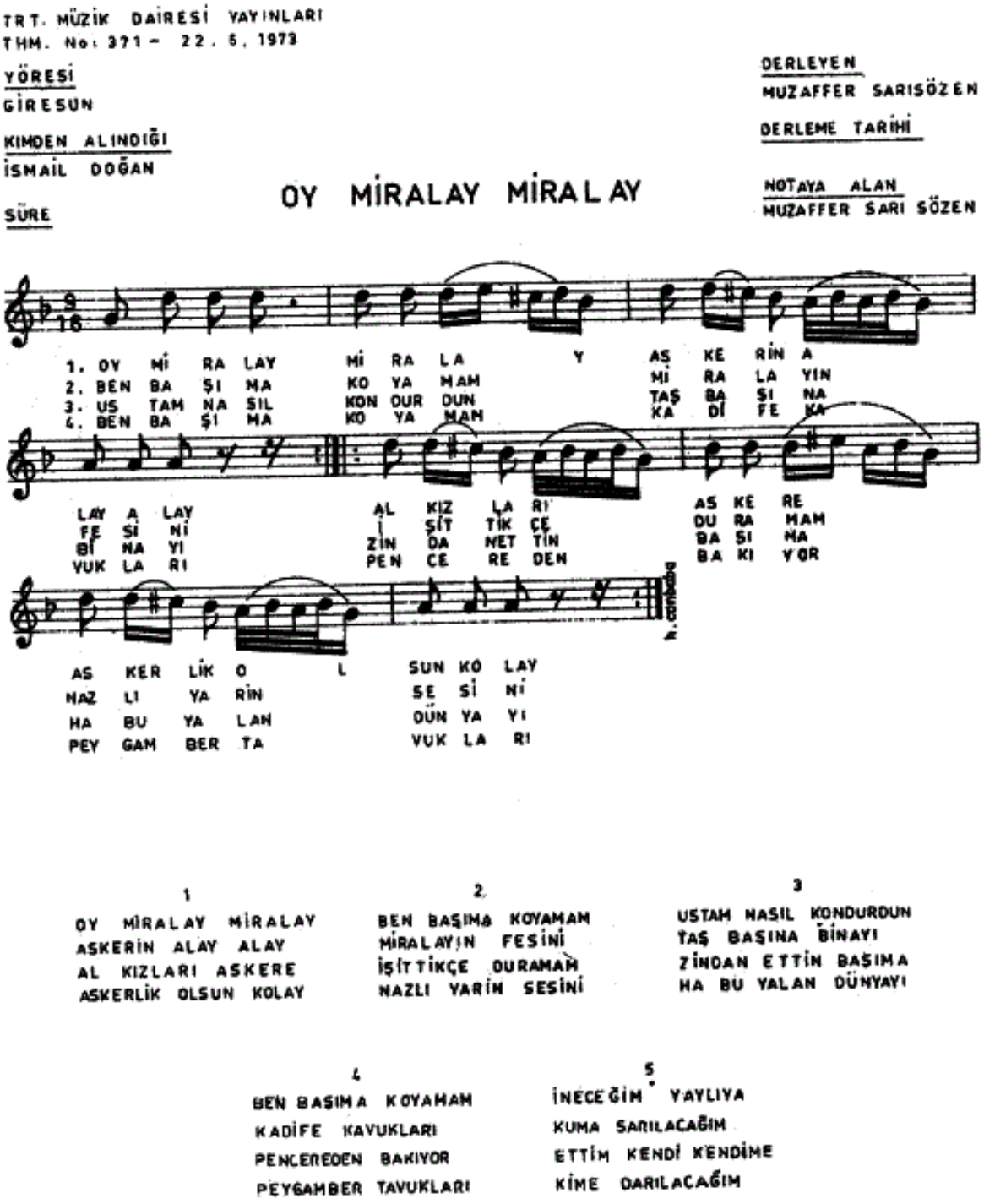

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.49.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Segâh makamı kazanımı 12. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.50. “Oy Miralay Miralay” Türküsü

1
OY MİRALAY MİRALAY
ASKERİN ALAY ALAY
AL KIZLARI ASKERE
ASKERLİK OLSUN KOLAY

2
BEN BAŞIMA KOYAMAM
MİRALAYIN FESİNİ
İŞİTTİKÇE DURAMAM
NAZLI YARİN SESİNİ

3
USTAM NASIL KONDURDUN
TAŞ BAŞINA BİNAYI
ZİNDAN ETTİN BAŞIMA
HA BU YALAN DÜNYAYI

4
BEN BAŞIMA KOYAMAM
KADİFE KAVUKLARI
PENCEREDEN BAKIYOR
PEYGAMBER TAVUKLARI

5
İNECEĞİM YAYLIYA
KUMA SARILACAĞIM
ETTİM KENDİ KENDİME
KİME DARILACAĞIM

Şekil 84 “Oy Miralay Miralay” türküsünün notaları

5.1.50.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Oy Miralay Miralay

Repertuvar numarası: 371

Kimden alındığı: İsmail Doğan

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
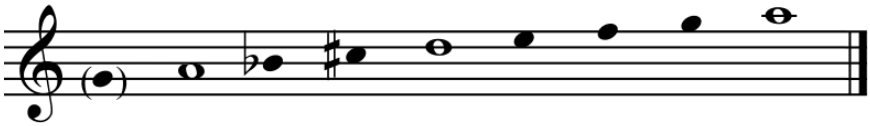
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN

5.1.50.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
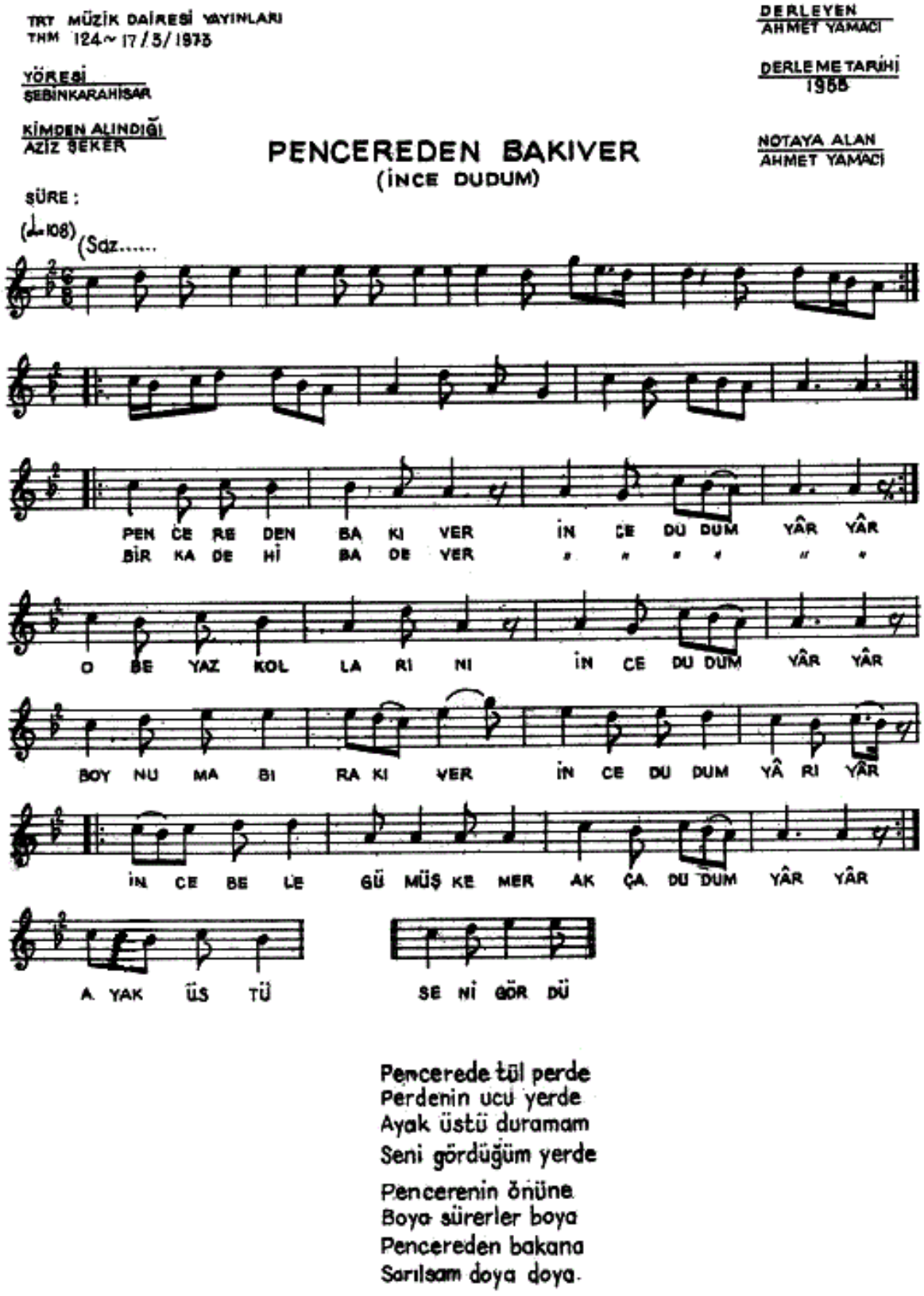

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.50.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.51. "Pencereden Bakıver" Türküsü

Pencerede tül perde
Perdenin ucu yerde
Ayak üstü duramam
Seni gördüğüm yerde

Pencerenin önüne
Boya sürerler boya
Pencereden bakana
Sarılsam doya doya.

Şekil 85 "Pencereden Bakıver" türküsünün notaları

5.1.51.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Pencereden Bakıver (İnce Dudum)

Repertuvar numarası: 124

Kimden alındığı: Aziz Şeker

Derleyen: Ahmet Yamacı
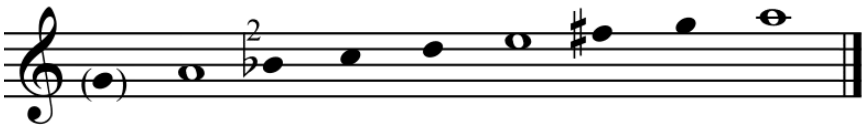
Notaya alan: Ahmet Yamacı

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.51.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
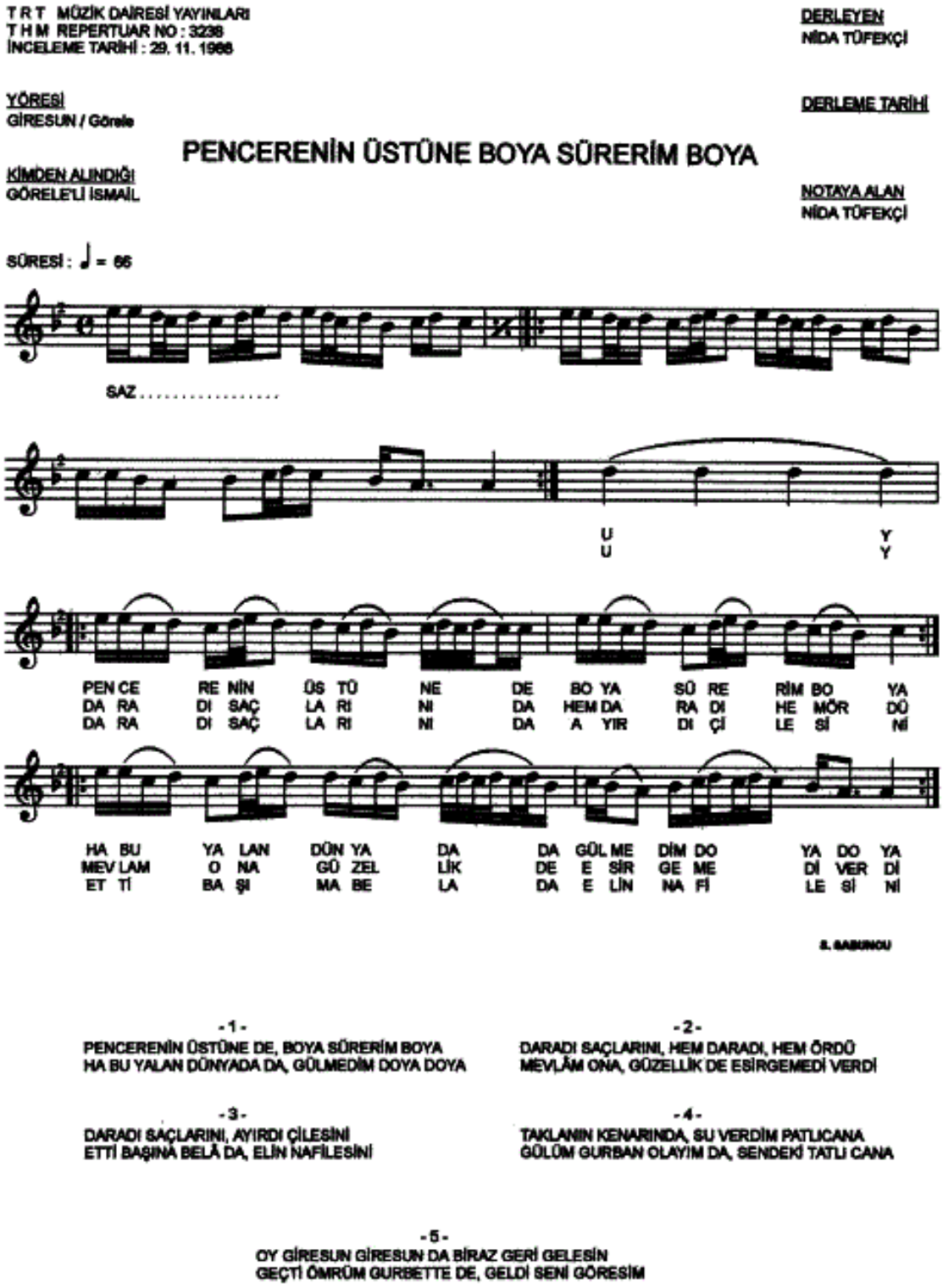

Usulü: Altı zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.51.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı ve altı zamanlı usul kazanımı 10. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.52. “Pencerenin Üstüne Boya Sürerim Boya” Türküsü

Şekil 86 “Pencerenin Üstüne Boya Sürerim Boya” türküsünün notaları

5.1.52.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Pencerenin Üstüne Boya Sürerim Boya

Repertuvar numarası: 3238

Kimden alındığı: Görele'li İsmail

Derleyen: Nida Tüfekçi
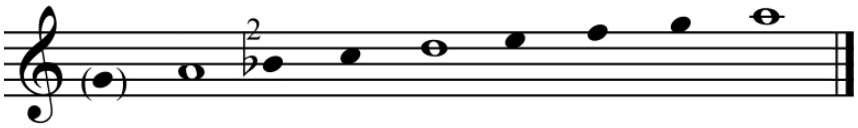
Notaya alan: Nida Tüfekçi

Yöresi: GİRESUN/Görele

5.1.52.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

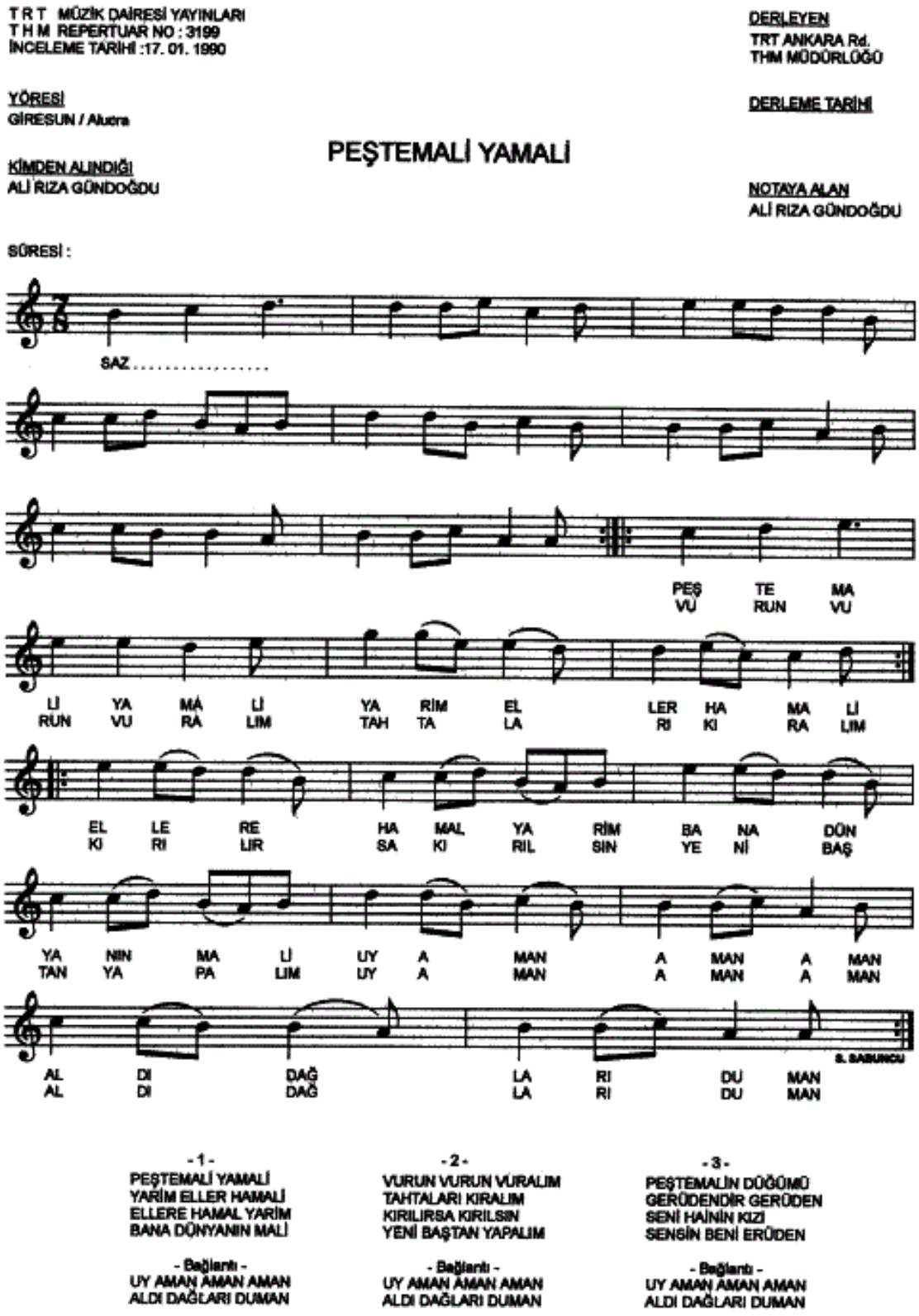

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.52.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.53. “Peştemali Yamali” Türküsü

Şekil 87 “Peştemali Yamali” türküsünün notaları

5.1.53.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Peştemali Yamali

Repertuvar numarası: 3199

Kimden alındığı: Ali Rıza Gündoğdu

Derleyen: TRT Ankara Radyosu THM Müdürlüğü
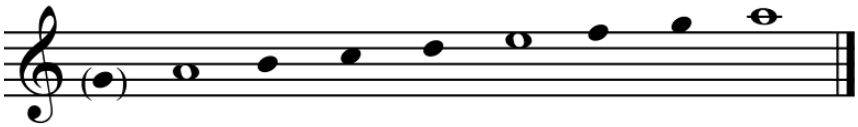
Notaya alan: Ali Rıza Gündoğdu

Yöresi: GİRESUN/Alucra

5.1.53.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Buselik makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

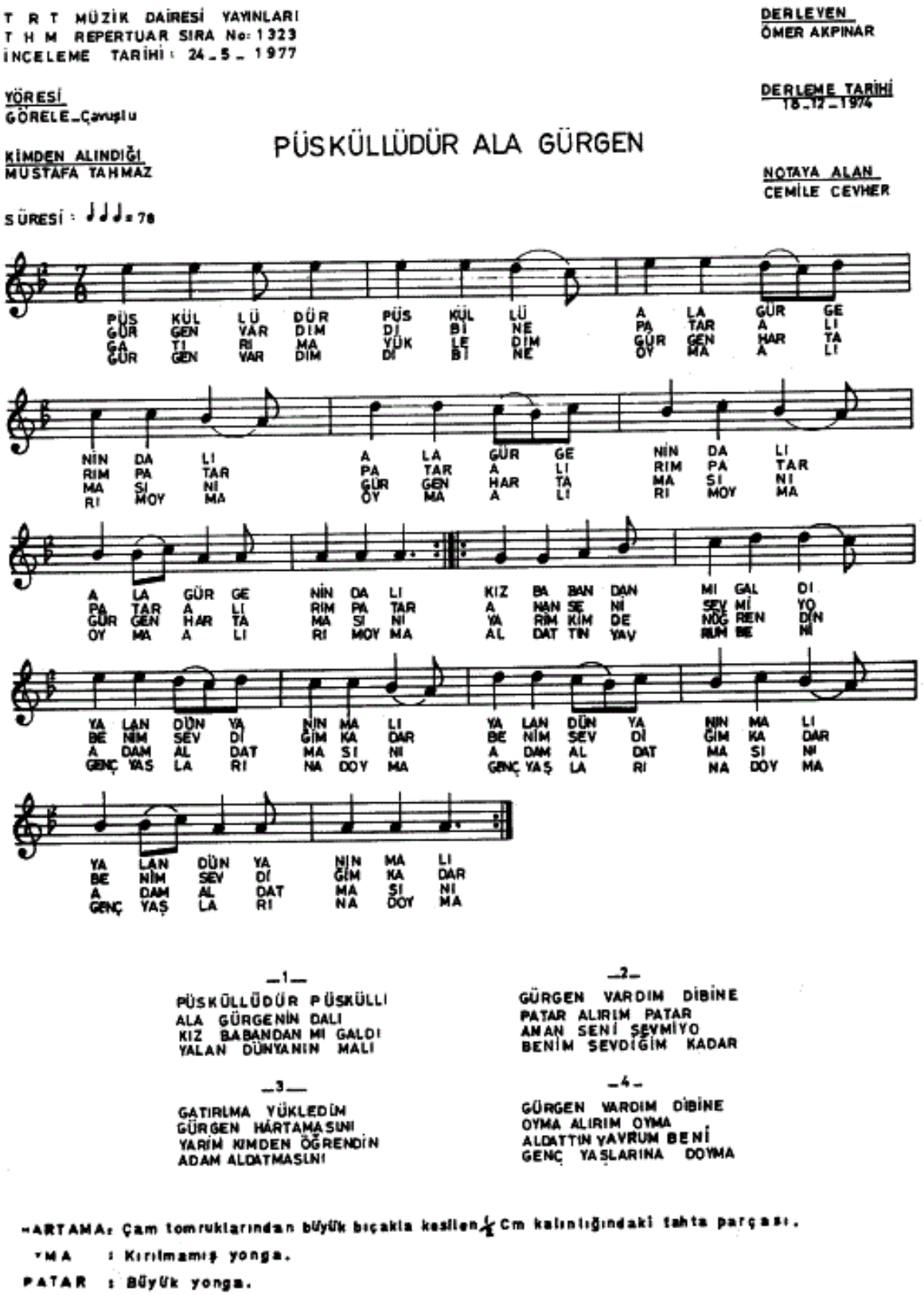

Usulü: Yedi zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.53.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Buselik makamı kazanımı 9. sınıf, yedi zamanlı usul kazanımı ise 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.54. "Püsküllüdür Ala Gürgen" Türküsü

Şekil 88 "Püsküllüdür Ala Gürgen" türküsünün notaları

5.1.54.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Püsküllüdür Ala Gürgen

Repertuvar numarası: 1323

Kimden alındığı: Mustafa Tahmaz

Derleyen: Ömer Akpınar
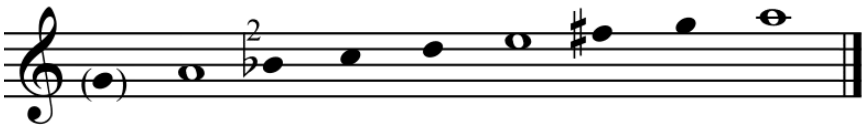
Notaya alan: Cemile Cevher

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.54.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
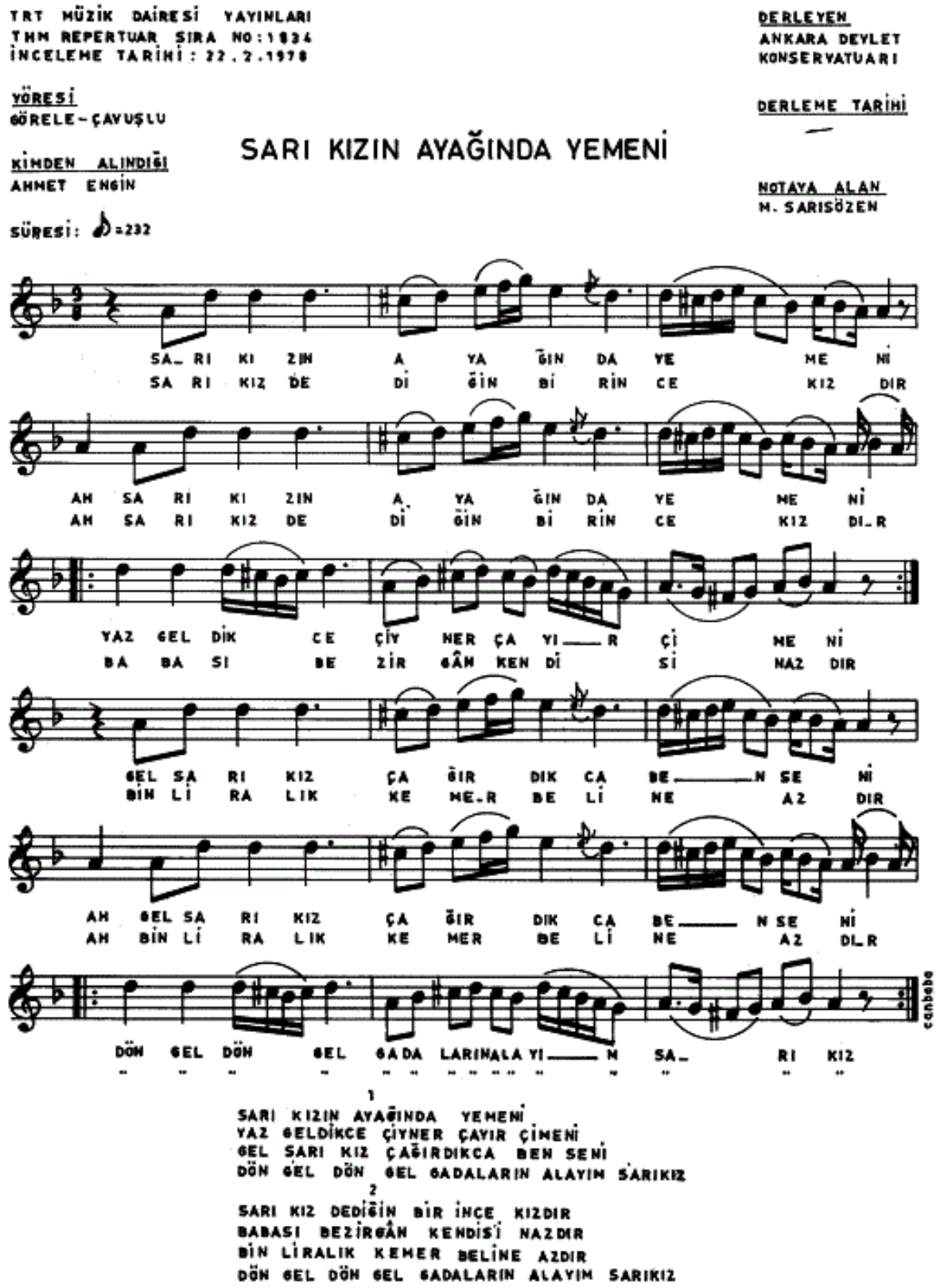

Usulü: Yedi zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.54.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, yedi zamanlı usul kazanımı ise 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.55. "Sarı Kızın Ayağında Yemeni" Türküsü

Şekil 89 "Sarı Kızın Ayağında Yemeni" türküsünün notaları

5.1.55.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Sarı Kızın Ayağında Yemeni

Repertuvar numarası: 1834

Kimden alındığı: Ahmet Engin

Derleyen: Ankara Devlet Konservatuvarı
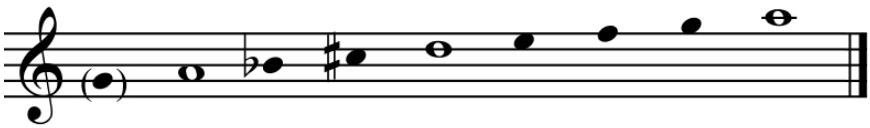
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.55.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
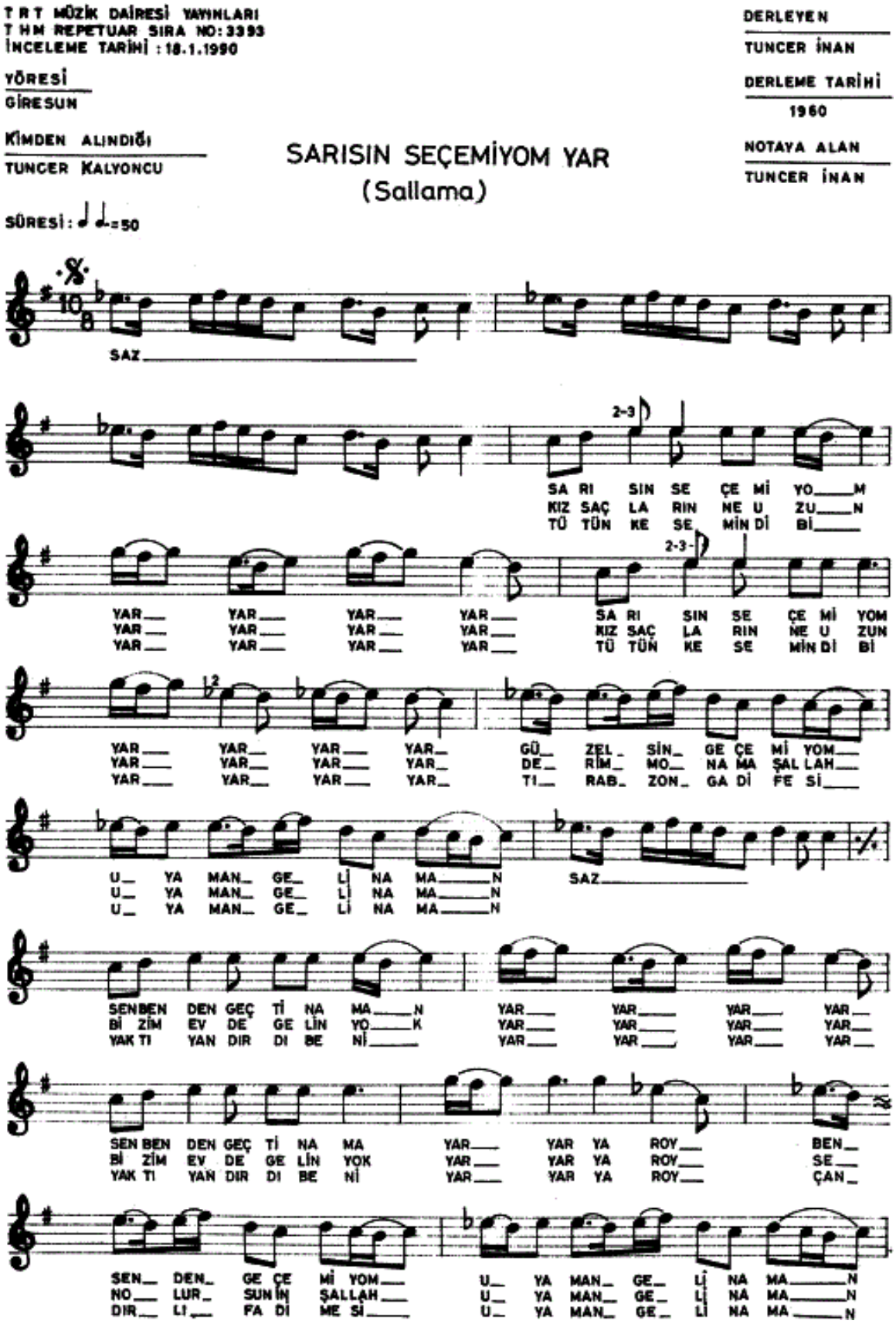

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.
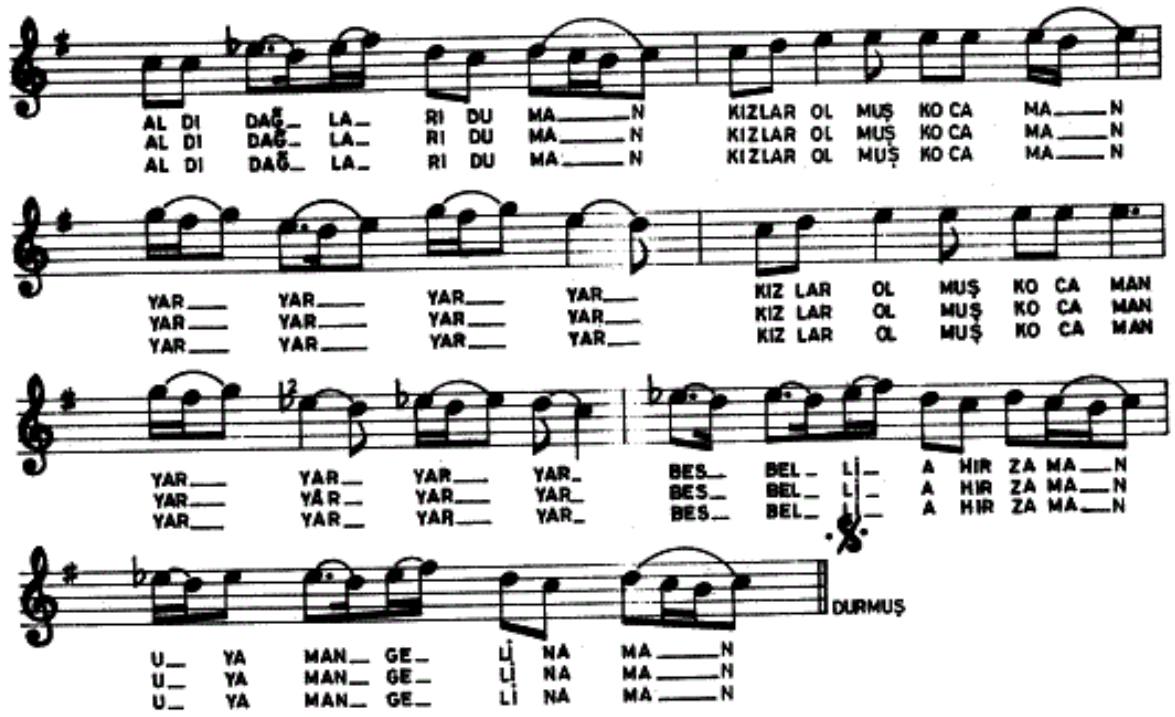
5.1.55.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.56. “Sarısın Seçemiyom Yar” Türküsü

SARISIN SEÇEMİYOM YAR
(SALLAMA)
(SAYFA-2)

-1-

SARISIN SEÇEMİYOM (YAR YAR YAR YAR)
GÜZELSİN GEÇEMİYOM UY AMAN GELİN AMAN
SEN BENDEN GEÇTİN AMA YAR YAR YAR YAR
BEN SENDEN GEÇEMİYOM UY AMAN GELİN AMAN

-BAĞLANTI-

-2-

KIZ SAÇLARIN NE UZUN (YAR YAR YAR YAR)
DERİM ONA MAŞALLAH UY AMAN GELİN AMAN
BİZİM EVDE GELİN YOK YAR YAR YAR YAR
SEN OLURSUN İNŞALLAH UY AMAN GELİN AMAN

-BAĞLANTI-

-3-

TÜTÜN KESEMİN DİBİ YAR YAR YAR YAR
TRABZON KADİFESİ UY AMAN GELİN AMAN
YAKTI YANDIRDI BENİ YAR YAR YAR YAR
ÇANDIRLI FADİMESİ UY AMAN GELİN AMAN

-BAĞLANTI-

ALDI DAĞLARI DUMAN
KIZLAR OLMUŞ KOCANAN (YAR YAR YAR YAR)
BESBELLİ AHİR ZAMAN (UY AMAN GELİN AMAN)

Şekil 90 "Sarısın Seçemiyom Yar" türküsünün notaları

5.1.56.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Sarısın Seçemiyom Yar

Repertuvar numarası: 3393

Kimden alındığı: Tuncer Kalyoncu

Derleyen: Tuncer İnan
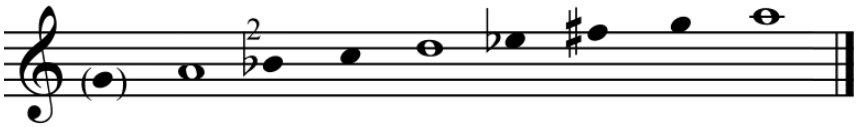
Notaya alan: Tuncer İnan

Yöresi: GİRESUN

5.1.56.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Çargâh perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:
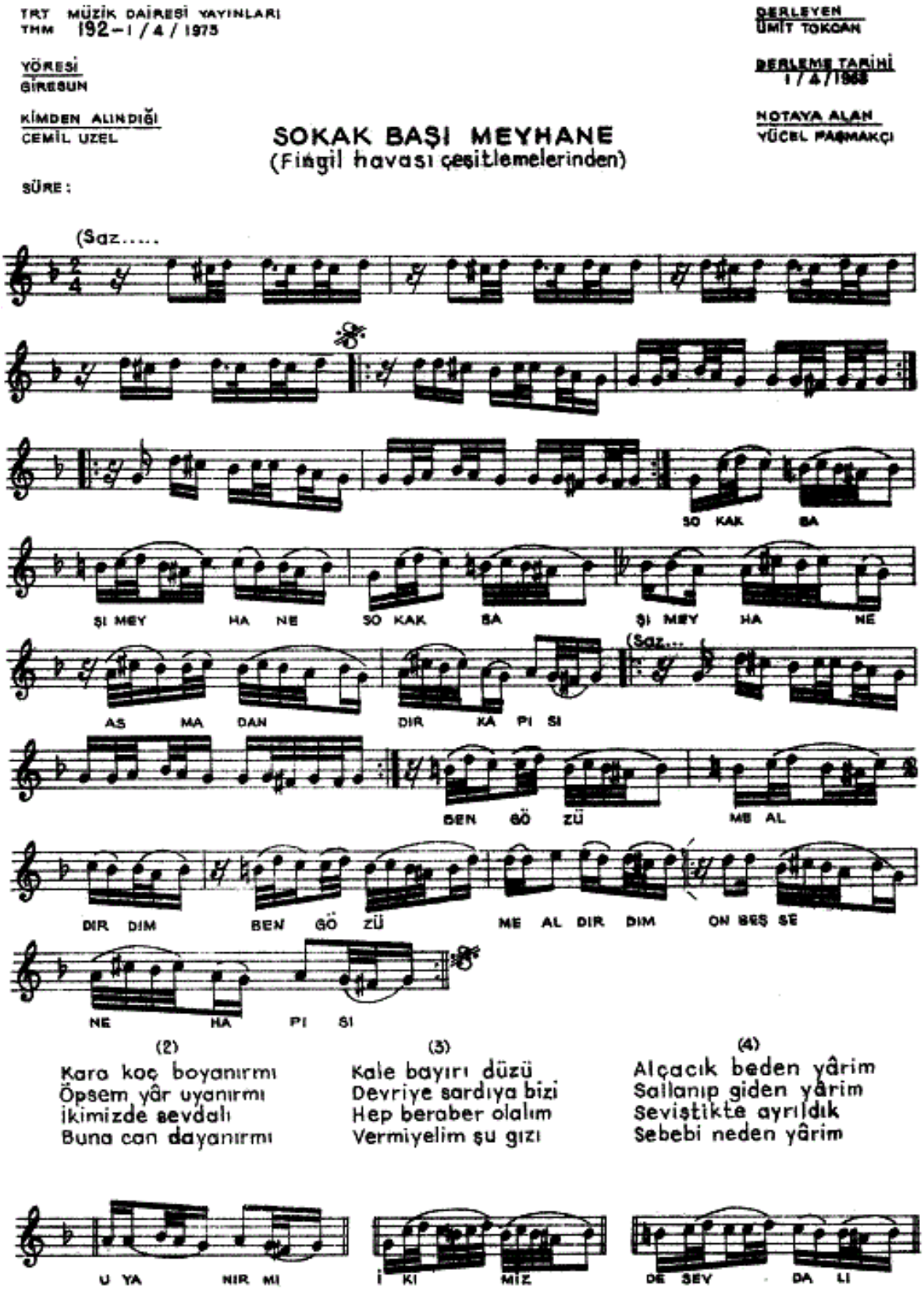

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.56.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.57. “Sokak Başı Meyhane” Türküsü

Şekil 91 “Sokak Başı Meyhane” türküsünün notaları

5.1.57.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Sokak Başı Meyhane

Repertuvar numarası: 192

Kimden alındığı: Cemil Uzel

Derleyen: Ümit Tokcan
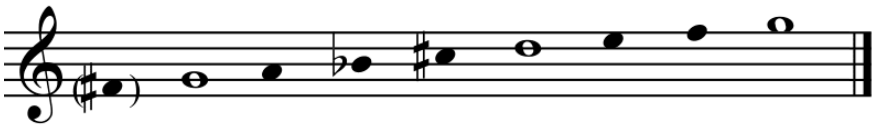
Notaya alan: Yücel Paşmakçı

Yöresi: GİRESUN

5.1.57.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Nikriz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
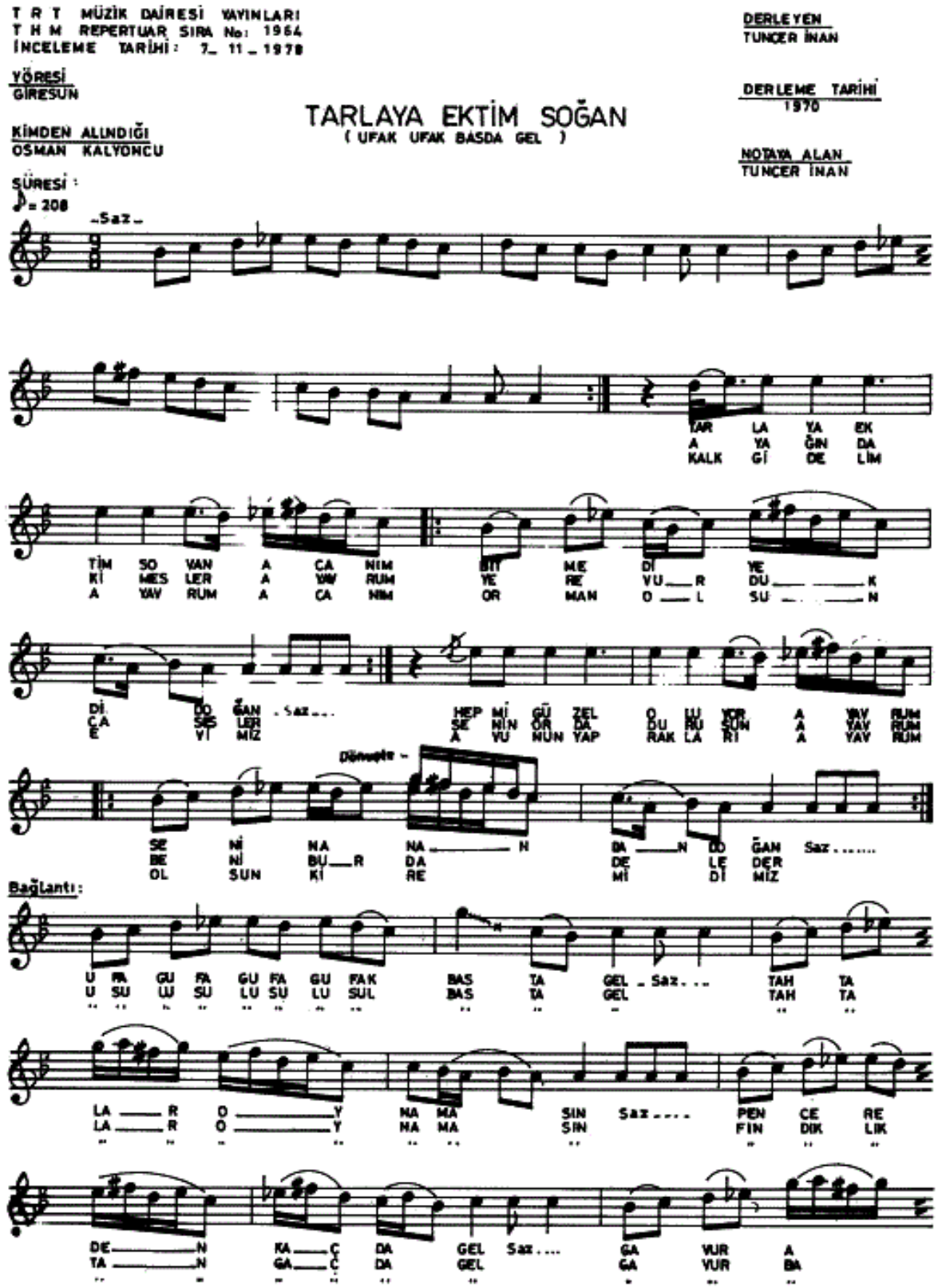

Usulü: İki zamanlı usul ile notaya alınmıştır.
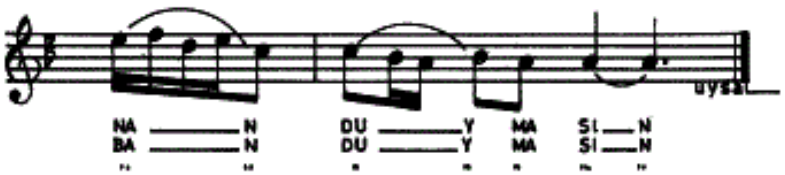
5.1.57.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre iki zamanlı usul kazanımı 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından müstehcen ve argo sözler içermektedir ve öğretim programı Nikriz makamı kazanımını kapsamadığı için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.58. “Tarlaya Ektim Soğan” Türküsü

TARLAYA EKTİM SOĞAN
(Sahife- 2)

—1—

TARLAYA EKTİM SOVAN (a canım)
BİTMEDI YEDİ DOĞAN
HEPMİ GÜZEL OLUYOR A YAVRUM
SENİN AMANDAN DOĞAN
Bağlantı { UFAK UFAK UFAK UFAK BASTA GEL
TAHTALAR OYNAMASIN
PENCEREDEN KAÇTA GEL
GAVUR AMAN DUYMASIN

—2—

AYAĞINDAKİ MESLER (A yavrum)
YERE VURDUKÇA SESLER
SENİN ORDA DURUŞUN (A yavrum)
BENİ BURDA DELEDER
Bağ. { USUL USUL USUL USUL BASTA GEL
TAHTALAR OYNAMASIN
FINDIKLIKTAN KAÇTA GEL
GAVUR BABAN DUYMASIN

—3—

KALK GİDELİM (A yavrum - a canım)
ORMAN OLSUN EVİMİZ
AVUNUN YAPRAKLARI (A yavrum)
OLSUN KİREMİDİMİZ
Bağ. { USUL USUL USUL USUL BASTA GEL
TAHTALAR OYNAMASIN
FINDIKLIKTAN KAÇTA GEL
GAVUR BABAN DUYMASIN.

AVU (AĞU) = Zehirli bir bitki
DOĞAN = Bir cins yırtıcı kuş.

Şekil 92 “Tarlaya Ektim Soğan” türküsünün notaları

5.1.58.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Tarlaya Ektim Soğan

Repertuvar numarası: 1964

Kimden alındığı: Osman Kalyoncu

Derleyen: Tuncer İnan

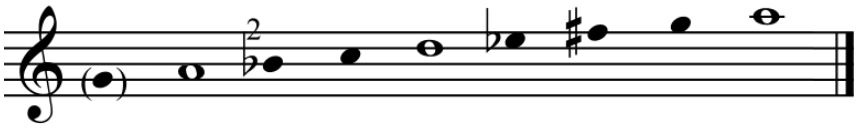
Notaya alan: Tuncer İnan

Yöresi: GİRESUN

5.1.58.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
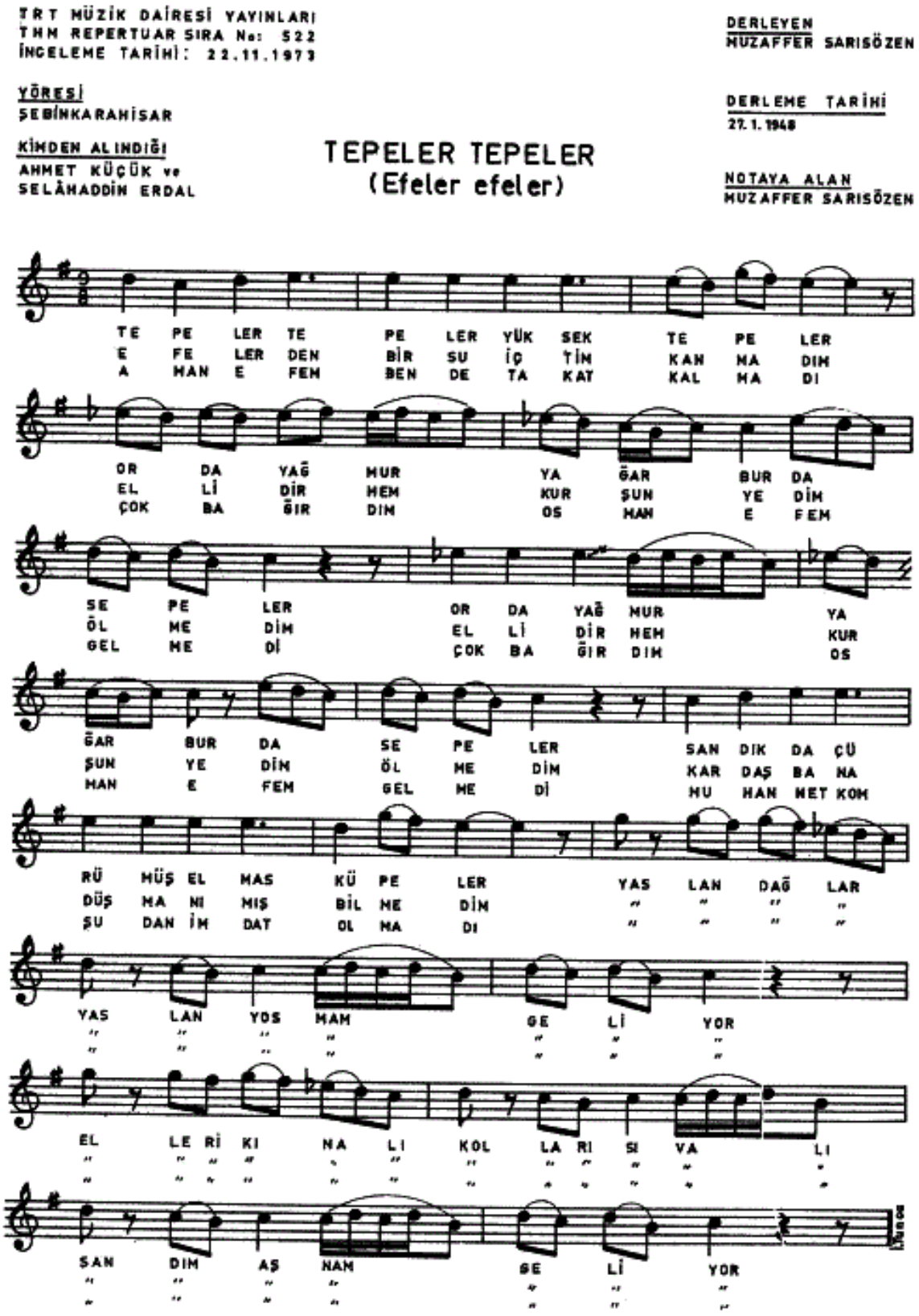

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.58.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.59. “Tepeler Tepeler” Türküsü

Şekil 93 “Tepeler Tepeler” türküsünün notaları

5.1.59.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Tepeler Tepeler

Repertuvar numarası: 522

Kimden alındığı: Ahmet Küçük/Selahattin Erdal

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
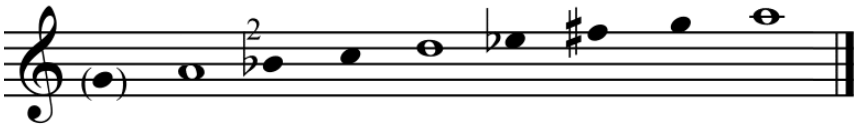
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.59.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Karcığar makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Çargâh perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:

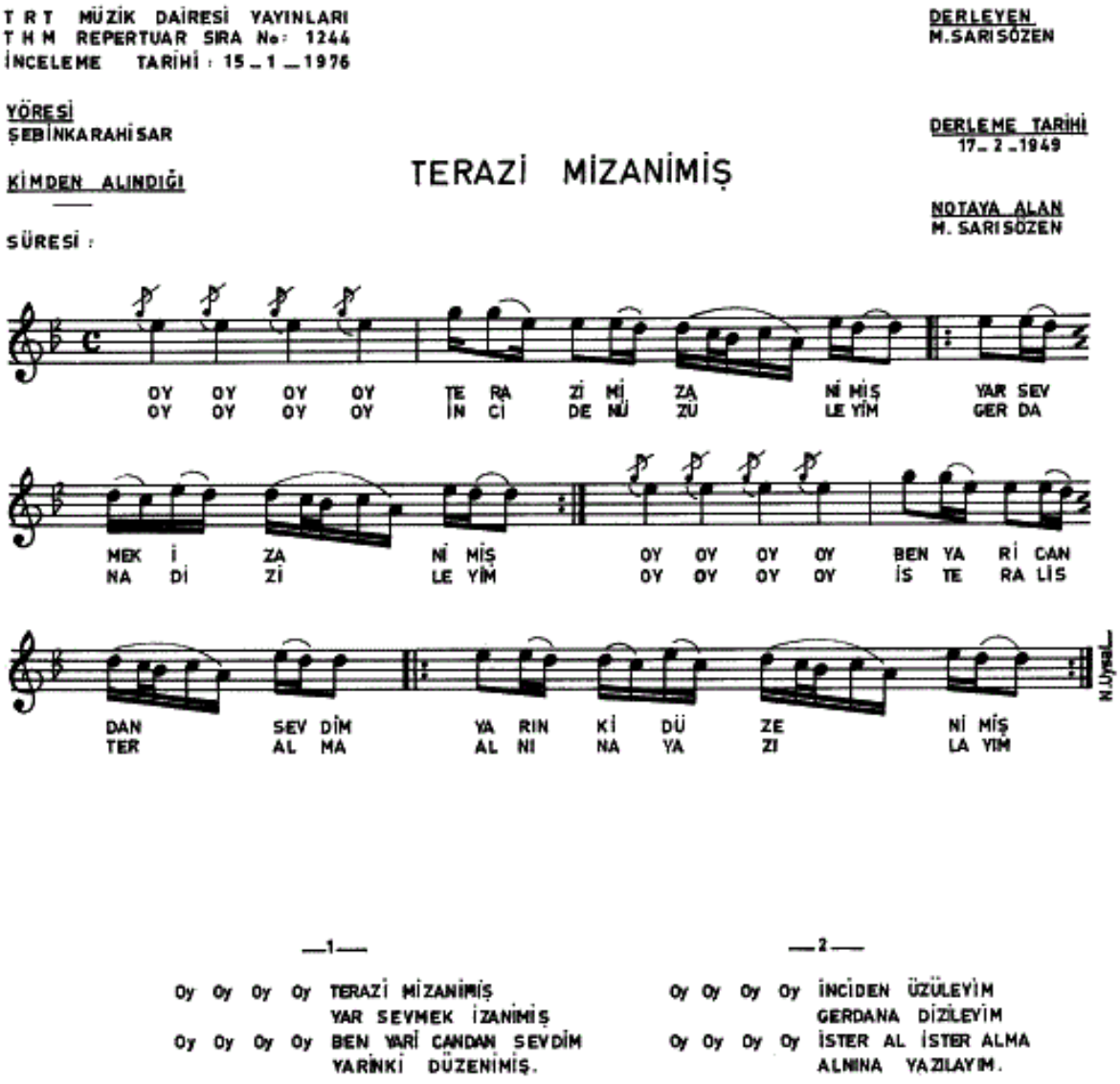

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.59.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Karcığar makamı kazanımı 11. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.60. "Terazi Mizanimiş" Türküsü

Şekil 94 "Terazi Mizanimiş" türküsünün notaları

5.1.60.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Terazi Mizanimiş

Repertuvar numarası: 1244

Kimden alındığı: Yöre Ekibi

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
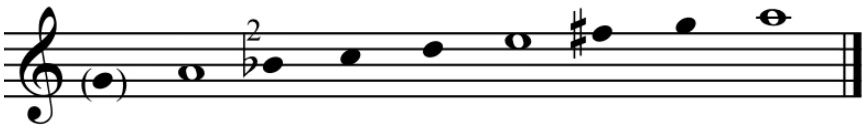
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.60.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Neva perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.60.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.61. “Uzun Kavak Ne Uzarsın” Türküsü

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 851
İNCELEME TARİHİ: 5/2/1975

YÖRESİ
ORDU-GİRESUN DOLAYLARI

KİMDEN ALINDIĞI
SARI RECEP
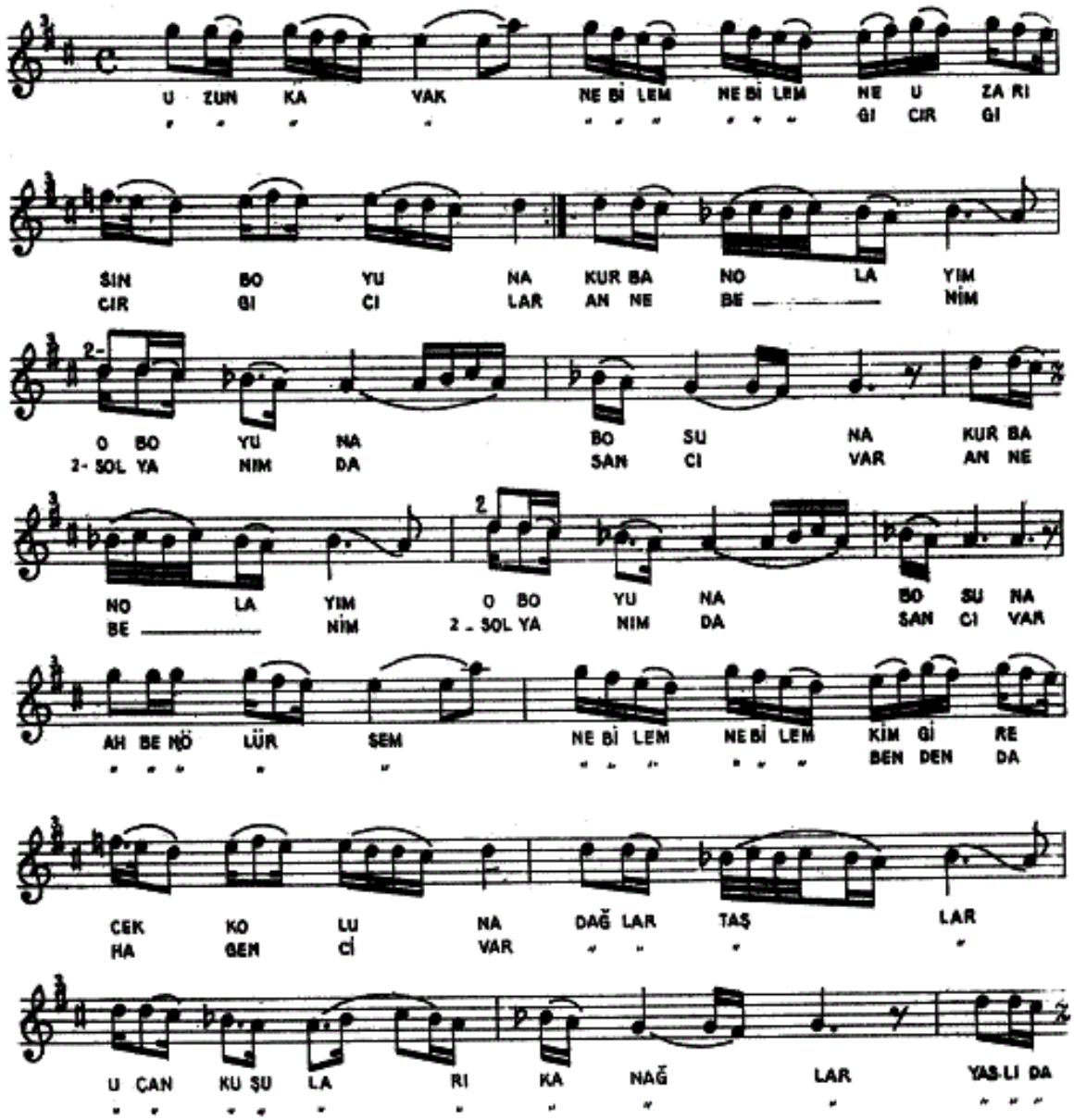
DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
1949
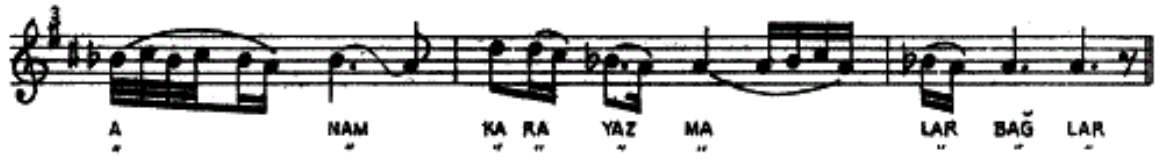
NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

UZUN KAVAK NE UZARSIN

SÜRESİ :

UZUN KAVAK NE UZARSIN
(2)

(1)

UZUN KAVAK (nebilem, nebilem) NE UZARSIN BOYUNA
KURBAN OLAYIM O BOYUNA BOSUNA
AH, BEN ÖLÜRSEM (nebilem, nebilem) KİM GİRECEK KOLUNA

(Bağlantı) {DAĞLAR TAŞLAR UÇAN KUŞLAR KANAĞLAR
YAŞLI ANAM KARA YAZMALAR BAĞLAR

(2)

UZUN KAVAK (nebilem, nebilem) GICIR GICIR GICILAR
ANNE BENİM SOL YANIMDA SANCI VAR
AH, BEN ÖLÜRSEM (nebilem, nebilem) BENDEN DAHA GENCİ VAR

(Bağlantı)

Şekil 95 "Uzun Kavak Ne Uzarsın" türküsünün notaları

5.1.61.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Uzun Kavak Ne Uzarsın

Repertuvar numarası: 891

Kimden alındığı: Sarı Recep

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
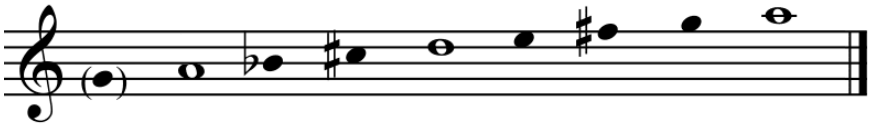
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Yöresi: ORDU-GİRESUN

5.1.61.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

Usulü: Dört zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.61.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, dört zamanlı usul kazanımı ise 9. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.62. "Yayla Çimeni Budur" Türküsü

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1322
İNCELEME TARİHİ: 24_5_1977

DERLEYEN
ÖMER AKPINAR

YÖRESİ
GÖRELE_Çavuşlu

DERLEME TARİHİ
18_12_1974
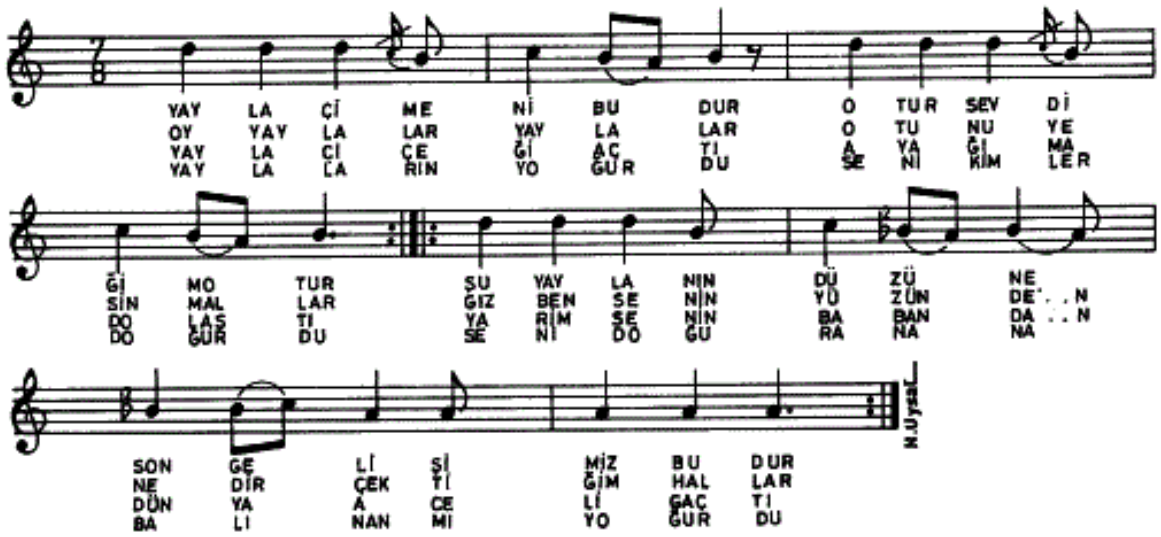
YAYLA ÇİMENİ BUDUR

(—KIZ HORONU—)

KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA TAHMAZ

NOTAYA ALAN
CEMİLE CEVHER

SÜRESİ :

_1_
YAYLA ÇİMENİ BUDUR
OTUR SEVDİĞİM OTUR
ŞU YAYLANIN DÜZÜNE
SON GELİŞİMİZ BUDUR

_2_
OY YAYLALAR YAYLALAR
OTUNU YEŞİN MALLAR
KIZ BEN SENİN YÜZÜNDEN
NEDİR ÇEKTİĞİM HALLAR

_3_
YAYLA ÇİÇEĞİ AÇTI
AYAĞIMA DOLAŞTI
YARİM SENİN BABANDAN
DÜNYA ACELİ GAÇTI

_4_
YAYLALARIN YOĞURDU
SENİ KİMLER DOĞURDU
SENİ DOĞURAN ANA
BALINANMI YOĞURDU

ACEL : Ecel

Şekil 96 "Yayla Çimeni Budur" türküsünün notaları

5.1.62.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Yayla Çimeni Budur

Repertuvar numarası: 1322

Kimden alındığı: Mustafa Tahmaz

Derleyen: Ömer Akpınar
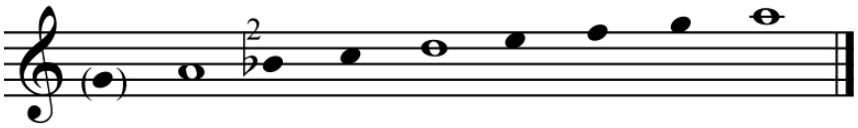
Notaya alan: Cemile Cevher

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.62.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Uşşak makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:

Usulü: Yedi zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.62.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Uşşak makamı kazanımı 10. sınıf, yedi zamanlı usul kazanımı ise 11. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.1.63. "Yaylanın Soğuk Suyu" Türküsü

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 164 - 18 / 4 / 1973

YÖRESİ
GÖRELE-ÇAVUŞLU

KİMDEN ALINDIĞI
ÖMER AKPINAR
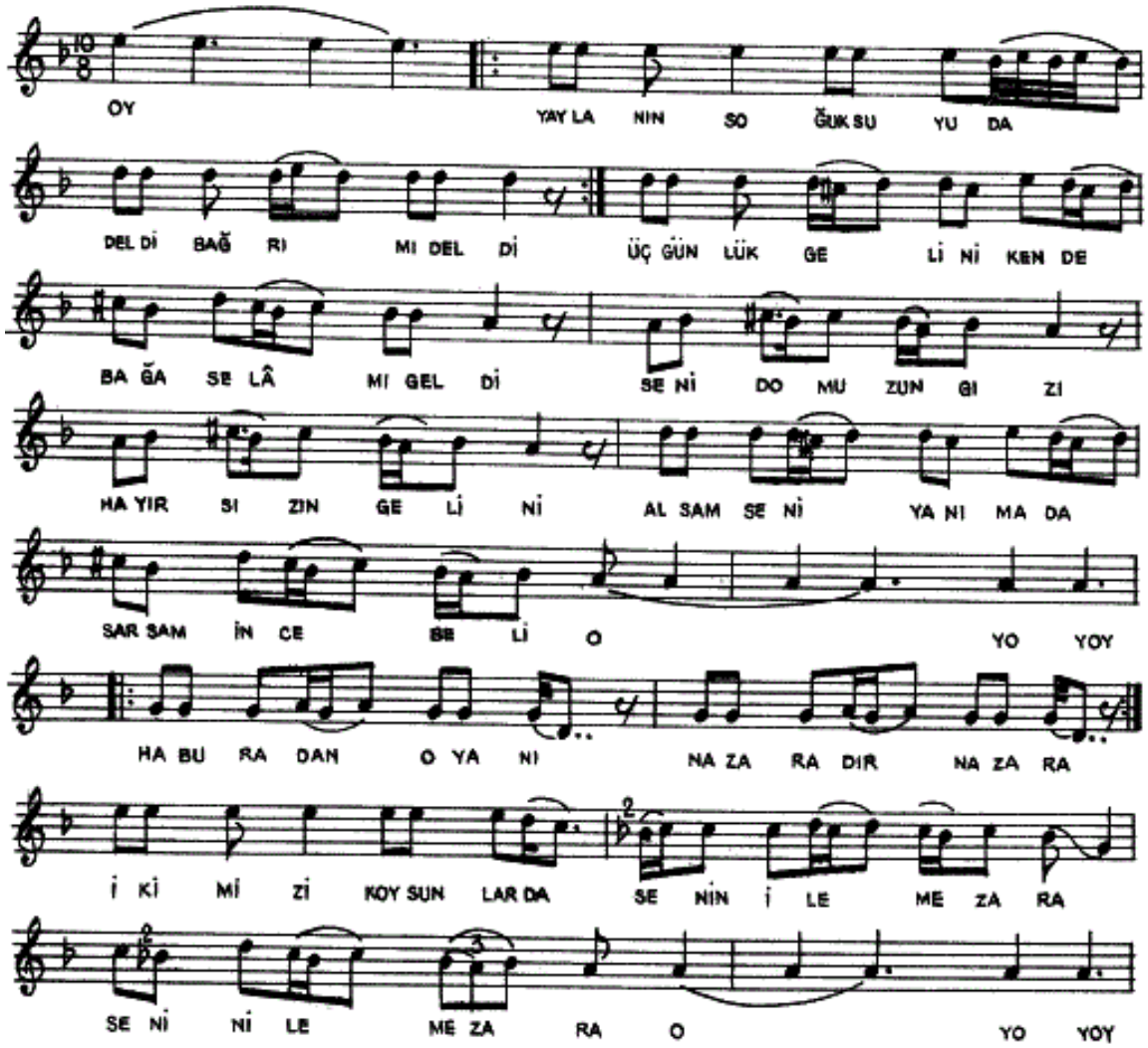
DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ
8 / 6 / 1971

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKCİ

SÜRE:

YAYLANIN SOĞUK SUYU
(Yol Havası)

(2)
Derenin gıyısında
Gurduya ocaklar
Sözüme darıldılar
Alsam ne yapacaklar
(Oy oy oy)

(3)
Ha buradan görünü
Görele ışıkları
Adamı öldüruyu da
Yârin gonuşukları
(Oy oy oy)

(4)
Dereler dereler de
Neler bilirim neler
Güzelin ellerini de
İki yerden öperler
(Oy oy oy)

(5)
Kapının sövesine de
Boya vururum boya
Everdi anan seni de
Ayırdı benden goya
(Oy oy oy)

SÖZLÜK: *Bülürüm : Bilirim*
Görünü : Görünür
Öldürüyu : Öldürüyor
Gonuşukları : Konuşmaları
Goya : Güya

Şekil 97 "Yaylanın Soğuk Suyu" türküsünün notaları

5.1.63.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Yaylanın Soğuk Suyu

Repertuvar numarası: 164

Kimden alındığı: Ömer Akpınar

Derleyen: Nida Tüfekçi

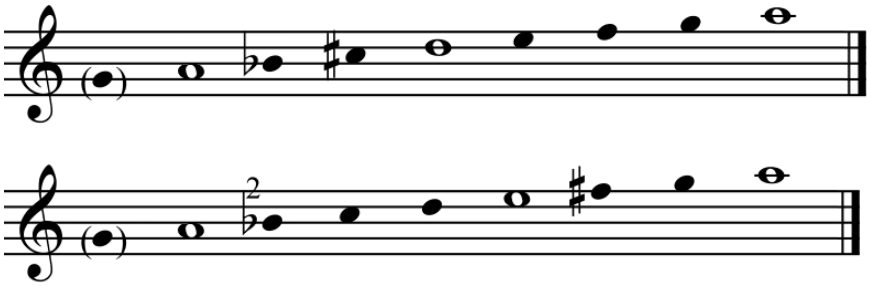
Notaya alan: Nida Tüfekçi

Yöresi: GİRESUN/Görele/Çavuşlu Köyü

5.1.63.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hicaz makamı dizisi ile başladığı, Hüseyni Beşlisi ile karara bağlandığı görülmüştür. Türkünün hem Hicaz hem Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir.

Dizisi:
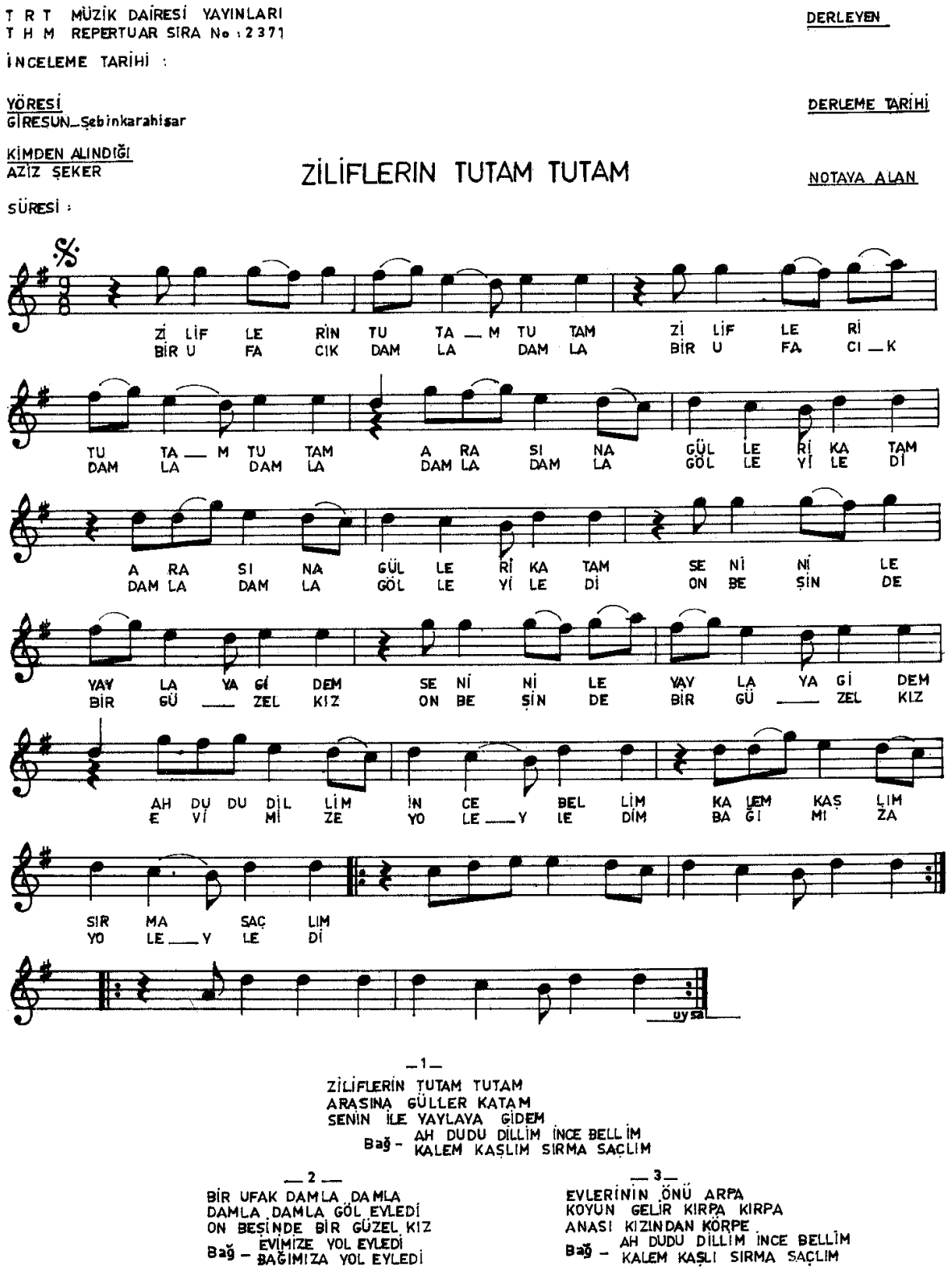

Usulü: On zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.63.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hicaz makamı kazanımı 11. sınıf, Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, on zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından Türkçeye uymayan sözler içerdiği için türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.1.64. "Ziliflerin Tutam Tutam" Türküsü

Şekil 98 "Ziliflerin Tutam Tutam" türküsünün notaları

5.1.64.1. Türkünün TRT Repertuvarına Kayıtlı Bilgileri

Adı: Ziliflerin Tutam Tutam

Repertuvar numarası: 2371

Kimden alındığı: Aziz Şeker

Derleyen: Ahmet Yamacı
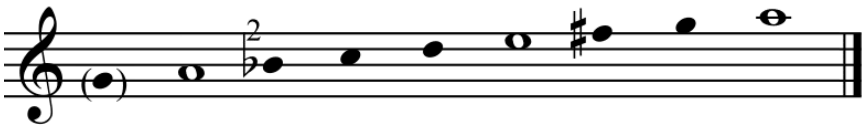
Notaya alan: Ahmet Yamacı

Yöresi: GİRESUN/Şebinkarahisar

5.1.64.2. Türkünün Yapısal Özellikleri

Makamı: Yapılan makamsal analiz sonucu türkünün Hüseyni makamı dizisi ve özellikleri taşıdığı düşünülmektedir. Bitiş sesi olarak Neva perdesi kullanılmıştır.

Dizisi:

Usulü: Dokuz zamanlı usul ile notaya alınmıştır.

5.1.64.3. Türkünün THM Teori ve Uygulama Derslerinde Kullanılabilirlik Durumu

Türkünün yukarıda verilen yapısal özelliklerine göre Hüseyni makamı kazanımı 10. sınıf, dokuz zamanlı usul kazanımı ise 12. sınıfta amaçlanmaktadır. Söz unsurları açısından olumludur. Bu çerçeve doğrultusunda türkünün konu içeriklerini destekleyici olarak kullanımı uygun olduğu düşünülmektedir.

5.2. Birinci Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorumlar

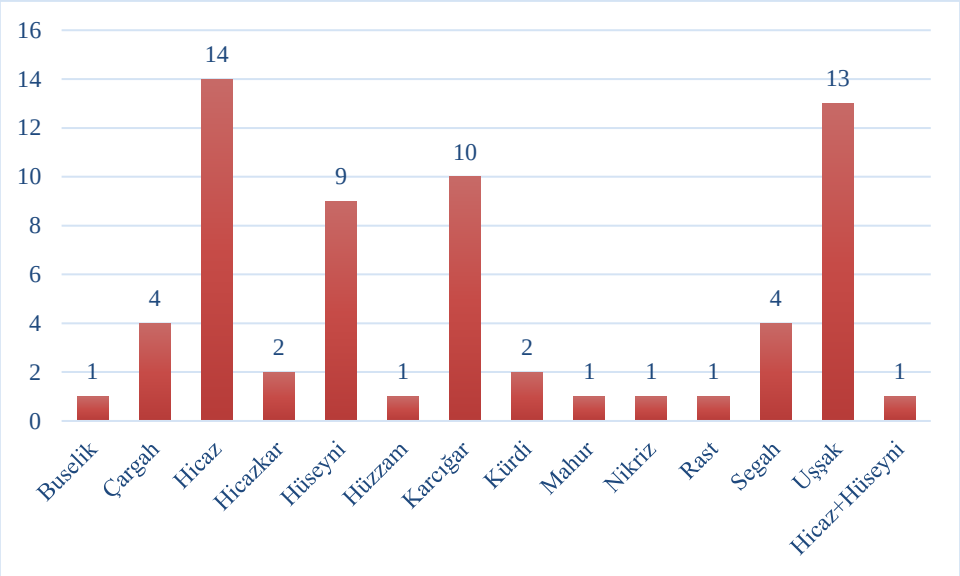
Araştırmanın birinci alt problemi "Giresun türkülerinin makam özellikleri bakımından GSL programında yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinde kullanılabilirlik durumu nasıldır?" şeklinde oluşturulmuştur. Bu amaçla THM Teori ve Uygulaması dersi konuları incelendiğinde Çargâh, Buselik, Kürdi, Rast, Uşşak, Hüseyni, Nihavent, Hicaz, Karcığar, Saba, Segâh, Hüzzam makamlarının müfredata dahil edildiği görülmektedir.

Tablo 5

Türkülerin Makam Dağılımı

Makamlar	f	%
Buselik	1	1,6
Çargâh	4	6,3
Hicaz	14	21,9
Hicazkâr	2	3,1
Hüseyni	9	14,1
Hüzzam	1	1,6
Karcığar	10	15,6
Kürdi	2	3,1
Mahur	1	1,6
Nikriz	1	1,6
Rast	1	1,6
Segâh	4	6,3
Uşşak	13	20,3
Hicaz+Hüseyni	1	1,6
Toplam	64	100,0

Türküler makamsal açıdan incelendiğinde Buselik makamından 1, Çargâh makamından 4, Hicaz makamından 14, Hicazkâr makamından 2, Hüseyni makamından 9, Hüzzam makamından 1, Karcığar makamından 10, Kürdi makamından 2, Mahur makamından 1, Nikriz makamından 1, Rast makamından 1, Segâh makamından 4, Uşşak makamından 13, Hicaz ve Hüseyni makamlarını bir arada gösteren 1 türkü bulunduğu belirlenmiştir.

Şekil 99 Türkülerin makam dağılımı

Tablo 6

Türkülerin Makamsal Açıdan Kullanılabilirlik Durumu

	f	%
Uygun Eserler	60	93,7
Uygun Olmayan Eserler	4	6,3
Toplam	64	100,0

Tablo 6'ya göre türküler makamsal açıdan incelendiğinde, türkülerin %93,7'sinin THM Teori ve Uygulaması dersini destekleyici olarak kullanımının uygun olacağı düşünülürken, %6,3'ünün uygun olmayacağı düşünülmektedir.

Bulgular incelendiğinde Buselik (%1,6), Çargâh (%6,3), Hicaz (%21,9), Hüseyni (%14,1), Hüzzam (%1,6), Karcığar (%15,6), Kürdi (%3,1), Rast (%1,6), Segâh (%6,3), Uşşak (%20,3) makamlarındaki türkülerin ve içinde Hicaz ve Hüseyni (%1,6) makamlarını bir arada gösteren türkünün makamsal açıdan uygun olduğu görülmektedir. Hicazkâr (%3,1), Mahur (%1,6), Nikriz (%1,6) makamları müfredat içerisinde yer almadığı için bu makamlardaki türkülerin makamsal açıdan uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.3. İkinci Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi "Giresun türkülerinin usul özellikleri bakımından GSL programında yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinde kullanılabilirlik durumu

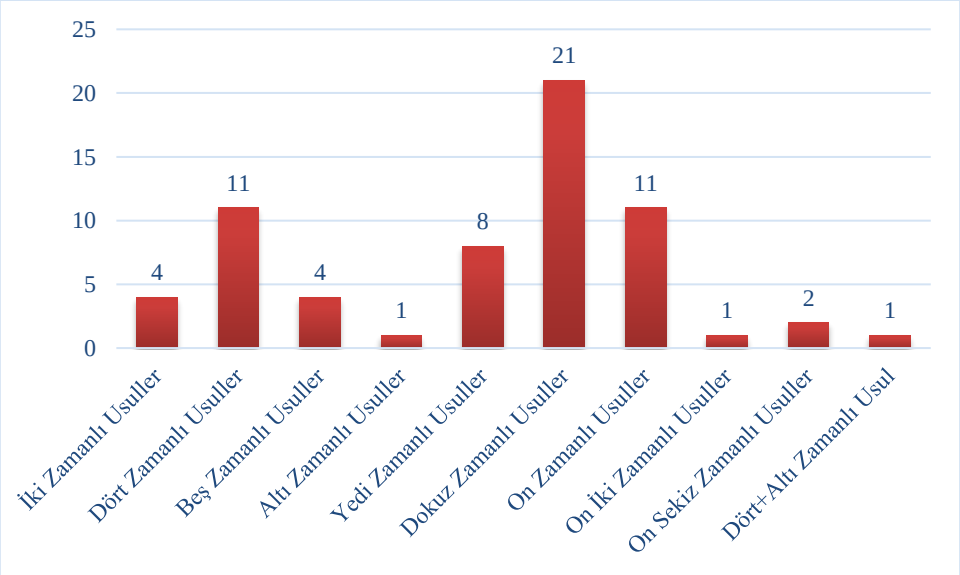
nasıldır?" şeklinde oluşturulmuştur. Bu amaçla THM Teori ve Uygulaması dersi konuları incelendiğinde iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz ve on zamanlı usullerin müfredata dahil edildiği görülmektedir.

Tablo 7

Türkülerin Usul Dağılımı

Usuller	f	%
İki Zamanlı Usuller	4	6,3
Dört Zamanlı Usuller	11	17,2
Beş Zamanlı Usuller	4	6,3
Altı Zamanlı Usuller	1	1,6
Yedi Zamanlı Usuller	8	12,5
Dokuz Zamanlı Usuller	21	32,8
On Zamanlı Usuller	11	17,2
On İki Zamanlı Usuller	1	1,6
On Sekiz Zamanlı Usuller	2	3,1
Dört+Altı Zamanlı Usul	1	1,6
Toplam	64	100,0

Türküler usul açısından incelendiğinde iki zamanlı 4, dört zamanlı 11, beş zamanlı 4, altı zamanlı 1, yedi zamanlı 8, dokuz zamanlı 21, on zamanlı 11, on iki zamanlı 1, on sekiz zamanlı 2, dört ve altı zamanı bir arada gösteren 1 türkü bulunduğu belirlenmiştir.

Şekil 100 Türkülerin usul dağılımı

Tablo 8

Türkülerin Usul Açısından Kullanılabilirlik Durumu

	f	%
Uygun Eserler	61	95,3
Uygun Olmayan Eserler	3	4,7
Toplam	64	100,0

Tablo 8'e göre türküler sadece usul özellikleri bakımından incelendiğinde %95,3'ünün dersi destekleyici olarak kullanımı uygun görülürken, %4,7'sinin uygun olmayacağı düşünülmektedir.

Bulgular incelendiğinde iki (%6,3), dört (%17,2), beş (%6,3), altı (%1,6), yedi (%12,5), dokuz (%32,8), on (%17,2) zamanlı usul ile yazılmış ve içinde dört ve altı (%1,6) zamanlı usulleri birlikte gösteren türkülerin usul özellikleri bakımından uygun olduğu görülmektedir. On iki (%1,6) ve on sekiz (%3,1) zamanlı usuller müfredat içerisinde yer almadığı için bu usullerdeki türkülerin usul açısından uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.4. Üçüncü Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorumlar

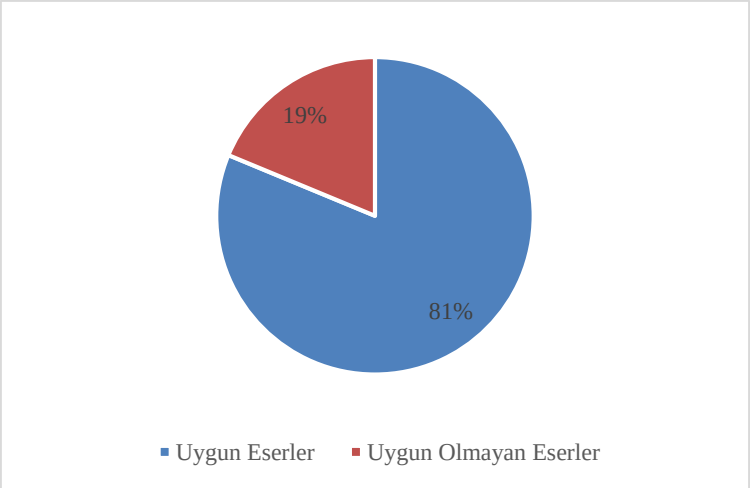
Araştırmanın üçüncü alt problemi "Giresun türkülerinin söz unsuru bakımından GSL programında yer alan THM Teori ve Uygulaması derslerinde kullanılabilirlik durumu nasıldır?" şeklinde oluşturulmuştur. Bu amaçla söz unsurları incelenirken kelime-konu bütünlüğü arasındaki ilişki ile incelenmiş ve hassas bir filtreden geçirilmiştir.

Tablo 9

Türkülerin Söz Unsurlarına göre Dağılımları

	f	%
Uygun Eserler	52	81,3
Uygun Olmayan Eserler	12	18,7
Toplam	64	100,0

Bulgular incelendiğinde söz unsurları bakımından 52 türkünün uygun olduğu, 12 türkünün uygun olmadığı görülmüştür. Buna göre türküler söz unsuru bakımından incelendiğinde %81,3'inin dersi destekleyici olarak kullanımı uygun görülürken kullanımı uygun görülürken, %18,7'sinin uygun olmayacağı düşünülmektedir.

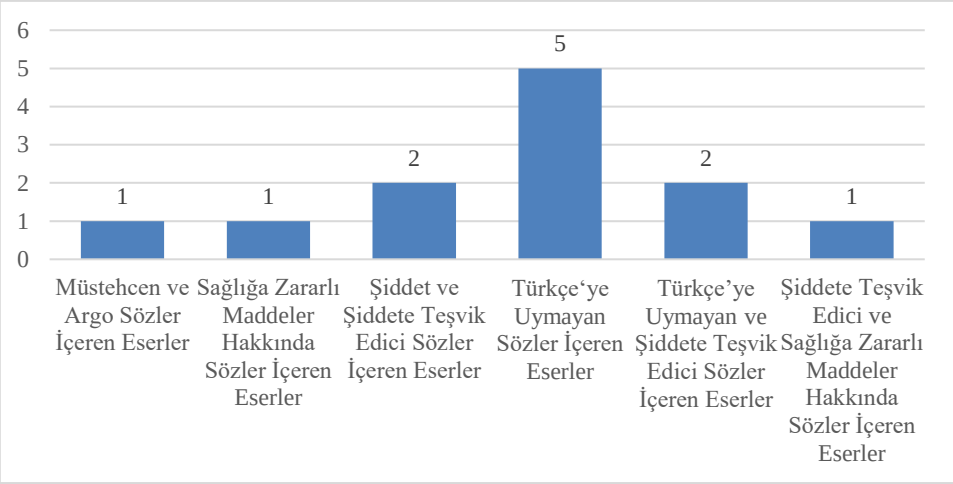
Şekil 101 Türkülerin söz unsurlarına göre dağılımları

Tablo 10

Söz Unsuru Açısından Uygun Olmayan Türkülerin Durumu

	f	%
Müstehcen ve Argo Sözler İçeren Türküler	1	8,3
Sağlığa Zararlı Maddeler Hakkında Sözler İçeren Türküler	1	8,3
Şiddet ve Şiddete Teşvik Edici Sözler İçeren Türküler	2	16,7
Türkçeye Uymayan Sözler İçeren Türküler	5	41,7
Türkçeye Uymayan ve Şiddete Teşvik Edici Sözler İçeren Türküler	2	16,7
Şiddete Teşvik Edici ve Sağlığa Zararlı Maddeler Hakkında Sözler İçeren Türküler	1	8,3
Toplam	12	100,0

Tablo 10'a göre söz unsuru bakımından uygun olmadığı düşünülen 12 türkünün 1'i (%8,3) müstehcen ve argo sözler, 1'i (%8,3) sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler, 2'si (%16,7) şiddet ve şiddete teşvik edici sözler, 5'i (%41,7) Türkçeye uymayan sözler, 2'si (%16,7) Türkçeye uymayan ve şiddete teşvik edici sözler, 1'i (%8,3) şiddete teşvik edici ve sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler içermektedir.

Şekil 102 Söz unsuru açısından uygun olmayan türkülerin durumu

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı öneriler yer almaktadır.

6.1. Sonuç

Bu araştırmada, TRT THM repertuvarına kayıtlı Giresun türkülerinin, GSL müfredatında bulunan THM Teori ve Uygulaması derslerinde kullanılabilirlik durumu incelenmiş ve elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

6.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Türkülerin makam açısından incelenmesi sonucunda öğretim programında yer almayan makamlardan, Hicazkâr (2), Mahur (1), Nikriz (1) makamlarında toplam 4 türkü tespit edilmiştir.

- Hicazkâr makamındaki “Al Perde Yeşil Perde” ve “Bulut Bulutun Üstüne”;
- Mahur makamındaki “Çavuşlu Diye Diye”;
- Nikriz makamındaki “Sokak Başı Meyhane” türkülerinin makam kazanımları programda yer almadığı için THM Teori ve Uygulaması dersinde kullanılmasının uygun olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

6.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Türkülerin usul açısından incelenmesi sonucunda öğretim programında yer almayan usullerden, on sekiz (2) ve on iki (1) zamanlı toplam 3 türkü tespit edilmiştir.

- "Ah Kavaklar Kavaklar" ve "Mektup Yazdım Acele" türkülerinin on sekiz zamanlı (18/16);
- "Dere Kenarında Taş Ben Olaydım" türküsünün on iki (12/8) zamanlı usule sahip olduğu görülmüştür.

Öğretim programında on sekiz ve on iki zamanlı usul kazanımı yer almadığı için bu türkülerin THM Teori ve Uygulaması dersinde kullanılmasının uygun olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

6.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Türkülerin söz unsuru açısından incelenmesi sonucunda, müstehcen ve argo sözler içeren 1; sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler içeren 1; şiddet ve şiddete teşvik edici sözler içeren 2; Türkçeye uymayan sözler içeren 5; Türkçeye uymayan ve şiddete teşvik edici sözler içeren 2; şiddete teşvik edici ve sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler içeren 1 olmak üzere toplam 12 türkü tespit edilmiştir.

- "Sokak Başı Meyhane" türküsünün müstehcen ve argo sözler;
- "Bağlamam Altın Telden" türküsünün sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler;
- "Ben Geçiye Gidemem" ve "Giresun'un İçinde İki Sokak Arası" türkülerinin şiddet ve şiddete teşvik edici sözler;
- "Derenin Balıkları", "Fındık Attım Harmana", "Geminin İçineyum", "Mani'nin Evlerine" ve "Yaylanın Soğuk Suyu" türkülerinin Türkçeye uymayan sözler;
- "Çitten Söktüm Çangalı" ve "Giresun Üstünde Vapur Bağırıyor" türkülerinin Türkçeye uymayan ve şiddete teşvik edici sözler;
- "Koyunum Kuzuladı" türküsünün şiddete teşvik edici ve sağlığa zararlı maddeler hakkında sözler içermesi sebebiyle bu türkülerin THM Teori ve Uygulaması dersinde kullanılmasının uygun olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın alt problemleri doğrultusunda ulaşılan tüm sonuçlar, Tablo 11 ve Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 11

THM Teori ve Uygulaması Dersinde Kullanılmasının Uygun Olmadığı Düşünülen Türküler

Türküler (n=18)	Makam	Usul	Söz Unsuru
Ah Kavaklar Kavaklar	Uşşak	18/16	Uygun
Al Perde Yeşil Perde	Hicazkar	4/4	Uygun
Bağlamam Altın Telden	Hicaz	10/8	Sağlığa Zararlı Maddeler Hakkında Sözler İçeren Eserler
Ben Geçiye Gidemem	Uşşak	10/8	Şiddet ve Şiddete Teşvik Edici Sözler İçeren Eserler
Bulut Bulutun Üstüne	Hicazkâr	10/8	Uygun
Çavuşlu Diye Diye	Mahur	7/8	Uygun
Çitten Söktüm Çangalı	Uşşak	5/8	Türkçeye Uymayan ve Şiddete Teşvik Edici Sözler İçeren Eserler
Dere Kenarında Taş Ben Olaydım	Uşşak	12/8	Uygun
Derenin Balıkları	Uşşak	7/8	Türkçeye Uymayan Sözler İçeren Eserler
Fındık Attım Harmana	Uşşak	10/8	Türkçeye Uymayan Sözler İçeren Eserler
Geminin İçineyum	Uşşak	4/4	Türkçeye Uymayan Sözler İçeren Eserler
Giresun Üstünde Vapur Bağırıyor	Uşşak	7/8	Türkçeye Uymayan ve Şiddete Teşvik Edici Sözler İçeren Eserler
Giresun'un İçinde İki Sokak Arası	Hüseyni	4/4	Şiddet ve Şiddete Teşvik Edici Sözler İçeren Eserler
Koyunum Kuzuladı	Hicaz	4/4	Şiddete Teşvik Edici ve Sağlığa Zararlı Maddeler Hakkında Sözler İçeren Eserler
Mani'nin Evlerine	Hicaz	9/8	Türkçeye Uymayan Sözler İçeren Eserler
Mektup Yazdım Acele	Hicaz	18/16	Uygun
Sokak Başı Meyhane	Nikriz	2/4	Müstehcen ve Argo Sözler İçeren Eserler
Yaylanın Soğuk Suyu	Hicaz+Hüseyni	10/8	Türkçeye Uymayan Sözler İçeren Eserler

Tablo 12

THM Teori ve Uygulaması Dersinde Kullanılmasının Uygun Olduğu Düşünülen Türküler

Türküler (n=46)	Makam	Usul
Adaköy Deresi Taşmış Geliyor	Çargâh	4+6/4
Ağasar'ın Balını	Hicaz	5/8
Aksu Derler Adına	Çargâh	9/8
Al Eline Feneri	Hicaz	5/8
Al Tavandan Belleri	Hicaz	5/8
Altını Bozdurayım	Hüseyni	9/8
At Benim Atımıdı	Karcığar	10/8
Atmacayı Vurdular	Hicaz	4/4
Bir Fındığın İçini	Segâh	9/8
Biz Hepimiz Üç Kardaş	Hüzzam	10/8
Bülbülü Tuttum Güle Bağladım	Hüseyni	2/4
Çatak Altından Çıktık Voltaya	Kürdi	9/8
Çınarlar Deresi	Rast	9/8
Dağ Başı Fener	Segâh	9/8
Daldım Göllere Daldım	Hüseyni	10/8
Elinde Çıngıl Orak	Hüseyni	7/8
Evlerinin Önünde Gara Üzüm Asması	Segâh	4/4
Eyvah Eyvah Ben Gelin Oldum	Karcığar	9/8
Fındık Toplayan Gelin	Çargâh	9/8
Giderken Bize Uğra	Çargâh	9/8
Giresun Kayıkları	Karcığar	9/8
Giresun'un Evleri	Uşşak	9/8
Görele'den O Yanı	Hicaz	10/8
Görele'nin İçinde İkiliyim İkili	Uşşak	4/4
Hayde Gidelim	Uşşak	7/8
Kahve Koydum Fincana	Hicaz	9/8
Karahisar Kalesi	Kürdi	2/4
Karşıdan Gel Karşıdan	Çargâh	9/8
Kızım Sana Fistan Aldım	Karcığar	2/4
Kömürlük Dağı	Hicaz	9/8

Tablo 12'nin devamı

THM Teori ve Uygulaması Dersinde Kullanılmasının Uygun Olduğu Düşünülen Türküler

Merekte Sarı Saman	Karcığar	10/8
Nazlı Kavak Gıcır Gıcır Gıcılar	Karcığar	9/8
Oy Bahçenize Ben Giremedim	Segâh	4/4
Oy Miralay Miralay	Hicaz	9/16
Pencereden Bakıver	Hüseyni	6/8
Pencerenin Üstüne Boya Sürerim Boya	Uşşak	4/4
Peştemali Yamali	Buselik	7/8
Püsküllüdür Ala Gürgen	Hüseyni	7/8
Sarı Kızın Ayağında Yemeni	Hicaz	9/8
Sarısın Seçemiyom Yar	Karcığar	10/8
Tarlaya Ektim Soğan	Karcığar	9/8
Tepeler Tepeler	Karcığar	9/8
Terazi Mizanimiş	Hüseyni	4/4
Uzun Kavak Ne Uzarsın	Hicaz	4/4
Yayla Çimeni Budur	Uşşak	7/8
Ziliflerin Tutam Tutam	Hüseyni	9/8

6.2. Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre belirlenen öneriler aşağıda sıralanmıştır.

Gelecek nesillere Türk müziğini aktarmak ve tanıtmak, her müzik eğitimcisinin vazifesi olmalıdır.

Ulusal değerlerimizden biri olan, halkın duygu ve düşüncelerini yansıtan Türk halk müziği üzerinde çalışmalar yapılmalı; Türk müziğinin yaşatılması adına gerekli bilincin oluşturulması sağlanmalıdır.

Araştırmacılar tarafından, farklı yörelere ait türkülerin, eğitimin her kademesinde kullanılabilirliğine yönelik araştırmalar yapılabilir.

Karadeniz yöresinin kültür ve değerlerini anlatmak ve aktarmak adına, araştırma sonucunda kullanılabilirliği uygun düşünülen Giresun iline ait türkülerin ders içeriklerini destekleyici olarak kullanılması yönünde çalışmalar yapılabilir.

Türk halk müziğinin, Batı müziği ve Türk sanat müziğinde olduğu gibi belirli kurallara dayanmadığı bilinmektedir. Türk halk müziğinin daha iyi anlaşılması ve sistematik kurallar bütününe sahip olabilmesi için terminolojik çalışmalar yapılmalıdır.

Araştırmacılar tarafından, türkülerimizin saz ve söz icraları üzerine çalışmalar hazırlanabilir.

Ses eğitimi ve çalgı eğitimi üzerine makamsal etüt, egzersiz ve alıştırmalar yazılmalı ve bu derslerde tonal müzik gibi makamsal müzik eğitimine de yer verilmelidir.

Türk halk müziği ile Türk sanat müziğinin benzerlikleri ve farklılıkları araştırmacılar tarafından ele alınabilir.

KAYNAKÇA

Afacan, Ş. (2016). Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin müziksel İşitme okuma ve yazma boyutlarına ilişkin temel becerilerinin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies,* 52, 453-471.

Aksu, C. (1999). Folklorumuzda türkü derlemeciliği. *Millî Folklor,* 41, 66-69.

Altınay, F. R. (Ed.). (2018). *Türk halk müziği teori ve uygulaması 9. Sınıf ders kitabı.* (2. Baskı). Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.

Arapgirlioğlu, H. (1999). *Geleneksel Türk halk müziği repertuarının okul müziğine uygunluğu üzerine bir inceleme.* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Emnalar, A. (1998). *Tüm yönleriyle Türk halk müziği ve nazariyatı.* İzmir: Ege Üniversitesi.

Giresun Valiliği. (t,y). *Giresun kültürü.* http://www.giresun.gov.tr/giresun-kulturu adresinden erişilmiştir.

İlhan, A. Ç., & Karabulut, Y. (2018). Anadolu güzel sanatlar ve spor liseleri bölümlerindeki program değişiklikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi,* 51(3), 1-27.

Karasar, N. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar ilkeler teknikler.* (2. Yazım). Ankara: Nobel.

Köroğlu, H. İ. (2017). *TRT Türk halk müziği repertuvarında bulunan Elazığ-Harput yöresine ait türkülerin makam ve usul açısından incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Erzurum.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). Güzel Sanatlar Lisesi Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı. http://tarsus.meb.gov.tr/indir.aspx?ek=23255 adresinden erişilmiştir.

Özkan, İ. H. (2017). *Türk musikisi nazariyatı ve usulleri.* (8. Baskı). İstanbul: Ötüken.

Pelikoğlu, M. C. (2012). *Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin makamsal açıdan adlandırılması.* Erzurum: Atatürk Üniversitesi.

Resmî Gazete. (1990). Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Yönetmeliği. http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20642.pdf adresinden erişilmiştir.

Sözer, V. (1986). *Müzik ve müzisyenler ansiklopedisi.* İstanbul: Remzi.

Şenel, S. (1999). Cumhuriyet Dönemi'nde Türk halk müziği araştırmaları. *Folklor/Edebiyat,* 17, 99-128.

Tavacı, Y. (1998). Derleme bilincinin yaygınlaştırılması. *50. kuruluş yılında ulusaldan evrensele Türk Milli Kütüphanesi (1946-1996): Sempozyum (bildiriler) 19-21 Haziran 1996, Millî Kütüphane* içinde, 233-236. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı

Terzioğlu, A. M. (2015). *Ağrı yöresinde kayıt altına alınmamış türkülerin derlenerek eğitim müziği açısından incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Turhan, M., & Kova, Ö. (2012). Değerler eğitimi açısından Türk halk müziği ve halk ozanları: Neşet Ertaş, Aşık Mahsuni Şerif, Aşık Veysel ve Özay Gönlüm bağlamında bir inceleme. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama,* 3(6), 117-128.

Uçan, A. (1996). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi: Temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum.* (4. Baskı). Ankara: Arkadaş.

Ürün, T. (2015). *Karşılaştırmalı tonal ve makamsal dizi öğretiminin Silahlı Kuvvetler Bando Okulları öğrencilerinin bilişsel gelişimlerine etkisi.* Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Yalçın, H. (2017). Türkiye'de mesleki müzik eğitimi veren kurumların mevcut durumları. *Online Journal of Music Science,* 2(3), 37-66.

Yener, S. (2006). *Liseler için müzik lise 1. sınıf ders kitabı.* Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* (9. Baskı). Ankara: Seçkin.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...